MOROGAN — SALOMIE

SĂ NU EXAGERĂM!

virtual-project.eu

EDITURA ALBATROS

MOROGAN — SALOMIE ● SĂ NU EXAGERĂM!

Coperta de ADRIAN BRĂESCU

Lector: LUCIAN HANU
Tehnoredactor: CORNEL CRISTESCU
Bun de tipar 18.XI.1981. Apărut 1981.
Comanda nr. 1841 Coli de tipar 13 5,
Comanda nr. 10 339
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii”

AVENTURA • AVENTURA • AVENTURA • AVENTURA • AVENTURA

COLECȚIA AVENTURA

Morogan – Salomie

SĂ NU EXAGERĂM!

roman

EDITURA ALBATROS
București – 1981

196…, Octombrie, 23.

O zi călduroasă de început de toamnă. Șoseaua care duce de la Târgoviște la Vîlsan șerpuiește molcom printr-o zonă deluroasă, uneori dispărând între pâlcuri dese de aluni, alteori ieșind argintie pe culmea unui deal.

Drumul e pustiu. Doar un IMS cu prelată albastră hurducăie domol în acest ceas al amiezii. În mașină, doi bărbați schimbă din când în când câte o replică plictisită.

La un cot al șoselei, mașina frânează brusc.

În mijlocul drumului, de-a curmezișul, zace trupul unui bărbat.

Șoferul coboară grăbit din mașină și se apropie de silueta nemișcată…

CAPITOLUL I

„În care doi bărbaţi simt nevoia unei schimbări”.

Într-o plăcută dimineaţă de vară, la orele când aerul mai păstrează prospeţimea nocturnă, un bărbat tânăr, superb şi cu ochelari traversează strada cu mişcări de ogar englezesc.

Smucind portiera unei Dacii de culoarea salatei, se instalează cu degajare la volan şi demarează într-un stil impecabil… Eleganţă, prestanţă, aroganţă…

M-aţi recunoscut desigur, sunt eu, eroul, Gelu Ionescu, protagonistul atâtor întâmplări ciudate (ah, viaţa mea e un roman!…) Alte date? Cu plăcere: treizeci şi… de ani, silueta elegantă, ceva à la Gregory Peck, dar în bine, privirea plină de acelaşi farmec insinuant şi miop ca la O’Toole, plus date-surpriză, cunoscute numai de prieteni şi duşmani.

Plin de energia unui duş de gheaţă şi a două cești mari de cafea, am început să fluier un fragment din „Lucia di Lamermoor”. În acelaşi timp am aruncat o privire maşinală ceasului şi am accelerat brusc, cuprins de neliniște. Ora fatidică, aceea în care condica dispare, era aproape. Or, în ultima vreme, Gibi devenise de o irascibilitate neînţeleasă când era vorba de punctualitate şi disciplină. Gibi, alias George Banciu, colonel de miliție, şeful meu. Parcă-l aud adresându-mi-se laconic: „Tovarăşe căpitan Gelu Ionescu, nu se mai poate aşa”… Când foloseşte formula întreagă, înseamnă că e de rău… Dar două zile sunt două zile şi trec ele cumva… Un munte regenerator ar face minuni: viaţă în aer liber, abstinenţă, contemplație… Sau tot la mare?

Un zâmbet îmi flutură pe faţa agreabilă şi proaspăt rasă: *„valurile mării, ca nişte berbecuţi argintii, aleargă spre ţărm să se culce în nisip…”* Complet zaharisită, draga de ea! Auzi: „berbecuţi argintii”… Dar ce să-i faci, asta e Olimpia: Olimpia Iason Cernea, graficiană, mamă a unui îngeraş de un an şi două luni şi soție a colegului meu – Alexandru Bogdan Cernea. De vreo săptămână şi ceva, instalată cu îngeraşul în raiul marin de la Vama şi complet excedată de problemele meschine ale dădăcitului, ne bombarda cu epistole din ce în ce mai lirice, în speranţa că va convinge pe vreunul dintre noi să-i vină în ajutor. În cele din urmă se pare că a dat în patima literaturii. *„Ştiţi*”, scria exilata, *„eu nu pot trăi fără artă. Vă voi trimite prin*

urmare un roman în fascicole, cu «va urma» în fiecare epistolă. Sper să fie convingător…” Și așa au apărut berbecuții… Nu, e clar, ea n-a făcut niciodată pe nebuna, ea este un caz autentic! Situația e alarmantă, e capabilă să se apuce și de… muzică! Și la urma urmei cine știe de ce e în stare să se apuce o femeie într-un asemenea elan?!… Am parcat cu grijă și m-am îndreptat spre birou. Eram cu sufletul împăcat, în cele două zile de pauză dinaintea concediului, cu toate lucrările încheiate, nimic nu mai putea interveni… În afară de absurd, firește, dar noi suntem ființe raționale, nu-i așa, tovarăși?

— `Neața, băiețaș! A sunat cineva, m-a chemat cineva, totul e în ordine?

De la masa de lângă fereastră, căpitanul Cernea și-a ridicat ochii din vraful de foi, aruncându-mi o privire tulbure:

— Ce naiba faci? Nu poți veni niciodată la timp?

— A întrebat Gibi de mine?, m-am neliniștit eu.

— Nu… vino să-ți arăt o chestie.

Mi-a întins un formular de telegramă mototolit. L-am netezit, l-am citit o dată, apoi încă o dată: *„Vin-o urgent /Stop/ Se va comite o crimă /Stop/ Dragoste /Stop/ Olimpia /.”*

— Ce zici? m-a întrebat. Am primit-o azi-dimineață. Factorul m-a privit ca pe un dement. De ce taci? Ce părere ai?

— Habar n-am. Ce citeai?

— „Fascicolele” Olimpiei… Încercam să detectez vreun amănunt suspect.

— Și?

— Uite, citește și tu! Dar…

M-am așezat comod la birou, am scos pachetul de țigări și cu destul scepticism am început lectura: cunoșteam firea fantastă a Olimpiei și acordam destul de puțină încredere dramelor ei „polițiste”. Neliniștii mute, care se lăfăia în ochii amicului meu, i-am răspuns scurt:

— Concluziile la urmă…

* * *

„«Când plecăm la mare?»

Este întrebarea care, imediat după tradiționalul pom de iarnă, începe să se infiltreze obsesiv în toate discuțiile purtate pe ogoare și în fabrici, în

birouri şi instituţii de învăţământ, la cinematograf şi la coadă la carne, în tramvaie şi troleibuze şi, bineînţeles, la concerte şi în şedinţele de analiză a muncii.

Primul val este format din temerari (în general blonzii şi suplii nordici), din sacrificaţi (când într-un birou se află trei şefi şi doi simpli funcţionari, se mai pune întrebarea cine pleacă în august?) şi pensionari – «Pentru luna mai, OJT vă asigură cazarea şi masa în elegantele hoteluri din pitoreştile staţiuni ale litoralului românesc în condiţii avantajoase – 57 lei pe zi de persoană – şi substanţiale reduceri la biletele C.F.R.»

Iunie reprezintă calmul dinainte de furtună.

Iulie şi august… Sociologii vor analiza cândva acest fenomen modern al valurilor migratoare…

Avarii, hunii, goţii, vizigoţii, gepizii erau cruzi, noile hoarde sunt nervoase. Nervozitatea îşi urmează evoluţia în crescendo, ajungând la apogeu în preajma plecării. Fumătorii îşi dublează raţia zilnică, nefumătorii se apucă de fumat, hipotensivii devin hipertensivi, iar hipertensivii…

Bineînţeles, în afară de această principală mutaţie temperamentală, revoluţia tehnico-ştiinţifică a adus unele modificări minore, cum ar fi cele referitoare la modul de hrană, îmbrăcăminte sau deplasare.

«Thalassa! Thalassa!»

Pentru studiile de psihologie a mulţimii recomandăm o plimbare cu maşina nr. 2 (capătul de linie în faţa modernei gări Constanţa)… Cu puţin noroc şi dacă aveţi o constituţie robustă poate reuşiţi să ocupaţi un loc. Nu vă sculaţi când alături se află în picioare o persoană mai în vârstă sau o femeie cu copil în braţe. Nimeni n-o face, v-ar pune într-o lumină nefavorabilă. Nu vă arătaţi surprins nici de costumul de flanel gris-fer al domnului de lângă dumneavoastră, nici de ginşii peticiţi şi de maieul tânărului din faţă de pe care vă zâmbeşte formaţia ABBA… un gând pios farmecelor demult apuse ale blondei cu cârlionţi oxigenaţi şi gura în inimioară. Este nepoliticoasă insistenţa cu care fixaţi la transparenţa tinerei ce cu greutate reuşeşte să se ţină de bară. Este mai instructiv peisajul dintre Agigea şi Lazu şi, apoi, e şi mai prudent – nu se ştie ce elanuri vă vor face să-i oferiţi locul!

Şi acum, un test de perspicacitate; da, aţi ghicit, domnul cu costum la două rânduri plus soţia asortată sunt fericiţii posesori ai unor bilete O.N.T. de 12 zile, locuiesc la hotelul «Banatul» din Neptun şi au făcut o excursie instructivă la delfinariul din Constanţa. Blonda fanată îşi va petrece

concediul la o fostă colegă de şcoală, şi ea tot divorţată, stabilită în Mangalia. Vor face împreună o cură de slăbire şi plimbări pe faleză. Tânăra în port popular? La Costineşti, desigur, va petrece în tabăra studenţească două săptămâni de ritm, avânt şi voioşie. Iar junele «fan» al formaţiei ABBA împreună cu ghitara sa (n-aţi remarcat-o până acum?) va reedita fabula greierului şi a furnicii. Căci furnicuţele ce să facă ele, săracele, cu grăunţele strânse cu trudă toată iarna!?

O scurtă pauză în Mangalia şi începem ultima etapă a călătoriei. Civilizaţia şi confortul rămân în urma noastră. O schimbare subtilă poate fi sesizată în rândul noilor noştri companioni: ţărănci viguroase şi arse de soare, doamne filiforme împrăştiind efluvii de Dior, cu rochii până la pământ şi cu sacoşe bine garnisite cu ceapă şi vinete domni care-şi şterg cu distincţie mâinile, mânjite de delicioasa specialitate mangaleză «şuberec», pe foiţa diafană a ultimului «*L'Humanite»,* un tânăr lipovean, coborât parcă dintr-o reclamă de culturism, răspândind nori de solzi de peşte şi arome de saramură, privit cu evlavie de câteva doamne bine conservate şi de două fragile făpturi blonde, venite din cine ştie ce colţ îndepărtat şi nordic. Se vorbeşte franţuzeşte, lipoveneşte, româneşte şi… ardeleneşte.

Da, un sejur într-un sat pescăresc este o altă formulă de a-ţi petrece concediul. Unii vin aici pentru că le place, alţii… pentru că se poartă.

Cu câţiva ani în urmă, Vama era un sat uitat, aproape pustiu, cu multă verdeaţă şi case curate, înconjurat de mare şi nisip. O ciudată simbioză părea că se înfiripase între oameni şi pescăruşi. Aici marea era mai albastră, faleza mai povârnită şi înserările nesfârşite. Voga oricărei celebrităţi – şi Vama e o celebritate – are şi dezavantaje: pescăruşii au cedat locul sezoniştilor din ce în ce mai numeroşi, nisipul a fost parcelat, artistic împodobit cu stuf şi scoici, iar liniştea nopţilor de odinioară – înlocuită de ritmuri dintre cele mai diverse şi sincopate. Dar a rămas faleza, a rămas marea şi, de fapt, a rămas Vama!"

* * *

— De-ar vedea Gibi cu ce mă ocup în orele de program, mi-aş face concediul în noiembrie!

— Ai terminat? interveni ABC.

— Răbdare, abia am început.

* * *

«9 august. Soarele va răsări la 4:32. Se prevede o zi frumoasă. În curtea familiei Petrescu domnește încă liniștea.

Moda a intervenit și în structura tradițională a unei gospodării țărănești. Curtea are pe două laturi un șir de cămăruțe ale căror uși dau toate pe veranda ticsită de șezlonguri, saltele de plajă, costume puse la uscat și tradiționale ghivece cu mușcate. În față, straturi de dalii viu colorate și de regina nopții… un umbrar cu masă și bănci de lemn… Într-un colț, bucătăria improvizată iar în spatele ei o alee pietruită, mărginită de o parte și de alta de porumbi înalți, duce prin grădina de zarzavat la tot ceea ce confortul modern poate asigura sezoniștilor – un butoi vopsit în roșu, sub care poți face un duș cu apă încălzită la soare și o baracă din scânduri, cochet vopsită în alb, a cărei destinație nu mai e nevoie s-o pomenim. Cea de-a patra latură a curții, străjuită de o salcie uriașă, se deschide larg spre mare.

Pe gardul scund, din bolovani de Dobrogea, care înconjoară ca un zid de cetate avutul familiei Petrescu, un cocoș bate din aripi, pregătindu-se să-și facă datoria matinală. Un strigăt pătrunzător îl face să se clatine descumpănit. Bate a lehamite din aripi și, stoic, își spune că uneori e mai bine să te retragi la timp, chiar dacă va trebui să sfârșești într-o oală cu borș.

Spre deosebire de înțeleptul cocoș, «musafirii» familiei Petrescu par a fi naturi mai puțin înțelegătoare. Un cor susținut răsună în aerul proaspăt al dimineții: «Nu mai e de trăit!» «Fă-i ceva, cucoană, să tacă!» «Dă-i să sugă, madam!» «De trei zile nu mai putem dormi!», «Ți-am spus, Lică, să fi mers la Mamaia!»

— Laptele, laptele, coană Didino, adu laptele!

În praful bine bătătorit al ogrăzii își face apariția, ametită încă de somn, cu broboada dezlegată și fără un târlic, dar purtând cu grijă ulcica cu lapte, stăpâna a tot ce viețuiește aici.

Cauza nevinovată a nemulțumirii generale, tânărul Filip Cernea, în vârstă de un an și două luni, horpăie satisfăcut conținutul călduț și parfumat al ulcelei și zâmbește fericit.

— Mânca-l-ar tanti de îngeraș, ce glas are! Duduie Olimpia, cântăreț să-l faci!

Subsemnata, Olimpia Cernea, de profesie graficiană, venită la odihnă

împreună cu feciorul, surâd sastisită.

Liniștea s-a lăsat din nou asupra curții. În camera dinspre mare, singura cu dușumea, studio și toaletă, familia Țintoi își continuă somnul întrerupt. Tovarășul Pandele Țintoi, persoană cu muncă de răspundere în Ministerul Agriculturii, sforăie important, strângând desigur la piept pe consoarta sa grăsuță, Milica Țintoi, de profesie educatoare. În camera alăturată, doamna Mona Vasiliade își aprinde un Kent din care trage nervoasă.

— Ți-am spus, *chèri*, că sunt niște mitocani!

— *T'en fais pas*, îi răspunde moale domnul Alec Vasiliade, trăgându-și pledul peste cap.

Una dintre uși se deschide cu precauție și un bărbat între două vârste, cu un trup de atlet bine antrenat, pus în valoare de părul ușor grizonat, își face apariția. Privește bănuitor în jur și tiptil pornește spre duș.

— Bună dimineața, domnule Barbu! Ați visat frumos azi-noapte?

Strivind între dinți ceva ce putea fi luat cu puțină bunăvoință drept răspuns, Barbu Gabroveanu, după o scurtă ezitare, își continuă drumul și mai grăbit. Descumpănită pentru o clipă, Gabriella îl urmează cu pași elastici. Dar…

— Sărut mânușițele, doamnă Popa! Matinali am mai devenit! Așa să-i dea Dumnezeu sănătate și să-l vedem mare, bun glas are copilul ăsta! Și ce curte liniștită eram și ce persoane fine! Cum ați dormit? Ce spuneați de vise? Eu mare bucurie am avut azi-noapte că l-am visat pe frățiorul meu care, săracul, a murit de trei ani.

Zâmbind fermecător, Gabriella Popa aruncă peste umăr o privire promițătoare:

— Mă gândeam, domnule Mircea, cât de bine mi-ar fi prins câteva din pastilele acelea drăgălașe pe care le vindeți dumneavoastră la farmacie.

Mircea Pîrvu este farmacist, focșănean prin origine și vocație. Profesia și locul de baștină și-au pus amprenta pe întreaga lui înfățișare: destul de înalt, cu o ușoară brioșă și un început de chelie ca o tonsură franciscană, are o expresie de continuă amabilitate pe fața rotundă cu nas mic și ochelari.

— Ce faceți, fraților, aici lângă duș, ați făcut coadă? Precis că Gabroveanu ne-a luat-o înainte și în dimineața asta. Al dracului, e, dom'le! Are o viteză de acțiune, ceva de speriat! Sărut mâinile, duduie Popa. Încântătoare ca totdeauna.

— Tocmai îi spuneam domnului Pîrvu ce bune ar fi niște somnifere…

— Ei, nu se poate! Mă faci de râs, coniță! Tocmai matale, yoginăși

vegetariană, să recurgi la leacuri dăunătoare? Nu ştii că «pilula» face rău la siluetă?

— Vai, domnule Dimoc, gângureşte Gabriella, mă dezamăgeşti! Doar şi dumneata eşti medic.

— Stomatolog, doamnă. Asta e cu totul altceva. Salut, coane Barbule, iar ne-ai fentat.

Înfăşurat într-un prosop, cel interpelat îi priveşte cu o indiferenţă suverană şi se îndepărtează. Profitând de momentul de diversiune creat de apariţia lui Gabroveanu, Nae Dimoc, tip bine, bărbat de viaţă şi stomatolog, intră grăbit la duş.

— Doamne, doamne, iar o să consume toată apa, se lamentă încetişor Mircea Pîrvu.

— Eşti bărbat, domnule, zi-i ceva! Asta-i nesimţire, interveni Gabriella, indignată de tupeul lui Dimoc.

— Dar ce pot să zic? Dânsul e un bărbat voinic şi pare iute la mânie. Pe ăştia mai bine te faci că nu-i observi…

— Of, doamne, cine m-a pus să vin în mizeria asta de sat?

— Destinul, duduie Gabriella, destinul! De altfel era destul de simpatic aici, până n-a venit doamna Olimpia cu îngeraşul…

Dinspre duş, din ce în ce mai puternic, se auzi glasul lui Dimoc, care cu încăpăţânare repeta refrenul ultimului şlagăr al formaţiei Bonnie M. Din bucătăria de vară, gazda, coana Didina, interveni promptă:

— Domnu’ Dimoc, mai încet, că o să trezeşti copilul!

Un dialog la o intensitate forte se angajă între cei doi punctat din când în când de intervenţiile Gabriellei şi ale lui Mircea. Se pare că vocea stăpânei se făcu ascultată, pentru că Dimoc, renunţând la Bonnie M, îşi continuă în liniște dușul.

— Ei, dacă Titi al meu ar fi fost aici, făcea el ordine! pufni gazda, circulând prin curte cu energia unei locomotive cu aburi.

— Cum se mai simte domnul Petrescu, coană Didina? Parcă ai fost ieri la spital? se interesă amabil Mircea Pîrvu.

— Mai bine, domnu’ Mircea, dar plămânii nu e şagă, trebuie îngrijire, liniște… şi el săracul toată ziua trăgea pe brânci, o clipă nu se hodinea. Că-i şi spuneam: Mai lasă-le ciorii, omule, că…

— Are ceva şi la plămâni? O persoană din sat spunea că e la cură de dezintoxicare alcoolică.

— Fir-ar ai naibii de nenorociţi şi blestemaţi, cu ceasu’ în care mă-sa i-

a făcut. Păi Titi n-a pus băutură de alcool în gură în viaţa lui! Dumneavoastră nu-l cunoaşteţi, că veniţi pentru prima dată, dar întrebaţi-l pe domnul Barbu sau pe duduia Olimpia, că ei îl cunoaşte…

— De-abia aşteptăm să-l cunoaştem şi noi, coană Didina. Să văd şi eu minunea asta: bărbat care n-a pus strop de alcool în gură în viaţa lui. Duduie Gabriella, scuză-mă că am intrat peste rând la duş, dar nu voiam să întrerup conversaţia atât de agreabilă pe care o aveai cu Mirciulică, spuse cu un zâmbet uşor ironic Nae Dimoc.

— Bună dimineaţa, tovarăşi! Mare dreptate are marele nostru poet Topârceanu când spunea: «Locuinţa mea de vară e la ţară!» Numai aici poţi să simţi natura pulsând, să te înfrăţeşti cu glia…

— Las-o uşor, nea Pandele, că e abia şapte, interveni Dimoc. Mai bine lungeşte-te într-un şezlong şi te însoreşte puţin, că eşti alb ca o brânză.

— Tov. Dimoc, hai, dom’le, să facem o tablă până s-o trezi nevastă-mea.

— N-avem voie, nea Pandele, să facem zgomot. Deranjăm „îngeraşul”. Interdicţie de la coana Didina.

— E o chestie cu copilul ăsta! Aşa o să fie în fiecare dimineaţă? Eu, ştiţi, am o muncă de răspundere în Ministerul Agriculturii. Timpul meu de odihnă e foarte important. În condiţiile astea viitoarea mea capacitate de muncă va fi diminuată. Va trebui să analizăm situaţia, să avem o discuţie serioasă cu mama copilului…

Ţintoi îşi continuă prelegerea pe tema «mama şi copilul în societatea noastră», asigurându-şi un fidel auditoriu în persoana lui Pîrvu. Gabriella intră grăbită la duş, iar Dimoc, cu o cană zdravănă de cafea în faţă, începu să răsfoiască un ziar. Peroraţia lui Ţintoi fu întreruptă de nişte ţipete guturale care veneau dinspre casă.

— Asta ce mai e, domnule? întrebă speriat Ţintoi.

— Nu te speria, nea Pandele, e conu’ Barbu. Ora de karate. Acum e la pregătirea psihică. Are el o teorie referitoare la suflul spiritului care uneşte respiraţia individului cu cea a universului, cu scopul de a uni puterea universului cu puterea individului. Chestie serioasă, credinţa Zen!

— Zen, nezen, când naiba reuşim să dormim în casa asta?

— Americanii au o vorbă: mai puţin somn, mai mult sex, iată secretul unei vieţi lungi şi fericite, cam aşa ar suna în traducere liberă.

— De dimineaţă aţi luat-o cu gălăgia, domnii mei! se auzi vocea tăioasă a Monei Vasiliade.

«`Neaţa!», «Sărut mâinile!» şi «Bună dimineaţa, tovarăşă Vasiliade!» răspunseră pe diferite voci cei trei bărbaţi.

— Merge cineva dimineaţa asta la Mangalia? Am nevoie de pâine şi unt!

— I-am auzit ieri pe puşti că s-ar duce ei. Sigur nu ştiu, că au venit cam târziu azi-noapte, comunică plin de solicitudine Nae Dimoc.

— Mă scuzaţi, vă rog, cu regret, trebuie să plec.

— Te scuzăm, Mirciulică, dar cu o singură condiţie: să ne spui unde dispari toată ziua!

— Aşa persoană curioasă ca dumneata, rareori se mai vede, domnu' Nae. Am şi eu treburile mele. Sărut mâinile, doamnă, la revedere, domnilor!

— Lică, Lică, e gata masa! răsună din casă, plin de tandreţe, glasul tovarăşei Ţintoi.

Pandele se ridică încetişor de pe şezlong, îşi aranjă meticulos frumosul halat cărămiziu cu corăbioare, care-i mula trupul dolofan şi porni agale spre casă, cu satisfacţia omului care vede în sfârşit lucrurile intrate pe un făgaş normal.

— Domnu' Dimoc, ce vreţi să mâncaţi la prânz? se interesă, cu solicitudine Didina.

— Coană Didino, tot îmi iei zece lei pe zi numai pentru gătit, fă şi matale un efort şi prăjeşte nişte cartofi…

— Domnu' Dimoc, dacă nu vă convine…

— Glumeam, zău glumeam.

Dimoc oftă, ridică din umeri, «vezi, doamne, ce ţi-e şi cu femeile astea!» şi plecă spre bucătărie.

Liniştea coborâse din nou asupra ogrăzii. Verdeaţa din curte, pomii şi gardul mascau în bună parte marea. Se zăreau, ca printre zăbrele, felii de albastru, întinderi liniştite, neondulate. Deşi ziua abia începea, era cald, nu adia nici un firişor de vânt, totul părea încremenit.

— *Bonjour, ma chère.* Ai dormit bine? Alec mai doarme?

— *Bonjour*, Barbu! Ce somn mai poate fi ăsta cu „îngeraşul" care dă deşteptarea la cinci? Mi-e frică să nu rămân cu un reflex condiţionat.

— Nu-ţi face probleme, nu e cazul la tine. De altfel, nu mai avem mult de îndurat. Duduia Olimpia mi-a împărtăşit plăcuta veste că peste câteva zile apare tatăl copilului…

— Şi?…

— Se pare că el e doica familiei.

— Amuzant. Cu ce se ocupă individul?

— Un ingineraș oarecare… O, pardon, *ma chère*, n-am zis-o depreciativ, dar știi și tu, e plină țara de ingineri.

— Exact ce-i spun și eu lui Alec când mă enervează. Dar văd că exagerează cu somnul. Scuză-mă, îndatoririle de soție grijulie mă cheamă: cafea și pâine prăjită pentru sultan!

— *Au revoir*. Ne vedem mai târziu pe plajă.

Rămas singur, Barbu merse către unul din cele trei lavoare improvizate care se găseau în diverse puncte ale curții; începu să scoată dintr-o valijoară cochetă tot felul de ustensile, flacoane, cutii cu etichete străine viu colorate, le așeză cu grijă pe policioara de deasupra ligheanului; își cercetă o vreme chipul în ciobul de oglindă care completa fastuoasa instalație de spălat. Își așternu pe față un strat gros de cremă de ras și începu să se radă meticulos.

— Bună dimineața, *maître*. Te putem deranja cu o întrebare?

Gabroveanu dădu din cap fără să se întoarcă. În oglindă se zăreau doi tineri, un băiat și o fată, la fel de înalți, la fel de slabi și îmbrăcați într-un fel de uniformă kaki care amintea de un grup de comando în misiune undeva în junglă: Vlad Ionescu și Dana Bejan, studenți mediciniști. Se țineau nonșalant de după umeri și păreau chinuiți de o chestiune de ordin vital.

— Am făcut pariu cu Dana și am venit la dumneata să ne fii arbitru. E vorba de convenția Blackwood. Ne-am certat toată noaptea. Eu cred că e imbatabilă pentru licitarea șlemurilor pe atù.

— Da. Blackwood e bună pentru jocul la atù, deși e o problemă cu singletoanele și șicanele…

— E clar, copilă? Ai auzit vocea maestrului…

— Dar ce se întâmplă cu tineretul din ziua de azi? zise Barbu reîntorcându-se la operația de mai înainte. Parcă eu la vârsta voastră îmi petreceam altfel nopțile. În tot cazul, dacă țin bine minte, numai discuții teoretice despre bridge nu purtam.

— Am greșit, nu mai facem! răspunse tânărul, luând în glumă poziția de drepți…

— Acceptăm… suntem niște biete femei slabe… răspunse Dana, legănându-se ușor pe picioare și mijindu-și ochii.

— Aici sunt, gata oricând cu inima, brațul și trupul în apărarea femeilor năpăstuite! Bună dimineața, puștilor. Cu ce te-au supărat, draga mea? Spune-mi și îi voi pedepsi, se interesă plin de solicitudine Dimoc, care apăruse dinspre bucătărie purtând cu grijă o farfurie încărcată cu brânză și

roşii.

— Savantlâcuri bridgiste, domnule Dimoc, îi răspunse sec Gabroveanu. Nu cred că poţi să-i fii de vreun ajutor.

— De ce, coane Barbule, sunt renumit pentru jocul de levată pe care-l fac la şeptică. Ce mi-e bridge-ul, ce mi-e şeptica?

— Ha, ha. Continuăm altă dată discuţia referitoare la deosebiri. Barbu întrerupse brusc conversaţia şi intră în casă de unde se întoarse îndată cu sacul de plajă.

— Mă duc la mare, la revedere, copii!

— A, tânăra generaţie, schimbul nostru de mâine. Ehei, ce condiţii minunate aveţi voi! Pe vremea studenţiei mele, vacanţele mi le petreceam pe şantierele tineretului, Salva-Vişeu, Bumbeşti-Livezeni. Dar ce, parcă numai în vacanţe? Şi în timpul anului ne duceam unde era nevoie, îşi reaminti nostalgic Ţintoi, care tocmai ieşise din cameră, secundat de consoarta sa Milica, rotunjoară şi rumenă, ai cărei ochi exprimau exclusiv admiraţia fără margini pentru tot ce făcea şi spunea soţul.

— Cunoaştem… Probabil că aţi făcut la fără frecvenţă, îi răspunse Vlad peste umăr. Hai, Dana!

Ţintoi îi urmări câteva clipe cu privirea, încercând parcă să dea o interpretare răspunsului lui Vlad:

— Sunt de o obrăznicie tinerii din ziua de azi! îi comunică resemnat lui Dimoc, care urmărise scena vădit amuzat.

— Domnule Dimoc, ce principii au tinerii ăştia? Păi e normal să convieţuiască într-o cameră împreună? Pandele nici nu m-a sărutat înainte de nuntă şi, slavă domnului, mă curtase un an şi jumătate, interveni, vădit pusă în dilemă, tovarăşa Ţintoi.

— Doamnă, asta înseamnă progres. De altfel, cred că în cazul lor s-a şi produs ceea ce noi, vechea generaţie, numim «ireparabilul»… Ne vedem la prânz, la revedere!

— Ce naiba face cetăţeanca aia la duş, coană Didina? Soţul ar vrea să-şi facă baia de dimineaţă.

— Duduia Gabi, mai aşteaptă şi alţii… Se termină apa şi alta nu mai pui. Că m-am săturat să tot urc scara cu furtunu’ după mine. Săracu’ Titi, dacă ar vedea el cum se pierde apa de pomană…

— Lasă, coană Didina, că plecăm la Mangalia. Milico, vezi nu uita lista şi du sacoşele în «125». O să vină un tovarăş să aducă nişte pui.

— Să faci doi rasol, cu cartofi fierţi şi conopidă… Untul e în frigider…

vezi că am scris «Țintoi» pe pachet..

— Nu luați și butelia, că-i pe terminate?

— Ascultă, tovărășico, n-o să car eu cu Fiatul meu butelia pentru toată curtea. Să se mai ducă și alții, că de pretenții sunt buni!

— Hai Lică, nu te enerva, ți se urcă tensiunea, clătină mustrător din cap consoarta.

Didina rămase în urma lor, cu mâinile în șold, privind a jale. Apoi, bombănind ceva, reintră în bucătărie, de unde curând începu să iasă un miros ațâțător de vinete arse.

Viața idilică își regăsea cursul normal. Orătăniile se plimbau liniștite printre reviste, cești de cafea și șezlonguri; porcul începuse să guițe catastrofic, anunțând că și pentru el sosise ora micului dejun; Zambo, paznicul credincios al curții, ieșind din tura de noapte, se încovrigă cu un suspin de ușurare în poartă, lăsând pe mai târziu numărarea puricilor. Deși cufundată în pretențioasa operațiune a tocatului vinetelor, coana Didina păstra o ureche atentă spre ritmul curții. Conștientă de groaznica vină de a fi golit rezervorul de apă, Gabriella încercă o strecurare discretă, dar, precum *Jupiter Tonans*, Didina își făcu apariția printre norii de fum…

— Duduie Gabi, eu sunt locțiitor de gospodar în curtea asta. Săracu’ Titi când a plecat mi-a zis: «Te las responsabil în locul meu. Răspunzi de tot ce mișcă și vorbește». Norma la butoi e de zece minute pe cap de turist. Și apropontu, tot verdeață consumați și azi la prânz?

— Azi îmi fac de cap: pune și brânză de vaci la conopidă și vezi de n-o mai fierbe atâta, că i se duc toate vitaminele.

— La dracu o fierb, că de butelie nimeni nu se-nteresează în curtea asta, bombăni, pătrunzând din nou în întunericul bucătăriei.

Iar eu, Olimpia; martor nevăzut și atotștiutor la viața curții, mi-am spus că toate acestea le voi consemna negru pe alb și le voi trimite cu primul prilej la București… Acolo, două suflete rătăcite așteptau să fie convertite întru farmecul unei vacanțe tihnite la…

— Bună dimineața, doamnă! Ce face copilul? se interesă amabilă Gabriella.

— Slavă domnului, doarme. Nu știu ce are de e așa nervos. De obicei e cuminte… cel puțin așa zice toată familia. Și taică-său, în loc să fie aici când am nevoie de el, dracu știe ce face la București. Parcă am făcut singură copilul ăsta… (sunt într-o dispoziție masacrantă în dimineața asta, Aby).

— Nu vorbiți așa, doamnă! Știți, rău cu rău, dar mai rău fără rău… Și

eu ziceam la fel când eram măritată… Iar acum…

— Și acum ce? Arătați minunat. Toți bărbații din curte vă admiră.

— Admiratul ăsta platonic! Plimbări sub clar de lună și pe urmă o invitație fără echivoc. Unuia nu-i trece prin minte să-ți facă banala propunere de a merge și pe la ofițerul stării civile. E grea condiția de femeie divorțată… Dar ce naiba se întâmplă?

În fața gardului se oprise, într-un nor de praf, un camion. Din nor se auzeau niște sunete stranii, un fel de piuituri disperate. Curioasă, m-am apropiat de poartă…

— Spuneți, rogu-vă frumos, tovarășul Țintoi aici locuiește? Că m-o trimis șeful să-i duc orătăniile astea.

— Da, aici, dar nu-i acasă. E la Mangalia.

— Și eu ce fac cu păsările? Că înapoi nu le duc și-s grăbit că m-o luat de la treabă și am curse de făcut cu materiale.

— Uite, vine gazda.

— Pentru tovarășul Țintoi ai adus puii? Dă-i jos, că mi-a spus mie.

— No, repede, că-i grabă mare… afurisite animale! Tânărul rumen săltă în camion și începu să tragă cuștile în care se zbăteau vreo douăzeci de pui albi… Aveți cantină sau ce naiba?

— Hai să-i ducem în spate, la păsări. N-am cantină, da’ familia Țintoi consumă rație de doi pui zilnic. Cu grijă, că puiul e rasă delicată și dacă se accidentează vreunul o pață cu tovarășii…

M-am întors pe verandă de unde Gabriella contempla amuzată scena.

— Ce figuri și Țintoii ăștia…

— Da, toată ziua la Mangalia după cumpărături. De ce n-or fi rămas la București, că era mai simplu; nu trebuiau să se deplaseze atâta… Didino, mă duc să fac un pic de plajă. Dacă se trezește Filip, mă strigi.

— Bine, duduie Olimpia.

Probabil că într-un colțișor ca Vama se născuse mitul Paradisului terestru; o boare adia dinspre larg… valurile zglobii se spărgeau gângurind vesele… tălpile se afundau în nisipul ud, mângâiate de apa cristalină. Copiii, ca niște cherubini grăsuți, alergau preocupați cu căldărușe și colaci multicolori… iar mamele lor, divine Eve, se scăldau în valuri chicotind cu nevinovăția fericitei vârste de aur…

M-am așezat lângă grupul format din cei din curte, cuprinsă de o dulce moleșeală, în bătaia razelor fierbinți. Totul ar fi perfect dacă ar fi și Aby aici. Am oftat cu o ușoară înduioșare… dar asta-i meseria, dacă nu-mi

convenea, de ce nu m-am măritat cu un contabil sau, știu eu, cu un croitor?… Sunt de altfel convinsă că nu va rezista nici o clipă talentului meu scriitoricesc…

— Ca un bondar, domnule! exclamă Dimoc cu năduf. Roiesc nimfele alea pe lângă el, de zici că-i uns cu miere!

Intrigată, m-am uitat la cel care trezise invidia lui Dimoc. La câțiva zeci de metri de noi, un domn distins trona maiestuos pe un impresionant prosop verde, în timp ce trei tinere naiade, zvelte, brune și părând destul de atrăgătoare, se aferau gângurind vesele în jurul lui.

— E neamț sau austriac, l-am văzut și anii trecuți, i-am comunicat, mândră de cunoștințele mele demne de un «Who's who» al Vamei.

— Vine în fiecare an pe aici, completă Gabroveanu.

— Ia uită-te, domnule, se enervă Dimoc, după ce e înconjurat de trei splendori mai e și străin. Înțelegeam să fi fost un băștinaș de-al nostru… Ia să restabilim noi echilibrul! bombăni el, îndepărtându-se cu pași elastici.

Se întoarse după un timp cu un zâmbet pleoștit.

— Parcă-i sultan, al naibii. Altfel băiat simpatic, da' să nu te atingi de harem, că-i de rău…

— Dacă mă întrebai, îți economiseam oboseala, interveni Gabroveanu flegmatic.

— Bravo, coane Barbule, acuma spui?!… Și superbele alea, ce lipsă de principii, dom'le! în loc să aleagă un român verde de-al nostru, ca mine sau conu' Barbu, că văd că și el a încercat, ele buluc pe slăbănogul ăla. Ce-or fi găsit, domnule, la el?…

— Bani, îi răspunse sec Gabroveanu.

I-am lăsat discutând aprins despre romantismul tinerei generații și m-am îndreptat spre casă.

Filip, ca într-o reproducere după Tițian, îngeraș blând și rubicond, dormea nepăsător…

Urmarea în capitolul următor!»

CAPITOLUL II

„În care cei doi bărbaţi citesc o nouă scrisoare, despre o zi plăcută, neplăcut încheiată. Câteva amănunte fără rost.”

— Ei, ce zici? se arătă curios ABC.

— O modernistă, o simbolistă a urâtului provincial, descriptivă, cu apreciabilă încărcătură sentimentală. Se remarcă spiritul pozitiv, supraprozaic, disipat însă prin transfigurarea emotivă a realului.

— Ce tot spui?…

— În fond romanul îşi trage seva din teoria cunoaşterii, din drama percepţiilor relative şi multiple în încercarea de a prinde realitatea fluidă şi fără contururi…

— Am înţeles… Ţi se pare ceva suspect în curtea asta!

— Dacă ar fi vorba de o crimă, din punctul de vedere al curţii, primul pe lista favoriţilor l-aş plasa pe fii-tu, urmat de cocoş. Din punctul meu de vedere, aş plasa-o prima pe Olimpia, urmată imediat de tine, pentru că mă obligaţi să citesc inepţiile astea… Apropo, am continuat luând un nou teanc de hârtii, i-am găsit titlul …„Bună dimineaţa, Olimpia”…

* * *

„9 august (continuare), 10 august, 11 august (până în miez de noapte).

O tânără mamă, plină de farmec şi inteligenţă (sper că am reuşit să-mi creionez un portret veridic!) are o situaţie cu totul specială. Bărbaţii nu se simt obligaţi să-i facă curte, femeile nu au motive de suspiciune şi toţi manifestă o curioasă nevoie de a-i face mărturisiri. Dacă respectiva tânără mamă are şi talent scriitoricesc (şi o natură artistică are valenţe în toate domeniile artei, este lucru dovedit!), datele unui eseu de succes despre viaţa unei colectivităţi în concediu sunt reunite. Iată-mă aşezată la umbră, cu pruncul prin preajmă şi gata să confesez pe oricare dintre membrii aflaţi în derută ai micii noastre comunităţi…

— Duduie Olimpia! Da’ o cafea nu bem şi noi azi?

Întrebare retorică: coana Didina, cu un mers legănat de raţă leşească, străbate curtea, purtând pe braţe o tavă pe care aburesc două cești.

— Bine că au plecat toți, să mai răsuflăm și noi. Cusurgii oameni! Ce-or avea cu îngerașul? Și cu bucătăria asta m-au căpiat de tot: unul vrea cu ceapă, altul să nu vază fir. Ba că-i cartofii arși, ba că-i cruzi. Da’ bine că s-a terminat butelia și i-am împăcat pe toți. Că săracul Titi…

— Ce «săracul»!? Când te bătea de te snopea și venea beat de cădea în poartă, nu mai ții minte ce ziceai?

Da… da’ de l-ai vedea, duduie Olimpia, că parcă e un copilaș. Ca pe mama lui m-a așteptat la spital și m-a întrebat dacă nu i-am adus ceva de băut.

— Doar nu te-ai apucat să-i duci băutură când el e în cură de dezalcoolizare! Mai stă mult acolo?

— Mult, duduie Olimpia, că e îmbibat de tărie. Da’ te mai rog, nu ne fă de râs, nu le spune ăstora din curte pentru ce e acolo. Că numai mata și cu domn’ Barbu, ăștia vechi ai curții, știți sicretul.

— Fii fără grijă! Numai să nu-ți vină nebunul, că știi că așa s-a întâmplat acum trei ani. Urla curtea de tămbălăul pe care l-a făcut.

— Doamne păzește! Cu persoanele pretanțioase de anu’ ăsta iese belea mare. Mă duc să aprinz focul la cuptor. Mai ai nevoie de ceva?

— Nu uita să pasezi supa de legume. Trebuie să i-o dai la douăsprezece. Și rufele… naiba știe cum face de murdărește atâtea…

Pe poartă, dinspre marea care sclipește și fâșâie ca un moar albăstrui (ochiul meu de pictoriță!), își face apariția Mona Vasiliade. Înaltă, blondă, planturoasă, ca de obicei drapată într-una din acele rochii africane care au împânzit (în sensul strict al cuvântului) diversele magazine ale Fondului Plastic: (două cusături, o gaură pentru cap și…). Pare destul de agasată și se așază pufnind într-un șezlong.

— Ce răcoare plăcută este! Fii amabilă, dă-mi bricheta de pe fereastră. Sper că nu m-am insolat. Și individa aceea… e un spectacol dezgustător.

— Cine, studenta? Ei, e explicabil. Parcă noi la vârstă ei…

— A, zise Mona, aruncându-mi o privire scurtă, nu, nici nu i-am văzut astăzi… Dar și asta… Nu, vorbeam de Gabi. E de-a dreptul penibilă.

— Dumnezeule, ce-a făcut?

— Nimic deosebit… circul zilnic… n-are nici o măsură, nici o jenă… la toți bărbații, dragă… Îi provoacă de o manieră! I-a luat la rând. Nu i-a mers cu Barbu, l-a luat în antrepriză pe Dimoc… Iar sărmanul Pîrvu nu mai știe unde să se ascundă de răul ei. Astăzi a fost o comedie întreagă: acum vrea să-i învețe yoga… Și Alec, delicat cum este…

— Pe domnul Vasiliade îl învaţă yoga? spusei, nereuşind să-mi stăpânesc un zâmbet.

— Închipuieşte-ţi, se jenează s-o repeadă. Dimoc râdea ca nebunul… cam vulgar, dar nu-i şade rău. Barbu s-a eclipsat, a spus că se duce să pescuiască… şi sărmanul Alec… Am plecat, nu suport să văd o femeie dându-se în halul ăsta în spectacol. Dar dumneata nu te mai duci la plajă?

— A, Filip e ocupat acum, cel puţin o oră nu se mai desparte de găleţică. Poate îl mai duc să facă o baie.

— Admirabil… Mă scuzi atunci. Mă duc prin sat. „Găgăuţii" ăştia – serios, aşa se numesc ţăranii de aici, sunt turci trecuţi la ortodoxism – au tot felul de obiecte de aramă, o minune! Am antamat tratative, vreau să cumpăr.

— Vă interesează arama veche?

— A, da… am pasiunea lucrurilor vechi… Le dau ieftin, habar n-au de valoarea lor. Închipuieşte-ţi, am găsit o eghieră superbă într-o poiată de păsări…

Teribilă cucoana… Consortul, Alec Vasiliade, prototipul gentelmanului britanic, nu-i iese din cuvânt. Doi idoli a avut în viaţă: tatăl său, colonelul, care-i dirijează existenţa de dincolo de mormânt şi iubita de Mona… Cum o fi arătând făcând yoga? …Hm, Gabriella… Temerară făptură! Cum de nu s-a temut de augusta încruntătură a Monei Vasiliade? Încă o dată se dovedeşte celebra afirmaţie că aparenţele înşeală… De fapt, Gabriella e o persoană demnă de băgat în seamă: micuţă, rotunjoară dar numai cât şi unde trebuie, ochi zvăpăiaţi şi dinţi sclipitori şi o energie… Dumnezeule, câtă energie! Şi-o consumă în atacuri savant construite, de la priviri languroase, la stilul «bună camaradă», îndreptate în mod egal împotriva a tot ce e vietate masculină prin împrejurimi. Ochiul meu perspicace a ghicit însă şi altceva: o nerăbdare, o spaimă că «vremea trece, noi îmbătrânim»…

Ce-ar fi să mergem şi noi pe plajă? Acum se face ora mesei, încep să vină toţi şi o să fie o întreagă nebunie…

…Pe plajă era plăcut, arşiţa se mai domolise şi bătea o briză răcoroasă. Valurile se spărgeau molcom iar Filip, concentrat, râma cu încordare nisipul…

— A, ce faci, Filip? Sănătos, voinic… Lucraţi în schimbul doi, doamnă Olimpia?

— Domnul Dimoc… nu vă observasem. Aţi fost la masă?

— Spuneţi-mi Nae, că doar compătimim împreună. Ce masă, duduie, că

a fost jale mare!

— Ce s-a mai întâmplat?

— Jale, prăpăd… Didina n-a avut butelie şi a rasolit toată mâncarea. Țipa Țintoi ca din gură de şarpe. Şi Milica plângea… zău că plângea… că ce se face „soţul”, că o să moară de foame, că i-a spus ea lui. Vasiliazii s-au retras jigniți… iar Gabi a consumat morcovi natur.

— Tot îi plac ei vegetalele.

— I-or fi plăcând, dar părea destul de hămesită. Cu toată «activitatea» din dimineața asta…

— Am auzit că vrea să vă-nveţe yoga.

— Nu se prinde. Cunosc povestea. Începi cu statul în cap şi sfârşeşti cu statul sub papuc.

— Şi ceilalţi cum au reacţionat?

— Păi, Barbu, domn, a mâncat cu distincţie o cutie de Ham, studenţii cred că trăiesc cu soare şi amor…

— Ai haz, domnule Dimoc.

— Nae, duduie… Iar Mirciulică, dispărut, ca totdeauna.

— Chiar, unde o fi dispărând toată ziua?

— Nu sunteţi singura care vă întrebaţi. Eu l-am căutat două zile pe toată plaja, că voiam să-l fac o tablă. Se atacă teribil când pierde… Degeaba! Nu-i nicăieri…

— Şi dumneavoastră cum aţi rezolvat cu masa?

— Pâine cu brânză şi roşii. Dar mă duc la Mangalia şi fac prăpăd printre mici. E un restaurant lângă piaţă. Au un grătar… durere!… Chiar venisem să vă invit la o plimbare în Mangalia. Toată ziua singură, nici nu v-aţi mişcat din mizeria asta de sat. Aveţi nevoie de o schimbare, de puţină relaxare…

Am rămas siderată, cum ar spune un cunoscut de-al meu, astronom. Nu cumva domnul Dimoc găsise de cuviinţă să-şi încerce şansele într-o aventură estivală cu mine? Urmarea, debitată cu mult sentiment şi priviri languroase, îmi întări convingerea:

— Zău, Olimpia, pot să-ţi spun Olimpia, nu te superi, nu!? Îl laşi pe Filip acasă în grija Didinei… Ai şi tu dreptul la viaţă…

— Mulţumesc pentru invitaţie, domnule Dimoc, dar nu pot, i-am răspuns pe un ton sec.

— Păcat… Sărut mâinile.

Nici nu ştiam dacă trebuie să mă simt flatată sau să mă supăr. Era clar,

vorba mătușii Amalia, că am «*une touche*» cu domn' Nae. Și de ce nu? Se pare că în orice roman e de bon-ton să ai un «*soupirant*». În fond, dacă o Sagan poartă de-a lungul cărților ei un frate incestuos, de ce eu, o Cernea, să n-am dreptul la un amor platonic? Era timpul să plec. Soarele începea să coboare spre asfințit, în aer se simțea răcoarea înserării. Nisipul lucea stins iar marea luase nuanțele gușii de porumbel, când albastru străveziu, când vinețiu. Faleza se înălța lin la început, apoi în suișuri repezi, cărămizii. Iar jos, gata parcă să fie invadat de mare, satul chema îmbietor spre verdeața neobișnuit de bogată…

Lăcaș de tihnă și ape… În curte părea să domnească pacea. Sub umbrarul dintr-un colț al curții, cel dinspre mare, la masa de lemn înconjurată de bănci, se aflau mai multe persoane. Se înfrățeau întru cafea și nelipsita țigară, iar clinchetul ușor al râsetelor răsuna în liniștea înserării. Familia Țintoi își scosese scaunele în fața casei, ca în târgurile tihnite de altădată. Milica tricota cu gesturi iuți, iar Pandele privea marea prin binoclu. Mona, într-o pijama de voal liliachiu, își luase poza preferată pe șezlong…

Păcat că nu mi-am luat ceva mai nostim pentru seară. Cu atâtea scutece și gălețele ajungi să uiți că ești femeie… noroc că Aby mi-a pus în bagaj tot felul de costume și costumașe pentru Filip, el ce mai salvează onoarea familiei… Curios, așa, priviți de la distanță, arată ca în primul act al unei piese de Cehov… nu se întâmplă nimic notabil, lumea vorbește leneș, sirotează cu eleganță fel de fel de băuturi, cască, joacă cărți… inefabilul plictisului… liniștea dinaintea furtunii?… Și cine va declanșa drama? Oare Gabriella, care strălucea printre frunzele umbrarului, expunându-și decolteul bine bronzat și dinții strălucitori? Dar unde-i erau cavalerii? Doar Barbu stătea la masă, destul de mahmur de altfel, îndopându-și concentrat pipa… Ia te uită, «puștii» se umanizaseră! Vlad părea foarte interesat de vorbele și zâmbetul Gabriellei… iar studentesa încerca să pară că participă cu tot entuziasmul. Sau poate cel care avea să aducă înfruntări dramatice era chiar Mircea, care tocmai își făcea apariția pe poartă, înroșit de soare, prăfuit și obosit? De unde o fi venind? Dar… gând la gând cu bucurie… Gabriella era muncită de aceleași întrebări:

— O, Mircea! În sfârșit ai apărut! Păi, unde umbli, domnule, toată ziua? Vino imediat și dă raportul…

— Ce cucoană amabilă și drăguță ești mata, duduie Gabriella. Și câtă grijă ai de noi, bieții… Ei nu, scuză-mă, dar plăcerea asta nu ți-o fac. Să fie și la mine puțin mister. E bun misterul; intrigă cucoanele… Acum scuzați,

mă duc să mă spăl de tot praful pe care l-am servit azi în locul altor delicatese…

— Mă primiți și pe mine?

— Poftiți, doamnă Olimpia! O cafea doriți?… Mai este caldă. Le spuneam tocmai tinerilor noștri ce minunată este yoga. Este mai mult decât o simplă gimnastică, este o disciplină a minții și a sufletului… și bineînțeles a trupului. Eu o practic abia de un an și am ajuns la rezultate uimitoare.

— Aș dori, dacă aveți, o carte…

— Cu plăcere, Vlad… Te pune în armonie cu tine însuți… Știți, eu, ca profesoară de muzică, am nevoie de deplină seninătate.

Barbu mormăi încetișor aprinzându-și pipa.

— Ce spuneți, domnule Barbu? Trebuie neapărat să încercați. Mai ales dumneavoastră, o natură atât de frământată și sensibilă…

Continuând să mormăie ceva despre faptul că preferă să rămână «frământat» decât să devină ridicol, Gabroveanu se întoarse cu spatele la ceilalți, ațintindu-și privirea spre largul mării. Cu mirosul pipei se amestecau adieri de trandafiri și alge.

Mircea, împrospătat și strălucitor de curățenie, veni pășind agale.

— Orice ați spune dumneavoastră, locul acesta e o adevărată minune… Grădina raiului, ce mai. O frumusețe… și o liniște! Ce spui, domnu’ Gabroveanu?

— Mda…

— Văd că nu ești de acord cu mine. Dar tot îți place, că altfel n-ai veni mereu.

— Chiar, dumneata ești cel mai vechi aici? interveni Gabriella.

— Și doamna Olimpia a mai venit. Cât despre liniște… Anul acesta avem relativ noroc… A, tânărul Filip nu contează. În anii ceilalți… doamna Olimpia poate să vă spună… considerând că și-a făcut datoria în ceea ce privește conversația, Barbu se întoarse definitiv la contemplarea mării.

Am râs, văzând privirile mirate ale celorlalți:

— Domnul Barbu se referă probabil la gazda noastră.

— Cine, coana Didina?

— A, nu, e vorba de bărbatul ei, Titi.

— Cel bolnav de plămâni?

— Plămâni pe dracu, comentă visător Barbu.

— Titi Petrescu este, așa cum zice plastic Didina, «alcoolist». Și când bea face scandal. Și cum bea mereu… mai ales cu nevastă-sa are ce are.

— Săraca femeie… așa cumsecade și gospodină.

— Halal gospodină. Azi ne-a lăsat pe toți nemâncați, spuse veninos Gabriella… Vai de mine, aproape a apus soarele. Mircea, nu te tentează?

— Foarte plăcut programul de seară. Liniște, aer curat, o conversație, dar de ce și yoga? Nu că am ceva cu exercițiile fizice, dar mai era unul la noi, la Focșani, și tot așa: se trezea – gimnastică – se culca – gimnastică –, de o înnebunise pe nevastă-sa. Și ce s-a întâmplat până la urmă? Și-a luat femeia lumea în cap și a fugit cu un fotbalist.

— Depinde ce nevastă îți alegi. Ei, dacă nu vrei, eu mă duc.

Gabriella luă de pe masă casetofonul, își trecu cureaua peste umăr și, adresându-ne o sărutare grațioasă din vârful degetelor, dispăru pe poartă.

— *Elle est complètement toquée,* șuieră Mona. Noroc că Alec doarme, că ar fi fost capabilă să-l târască după ea.

Milica își puse tricotajul deoparte și se apropie îngrijorată:

— Da’ unde se duce, soro, femeia asta pe întuneric? Nu îi e frică singură? C-am văzut pe plajă o mulțime de persoane suspecte: niște ăia numai petice, nespălați și cu părul nețesălat.

— Nețesălații ăia sunt studenți, doamnă. Bineînțeles că nu arată ca cei de pe vremea când soțul dumneavoastră… – interveni Vlad sec. Apoi îi făcu un semn Danei și se ridicară să plece:

— Bună seara la toată lumea!

— Da’ unde vă tot duceți, tovărășeilor? Nu stați niciodată cu colectivul? Nu simțiți și voi nevoia de conversație? se miră Țintoi.

— Nu tot timpul, replică Vlad în timp ce se îndepărtau.

— Ăștia ori tac ori sunt impertinenți, comentă Țintoi plecarea studenților.

— Bine zice soțul meu că pe ăștia trebuie să-i bagi în baie, să-i speli și să-i tunzi. Vorba lui: «la muncă, tovarăși!»

— Doi câte doi încolonați și cu cântec înainte marș, zise Barbu peste umăr, printre vălătucii de fum bine mirositor.

— Tovarășe Barbu, n-ai văzut la televizor că fumatul e dăunător mai ales pentru cei din jur? își schimbă Milica ținta.

Barbu dădu din umeri a lehamite și peste cei de la masă se lăsă o tăcere jenantă. La bucătăria din fundul curții se aprinse lumina, semn că Didina începuse elaborarea dineului. Din casă își făcu apariția Alec Vasiliade, încă buimăcit de somn. Își umezi un deget în gură și-l ridică în aer pentru a constata direcția vântului. Privi cerul și se reîntoarse în cameră, de unde,

peste câteva clipe se auzi vocea binecunoscută a lui Ghițulescu, evident neliniștit de degringolada de pe piețele occidentale de schimb.

— Unde or să ajungă nenorociții ăștia de capitaliști? Se prăbușesc, domnule, praful se alege de ei, comentă pătruns Țintoi. Nu mai au respectul banului muncit. Anul trecut, când am fost noi la Roma, se înghesuiau ca bezmeticii să arunce banii într-o fântână.

— Fontana di Trevi…

— Așa, așa… Ai fost și matale pe acolo, tovarășe Mircea?

— Numai cu gândul, murmură nostalgic Mircea.

— Cum vă spuneam, ăștia nu știu ce-i munca. Toată ziua la cârciumi, beau vermut și cafea expres, mănâncă macaroane, discută de fotbal și mafie și se leagă de femei. Dacă și pe Milica a încercat unul…

— O fi fost omul miop, comentă suav Mona.

— Nu-l mai ascultați pe Lică, că e cârcotaș… Dar minunile de artă pe care le-am văzut: Coliseul, Capela Sixtină, muzeele de pe Via Veneto…

— Doamnă, interveni diplomat Mircea pe un ton ușor amuzat, Via Veneto e renumită pentru alte îndeletniciri, hai să le zicem artistice, dar nu chiar muzee…

— Veneto, neveneto, dă-le încolo, schimbă Țintoi discuția… Milico mamă, ia adu tu aici niște costiță din aia turbată, din care am luat azi și scoate și sticla de coniac Segarcea. Să-i cinstim pe tovarășii, că așa-i la mare; voie bună și prietenie.

— Lăsați, nu-i nevoie, m-am simțit datoare să devin purtătoarea de cuvânt a celorlalți.

— Ba-i nevoie, că o mâncărică bună nu strică. Doar suntem ca într-o familie aici.

Ascultând de vocea stăpânului, Milica se aferă arătând o îndelungată practică de gospodină și în curând apăru o față de masă de plastic și pe ea farfurii cu costiță tăiată mărunt, brânză albă și roșii. Pandele, cu gesturi de patriarh bonom, începu să toarne cu măsură.

— Luați, tovărășeilor, că așa ceva nu mai beți. O am de la un subaltern de-al meu, are el niște relații… Da’ păcat că am uitat pick-up-ul acasă, că aveam un disc cu Dolănescu… Păi cum cântă el «M-am născut între Carpați», îți vine să plângi! Mare om, l-am cunoscut personal…

— Vă pot oferi o bandă cu Vivaldi… spuse cu ingenuitate Mona, mușcând cu poftă dintr-un sandviș cu costiță.

— Numai să nu fie cu rockuri, că «al meu» zice că-i dau arsuri… puse

lucrurile la punct Milica. Poate o avea tovarășa Gabi.

— Dânsa preferă muzica naturii, stimată doamnă. Imprimă tot felul de păsări, interveni blajin Mircea… Da’ nişte ceapă n-avem?

— Caută, nevastă, nişte ceapă, că e sănătoasă, face bine şi la somn. Zi-i Didinei să-ţi scoată din grădină. Şi nişte usturoi. Că dacă-i chef, chef să fie.

Milica plecă ascultătoare şi după un scurt conciliabul cu gazda se întoarse cu mâinile goale.

— A zis că la ora asta nu intră în grădină. Că dacă avem chef de legume să-i spunem de dimineaţă.

— Afurisită muiere, domnule, un deget n-ar mişca pentru confortul locatarilor. Da’ bani, slavă domnului, ia ca la Intercontinental!

— *Les affaires sont les affaires*! explică ştiinţific indignarea lui Ţintoi, Alec Vasiliade care tocmai ieşise din cameră… Banul, domnii mei, spunea *papá*, este elementul de discordie al lumii moderne.

Înalt, slab, cu câteva şuviţe de păr solitare, pieptănate îngrijit, arborând în permanenţă o figură sobră şi o privire uşor reprobativă la meschinăriile vieţii moderne, domnul Vasiliade putea trece cu succes, în momentele în care tăcea, drept o persoană de o insondabilă profunzime intelectuală.

— Am aflat, îşi continuă Ţintoi ideea, de la un om din sat de la care am luat nişte miere, că o bătea bărbatu-său de o stingea.

— Bine îi făcea, că femeia care nu-şi ascultă bărbatu’… întări Milica cuvintele consortului.

— N-aveţi dreptate, doamnă. Petrescu o lua cam repede cu paharul şi când era beat nu se mai înţelegea nimeni cu el, m-am trezit eu intervenind.

— Da, am auzit şi eu. Cu tot satul e certat. Ăla cu mierea mi-a zis că acu o lună s-a bătut cu unul la cârciumă, că abia i-au despărţit oamenii. Cică scoseseră cuţitele.

— Păcat că nu-i aici, că l-ai reeduca dumneata, zise Barbu, întinzând paharul să i-l umple.

— Da, tovarăşe, ai dreptate. Păi să te duci la ferma la care am lucrat eu şi să-i întrebi pe tovarăşi. Pe câţi n-am adus eu pe drumul drept, mai cu vorba, mai cu…

— Fapta, îl completă Barbu.

— «Bătaia e ruptă din rai», aşa-mi spunea taică-meu, Dumnezeu să-l ierte, când mă ardea cu varga, interveni şi Mircea în discuţia referitoare la modul de educare şi reeducare al speciei umane.

— Ei da, la copii, de acord, de altfel şi tatăl meu, colonelul, mi-o aplica,

dar nu cred că în cazul de care pomenește domnul Țintoi ar fi cea mai bună metodă. Individul trebuie lămurit, trebuie reeducat prin muncă, altfel se ajunge la o traumatizare a personalității lui, devine irecuperabil pentru societate… În fond, nu putem să eliminăm conștiința, ne paște pericolul behaviorismului, încheie Alec cu un aer doct.

— Bună seara la toată lumea și poftă bună!

— A, tovarășa Gabriella! V-ați întors… Poftiți și dumneavoastră. Milico, mai adu un pahar.

— Cum a decurs înfrățirea cu natura în seara asta? se interesă cu candoare Mona.

— Minunat, doamnă. Îmi pare rău că nu l-am luat și pe domnul Vasiliade. Exercițiile de seară sunt esențiale în practica yogină. Și dânsul mi se pare atât de dotat… îi răspunse la fel de candid, Gabriella.

— Ei, hai noroc și să trăim! interveni precipitat în discuție Țintoi, apreciind cu justețe implicațiile viitoare ale agreabilei conversații care se înfiripase între cele două persoane..

— Și să ne ajute Dumnezeu, că așa fragedă costiță… ca la mama acasă!

Zambo țâșni din fundul grădinii cu un lătrat voios: urmă o scurtă învălmășeală, se auzi un «`Mnezăii ei de viață» și o umbră își făcu apariția, clătinându-se.

Cei de la masă priveau cu stupoare amestecată cu o vagă teamă mogâldeața care se apropia împleticindu-se. În lumina înserării se distingea silueta unui bărbat trecut de patruzeci de ani, vânjos, vânos, cu umerii aduși înainte. Fața îi era brăzdată adânc, ochii erau foarte roșii și lăcrămoși, iar gura lăbărțată într-un zâmbet de om beat, lăsa să se vadă dinții de viplă care luceau stins. Deși scund, bărbatul degaja o puternică impresie de violență nestăpânită.

— `Mnezăii mă-sii de femeie! Unde-i, c-o omor? zise în chip de salut și-și continuă mersul împleticit spre bucătăria din fundul curții.

Prea uimiți pentru a face vreun comentariu, cei de la masă urmăriră silueta care se îndepărta. Ajuns la câțiva metri de bucătărie, se clătină și, recăpătându-și echilibrul, se năpusti pe ușa luminată. Barbu, singurul care-și păstrase calmul, reflectă:

— S-a întors seniorul.

— De ce ne-a fost frică, n-am scăpat. Începe circul, am adăugat. Urmă un minut de liniște desăvârșită, apoi silueta masivă a Didinei țâșni pe ușă ca o găină grasă alungată din cuibar și un torent de înjurături se revărsă în

calmul înserării.

— `Mnezăii și anafura, ziceai că ai scăpat? Că m-ai băgat la spital și-ți faci de cap? Ți-arăt eu ție, fir-ar sămânța ta blestemată! Făceai pe stăpâna, hai, pe cucoana! Tot ce e aici e făcut de mâna mea, pe munca mea. Pe tot ce e în curtea asta scrie «Pe-tres-cu»! Așa să știe toți. Anafura mă-tii! Ți-arăt eu ție. Să știe toți cine e stăpânul. La muncă!

— Eu mă duc să fac o discuție cu cetățeanul! hotărî belicos Țintoi.

— Nu te duce, Lică, nu te duce! E beat, e periculos, aproape plângea Milica.

— Păi nu se poate așa! Noi bărbații trebuie să luăm atitudine. Cine mai merge cu mine? se îmbărbătă el.

— Du-te mata, tovărășelule, că noi suntem aici. Dacă se îngroașă gluma, țipă și chemăm miliția, îl încurajă Mircea.

Era momentul să cuceresc definitiv admirația curții. M-am îndreptat spre bucătărie.

— Curajoasă femeie, comentă în urma mea, Mircea. Noi ce facem? Că așa i s-a întâmplat unui cunoscut de-al meu, a vrut să-i despartă pe doi care se băteau și până la urmă s-a ales cu capul spart și dus la miliție pentru tulburarea ordinii publice.

În bucătărie, Petrescu era prăbușit pe maldărul de boarfe care reprezenta culcușul Didinei.

— Păi bine, nea Titi, se poate? Abia ai venit și ai înnebunit toată curtea? Nici nu știi ce frumos vorbea Didina de dumneata… Și cum ai apărut, ai și tras la măsea…

Petrescu mă privea cu ochii înroșiți de alcool… O vreme rânjii încercând să găsească o replică tare la adresa curții și a celor care au îndrăzneala… În cele din urmă însă, natura lui duioasă fu mai tare… fața i se strâmbă, lacrimi îi apărură în ochi:

— Nimeni nu mă iubește pe lume… Numai Zambo, numai el îmi știe durerea… Unde ești… Zambo… Vino Zambo la Titi, că doar tu ții la mine… Donșoară Olimpia, știi și mata că toată viața am muncit și cu ce m-am ales? Și sunt om cinstit, că n-am pus mâna pe banul altuia, orice crede ei… Vino, Zambo, vino la tata.

Încetul cu încetul se potoli și, ignorându-mă, își puse capul pe pernă. Am ieșit, închizând cu grijă ușa la bucătărie, și m-am apropiat de masă:

— Gata, doarme.

Schimbau priviri, jumătate îngrijorate, jumătate uimite. Barbu își mai

turnă un pahar de coniac, luă o înghiţitură, o plimbă prin gură, îi dădu drumul pe gât cu satisfacţie şi conchise:

— La culcare! Mâine partea a doua a spectacolului!

Ca într-o stare de transă, «musafirii» familiei Petrescu se sculară şi, foarte tăcuţi, se duseră fiecare pe la camerele lor. Liniştea se lăsă peste curte. Numai Zambo ronţăia tihnit, direct din farfurie, câteva bucăţele de costiţă fragedă. Una după alta ferestrele luminate se întunecară şi se lăsă o linişte adâncă, întreruptă din când în când de lătratul îndepărtat al câinilor cărora Zambo le răspundea cu un hămăit scurt.”

* * *

Satul dormea liniştit, vegheat de lună. Curtea familiei Petrescu zăcea într-o linişte profundă. Doar fluturii de noapte, enormi şi păroşi, se învălmăşeau în jurul unui bec uitat aprins. Tăcere…

Un urlet ascuţit, stins în horcăituri gâlgâie, sparse liniştea. În minutele care urmară curtea se populă cu stafii buimace, într-o costumaţie heteroclită, de la pijamale vărgate la lungi dezabieuri fâlfâitoare.

— Ce naiba se întâmplă?

Un alt ţipăt alungă ultimele urme de somn:

— Săriţi! Mă omoară!

Urmară gâfâieli, bușituri, apoi horcăieli şi un fel de mormăit continuu, ceva ca o furtună care se apropie şi se depărtează.

— O bate Petrescu pe Didina, comentă tardiv, dar cu o flegmă demnă de invidiat, Barbu.

— Faceţi ceva, doar sunteţi bărbaţi! izbucni o voce de femeie.

— Ba mai bine să ne vedem fiecare de ale noastre! O bate, cine ce treabă are! Ce ne amestecăm noi în căsnicia omului… comentă Mircea.

— Dar o omoară, nu auziţi?

— Cine pe cine omoară, domnule? Ce s-a întâmplat? apăru la geam Dimoc, cu ochii cârpiţi.

— Du-te, domnule, şi dă-i una beţivului!

— Care beţiv, oameni buni?

— A venit bărbatul Didinei.

— Să fie sănătos… îşi retrase Nae capul.

O nouă repriză de bubuieli urmă, însoţite de icnituri, semn de caznă

grea.

— Dacă ţipă, înseamnă că n-a murit! spuse Barbu, dând să plece.

— Nemaipomenit! numai la ăia în S.U.A. am mai auzit că se întâmplă aşa ceva… Te omoară bandiţii şi cetăţenii se uită… E absolut necesar să luăm măsuri! se agită Pandele.

— Lasă, tovarăşe, că Didina e zdravănă, nu se lasă ea cu una cu două.

Într-adevăr, sorţii bătăliei păreau să se schimbe: uşa de la bucătărie se deschise, în lumină se văzură cele două siluete prinse într-un dans grotesc, un pas înainte, doi paşi înapoi. Silueta mai ţânţăroasă a bărbatului se clătină, apoi muierea, mai trupeşă, se opinti, dădu un brânci şi bărbatul se prăvăli. Uşa se trânti şi se auzi scrâşnetul cheii.

Privitorii, cu sufletul la gură, aşteptau. Mogâldeaţa întunecată se obârci în patru labe, apoi, sprijinindu-se de uşă, se ridică:

— `Mnezăii cui te-a făcut… Te omor, fir-ar osul tău…

Moşmondi o vreme la clanţă, mai dădu vreo doi pumni în uşă apoi se porni clătinându-se:

— Vino aici, Zambo… glasul îi era răguşit şi agresiv… Tu păzeşti curtea… Că beau… Ce dacă beau? Sunt banii mei, n-am furat de la nimeni. Că muncesc. Tot ce-i aici e făcut de mine… Mă indignez şi d-aia beau… Tu rămâi aici, pe teren…

Luminat de lună, Petrescu privi duşmănos şi lansă ultima replică:

— Să vadă toţi cine e stăpânul… apoi, într-o linie piezişă, plecă spre fundul curţii.

— Are un pat în grădina de zarzavat. Doarme în sânul naturii, la aer curat, le-am comunicat, ca mai veche şi în cunoştinţă de cauză.

— E cumplit… nervii mei nu mai rezistă, suspină Gabriella. Mă duc să iau un calmant… Incredibil… ce brută…

— Gata, imbecilul s-a potolit, o linişti Barbu.

— Eu zic să profităm şi noi şi să ne culcăm. Nu de alta, să nu vă supăraţi, coniţă Olimpia, dar la 4:30 tânărul Filip…

Şi fiecare se duse la patul lui, încercând să continue visele mai mult sau mai puţin trandafirii, atât de brutal întrerupte…

Luna îşi continua, netulburată drumul, până când, la vremea potrivită, apuse…

* * *

„Afară o cucuvea cânta a pustiu…

Cineva bătu în geam, de două ori mai prelung, o dată scurt. Am deschis fereastra. Un bărbat, îmbrăcat într-un trenci alburiu, cu gulerul ridicat, stătea rezemat de zid. Se întoarse şi-mi făcu semn cu pistolul. Mi-am aruncat o pelerină pe umeri şi am păşit peste pervazul scund. Bărbatul mă aştepta ţinând neglijent pistolul. La lumina unui bec i se zăreau bărbia tăiată dur şi ochii albaştri care filtrau o strălucire crudă, neomenoasă. Am înaintat, simţind în şira spinării fiorul rece al ţevii.

La marginea şoselei, cufundată în umbra unui pâlc de ciulini uriaşi, se găsea maşina: un bolid argintiu, cu o curioasă formă aerodinamică.

Ne-am urcat în spate şi bărbatul a scos o faşă albă pe care mi-a înfăşurat-o de câteva ori în jurul capului, acoperindu-mi ochii. Mi se părea că maşina merge foarte repede. După o vreme a oprit, am coborât condusă de braţul care avea duritatea oţelului. M-am împiedicat de câteva ori, în bulgări de pământ şi pietre… apoi mi-a scos legătura de la ochi.

M-am clătinat ameţită… în jur, şiruri drepte de cruci străluceau în lumina rece a lunii… Cucuveaua a cântat din nou. Pe neaşteptate, chiar lângă noi, a apărut o siluetă, rezemată neglijent de o cruce mâncată de vreme…

— Vă aşteptam…

Avea o voce bizar de înaltă, cu o umbră de accent.

— Nu-mi puneţi întrebări. Nu am permisiunea să vă răspund. Aţi fost aleasă. Mâine, la 18:30, mergeţi pe faleză şi la 500 de metri de sat, în dreptul epavei, vă opriţi. Semnalul: trei strigăte de cucuvea. Vi se va preda plicul cu instrucţiunile…

Dintr-o dată bolta cerului se sparge pe craniul meu… De undeva, de foarte departe, aud… «nu uitaţi… 18:30… va cânta cucuveaua…»”

CAPITOLUL III

„Prea plin de aventuri ca să poată fi povestit pe scurt”.

— Asta-i tot?

— Tot, îmi răspunse ABC sumbru.

— Fruntea sus, băieţaş. Depăşim noi şi momentele astea…

Am mai aşteptat o clipă şi am izbucnit:

— Cum, nu înţelegi? Nevastă-ta s-a apucat să scrie romane poliţiste. Abia aştept urmarea! De la James Bond n-am citit ceva mai captivant! Serios, dă-mi voie să-ţi dau un sfat: pune-o la treabă, n-o mai lăsa toată ziuă cu nasul în cărţi… Auzi, Cehov, Sagan… cine ştie unde poate ajunge… Atenţie, cultura e ca vărsatul de vânt, lasă mai totdeauna urme…

— Dar cucuveaua…?

— E clar, în toate romanele poliţiste eroina e răpită, sechestrată, totdeauna în pericol, dar din nefericire, niciodată nu e omorâtă…

— Gelu, eşti nebun! Bine, dar telegrama…

— Cum, n-ai sesizat subtilitatea artistei? Şi câtă precauţie infernală… „Se va comite o crimă…” Dacă era perfectul, ştia că printr-un simplu telefon ne-am fi lămurit! Deci, efectul scontat cădea. Prezentul ar fi fost la fel de controlabil, fiindcă ce era pentru ea prezent, ar fi fost pentru noi trecut. Rămânea viitorul, şi necontrolabil şi cu doza de neliniște necesară…

M-a privit năucit de jongleriile mele gramaticale. Dar şi-a revenit la iuţeală şi, aruncându-mi o privire vicleană, a început:

— Dar, dacă totuşi se întâmplă ceva acolo? Ca să avem inima împăcată, eu cred că ar fi bine să mă duc imediat la ea. Simplu, vorbim cu Gibi, îi explicăm şi plec eu în locul tău iar tu pleci peste opt zile când trebuia să plec eu.

Ţârâitul telefonului a oprit replica dură pe care mă pregăteam să i-o servesc. Era Mariana, secretara lui Gibi, care mă anunţa să mă prezint de urgență la tovarăşul colonel Banciu. Urgent? Ce putea fi atât de urgent? Anul trecut, la fel ca şi acum, tot în august, tot cu două zile înainte de concediu, am fost chemat urgent la Gibi… şi în final mi-am petrecut concediul în octombrie!

— Să trăiţi, tovarăşe colonel! m-am adresat, odată pătruns în birou, cu toată tăria sufletească de care puteam da dovadă.

— Să trăim Gelule, ia loc!

Gibi părea într-o dispoziţie minunată, semnele erau clare: m-a poftit în fotoliul rezervat vizitatorilor de marcă, mi-a oferit un Pall Mall şi, numai miere, ca un bunic grijuliu care se interesează de faptele nepoţelului, m-a întrebat:

— Gelule, cu ce te ocupi acum?

Ce să-i spun? Că eram ocupat până peste cap cu repetiţiile la cor sau la echipa de dansuri populare?

— Nimic deosebit, tovarăşe colonel. Mă pregăteam pentru concediu, ştiţi, peste două zile plec.

Speram să înţeleagă subtilitatea răspunsului meu. Mă privi tandru şi apoi, cu acelaşi ton de bunic grijuliu, continuă:

— Sigur, Gelu. Parcă la mare, nu?

— Să vedeţi, încă nu m-am decis, m-am grăbit să-i răspund, renăscându-mi speranţa. Puţină mare, puţin munte…

— Da, da, puţină mare nu ţi-ar strica, îmi răspunse el absent, răsfoind nişte hârtii.

— Sper să fie o vacanţă plăcută şi distractivă, am continuat, uşor intrigat de brusca lui lipsă de reacţie.

— Nici nu bănui cât de distractivă va fi, îmi comunică Gibi. Am aici o înştiinţare de la Inspectoratul Judeţean Constanţa. În cursul nopţii a fost asasinat la Vama un localnic, un oarecare Petrescu, Constantin Petrescu. Îţi spune ceva numele?

Am avut un moment de ameţeală. Ca un castel de cărţi de joc visele mele de vacanţă liniştită se năruiau.

— Nu… ba da… nu se poate… Înseamnă că telegrama avea un rost!

— Ce tot bombăni acolo? se arătă intrigat Gibi.

I-am relatat tot ce ştiam despre vacanţa Olimpiei, scrisorile şi telegrama expediată de ea.

— Poate n-o fi aceeaşi persoană… O să verificăm imediat… Bizară coincidenţă! Nu prea cred în extralucizi care au prevestiri cu o zi înainte de un omor. Probabil că ştia ceva… Numele de Petrescu îţi mai trezeşte vreo altă amintire?

— Nu, e un nume destul de comun.

— Ai dreptate. Tipul însă a fost amestecat acum câţiva ani într-o afacere neelucidată nici până azi. Deocamdată, consultă dosarul vechii afaceri, continuă, întinzându-mi o mapă ale cărei scoarţe suferiseră ceea ce

poeţii numesc scurgerea ireparabilă a timpului. Peste o oră te prezinţi la raport.

— Bine, tovarăşe colonel, i-am spus cu o voce pe care o ai de obicei pentru a anunţa decesul unei rude apropiate.

Reîntors în birou, cu dosarul îngălbenit sub braţ şi cu o tristă resemnare în privire, am vrut să apelez la ABC pentru o eventuală îmbărbătare.

— Domnule, nu mă interesează problemele tale, mi-a tăiat scurt orice elan de destăinuiri, intuind perfect semnificaţiile privirii şi dosarului.

— Băieţaş, „viitorul” s-a transformat în „perfect”!

— Ce?

— Petrescu a fost asasinat.

— Na, roman poliţist, izbucni el după câteva clipe de stupoare… disiparea realităţii prin percepţii multiple… toate prostiile pe care le îndrugai! N-o luai în serios?… Şi ea, sărăcuţa, în mijlocul acţiunii… Mă duc imediat acolo…

— Destul cu scenele de soţ grijuliu… Să ne lămurim întâi ce hram purta Petrescu ăsta, am continuat arătându-i dosarul, şi pe urmă mai vorbim noi de plecare.

* * *

„196… O frumoasă zi de sfârşit de octombrie. Nu plouase de două săptămâni, era cald şi nici unul dintre semnele prevestitoare ale iernii nu-şi făcuse simţită prezenţa. Intre Târgovişte şi Vîlsan e o distanţă de aproximativ 18 kilometri, care poate fi străbătută cu maşina într-o jumătate de oră. Drumul şerpuieşte molcom printr-o zonă deluroasă, fiind uneori înghiţit de pâlcurile dese de aluni, alteori ieşind triumfător pe culmea unui deluşor. Deşi peisajul e încântător, e o zonă nu prea circulată, poate şi datorită faptului că şoseaua fusese dată de puţin timp în folosinţă, având ca scop deservirea şantierului de construcţii din Vîlsan. Singurii care se mai aventurau prin acele meleaguri erau copiii din Borteşti şi Dobra, sate aflate cam la 7-8 kilometri, şi ei mai mult prin septembrie, atunci când alunele erau bune de cules.

În acea zi, pe 23 octombrie, la ora 13:30, maşina Şantierului de Construcţii, un IMS kaki cu prelată albastră, părăsise sediul Băncii Naţionale din Târgovişte, îndreptându-se spre Vîlsan. Transporta 3.500.000 lei, reprezentând salariile şi primele angajaţilor şantierului. În maşină se

aflau doi bărbaţi: şoferul, Constantin Petrescu şi contabilul, Gică Dumitru. La ora 14:30, impacientat de întârzierea neprevăzută, directorul şantierului a trimis o maşină în întâmpinarea IMS-ului.

La kilometrul 12 de Târgovişte, la intrarea într-o lizieră de pădure, a fost găsit IMS-ul zdrobit de un pom. Lovitura fusese foarte puternică, partea dreaptă a maşinii era complet distrusă. Casierul murise datorită unei puternice lovituri primite în cap. În momentul impactului, şoferul fusese aruncat de pe scaun şi zăcea inconştient la doi metri de maşină. Deşi prezenta numeroase contuzii, starea şoferului nu părea deosebit de gravă. În maşină se găsise o sticlă de coniac Milcov spartă, iar hainele şoferului miroseau puternic a alcool. Totul ar fi indicat un nenorocit, dar banal accident de circulaţie datorat conducerii în stare de ebrietate, dacă sacii sigilaţi în care se găseau banii n-ar fi dispărut. Şoferul a fost dus de urgenţă la spitalul din Târgovişte şi a fost anunţată miliţia.

Cercetările la faţa locului au pus în evidenţă câteva aspecte deosebite legate de accident. Maşina se oprise cu 300 de metri înainte de locul accidentului. Fusese o oprire bruscă, mărturie stăteau urmele lăsate de roţi la o frânare precipitată. Pornind din nou, se părea că şoferul pierduse controlul volanului, maşina mergând într-un zig-zag slab marcat, cu viteză din ce în ce mai mare, intrând în final în coliziune cu un copac. În momentul impactului maşina avea o viteză de peste 60 km la oră. Ora probabilă a accidentului fusese fixată între 13:45-14. Între orele 13:30 şi 14:30, oră la care fusese trimisă maşina în întâmpinarea IMS-ului, nici o maşină nu părăsise şi nu intrase în curtea Şantierului de Construcţii.

Singura posibilitate reală pentru începerea anchetei o constituia interogarea lui Petrescu. Constantin Petrescu avea carnet de conducere de opt ani. De un an şi jumătate lucra la şantier. Era un tip ursuz, iute la mânie, neavând nici o prietenie mai trainică printre colegii de lucru. Deşi nu refuza un păhărel, când i se făcea cinste, nimeni nu-l văzuse vreodată beat la volan. Locuia într-un cămin de nefamilişti la Târgovişte, împreună cu alţi trei burlaci în cameră. Fusese de două ori amendat de miliţie pentru practicarea jocurilor de noroc. Toate acestea erau însă lucruri vechi de câteva luni; în ultimul timp Petrescu părea că se cuminţise, văzându-şi conştiincios de lucru.

Interogatoriile lui Petrescu ocupau câteva pagini bune din dosar, toate rezumându-se la variaţiuni pe aceeaşi temă:

Ofiţerul anchetator: În ziua de 23 octombrie 196… la ora 13:30 aţi

plecat din fața sediului Băncii Târgoviște spre Vîlsan. V-ați oprit undeva în Târgoviște?

Petrescu: Nu, deși, domn' Gică zicea să mai trecem pe la el pe acasă, să-și ia ceva de mâncare, că fiind zi de salarii va trebui să stea mai mult.

Ofițerul anchetator: Sticla de coniac când ai cumpărat-o?

Petrescu: Ce sticlă? Nu știu de nici o sticlă, pe viața mea!

Ofițerul anchetator: Rezultatele analizelor arată clar că ai condus într-o stare de beție avansată.

Petrescu: Nu mă nenorociți! Întrebați pe toată lumea, niciodată nu beau la volan!

Ofițerul anchetator: Ce ai făcut cu banii?

Petrescu: Care bani? Doamne, de ce a căzut năpasta asta pe capul meu?

Ofițerul anchetator: Lasă lamentările. Mai bine plângeai înainte. Spune tot ca să-ți ușurezi soarta!

Petrescu: Spun, spun tot, tovarășe căpitan, pe fericirea părinților mei. Dar ce să spun?

Ofițerul anchetator: Deci n-ați oprit nicăieri în Târgoviște. Mai departe!

Petrescu: Domn' Gică a zis să ne grăbim, așa că, odată ieșiți, am fript-o tare. Tocmai ieșeam din curbă, aproape de liziera de la Malul Rău, când în fața mea văzui un trup întins în mijlocul șoselei.

Ofițerul anchetator: Cum, un trup?

Petrescu: Așa mi s-a părut mie atunci, că nici nu prea eram atent la drum, că mă-ntrebase domn' Gică ceva. Nici nu știu cum a pus frâna, că am oprit la vreo cinci metri de el. Domn' Gică mi-a zis: «Mă Titi, du-te și vezi ce-i cu rumânul ăla! O fi mort, i-o fi rău!»

Ofițerul anchetator: Cum arăta individul?

Petrescu: Păi prea bine nu știu, era pe burtă… Știu eu, mai înalt ca mine. Avea un vindiac albastru, niște pantaloni de doc cafeniu. Era șaten, cu nas cârn și ochi negricioși.

Ofițerul anchetator: Parcă spuneai că nu l-ai văzut la față?

Petrescu: Păi asta a fost la început. M-am apropiat de el și m-am aplecat să văd ce are. S-a întors deodată și m-a izbit în moalele capului. Atuncea, când s-a întors, i-am văzut figura. N-am s-o uit toată viața mea.

Ofițerul anchetator: Ce s-a mai întâmplat?

Petrescu: Nu mai știu. Știu doar că m-am trezit la spital, că miroseam a băutură și mi-au zis că din vina mea a murit domn' Gică. Mă jur pe ce am

mai sfânt că nu sunt vinovat!

Ofițerul anchetator: Și vrei să cred basmul ăsta cu necunoscutul care te-a atacat? Când ai cumpărat coniacul? Cu cine te-ai înhăitat ca să prădați banii?”

În continuare, Petrescu susținea cu îndârjire varianta cu agresorul necunoscut. Ancheta se desfășura pe două direcții distincte: furtul banilor putea fi rezultatul unui atac dat de una sau mai multe persoane cu sau fără participarea lui Petrescu sau totul se reducea la un nenorocit accident de circulație și persoana sau persoanele care trecuseră primele pe acolo își însușiseră banii. În a doua seară de la începerea anchetei, în apropierea intersecției drumului spre șantier cu șoseaua Târgoviște-Ploiești, s-au găsit, sub un morman de frunze uscate, o bicicletă și cei doi saci, goi, în care fuseseră transportați banii. Bicicleta aparținea unui oarecare Gicu Stamate care reclamase furtul cu cinci zile înainte. Ținând seama de datele pe care le aveau, anchetatorii ajunseseră la concluzia că cel care a folosit bicicleta sosise la intersecția respectivă între 14:15-14:30. Era mai mult ca probabil că acolo fusese așteptat de o mașină sau, o soluție mult mai riscantă pentru el, făcuse autostopul. Zile în șir au fost căutate iar apoi interogate persoanele care s-au găsit în ziua și la ora respectivă în apropierea intersecției. Toate eforturile au fost zadarnice, nici o persoană din cele peste șaizeci interogate nu putuse furniza vreun detaliu semnificativ.

Apariția noilor elemente elimina posibilitatea unui banal accident de circulație, înclinând spre certitudinea unui atac pregătit dinainte. Cei care-l organizaseră cunoșteau la perfecție traseul mașinii care transporta banii, găsiseră locul ideal pentru executarea loviturii, iar minutajul acțiunii fusese bine gândit.

Nu exista un cerc de suspecți propriu-zis, singura persoană al cărei rol apărea neclar era șoferul dar participarea lui efectivă la lovitură nu putea fi dovedită. Petrescu a fost confruntat cu zeci de persoane care corespundeau semnalmentelor „agresorului necunoscut” și i-au fost arătate un număr impresionant de albume, conținând fotografii ale diverșilor infractori, fără rezultat însă. Pe de altă parte, urmărirea punerii în circulație a bancnotelor furate nu a dat nici un rezultat. Banca efectuase plățile din sume recent intrate în casierie, neavând o evidență a seriilor și numerelor respectivelor bancnote.

După câteva luni cercetările au fost abandonate. Petrescu a fost condamnat la patru ani și șase luni închisoare, pentru omor prin imprudență

şi conducere în stare de ebrietate. Banii n-au fost recuperaţi, iar autorul sau autorii atacului au rămas neidentificaţi.

* * *

Pasionantă lectură. O afacere nerezolvată, cum mai sunt şi altele, care aşteaptă în timp, liniştite, un nou detaliu, o scânteie care să permită deschiderea unei alte piste sau adâncirea celor vechi pentru rezolvarea lor…

Ţârâitul telefonului îmi întrerupse momentul filozofic.

— Era Mariana; Gibi ne aşteaptă pe amândoi la raport, îmi comunică ABC.

— Ce zici? l-am întrebat în timp ce paşii ni se îndreptau spre biroul şefului nostru.

— Poate or fi mai mulţi Petreşti în sat, îmi răspunse el cu o undă de speranţă în glas. Beţivul din scrisorile Olimpiei nu prea seamănă cu tipul amestecat în afacerea asta… Ce crezi că aşteaptă Gibi de la noi?

— Nu ştiu. O să aflăm.

Se pare că-mi căpătasem porţia de tandreţe la precedenta întâlnire pentru că, odată intrat în biroul lui Gibi, n-am mai fost aşezat pe fotoliul cel mai comod şi nici Pall Mall n-am mai primit.

— Ce părere aveţi, băieţi?

Se terminaseră plăcutele discuţii referitoare la vacanţă; începuse treaba.

— O poveste interesantă, tovarăşe colonel, deşi fără sfârşit. Aţi mai primit amănunte referitoare la moartea lui Petrescu?

— Destul de puţine. Veţi afla totul la Constanţa. Apropo, e într-adevăr vorba de soţia ta, Alexandru.

— Mai sper că e vorba tot de nişte încercări literare. Să nu fie în pericol, pentru că…

Cenzurându-i temerile, am intervenit în discuţie:

— Vom prelua oficial ancheta?

— Nu. Ancheta oficială va fi continuată de tovarăşii din Constanţa. Tu şi Alexandru veţi sosi ca simpli turişti; Prezenţa ta, Gelule, va fi justificată de cea a lui Alexandru. Ideal ar fi să poţi locui la familia Petrescu. În timp ce Alexandru îşi va lua în serios rolul de tată de familie, tu vei avea câmp liber de acţiune.

— Şi dacă nu se va putea să locuiesc la familia Petrescu?

— Atunci, pentru supravegherea celor din curte, greul cade în sarcina lui Alexandru.

— Practic, ce-ar trebui să facem? întrebă ABC.

— Plajă, baie, conversaţii, cât mai multe conversaţii şi să păstraţi ochii larg deschişi. Şi bineînţeles un contact permanent cu cei de la Inspectoratul din Constanţa. Crima asta ar putea fi, şi e cel mai probabil, rezolvarea unui conflict din sat, dar există posibilitatea să fie într-un fel legată de afacerea aceea mai veche. Tocmai asta mă interesează, să găsim legătura între cele două afaceri, bineînţeles dacă există… Gelule, mă informezi zilnic de evoluţia situaţiei.

— Am înţeles, tovarăşe colonel. Când plecăm?

— Cât mai repede… E zece… în jurul prânzului puteţi fi la Constanţa… Şi fii mai vesel, Gelule, doar pleci în vacanţă. Distracţie plăcută!

— Are omul ăsta darul de a-ţi prezenta orice misiune ca o combinaţie de relaxare şi desfătare, ca pe o favoare pe care ţi-o face… am exclamat cu năduf, odată ajunşi în biroul nostru.

— Tocmai asta mă îngrijorează.

Preparativele plecării mi-au luat vreo oră; era trecut de prânz când am ajuns la ABC. Mă aştepta în faţa casei, înconjurat de un maldăr de bagaje şi arborând o figură neliniştită.

— Uite ce am primit, mi se adresă în chip de salut, întinzându-mi un plic.

— O nouă scrisoare, am exclamat lehămisit.

— Da, confirmă el sumbru. Însă, fii atent, plicul e dezlipit şi scrisoarea nefrancată. Ce zici?

— Ce naiba să mai zic? De la roman poliţist am trecut la reportaj de la locul crimei, iar acum poposim în plin mister… Dă-i drumul, citeşte-o, i-am spus, după ce l-am instalat cu tot calabalâcul în maşină.

Cu un plăcut timbru baritonal ABC începu să depene aventurile scriitoarei, în timp ce maşina înghiţea primii kilometri ai lungului drum care ne stătea în faţă…

* * *

„12 august – dimineaţa.

Abişor,

Sper că nu te-au alarmat prea tare scrisorile şi telegrama. Era un fel de test. Încă oscilam neştiind ce formulă de roman să aleg: poliţist sau o descriere realistă, intrinsecă, poate uşor exacerbată a satului zilelor noastre. Am renunţat la poliţist (şi aşa e o invazie de autoare de astfel de romane în ultima vreme) mai ales că, ştiindu-te pe tine şi pe Gelu cârcotaşi, sunt convinsă că mi-aţi fi făcut fiecare pagina harcea-parcea. Telegrama şi finalul capitolului II (de la cucuvea până la sfârşit) erau formulate pentru varianta romanului poliţist. Acum nu mai au nici un rost. Mi-a fost greu, dar am optat. Va fi o temă generoasă: imixtarea în universul ţărănesc a unui grup de citadini, procesul conştientizării lor, a «realizării unei unităţi esenţiale şi continue sub raport spaţio-temporal, indiferent de clase, epocă, pregătire intelectuală şi profesională». Nu uita să aduci lapte Rarău, cu dragoste. Olimpia”.

* * *

— Ce mai spui, Abişor, de James Bondesa asta a ta în cămaşă de noapte… Pericol, hai?…

— Gelule, începu ABC să mormăie vădit încurcat… are talent, aproape mă convinsese.

— În tot cazul am făcut un pas înainte, se pare că am scăpat de cea mai parşivă combinaţie: roman fin cu intrigă poliţistă. Oricum, îi schimbăm titlul: „Al cincilea pas”, că tot n-are nici o legătură cu ce se întâmplă… Dă-i drumul mai departe!…

* * *

„12 august (toată ziua), 13 august (până-n miez de noapte).

O nouă zi, roză şi strălucitoare, îşi făcu apariţia deasupra litoralului Mării Negre.

Liota divers colorată a celor veniţi în concediu se trezi hotărâtă să profite din plin de fiecare răzişoară de soare şi de fiecare bob de nisip.

Puţini dintre «musafirii» familiei Petrescu reacţionară la strigătul juvenil care anunţa o nouă zi… Dimoc avu plăcerea să-şi facă duşul tihnit, deşi, cum comunica el mai târziu, s-a simţit tot timpul suspectat printre

porumbi de o privire dușmănoasă. Mecanismul curții se puse în mișcare greoi, toți erau mahmuri ca după un chef și fără poftă de vorbă, cu toate că subiectele nu lipseau. Didina mai înviora atmosfera prin apariția ei care purta urme glorioase: un ochi înnegrit și o zdrelitură la buză. Părea neobișnuit de bine dispusă și le comunică tuturor că «o să-i arate ea nepricopsitului… bețivului și putorii care, după ce că ea ține toată casa… că el cioban la oi a ajuns și nici acolo nu făcea vreo treabă…». Mitul bietului bărbat, gospodar de treabă, dar, săracu', atins la plămâni, dispăruse într-un nor de fum… Oricum, Didina părea înviorată de cele întâmplate peste noapte și de o vrednicie demnă de laudă… ba chiar, într-un elan măreț, luă butelia în spate și cu „Rata" de nouă și un sfert plecă la Mangalia s-o schimbe.

Conversațiile se legau greu, oamenii își băură care ceaiul, care cafeaua și se porniră spre plajă, că doar de asta am venit la mare, nu?

Dimineața se scurse liniștit, unii cu plaja, alții cu yoga… Gabriella, după ce-l învăță pe Alec „Lotus", îl provocă pe Dimoc la o partidă de înot (Mircea, ca de obicei, dispăruse în chip misterios, iar Barbu își luase arbaleta și plecase să vâneze chefali); cum Dimoc o refuză destul de brutal, dispăru în largul mării spre neliniștea Milicăi, convinsă că se îneacă în mod sigur. Când înotătoarea se întoarse din larg, era prea târziu: familia Țintoi, uitând de sine cu ochii pe mare, căpătase o îngrijorătoare culoare vișină-putredă. Ducându-mă să-mi recuperez pruncul care circula cu spor prin mărăcini, am observat cu uimire silueta lui Petrescu; acesta, când apărea, când dispărea, învârtindu-se zăbăuc pe drumeagul de la marginea falezei.

Didina se întrecu pe sine: la prânz ne-a oferit un festin regal, supă de roșii și salată de vinete la discreție. Cu toții am congratulat-o iar ea se îmbujoră de plăcere. Alec, profitând de buna ei dispoziție, hazardă o întrebare:

— Doamnă Didina, dar niște pește…?

— Au la cumparativă niște conserve estraordinare: marinată de crap chinezesc, sardele portogheze, cod japonez…

— Da un pește autohton, de-al nostru, că tot suntem la mare?

— La restaurant găsiți… sau niște stavrizi se mai găsește, da-s cam scumpi, doișpe lei șirul… Un pește sănătos n-am mai mâncat de astă-primăvară: a adus Titi din București crap congelat.

— Asta ne e soarta, concluzionă fatalist Mircea.

Abia târziu, după-amiaza, la cafeluță, toți remarcară cu uimire lipsa

celui care obsedase gândurile tuturor: unde era Titi Petrescu?

— L-o fi luat dracului apa… zise Didina cu năduf. Nu știu unde s-o fi dus acuma, că toată dimineața s-a fâțâit p-aci.

— Așa e, mi-aduc aminte că l-am văzut de câteva ori pe plajă dimineața; parcă ne dădea târcoale, ba se apropia, ba se depărta… am confirmat. Și acum unde-i?

— Își digeră alcoolul prin păpușoi… își dădu Alec cu părerea. Tatăl meu, colonelul, de câte ori prindea câte un ostaș beat, la carceră cu el…

— Da, domnule. Azi în zori, am fost… mă rog, cu treburi… m-a prins la fântână și mi-a tras un perdaf… a zis că-i consum pompa… că a costat bani grei… în fine, jenant de tot, spuse Mircea.

— Al dracului… să luăm măsuri urgente… mormăi Țintoi de sub stratul de jecolan.

— Scapă de el, coană Didina! propuse Gabi războinică.

— Ehei, de când manevrez eu o alternanță! lansă doct Didina, privind cu jind la pachetul de B.T. de pe masă.

— Stai jos, Didino, și ia o țigară, i-am propus, cunoscându-i tabietul.

— Că duduia Olimpia cunoaște problema… alcolistul dracului… l-am luat, pardon, de nici chiloți n-avea… un ăla… bani, slavă domnului, câștig cu musafirii, da' el, dă cu etilicul și mă molistează… zise, trăgând cu sete din țigară.

— Divorțează! propuse Gabi la obiect.

— Să rămână cu munculiță mea…

— O să-l distrugă alcoolul. Că așa era unul la noi care bea…

— …Da de unde, tăria îi face bine, îl dezafectează… n-are nici pe dracu.

— Omoară-l, interveni plictisită Mona.

Tocmai confecționam o păpică pentru Filip (două piersici, doi biscuiți, două linguri de miere plus o jumătate de pachet de brânză de vaci); m-am oprit din frecat, am gustat, m-am scuturat toată și am spus:

— Asta-mi place mie la Vama…

— Ce naiba e de plăcut în văgăuna asta infectă… mormăi Mona, atentă la oja *vieux-rose* pe care și-o punea pe unghii.

— An de an discutăm cum să-l ucidem pe Petrescu!

— Ciuperci otrăvite… propuse Gabi.

— Sau un hap de la Mirciulică, relansă Dimoc.

— Nu-l calcă vreo mașină? se miră Țintoi.

— Nimica nu-i dăunează la fizic… suspină îndurerata Didina.

Un val violent de muzică disco izbucni pe una din ferestre.

— S-au întors porumbeii furioşi… zâmbi Barbu.

— Aşa-i, că nu i-am văzut… *La jeunesse, l'espoir du monde,* vorba tovarăşului Ţintoi. Unde au fost tinerii?

— Sigur, Alec… De asta nu mai puteai să dormi… Te interesa soarta tinerilor… mai bine zis a tinerei, îl persiflă Mona.

— Vai, doamnă Mona, da se poate? Dumneata, o cucoană aşa fină, să-i faci necazuri lui conu' Alec? O întrebare nevinovată acolo… Au fost plecaţi.

— S-au dezmăţat la Neptun. Şi nu le mai ajunge, acum ne sparg nouă urechile cu decadenţii ăştia… Tineretul din ziua de azi… în loc să facă o activitate constructivă… Tovarăşa Gabi, chiar voiam să te întreb, n-ai o casetă cu muzică de-a noastră, de-aia să-ţi meargă la suflet…

— Nu am muzică populară.

— Atunci ce naiba mai cari cutia aia?

— Ştiţi… din motive ştiinţifice… imprim glasurile păsărilor, pentru lucrarea de grad.

— Milico, deschide radioul. Şi pune-l tare, să audă şi tinerii, poate învaţă şi ei…

Viaţa continua… cu bine şi rău… cu muzică disco şi muzică populară… Seara se lăsă, încă o zi trecuse… Dumnezeule, cum pot să fiu atât de uitucă? La 18:30 trebuia să fiu pe faleză, să primesc instrucţiunile şi să ascult cucuveaua… Nu-i nimic, dacă tot au nevoie de mine, mă caută ei la noapte…"

* * *

Calitatea deosebită a unui concediu la Vama este că nimic nu are importanţă. Când soseşti pentru prima oară aici, vii cu tot bagajul de tabieturi, orgolii, prejudecăţi, ţâfne… câte lucruri nu ne agasează pe noi în viaţa obişnuită! Cât timp n-am pierdut cu cine ştie ce discuţie «tare» purtată în gând cu o impertinentă de vânzătoare sau vreo babetă îndrăcită, căreia nu i-am dat la timp replica potrivită? Cât ne enervăm că s-a oprit apa caldă, că întârzie tramvaiul, că e inventar la brutăria din colţ, că s-a terminat şunca presată când tocmai ţi-a veni rândul… Şi atâtea şi atâtea fleacuri din care

facem capete de țară și care consumă o bună parte din timpul pe care ar fi mai bine să-l petrecem citind clasicii, făcând gimnastică sau într-o bârfă amicală; într-un cuvânt, desăvârșindu-ne fizic și spiritual…

În schimb, la Vama… Ce importanță are că pâinea o cumperi de la Mangalia o dată pe săptămână… că mașina care ar trebui să vină din oră în oră se strică și pleacă liniștită la garaj, iar tu rămâi la ora unsprezece noaptea la Neptun, gândindu-te în cât timp se fac 22 de kilometri pe jos… că se termină butelia și mănânci supă din plic cu apă încălzită la soare… că apa de la duș curge împreună cu vopseaua roșie a butoiului… că Petrescu scoală toată curtea bătându-și nevasta… că muștele se izbesc în zbor și aterizează amețite în farfuria ta… că unora le place jazz-ul, altora Dolănescu, bineînțeles, în același timp… După o vreme, toate lucrurile capătă adevărata lor dimensiune. Odată cu pielea se aerisește și mintea și toate fumurile, fasoanele, farafastâcurile încep să dispară. Oamenii, pe măsură ce se uniformizează în ceea ce privește culoarea, se apropie și ca fel de gândire, ca reacții. E drept că mai e câte unul care, oricât ar sta la soare, tot roșu rămâne și, oricât ar locui la Vama, tot ca la el acasă se poartă dar… excepția confirma regula, nu?

Să luăm povestea cu Filip. Cum mai săreau indignați toți când bietul copil cerea să mănânce – o dorință normală, nu? – la patru dimineața – ei, și ce dacă-i patru? Ultravioletele sunt foarte sănătoase… – Ce scandal au făcut în prima zi… apoi, din ce în ce mai calmi… iar azi nimeni n-a spus nici pâs… stau și dorm neîntorși ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat? Ca să revenim la plăcerile vieții la Vama, o altă voluptate e aceea a scurgerii egale a timpului… încet, încet, fără hopuri, fără evenimente ieșite din comun. Spre exemplu, ziua care începe acum… Program fix, conversații identice… doar Petrescu mai aduce un grăunte de neprevăzut, dar nici el cine știe ce… vreme frumoasă, staționară, vară… apropo de vreme, chiar, cum o fi afară?

Era o dimineață splendidă… O liniște și un aer!… Dar… Nu, nu se poate… Aici nu-i Saint Trop, nu-i Nisa, nici măcar Mamaia… Așa ceva nu se poate la Vama! Sub umbrar, cocoțată pe colțul mesei, se afla o făptură de vis… picioare de doi metri, ieșind dintr-un minuscul șort înflorat, păr argintiu care flutura peste umerii goi, bine bronzați… Tocmai hotărâsem să mă ciupesc, să văd dacă sunt trează sau visez, când apăru Petrescu din fundul grădinii în ținuta lui favorită – izmene negre până la genunchi, bască și ceas Pobeda – cu sănătoasa intenție de a se spăla la pompă. Dădu cu ochii de mirifica făptură… rămase ca încremenit… prinse să rânjească și se

apropie de umbrar.

— `Neața, tovarășă Adina…

La auzul șuierăturii sparte, grațioasa făptură, luată pe neașteptate, dădu un strigăt scurt.

— Munte cu munte, dar om cu om… zise Petrescu rânjind.

Uite cum farmecul învinge și pe abrutizatul Titi!… Probabil că îngerii păzitori ai femeilor frumoase sunt aleși dintre cei mai activi și vigilenți.

După o vreme, în care m-am dedicat cu abnegație treburilor gospodărești, urmărind atentă graficul țintuit cu o pioneză, ca să nu încurc ordinea: lapte, oliță, lapte… când am avut răgazul să privesc din nou în curte, grupul celor doi, completat de Dimoc, mai matinal ca de obicei – extraordinar ce antene are individul pentru femeile frumoase! – discuta animat sub umbrar. Cam la o jumătate de oră mai târziu Petrescu dispăruse, iar locul lui îl luaseră Mircea, Barbu și… nu se poate, sculat așa devreme?… chiar Alec Vasiliade! Sub umbrar se încinsese o discuție aprinsă, întreruptă de râsetele cristaline ale frumoasei necunoscute. Se pare că blonda era chiar vrăjitoare, căci pe la șapte, când am reușit să ies, toți bărbații dispăruseră fără urmă… iar efectivul feminin al gospodăriei rătăcea dezorientat prin ogradă. Câtă înțelepciune se află în proverbe (cum ar fi de exemplu celebrul «rău cu rău, dar mai rău fără rău») se adeveri pentru a mia oară chiar în acel moment. Tândăleala obișnuită se scurtă la maximum și, într-un deplin acord, sexul slab al curții o porni spre plajă. Ba chiar apăru pentru prima oară acel liniștitor sentiment al «solidarității feminine»… În chip cu totul neobișnuit, Filip fu mângâiat, apreciat și înhățat, el și toate catrafusele adiacente (lopățele, umbrelă, termos cu ceai, termos cu apă, salteluțe) și toată ceata se grăbi spre mare, spre soare… pe plajă, acolo unde…

Acolo unde, într-un decor mirific, cei cinci bărbați gravitau în jurul minunii blonde. Doar «porumbelul furios» lipsea la apel, probabil că, după obicei, el și tânăra-i jumătate recuperau orele petrecute cu dansuri și discuții interminabile despre bridge și probleme de genetică. Pe buza falezei detașamentul feminin se opri o clipă, evaluă situația și, găsind că e gravă, își trase răsuflarea și porni în marș forțat mai departe.

Necunoscuta zăcea întinsă nonșalant pe salteaua familiei Vasiliade… Mircea îi povestea amintiri din Focșani, Barbu, neobișnuit de volubil, îi descria tainele adâncurilor, Dimoc spunea bancuri unul după altul iar Alec emitea citate în cinci limbi și-și prezenta profilul avantajos. Și Pandele… ce

nu făcea Pandele?! Totul, cu amabilitatea caracteristică, doar s-o simți bine tovărășica.

— Cine-i fufa? se interesă printre buze Mona, aruncând fulgere pe sub sprâncene.

— Ce neruşinată… fără pic de jenă se dă în spectacol… i se alătură, plină de sinceră indignare, Gabriella.

— Bietul Lică stă în soare fără panama… iar se arde, îşi căină Milica soţul.

— Era azi dimineaţă în curte, le-am informat, gâfâind din urmă.

— Las’ că lămurim noi lucrurile… hai, puiule, măi repede…

Mona se avântă fâlfâind printre mărăcini, strângând bine mâna lui Filip care croşeta cu picioarele lui grosuţe, intuind parcă la ce acţiune războinică lua parte.

— Bună dimineaţa… lansarăm cu voioşie ameninţătoare.

Reacţia fu destul de amestecată… Barbu mormăi ceva, posomorându-se… Pandele se opri dezechilibrat… Alec fixă nisipul chibzuind unde să-şi ascundă măcar capul… blonda privi indiferentă undeva, într-un punct fixat departe în spatele nostru… iar Mircea găsi destul sânge rece pentru a lămuri neînţelegerile.

— Sărut mâna… Superbe şi distinse ca întotdeauna… Duduca e venită…

— Mihaela Ionescu, îşi dezvălui identitatea frumoasa blondă, cu un surâs enigmatic. Tocmai le spuneam domnilor în ce situaţie stupidă mă aflu.

Cotrobăi în geanta de voiaj de alături, scoase un port-ţigaret, din port-ţigaret o ţigară, ţigara o duse la buze… urmărită de ochii tuturor celor prezenţi, ca într-o vrajă… Alec sparse vraja, repezindu-se să-i aprindă ţigara.

— Dumneaei a venit la familia Petrescu, unde nişte prieteni îi reţinuseră o cameră. Dar… începu acelaşi Mircea.

— Să vezi Mona, ce *malentendu*, imbecilele noastre de gazde nu i-au reţinut-o, încheie compătimitor Alec.

— Şi acu tovărăşica e pe drumuri… în glasul lui Pandele tremurau lacrimi.

— Las’, dom’le, că se aranjează lucrurile… mă duc eu în sat, trebuie să se găsească ceva… confirmă optimist Dimoc.

— Doamne, ce m-am speriat… a năvălit ţărănoiul ăla… habar n-am cine e… dacă n-ar fi fost domnii… se scutură, cutremurată, Mihaela,

încrucișându-și picioarele, apoi privindu-le lung, lung.

— Se face, tovărășico, se face… că n-o să dormi pe malul mării, o încredință Pandele foarte protector. Nu-i așa, Milico?

— Mda…

— Dacă nu găsesc, plec la «2 Mai»… precis sunt camere. Noroc că mi-am lăsat bagajele acolo, la niște prieteni la care am dormit ieri-noapte.

— Da' de ce să plecați? Ce, aici nu sunt oameni? Nu se poate, se aranjează…

— Deci, mă duc după cameră! se porni hotărât Dimoc.

Treptat, treptat, lucrurile reintrau în matca lor cuviincioasă, Pandele părăsi primul câmpul de bătaie, escortat de Milica cea grijulie, care-i îndesă pălăria pe cap, îl puse să bată cortul, apoi îl instală dedesubt cu ochelarii și ziarul «Munca» și se așeză alături cu aerul unui grădinar atent. Mona îi comunică lui Alec dorința ei expresă de a face o plimbare la fosta cherhana, insistând că puțină mișcare i-ar face și lui bine, mai ales că a început să capete burtă. Gabriella luptă eroic o vreme dar, în cele din urmă, renunță și plecă să înoate, cu o figură care lăsa să se întrevadă intenții sinucigașe sau invers. M-am plasat într-un colț, cu un ochi supraveghind cozonacii lui Filip, cu altul urmărind jocul de-a puia-gaia purtat în jurul saltelei familiei Vasiliade… Într-un târziu m-am lămurit că nu are nici un haz: Mircea începuse să se repete, Barbu, încetul cu încetul, recădea în muțenia lui obișnuită desenând hieroglife pe nisip iar blonda se dovedea din ce în ce mai insipidă și de o placiditate desăvârșită…

— Zău!? Teribil! Formidabil! Ca în filme… O fi găsit domnul acela casă… Fantastic… ce drăguț…

Plictiseală curată… Mi-am cules odorul, l-am instalat sub cort și am tras un pui de somn împreună… Când ne-am trezit era trecut de unu. Lumea se pregătea de plecare. Am aflat că Mihaela va rămâne pe plajă… «nu vă deranjați, ador singurătatea… nu, nu-mi trebuie nimic, am sandvișuri și ceai…» Dimoc le explica tuturor că nu a avut noroc cu căutatul prin sat. Numai nea Tănase are o cameră… dar trebuiau să vină niște «musafiri»; dacă nu vin până la patru. «Se aranjează, sigur se aranjează…»

O lăsară, singură cuc… privind cu ochi enormi și albaștri plini de nostalgii neînțelese…

În curte domni în după amiaza aceea o binecuvântată liniște. Parcă toată lumea se hotărâse să dispară. Chiar și Didina, după ce spălă grăbită vasele, plecă, lăsându-mi un mesaj că dacă o întreba cineva de ea, să-i spun că-i la

baba Caliopi, că poate o ştii ea de leac nebunului, să-l aducă pe linia justă. Într-un târziu, mi-am reamintit: baba Caliopi era vrăjitoarea satului; vai de soarta lui Titi! Pe la şase studenţii, drept semn că au revenit la viaţă, puseră casetofonul şi formaţia Bonnie M începu să povestească despre Belfast.

Iar când întunericul se lăsă şi parfumul de regina nopţii se înălţă mângâietor, ceilalţi începură să-şi facă apariţia… Ţintoii cu vreo patru sacoşe pline… familia Vasiliade cu un sac de noutăţi despre cine şi cu cine e la 2 Mai… Barbu, purtând triumfător ţaparina şi vreo trei stavrizi… Gabriella, cu veşnicul casetofon cu păsărele, de la yoga de seară… apoi Mircea. Acesta era într-o formă deosebită, cu obrajii îmbujoraţi, cu privirile strălucitoare în dosul ochelarilor. Într-un târziu apăru şi Dimoc, explicând enervat că nu există B.T. în tot Neptunul.

— Ce a făcut domnişoara aceea, a găsit casă?

— Cine? A, nu, lui Tănase i-au venit «musafirii»… Nu ştiu ce a mai făcut, am lăsat-o cu Mirciulică.

— E în ordine, e în ordine, ciripi Mircea. Am condus-o la maşină, s-a dus la 2 Mai. Simpatică… şi aşa de neajutorată… ca un copil.

— Auzi, copil! pufni Mona, îndreptându-se spre casă. Păi e trecută bine de 30! Teribili sunt bărbaţii…

Seara se scurgea lin: Vasiliazii încinseseră un bridge cu Barbu şi cu Vlad şi din când în când dinspre masă se auzeau cum zboară picele, cupele şi careurile care de care mai contrate şi recontrate. Dimoc, Pîrvu şi Ţintoi jucau table cu rândul, iar doamnele sporovăiau liniştite.

— Aşa nu se mai poate, izbucni la un moment dat Dimoc. Ai baftă cu carul, nea Pandele. M-ai uşurat de optzeci de lei şi pe Mircea de vreo cincizeci. Mai bine mă duceam la un bar şi mă distram de banii ăştia. Fir-ar al naibii de joc!

— Ce putem face, ăsta-i norocul omului, comentă resemnat Mircea. Aşa-i la joc. Dacă altă distracţie n-avem… Ce mai citiţi, doamnă Mona? Îmi daţi şi mie ceva?

— Un «*Serie noire*», dacă vă interesează. Dar să aveţi grijă de el.

— Am eu o carte grozavă… E de un mare clasic… «Faust»… Teribilă carte, bate toate poliţistele, zise Ţintoi.

— Bună carte, am citit-o şi eu, întări Milica. Grozavă femeie, Fausta asta… Ar trebui s-o citească şi scriitorii noştri.

Pe faţa lui Mircea se aşternu o mare uimire, apoi se întoarse brusc şi umerii începură să i se zguduie convulsiv. Ţintoi îl privi mirat, apoi dădu

din cap compătimitor.

— Da, tovarăși, că am citit eu o carte, nici nu i-am dat voie Milicăi s-o lectureze… Vorbeau acolo, știi numai așa, pe limba vagabonzilor… Păi de asemenea romane polițiste avem noi nevoie, cu crime care se petrec în lumea hoților? Nimic educativ, nimic moral…

— Halt cu cultura! Mâine dăm un bairam, decretă cu entuziasm Dimoc.

— De ce tocmai mâine? se interesă Mircea, ștergându-și ochelarii.

— De n-o fi mâine, poimâine, numai să mai ieșim din monotonia asta. Mai bem un șpriț, mai tragem un dans. Eu mâine mă duc la Constanța, am să trec și pe la cherhanaua de la Agigea, dacă au pește dăm mâine seară balul. Obligatoriu toată curtea participă. Dar cu o condiție: nea Pandele pune băutura.

— Se aprobă, sacrificiile sunt necesare pentru o agapă tovărășească.

— Și noi? se arătă brusc interesată Gabriella.

— Program de voie până mâine la prânz, decretă mărinimos Dimoc. Dacă vin cu peștele, intrați la șmotru: pregătiți niște antreuri, plăcinte, prăjiți peștele, tot ce-o mai fi nevoie. «La muncă», vorba lui nea Pandele!

Discuția devenise generală, fiecare venea cu câte o mică sugestie: cum să se prepare peștele, ce vin ar fi mai bun, cum să fie plăcintele. Eram într-o dispoziție excelentă la gândul apropiatului ospăț. Chiar și Petrescu era într-o dispoziție deosebită: pe la zece, când sosi, foarte bine dispus și mirosind puternic a «Murfatlar», se avântă într-un monolog:

— Să trăiți… e bine… hehe… e bine… C-o viață are omu’… și trebuie s-o trăiască. Că cine-i prost… Da’ eu, nuuu! Petrescu e băiat deștept… și are suflet bun… bea el… da’ nu-i cu supărare că ne înțelegem noi… hehe!

Și să nu crezi în vrăjitorie, îmi spusei în gând, minunându-mă. Neapărat trebuie să-i fac o vizită babei Caliopi, nu se știe niciodată.

Dar vrăjile, ca vrăjile, acționează ce acționează… pe durată limitată… sau Didina se zgârcise la bani! Oricum, pe la miezul nopții – timpul stafiilor – Titi își veni în fire, puse mâna pe Didina, îi trase câteva, apoi făcu un scurt rezumat al situației pentru spectatorii buimăciți de somn:

— Fir-ar osul tău de… Bani, asta vrei… Nu-ți mai ajung… Îți dau eu bani, să te saturi… Că tot ce e în curtea asta e pe banii mei… Și dacă vreau, te înfund în bani, să-ți tacă cloanța dracului! Și-mi iau una tânără! Și vouă… vă arăt eu vouă… vă arată el, Petrescu… că unu-i Titi Petrescu… Zambo, atenție la mine… Pe toți să-i muști… care-i dușman, pe el!

Apoi demn, ca un actor care cunoaște importanța replicii finale,

indiferent dacă va smulge sau nu aplauze, se reîntoarse în casă. Reprezentația se sfârșise; noi, spectatorii, smulși pentru câteva clipe din somn, ne grăbirăm să reintrăm în culcușurile calde…

* * *

„P.S. Aby, scumpule, scrisoarea ți-o trimit prin Ileana. Am întâlnit-o în dimineața asta la Mangalia (am profitat de invitația Țintoilor și am ieșit într-un scurt șoping). Vezi, comportă-te ca o gazdă fermecătoare, să nu aud pe urmă că «milițianul ăla al Olimpiei și-a dat din nou în petic»… Apropo, printre cei de care vă ocupați voi, n-ai pe cineva să-mi pună o pilă la o editură? Poate îl public la anul!

Te sărut dulce, dulce, dulce.
O.”

* * *

— Eu, să fiu în locul tău, mi-aș da demisia, și aș deveni un fel de *„public-relations”* pentru nevastă-ta, scriitoarea.

— Gelule, îmi replică ABC, ușor jenat, nu văd ce nu-ți place… Are talent, haz…

— Asta mă intrigă. Nu știu dacă e al ei sau al celor din curte.

CAPITOLUL IV

„În care cei doi bărbaţi, cărora li s-a încredinţat o misiune, purced la îndeplinirea ei. Se va vedea cu cât succes”

Obosit de efortul depus în timpul lecturii, ABC se dedicase somnului.

Am încercat de câteva ori un început de conversaţie. În cele mai fericite dintre cazuri, holba nişte ochi tulburi şi mormăia ceva despre incomoda poziţie în care e obligat să doarmă. Singura urmare plăcută a somnului a fost că nu mă mai deranja zgomotul maşinii: era complet acoperit de efectul sonor al somnului lui ABC. Situaţia devenea intolerabilă. Ca un fin tactician ce sunt, am ales locul de atac: Ţăndărei. Zis şi făcut. Profitând de şerpuielile şoselei prin oraş, am început să-mi fac de lucru cu frâna. Cam pe la a treia sau a patra încercare, am reuşit: după câteva balansări în diferite planuri, capul lui ABC a încercat tăria parbrizului. Pentru câteva clipe se auzi doar zgomotul reconfortant al maşinii.

— Cretinule! Vrei să mă omori? Să-mi rămână copilul orfan? Opreşte imediat!

Puteam s-o fac pe ofensatul, să-i atrag atenţia oficial că nu aşa se discută cu un superior. Conform însă tacticii pe care o preconizasem, am tras uşurel pe dreapta şi am aşteptat spăşit.

— Eşti un pericol public! Am să conduc eu.

Mi-am reprimat repede lucirea de satisfacţie din ochi şi, grăbindu-mă ca nu cumva să se răzgândească, am schimbat locurile. Instalat comod, mi-am aprins un superlong şi am început să savurez primele clipe de vacanţă. Propriu-zis nu chiar vacanţă-vacanţă, deşi la plecare Gibi ne urase distracţie plăcută.

…Îmi terminasem de mult ţigara iar ABC, cu o plăcută voce baritonală, îmi tot repeta că: „aşa e viaţa! Are şi frumos şi rău!” Părea că se bucură sincer că ne apropiem de destinaţia noastră. Nu reuşeam să-l înţeleg. În afara faptului că va trebui să ne jucăm de-a hoţii şi vardiştii în nişte condiţii speciale, timpul liber şi-l va petrece îngrijind copilul. Precis că Olimpia, „epuizată” în eforturile ei de mamă grijulie la care se adăugau chinurile creaţiei artistice, îi va pune odorul în braţe, spunându-i: „Tu l-ai vrut, descurcă-te!”

Marele port al ţării ne-a primit cu forfota cunoscută a lunilor de vară.

ABC, perfect conducător auto, a avut câteva tradiţionale schimburi de „politeţi rutiere”: divinităţile şi originile familiale stăteau la temelia acestor sănătoase relaţii.

Odată ajunşi la destinaţie, ne-am prezentat la tovarăşul colonel Aldea, şeful Inspectoratului Judeţean al M. I. Constanţa. Am avut o discuţie cordial-tovărăşească:

— Ştiţi, a concluzionat el bonom, ca-n filmele italiene: *„con partecipazione straordinaria”* câtorva mari vedete care apar câteva minute să-ţi ia ochii, în timp ce tot greul filmului e dus de restul trupei.

ABC şi cu mine am păstrat o tăcere diplomatică, urmărind cu maximă concentrare zborul unor pescăruşi care se roteau haotic deasupra alimentarei de vizavi.

— Bine, continuă el după câteva clipe, dezamăgit parcă de lipsa noastră de reacţie, duceţi-vă la camera 45, la locotenentul major Şerban. El conduce echipa care se ocupă de anchetarea cazului de la Vama.

Locotenentul major Şerban, un tânăr pistruiat, cu o privire simpatică, ne-a primit cu amabilitate. Părea că debordează de vitalitate, fiind într-o continuă agitaţie. Odată schimbate formulele de rigoare şi antamate tratăţiile – cafelele şi ţigările, ca în orice întâlnire de lucru care se respectă – au început discuţiile serioase.

— Iertaţi-mă, i se adresă Şerban lui ABC, cu o uşoară jenă în glas… Sunteţi… soţul?…

— Da, confirmă acesta sobru.

— Soţia dumneavoastră e o persoană puţin cam… specială.

Şerban părea că-şi caută cu grijă cuvintele. Probabil că se hotărâse în ultimul moment pentru „specială”, din consideraţie pentru superiorul venit de la Bucureşti.

— Mi-a vorbit de un roman, continuă el. Un roman al curţii sau al satului, n-am înţeles prea bine. Primele capitole sunt la dumneavoastră, după câte mi-a spus, ultimul la mine, zise, arătându-ne un vraf de foi. Dânsa crede că dacă le citim cu atenţie, bineînţeles dacă excludem telegrama şi chestia cu cimitirul şi cucuveaua, poate reuşim să-l prindem pe asasin… N-am înţeles prea exact la ce se referea… Iertaţi-mă, la un moment dat mă gândeam chiar că e o uşoară formă de astenie. Tocmai încercam să dau de dumneavoastră când mi s-a spus că veţi veni aici… Ce e cu telegrama, cucuveaua şi cimitirul?

— E o natură mai glumeaţă, îi răspunse ABC, al cărui timbru polar era

la perfect unison cu figura.

— E ceva interesant în paginile ălea? l-am întrebat pe Șerban.

— O descriere a evenimentelor zilei de ieri din curtea familiei Petrescu… poate ar fi mai bine să le citiți înainte de a vă da restul de detalii.

— Perfect. Și poate ar fi bine să citești și dumneata primele scrisori în timpul ăsta, i-am spus lui Șerban, întinzându-i-le… Sari peste pasajele intime, prietenul meu e un pudic…

* * *

„14 august.

Cerul era plin de nouraşi care ameninţau în fiecare moment să se spargă asupra peisajului stropit de soare. Apa era clară, uşor ridată de un vânticel călduţ.

Când am apărut pe plajă, «musafirii» leneveau la soare, întinşi pe saltele şi cearşafuri. Lipseau Dimoc, plecat în misiune împreună cu toate urările de baftă la peşte, şi Mircea care nu renunţase nici cu acest prilej solemn la dispariţiile lui misterioase.

Chef cu peşte! Sintagmă care provoacă cele mai nostalgice şi pofticioase visări! Dar de unde peşte la mare? Păi, din mare! Aşa o fi, dar trebuie să mărturisesc că în ultimii ani din ce în ce mai rar am gustat din carnea delicioasei vietăţi. Mă bătea chiar gândul să pun mâna pe un băţ, să-i atârn un fir de nailon şi un cârlig şi să mă infiltrez şi eu printre temerarii care, cu apa până la brâu şi cu soarele în creştet, îşi petrec răbdători zilele în speranţa vreunui guvid dolofan.

O să găsească, n-o să găsească?

— Las’ că-i descurcăreţ tovarăşul…

— Ce-ar fi să plouă, am lansat, spre indignarea celorlalţi.

Alec mi-a făcut o demonstraţie cu hulă de larg, vânt de nord şi de sud, din care n-am priceput mare lucru dar care ne-a liniştit pe toţi.

— Numai să aducă tov. Nae peşte, că ne organizăm noi, comentă Ţintoi cu optimismul omului care a înfruntat şi rezolvat situaţii mai dificile decât o banală ploaie.

Dimineaţa se scurse pe nesimţite: mai o bârfă, mai o înţepătură, mai o tratație cu cafea bine alcoolizată.

În sfârşit, la prânz îşi făcu apariţia Dimoc cu două sacoşe încărcate cu peşte. Fu sărutat, alintat, ridicat în slăvi de toată suflarea curţii.

— Ciorbă, saramură şi prăjiţi, decretă el laconic. Avem crapi şi stavrizi. Vedeţi, ciorba s-o faceţi cu apă de mare, întâi fierbeţi «mărunţişul» şi pe urmă puneţi nişte bucăţi de crap. Atenţie la zeama saramurii. S-a înţeles?

— *Oui, mon général,* îi răspunse milităreşte Mona.

— Nea Pandele, să nu uiţi de tărie… împărţea Dimoc ordine mai departe. Graţioase doamne, mobilizaţi-o şi pe Didina şi nu uitaţi s-o invitaţi pe ea şi pe bărbat-său să ne punem bine cu oficialii!

— Vom fi treisprezece la masă… rosti, uşor surprinsă, peste câteva clipe, Gabriella.

— Apără, doamne, că e număr cu ghinion! şopti cu smerenie Milica.

— Nea Pandele, ia zi-le matale: «La muncă!» şi noi hai să tragem o tablă.

Preparativele pentru festin începură imediat. Noi, reprezentantele sexului frumos, am arătat mult talent şi hărnicie. Mona dovedi aptitudini ascunse de conducător, împărţind sarcini şi ordine şi supraveghindu-ne cu un ochi nemilos. Didina, săraca, nu-şi mai vedea capul de treabă iar în toată curtea era o dulce înfrăţire, forfotă şi o mireasmă aţâţătoare care plutea în înserarea calmă. Drăguţul de Filip încerca şi el, pe cât putea, să ne ajute, vârându-se în cele mai incredibile locuri. Venirea lui Petrescu a provocat un moment de suspans, repede risipit de dispoziţia euforică, nonviolentă, a «stăpânului». Fu de o amabilitate absolut copleşitoare, ba chiar pregăti zeama pentru saramură, după o reţetă proprie, în care ciuşca avea un rol precumpănitor. Într-un aparteu, îmi comunică:

— Hă, hă, că eu iubesc veselia! Şi-s om bun, sufletul mă omoară. C-o să veniţi la anu’, duduie Olimpia… Da… Am planuri, hă, hă… Să arăt la toţi că unu-i Titi! Păi ce crede ei! Palat am să fac aici! Palat cu oglinzi cât peretele. Să crape toţi duşmanii… Pui şi asfalt. Şi cu «necesităţile» în casă, să nu mai orbecăiţi prin păpuşoi… Pe toţi îi pun cu botul pe labe…

Cum placa asta o auzeam în fiecare an, am încuviinţat viguros şi l-am sfătuit să nu exagereze cu cheltuielile.

— La mine banii nu contează… Să se simtă omul bine şi să fie veselie… Că Titi are bani căcălău, scuzaţi expresia hă, hă, hă… O să vază duşmanii cine-s eu. Îmi făcu el conspirativ cu ochiul.

I-am surâs cu cel mai fermecător zâmbet iar el, încurajat, şi-a lansat lozinca «Unu-i Titi! Titi-i mare!», viu aplaudată de noi toţi; ne temeam ca nu cumva gospodarul să se enerveze şi s-o dea pe vreunul din acele scandaluri de pomină în care era mare specialist. Chiar şi Didina, uitând de

bruftuluieli-e din ultimele seri, era numai miere şi nu-l scotea din «Titişor». Totul era minunat în cea mai minunată dintre lumile posibile.

Pe la şapte eram gata: masa, acoperită cu vreo trei cearşafuri din zestrea Didinei, se întindea pornind de sub umbrar; decoraţia – pe care mi-am asumat-o – era formată din flori de mărăcine violete şi corole imense de floarea soarelui. Am luat o scurtă pauză pentru dichisire şi în curând am apărut proaspeţi şi îmbrăcaţi în acutramente de gală de o mare varietate – de la şortul colonial al lui Barbu, la salopeta de un gri decolorat a lui Titi; de la fusta înflorată din diftină a Didinei la pijamaua de seară roz-coral a Gabriellei şi la extraordinara combinaţie pe care am imaginat-o, în care un turban şi un cearşaf de plajă artistic drapat creau un efect de neuitat.

— Cina cea de taină! şopti înfiorată Milica, dând dovadă de aprofundate cunoştinţe în materie.

Şi cheful se porni. Eram înfometaţi şi aromele ameţitoare ale ciorbei aproape ne făcură să uităm bunele maniere atât de necesare la un dineu în societate. Se sorbea, se lipăia, se hăpăia, totul într-un ritm grăbit, fiecare cu ochii în farfuria vecinului. Votcile care acompaniaseră ciorba creaseră starea de euforie necesară. Limbile începură să se dezlege, conversaţiile se înfiripară.

— Divină, domnule! Dacă şi saramura va fi la fel, vă iau pe toate de nevastă, ne complimentă Dimoc, iar noi gângurirăm mulţumiri.

— Ar merge nişte muzică, ceva de pahar, de inimă albastră, să ne meargă la suflet… interveni nostalgic Ţintoi.

— Aduc eu casetofonul, am nişte benzi cu Johnny Cash, se oferi Vlad.

— Mai lasă-mă, domnule, cu bazaconiile astea. Auzi «cheş», păi asta înseamnă bani peşin, atâta am învăţat şi eu din deplasările în străinătate. Ceva românesc, de-al nostru: un Dolănescu, un Sinulescu. Păi când ţi-o cânta Vicoveanca: «Adunaţi-vă flăcăiii…» Ce v-o place, domnule, la scălâmbăielile ălea englezeşti sau mai ştiu cum?

— *De gustibus non disputandum,* îi răspunse viitorul titrat.

— Tot veni vorba de gusturi, hai să gustăm saramura, dădu Dimoc semnalul de atac pentru felul doi.

«Murfatlarul» se golea din ce în ce mai repede din pahare, obrajii căpătau nuanţe roşietice iar ochii erau din ce în ce mai strălucitori – semne care arătau că petrecerea va fi o reuşită. Se discuta despre fotbal şi modă, reţete de gogoşi şi măşti nutritive, Bob Dylan şi fraţii Piţigoi, se povesteau întâmplări cu prieteni din Focşani şi bancuri cu Bulă, se făceau savante

comentarii asupra saramurii, timpului probabil, lamelor de ras Schick, femeilor frumoase, pactului «Andin». Fiecare avea câte ceva important de comunicat în cele mai diverse domenii. Pe la ora nouă, tinerii, care participaseră la conversaţia generală doar sporadic şi cu multă rezervă şi-şi văzuseră conştiincios de treabă, consumând tot ce se putea consuma, abandonară vesela adunare, motivând o invitaţie la un «ceai» la 2 Mai.

— Ce ţi-e şi cu tineretul de azi! Păi unde-i spiritul de echipă? Să-ţi abandonezi tovarăşii în momentele cele mai grele, când pregăteam trecerea spre coniac Segarcea… comentă Ţintoi, evident derutat de condiţia morală a noii generaţii.

— Le arăt eu lor! rosti Titi, evident fără nici o noima faţă de cursul discuţiei. De altfel nici nu păruse prea interesat de conversaţiile celorlalţi, fiind ocupat cu dozarea cantităţii optime de «Murfatlar» necesară funcţiilor sale vitale. Apoi, realizând desigur că e în societate şi că nu e politicos să te rupi de colectiv bând de unul singur, îl alese, prin cine ştie ce capriciu, pe Mircea ca partener pentru viitoarele pahare care aşteptau să fie golite.

La solicitările exprese ale doamnelor, se aduse aparatul de radio şi peste puţin timp perechile pluteau diafan pe pământul bătătorit al curţii, în timp ce Sinatra se văita că tot străin în noapte a rămas. Au avut loc şi câteva incidente minore – se părea că Dimoc considerase, în timp ce dansa cu Gabriella, că aceasta ar avea dificultăţi cu respiraţia; aşa încât, săritor ca de obicei, fiindu-i frică să nu se întâmple vreo nenorocire, găsise că cel mai bun mijloc de ajutor e o respiraţie «gura la gură». Nu se ştie din ce motive Gabriella a avut o reacţie neaşteptată şi o palmă fulgerătoare a pus capăt bunelor intenţii ale partenerului. Dar cum toată lumea era bine dispusă, incidentul fu găsit amuzant, iar Ţintoi, jumătate admirativ – jumătate nostalgic, i se adresă lui Barbu, care cu aplicaţie încerca de câtva timp o rezolvare a teoriei vaselor comunicante, folosindu-se de sticla de coniac şi trupul său:

— Al naibii domn Nae! Aşa eram şi eu la vârsta lui. Una nu-mi scăpa… continuă el pe un ton mai şoptit, fixându-şi drăgăstos nevasta.

Petrescu îşi manifestă şi el participarea la atmosfera generală, delectând auditoriul, în pauzele în care confidentul lui exasperat îşi demonstra talentele de balerin, cu potpuriuri de melodii a căror problematică majoră se învârtea în jurul unor aspecte de o importanţă recunoscută pentru orice chefliu onorabil: banii şi miliţia. De altfel refrenele unora dintre melodiile cântate cu atâta patos de Petrescu fură repede învăţate de către ceilalţi

comeseni şi nu rareori în cursul petrecerii, plăcute voci baritonale îşi arătau adeziunea faţă de folclorul nou:

«Banii mei, banii mei, ce-am făcut cu ei?
I-am băut la Reşiţa cu chelneriţa.»

şi

«Nu te pune, bă, cu miliția, miliția
Că te prinde, bă, miliția, miliția…»

Mă amuza starea de euforie generală, deşi încercam regretul celui care nu s-a magnetizat în aceiaşi ritm cu anturajul. Aţi observat cât de dramatic este în asemenea situaţii să rămâi spectator lucid? Mă încercau gânduri dulci-acrişoare la adresa lui Aby, al cărui loc ar fi fost acum alături de mine… mai ales că mi se atrăgea mereu atenţia asupra răcnetelor prin care Filip, deranjat de zgomot, mă solicita în preajma lui. La un moment dat am avut o discuţie foarte interesantă cu Mona despre icoanele pe sticlă de la Mărginimea Sibiului, la care Mircea a participat sporadic, vădind neobişnuit gust şi informaţie, iar Alec a lansat vreo două concluzii docte, pus la punct instantaneu de soţia sa, Gabroveanu şi Ţintoi probau cu obstinaţie calităţile coniacului… din când în când se mai dansa… Pe la unsprezece stăpâna locurilor, cu vorba împleticită ne ură «Noapte bună» şi se retrase maiestuoasă în casă. Petrescu mai supse la repezeală câteva pahare, mai cântă o dată melodiile preferate şi, cam la o jumătate de oră de la plecarea Didinei, se retrase şi el, nu înainte de a promite solemn celorlalţi:

— La anu’ toţi e invitaţii mei! Fac un chef… să se ducă buhu! Luăm şi o oaie, o tăiem… şi facem un foc aici… cu toată conducerea de faţă… în mijloc… c-o să fie asfalt, nu-i pericol… Aşa-i Titi, galanton!… Să trăiască, să mai bea! îşi ură sieşi, retrăgându-se spre casă.

Cum Filip reîncepuse să urle şi cum ceilalţi îmi sugerau să fac naibii ceva, m-am retras pentru o vreme. Când am revenit, după douăzeci de minute – o jumătate de oră, petrecerea lâncezea. Cavalerii erau lipsă la apel, doar Barbu îşi continua dialogul cu sticla de coniac, iar doamnele papotau graţios, aşezate cuminţi în jurul mesei. Unul câte unul îşi făcură apariţia şi bărbaţii: Dimoc cu câteva pahare în mână, spunând că, deşi cioburile aduc fericire, ar fi cazul să-i cumpărăm a doua zi un serviciu Didinei; Vasiliade, blestemând graba în care a plecat din Bucureşti, pentru că-şi uitase rezerva

de tutun de pipă; Mircea, cu o figură descompusă, acuzând dureri ale diferitelor organe – cap, stomac – dar având totuşi tăria să dea o pildă cu un cunoscut al lui; Ţintoi, ultimul sosit, congestionat la faţă şi înjurând de mama focului că rătăcise nu ştiu ce diplomă.

— Cât e ceasul? întrebă Milica, după o serie rapidă de căscaturi prelungi.

— Sfertul de după miezul nopţii a bătut acum, îi răspunse poetic Dimoc. Cheful continuă!

— Gata cheful, mergem la culcare! i-o reteză Mona.

După un scurt conciliabul, cu toate opoziţiile de opinie dintre reprezentanţii celor două sexe, găsirăm soluţia ideală: doamnele se retrag la culcare, iar domnii rămân pentru a goli un ultim pahar, mai bine zis «ultimele sticle», cum specifică Ţintoi, odată ce Milica dispăruse în casă. Cum nu mă simţeam inclusă în categoria «doamne», am mai rămas o vreme. Libaţiunea continuă până pe la unu, având în Dimoc, Ţintoi şi Gabroveanu trei stâlpi de nădejde. Vasiliade plecase să se culce iar Mircea adormise cu capul pe masă, şuierând uşor şi împrăştiind efluvii de «Murfatlar» şi usturoi.

— A fost o reuniune în care s-au înnodat relaţii calde, tovărăşeşti! rezumă Ţintoi starea de spirit generală în momentul în care dispăruse şi ultima picătură de coniac din sticlă… Hai să-l cărăm pe tovarăşul Pîrvu până-n cameră!

Peste scurt timp curtea se cufundă în linişte. Fusese o seară plăcută iar cerul senin, plin de o puzderie de cioburi argintii şi olimpiana linişte cu care luna îşi continua drumul leneş, netulburat de nici un norişor, prevesteau o dimineaţă superbă.

Simpatic la Vama, nu?”

* * *

Azi dimineaţă în zori Didina a descoperit cadavrul lui Titi Petrescu. Zăcea în spatele closetului, lângă patul de fier pe care obişnuia să doarmă. Era răstignit, o cârpă cenuşie lăţită pe pământ. Puţin roşu îi mânjea chipul şi salopeta. Pe faţă i se întipărise un rictus, dinţii de metal străluceau rece iar ochii holbaţi fixau cerul. Didina striga şi-şi rupea părul, noi toţi priveam fără reacţie. La un moment dat, cineva a spus că trebuie anunţată miliţia

altcineva a spus să nu mișcăm trupul din loc. Ne-am întors pe aleea pietruită urnind cu greu picioarele. Cred că toți simțeau aceeași extraordinară uluială, același gol în coșul pieptului. Didina ședea în bucătăria întunecoasă, în bâzâit de muște, îngânând o litanie..

* * *

— Inteligent asasin, și-a găsit ascunzătoarea ideală: romanul Olimpiei Cernea, am izbucnit cu năduf.

— Nu mai face tot timpul pe ironicul, mă puse la punct ABC… Recunoaște că foile astea creionează o imagine a curții și a evenimentelor ei. S-ar putea să ne fie de mare folos.

— Da, în ipoteza că asasinul e una dintre persoanele din curte, întări Șerban… Ceea ce nu prea cred.

— Până la ipoteze, pune-ne la curent cu datele pe care le ai… La ce oră a fost descoperit cadavrul?

— La 4:30, de soția decedatului, la intrarea în grădina de legume. La opt am sosit acolo împreună cu echipa:

— Ce căuta femeia la ora aceea în grădina de legume?

— Copilul tovarășului căpitan are obiceiul să dea deșteptarea în curte pe la 4-4:30. Nu se potolește decât după ce primește rația de lapte. Gazda, după ce a dus laptele, s-a dus să culeagă niște roșii din grădină.

— Ora probabilă a decesului?

— În jur de miezul nopții. Decesul a survenit în urma unei fracturi craniene cauzată de un obiect contondent: o vergea metalică sau de lemn. Sau, medicul legist nu exclude nici această posibilitate, o lovitură puternică aplicată cu muchia palmei… Cam fantezist, nu? Și eu zic la fel. Dacă nu s-ar fi întâmplat la Vama, mai treacă meargă, dar așa… Detaliile le veți găsi în raportul medicului legist.

— Victima nu dormise în casă? Din relatarea Olimpiei reiese că Petrescu, când a părăsit petrecerea, s-a îndreptat spre casă.

— Se pare că avea intenția să se culce în casă. I-a și spus nevesti-si să-i pregătească patul… Soția lui declară că Petrescu, în afară de nopțile ploioase, nu obișnuia niciodată să doarmă în casă.

— Ce l-o fi făcut să-și schimbe obiceiul?

— Nu știu… e o chestie ciudată… Și cu o seară înainte tot în casă a

dormit… Parcă i-ar fi fost frică de ceva, deşi nimic din comportarea şi din reacţiile lui nu trăda acest sentiment… Didina Petrescu declară că a adormit în timp ce soţul ei mai era încă în casă; nu ştie când a ieşit. Din declaraţiile celor din curte o singură persoană susţine că; l-a văzut ieşind din casă: Milica Ţintoi.

— Olimpia nu relatează această ieşire. S-o fi petrecut în timp ce era ocupată cu copilul… Apropo, relatarea Olimpiei concordă cu declaraţiile celor din curte.

— Chiar cu un plus evident de detalii. Celorlalte persoane nu reuşesc să-şi amintească mai nimic din ceea ce s-a întâmplat ieri-seară.

— La ce oră s-a spart petrecerea?

— Pe la unu.

— Didina a mai fost văzută părăsind casa în intervalul scurs între plecarea ei şi terminarea zaiafetului?

— Nu.

— Ceva urme la locul unde aţi găsii cadavrul?

— Nu prea. E un pământ argilos. Cert e că victima a fost târâtă aproape doi metri. Mai clare apar urmele papucilor de casă ai soţiei lui.

— Ce fel de om era Petrescu?

— A venit la Vama acum şapte ani după ce-şi ispăşise condamnarea. A început să lucreze ca cioban la C.A.P.-ul din satul vecin. La scurt timp s-a căsătorit cu o localnică. Didina Timofte. În câţiva ani şi-au înjghebat o gospodărie frumoasă. A fost mult timp ţinut sub observaţie, stabilindu-se cu cine intră în legătură, dacă nu cheltuieşte sume mari de bani. Am ajuns la concluzia că era sau extrem de prudent, lucru mai puţin probabil ţinând seama de temperamentul lui, sau că într-adevăr nu avusese nici un amestec în afacerea de acum doisprezece ani.

— Dar gospodăria frumoasă înjghebată în câţiva ani?

— Nevastă-sa a primit o moştenire. De altfel, ea ţinea banii casei, el ce mai ciupea dădea pe băutură. Nenorocirea e că-i plăcea prea mult paharul. Nevastă-sa îl reclamase de vreo trei ori că a ameninţat că o omoară. Era un om ursuz, iute de mânie când era beat. Acum vreo două luni s-a îmbătat la cârciumă şi a sărit la bătaie cu cuţitul. S-au ales, şi ei şi celălalt, Porfir Rozorov, cu o amendă de două mii de lei. Pentru Petrescu e a doua în ultimii doi ani. Prima, tot pentru scandal şi bătaie în locuri publice.

— Indivizii cu care s-a bătut au alibiuri pentru noaptea crimei?

— Rozorov lucrează la un şantier pe lângă Medgidia şi n-a mai dat pe

acasă de trei săptămâni iar celălalt, Remzi Ismail, e plecat din țară într-o excursie.

— Petrescu a fost omorât în timpul petrecerii din curte. Ar fi putut intra cineva în curte în timpul acela?

— Greu de spus. Pe poarta principală în nici un caz; prin spate, sărind gardul de la grădina de legume, da… deși și aici e un punct neclar. Petreștii au un câine ciobănesc, care, dacă ar fi intrat cineva necunoscut, cu siguranță ar fi lătrat.

— Deci s-ar părea că cercul se restrânge la persoanele care erau în curte.

— Nu numai la ele. S-ar putea exclude turiștii veniți în sat, deoarece e de presupus că dulăul ar fi reacționat. Dar nu uitați că mulți dintre localnici sunt obișnuiți ai curții. Dacă reducem totul la cei din curte, crima apare bizară. Nouă din cele unsprezece persoane au venit pentru prima oară în acest an la Vamă. Nici nu auziseră de existența lui Petrescu.

— Vreo dușmănie cu cineva din sat?

— Cei doi de care v-am spus. Nu prea se bucura de simpatie prin sat – aveți aici și declarația șefului de post – dar nici un diferend de amploare cu cineva.

— Nevastă-sa n-a putut să furnizeze vreun indiciu pentru o eventuală pistă?

— Nimic… După declarația ei, n-avea nici dușmani dar nici prieteni. Violența și-o revărsa doar asupra ei, altfel mai mult gura de el. Doar când era beat îl mai apuca pofta de scandal.

— De la locul de muncă ați luat informații?

— Tocmai vroiam să plec într-acolo, când am fost anunțat că veniți.

— Ați reușit să aflați ce a făcut Petrescu în cele trei zile de când s-a întors acasă? Ca să fiu mai explicit: am înțeles că tovarășul colonel Aldea v-a explicat care va fi rolul nostru în anchetă și ce anume ne interesează în această poveste. De asta mi se pare foarte important modul în care Petrescu și-a petrecut acele trei zile. Ceva din comportamentul lui a dat impresia de bizar, și-a ieșit din tiparul obișnuințelor?

— Și da și nu… În seara când a sosit, totul a decurs în nota obișnuită pentru el: a făcut un tămbălău de toată frumusețea iar noaptea a bătut-o pe nevastă-sa. A doua zi trebuia să se ducă la C.A.P., ceva l-a făcut să-și schimbe hotărârea în ultimul moment, a mai lenevit câtva timp prin casă, apoi toată dimineața s-a învârtit în jurul plajei. După amiază a dispărut de

acasă, nimeni neputând preciza unde a fost şi la ce oră s-a întors. A doua zi dimineaţa a plecat pe la şase la C.A.P. S-a întors seara târziu, beat, dar într-o dispoziţie excelentă. Băuse la cârciumă: responsabilul mi-a declarat că Petrescu plătise un rând de ţuici la toţi cei din local. Îi promisese vioristului din cârciumă două sute de lei şi acesta i-a cântat toată seara „Azi nu mai contează anii, numai Dacia şi banii”. Le spunea tuturor că… „O să vadă ei cine e Petrescu în sat”, că „o să crăpaţi cu toţii de invidie când o să apar într-o Dacie roşie. Şi o să-mi iau o femeie tânără. Ca pe o prinţesă o s-o ţiu.” A treia zi, aceiaşi dispoziţie euforică, încât nevastă-sa, obişnuită în ultima vreme numai cu scandaluri şi bătăi, mi-a declarat că îi fusese frică că-i înnebunise omul.

— Ca să recapitulăm: comportarea lui Petrescu în ultimele trei zile, în limitele normalului. Mici detalii bizare: primo – faptul că, aluziv sau direct, menţiona că ar avea o sumă apreciabilă de bani.

— Nu sunt de acord, replică Şerban. Lăudăroşenia făcea parte din personaj.

— Bine… Secundo – chestia cu dormitul în ultimele nopţi în casă… Altceva?

— Nimic, spuse cu regret Şerban.

— Nu s-ar putea spune că stăm pe roze. Dumneata cum vezi toată povestea asta?

— Ştiu şi eu, greu de spus… Nevastă-sa ar putea fi eliminată din cercul bănuiţilor… Poate cineva din sat, poate a fost amestecat într-o afacere necurată – contrabandă, trafic de valută – şi a fost lichidat… sau poate totuşi cineva din curte, deşi nu văd mobilul.

— Deci nu crezi că ar fi o legătură intre crimă şi afacerea de acum 12 ani?

— Sincer să fiu, nu. Deşi posibilitatea nu poate fi înlăturată complet. V-am mai spus, după o strictă supraveghere am ajuns la concluzia că Petrescu a avut un rol pasiv în atacul de la Vîlsan. Mai bine zis, într-un fel el a fost „ţapul ispăşitor”. Ar mai rămâne varianta cu „agresorul necunoscut”; apariţia lui la Vama şi întâlnirea cu Petrescu… curat roman poliţist…

— Alibiurile celor din curte?

— Nevastă-sa declară că dormea, ceilalţi la petrecere. Fiecare a dispărut de câteva ori, ba prin casă, ba prin curte. Nimeni nu-şi aminteşte exact tot ce a făcut între orele 23:30-24:30. De altfel, aveţi toate declaraţiile în dosar… Cum vom acţiona în continuare?

— Dumneavoastră vă continuaţi ancheta. Tovarăşul căpitan Cernea şi cu mine vom acţiona separat. „Acţiona” e un fel de a spune. Ne vom găzdui la familia Petrescu şi vom vedea ce se va întâmpla.

— N-o să pară ciudat că tovarăşul căpitan Cernea, indiferent că e soţul doamnei, vine tocmai acum şi pe deasupra mai e însoţit şi de un coleg?

— Tinere, să nu te însori cu o artistă! Sunt foarte snoabe. Nevastă-mea, care e graficiană, a decretat că e mai de bon-ton ca eu să fiu prezentat peste tot drept inginer… De altfel, continuă ABC după câteva clipe într-un acces de sinceritate, are puţină dreptate eu am mai reparat din când în când nişte siguranţe pe acasă.

Locotenentul major Şerban păstră o tăcere uimită, iar apoi, gândindu-se că probabil superiorul, indiferent că e din Bucureşti şi are nevastă graficiană, tot superior rămâne, rosti cu resemnare:

— Bineînţeles. În fond dumneavoastră ştiţi mai bine ce trebuie să faceţi. Vă pot ajuta cu ceva?

— Da, chiar voiam să te rog. Am nevoie cât mai repede de fişele detaliate ale tuturor persoanelor din curte.

— De a Olimpiei nu-i nevoie. Şi-a mai făcut o dată autobiografia când ne-am căsătorit. Mai avem ceva, Gelule?

— Să aruncăm o privire prin raportul băieţilor şi prin cel al medicului legist.

— Bine, arunc-o tu, conchise ABC. Dragă, i se adresă el tânărului locotenent major, n-ai matale nişte plumbi..?

— Plumbi?!

— Ştii, pentru ţaparină, trebuie să dau şi eu la stavride, că altfel o să mor de plictiseală.

Indiscutabil, locotenentului major Şerban îi va fi hărăzită o frumoasa carieră în aspra noastră meserie. Nearătându-se deloc intrigat de bizara doleanţă a superiorului din Bucureşti, care, deşi venise pentru rezolvarea unui caz dificil, părea interesat mai mult de pescuit, îl pofti cu amabilitate pe ABC să-l urmeze.

Rămas singur am început să răsfoiesc raportul medicului legist. Totul părea foarte complicat. Cauza morţii – o fractură directă, de tip „meridional”, oasele fracturându-se după linii care iradiau din polul de aplicare al forţei. Şocul fusese destul de puternic, fiind semnalate şi fracturi indirecte, „producând o scurtare a diametrului antero-posterior şi o alungire a diametrelor transvers şi vertical”… Eram cufundat în studierea efectului

„loviturii laterale temporale”, care în afara faptului că-l omorâse pe Petrescu mai „traversa și amândouă etajele mijlocii, mergând paralel cu axul stâncii temporale, reușind chiar detașarea vârfului stâncii”, când cei doi își făcură apariția: ABC radios iar locotenentul major Șerban impasibil.

— Ceva interesant? mă întrebă ABC… Am luat vreo douăzeci de plumbi. Să fie acolo.

— Sofisticării medicale. Totul e savant și precis până la stabilirea obiectului care i-a provocat moartea lui Petrescu, aici numai „dacă” și „poate”.

— Mda… Ei, mai ai ceva de făcut pe aici? Dacă nu, să-i dăm drumul și Dumnezeu cu mila, vorba propagandistului.

Locotenentul major Șerban, a avut reacția la care mă așteptam: ochii i-au trădat la început un fel de ironie distantă la adresa veleităților spirituale ale lui ABC, dar în final fața îi fu luminată de un zâmbet – jumătate admirație, jumătate resemnare – a cărui semnificație e clară pentru toți cei din câmpul muncii… „a spus-o șeful, e bună oricum!”

Ne-am despărțit cordial, promițându-ne reciproc că ne vom ține la curent, că vom păstra un contact permanent.

După un ospăț pantagruelic, compus din câte trei mici și o gogoașă, după ce am beneficiat de rezultatul unei trageri la sorți care mi-a dat posibilitatea savurării pe îndelete a unei sticle de bere, spre indignarea agresivă a lui ABC, fericitul câștigător al postului de conducător auto, m-am instalat comod în mașină și, cu tonul clientului mărinimos ale cărui bacșișuri grase sunt previzibile la sfârșitul cursei, m-am adresat șoferului:

— La Vama, băiete! Vezi, nu te grăbi, poate găsim vreo autostopistă, să am și eu o companie agreabilă.

CAPITOLUL V

„În care prima zi de călătorie se sfârşeşte şi prima seară de aventuri începe; şi urmările lor.”

ABC, ca un cal ce simte apropierea grajdului familiar, a gonit nebuneşte. Pe drum ne-am rememorat rolurile viitoare: el va fi inginerul prozaic, soţ supus şi doică la copii, iar eu, tot inginer, dar tipul romantic, cu veleităţi artistice, sensibil şi tandru cu damele, timid şi politicos cu domnii.

Înălţând o rugă fierbinte ca Olimpia să nu gafeze din primele minute, ne-am oprit într-un nor de praf albicios în faţa curţii familiei Petrescu.

Unde o fi celebrul farmec cu care ne-a înnebunit Olimpia? Un sat amărât, cu case care ar avea nevoie de o spoială bună. Praf, orătănii, ciulini… În faţa porţii, într-un morman de nisip amestecat cu praf, se bălăcea însuşi finul meu, murdar, ciupit de ţânţari, dar altfel vesel şi grăsuţ. ABC s-a aruncat ca o panteră asupra puiului, iar eu am pătruns timid în curte; n-am făcut nici câţiva metri, când Olimpia s-a năpustit asupra mea într-un vârtej de pupături, întrebări, îmbrăţişări; la rându-i ABC a avut parte de o primire şi mai călduroasă. După câteva minute, când am reuşit să ne tragem sufletul, Olimpia a lansat triumfătoare:

— Bine că aţi venit, băieţi, ca să rezolvaţi…

ABC a prins-o bărbăteşte în braţe şi i-a aplicat un sărut viguros care a făcut să suspine cele câteva persoane care priveau de la oarecare distanţă spectacolul.

— Hai în casă… a şuierat amicul meu.

În camera Olimpiei domnea o harababură înfiorătoare: biberoane, bluze, oliţe, foi scrise şi albe, pensule… ne-am făcut loc cu greu şi ne-am aşezat.

— Dragii mei, sunt fericită… Dacă aţi şti prin ce-am trecut…

— Cunoaştem, i-am retezat-o. Taci un moment. Noi întrebăm şi tu răspunzi prin da sau nu.

Olimpia a dat să mai spună ceva, apoi şi-a acoperit gura cu palma şi a dat din cap cu ochii mari de atenţie.

— Punctul unu: ai spus celor din curte ce meserie avem?

Olimpia a clătinat capul într-un „nu” violent.

— Excelent. Suntem amândoi ingineri, veniţi în concediu.

— Înțeleg. Folosiți tehnica din…

— Olimpia!

— Bine. Tac.

— Punctul doi: știi ceva despre crimă?

— Păi nu v-am scris tot, tot ce s-a întâmplat?… Ce părere aveți? Merge, nu?

— Altceva în plus n-ai observat?

— Absolut nimic, și țineți seama de faptul că am un extraordinar spirit de observație. Ce spuneți, ce șansă să pot scrie un „polițist” pe viu… A, am uitat… mai e un capitol… L-am dat Miliției, să ajut ancheta. Vi-l pot povesti.

— Nu-i nevoie, l-am citit.

— V-a plăcut, nu? Dar de ce vreți să nu se știe cine sunteți? E o afacere de spionaj? Ce dedesubturi are crima?

ABC s-a apropiat de ea, a apăsat-o pe umeri silind-o să se așeze și, privind-o în ochi cu tandrețe, i-a spus:

— Nu are nici un dedesubt. Tu o să fii fată cuminte și n-o să-ți bagi năsucul peste tot.

— Bine, dar romanul? Dar problema enigmei?

Am sărit în ajutorul prietenului meu:

— Tu scrii roman realist, nu?

— Nu știu, nu m-am stabilit la o formulă.

— Până te hotărăști, ne lași pe noi să ne facem treaba iar la sfârșit îți dăm tot materialul. Jurăm!

Am privit pe fereastră. Se pare că sosirea noastră fusese semnalată tuturor, pentru că un grup destul de numeros se strânsese sub umbrar, aruncând priviri scurte spre casă.

— Ia să vedem, Olimpioara, rezistă talentul tău în fața realității?

— Și perspicacitatea ta profesională, îmi replică.

— Bun. Deci, să luăm bărbații. Cum unul singur are ochelari, acela e desigur Mircea.

— Bravo, Sherlock… Mai departe…

— Domnul distins care privește cerul… E desigur Vasiliade.

— Vezi ce extraordinar am știut să aleg amănuntele semnificative… Mai departe!?

— Băiețaș, vino să-ți vezi rivalul… Bine bărbat. Ce zici?

— Mmm… don Juan de Popa Nan… neinteresant. Ca femeie, l-aș

prefera pe lunganul ăla cu tâmplele grizonate. Parcă ar fi erou de film american… Gabroveanu, probabil… Nu-l văd pe nea Pandele.

— Ţintoii s-au mutat, n-au mai suportat atmosfera. Nici nu ştiţi ce a fost aici… Norocul tău, Gelu, a rămas o cameră liberă. Ce spui de tipa roşcată?

— Precis e Gabriella… Mda. Picioarele au o linie interesantă.

— Mai are şi alte date interesante. Gelușoru, știi la ce mă gândeam? Ia ghicește…

— Iar vrei să mă însori!

Intelectuală, bucureşteancă, profesoară de muzică – poate îţi dă şi nişte lecţii de canto, tot adori tu ariile din opere… Ce mai vrei?

ABC se foi nemulţumit:

— Hai să nu mai pierdem timpul. Eu mă duc să scot din maşină calabalâcul… Tu vezi ce poţi scoate de la ei.

Când am ieşit, toţi ne-au privit cu un interes plin de bunăvoinţă. Olimpia ne-a prezentat cu gesturi graţioase:

— Bărbatul meu, Alexandru Bogdan Cernea, domnul Gelu Ionescu, prietenul nostru şi naşul lui Filip…

Am sărutat mâinile doamnelor şi am schimbat strângeri ferme de mână cu domnii.

— Aţi găsit cameră? se interesă cineva cu amabilitate.

— Da… se pare că a plecat o familie…

— A, desigur… nea Pandele. E cam trist fără el… comentă unul dintre bărbaţi.

— Ce să mai vorbim de tristeţe! Cu nenorocirea de ieri, îi replică roşcata, pentru care, conform planurilor pe care şi le făcuse Olimpia, trebuia să fac un *„coup de foudre”*.

— A murit gazda noastră, Titi Petrescu. Poate o să reuşiţi voi să… interveni Olimpia.

— Ne scuzaţi, zise ABC, înşfăcând-o de mână şi trăgând-o spre maşină. Trebuie să scoatem bagajele.

— Bine că aţi venit. Duduia Olimpia era cam surmenată de copil. Aţi călătorit bine? se interesă Mona Vasiliade.

— Acceptabil, doamnă; şoseaua e foarte aglomerată.

— Da, domnule, tot aşa, un cunoscut de-al meu din Focşani…

— M-ai înnebunit, Mirciulică, cu pildele astea de provincie, interveni prompt Dimoc. Mai schimb-o şi tu pe capitală…

— Dar ce să am eu cu capitala?… Dar apropo, să vezi matale că s-a întâmplat ceva foarte frumos…

— Lasă că ne spui altădată. Domnule, continuă Dimoc, adresându-mi-se, joci table?

— Nu, regret.

— N-ai de ce să regreți, eu regret că nu mai am un partener acceptabil de când s-a mutat nea Pandele.

— Dar de ce s-au mutat? S-au certat cu gazda? am hazardat nişte întrebări inocente.

— Coana Milica, jumătatea lui Țintoi, a făcut o criză de plâns că nu mai suportă să stea în curtea în care a murit un om. Parcă o aud: „Soţul are nevoie de linişte, să se refacă nervos şi fizic. Cum o să mai stea soţul aici?”

— Avea dreptate, mai bine ne-am muta cu toți, că e o atmosferă… Nici în vremea retragerii, în timpul campaniei din…

— *Chéri*, să mergem mâine să ne interesăm, poate găsim locuri la vreun hotel la Saturn.

— Mona, am hotărât doar să ne facem concediul la Vama. Eu ziceam să căutăm altă gazdă.

— Tu şi mizeria asta de sat, veni răspunsul acru al doamnei Vasiliade.

Cum discuția se îndrepta spre o banală scenă de familie, am încercat s-o readuc spre făgaşul care mă interesa:

— Dar cum a murit Petrescu?

— A-sa-si-nat!… să nu-ți vină să crezi, replică Gabriella.

— Şi criminalul?… am întrebat, sperând că am reuşit să găsesc tonul avidului de senzaţii tari şi cancanuri macabre.

— I-a dat unul cu ceva în cap. Dimineața ne-am trezit cu miliția aici. Era un puști, locotenent major, ne-a luat la fix, ca şi cum noi îi făcuserăm felul. Ce poți să ai cu unul pe care l-ai văzut prima oară cu o zi înainte de a fi omorât? se întrebă plin de indignare Dimoc.

— Aşa să-mi ajute Dumnezeu cum am presimţit în seara aia, la petrecere, că o să se întâmple o nenorocire! Era ceva în aer care mă făcea nervos. La fel i s-a întâmplat unui…

— Prieten de-al dumitale din Focşani, completă sec Gabroveanu.

— Nu, din București.

Reîntoarcerea Olimpiei şi a lui ABC ne-a împiedicat să aflăm ce i s-a întâmplat amicului lui Pîrvu. În continuare totul s-a desfăşurat ca într-o scenă derulată rapid: o scurtă discuție cu gazda, o femeie între două vârste,

cu ochii roșii de plâns și cu o privire grea și obosită, mutarea bagajelor în camera abandonată de familia Țintoi, desfacerea lor în mare grabă, schimbarea costumației – am ales o cămașă în carouri discrete și un pantalon al cărui buzunar din spate era ornat cu o impresionantă etichetă pe care scria „Texas”. O scurtă privire în oglindă și, mulțumit de aspectul fermecător al lui Gelu Ionescu, am ieșit în curte.

Înserarea începuse să se lase. Soarele, cum ar zice Olimpia, bulgăre cărămiziu la limita orizontului, iradia cerul în nuanțe roșietice. Era surprinzător de cald, frunzele foșneau parcă ușor nemulțumite de capriciile unui vânticel ce părea să se-ntrebe: „Mă las păgubaș sau o iau mai tare?” Marea era ușor agitată: dinspre larg celebrii berbecuți de spumă argintie se zbenguiau nepăsători până înspre țărm unde se spărgeau bolborosind molcom. Un cadru romantic pentru un suflet romantic, îmi ziceam în timp ce privirile mi se opriseră asupra lui Dimoc și Pîrvu care zornăiau zarurile și pulurile într-o partidă de table. Vasiliazii dispăruseră, Gabroveanu nu-și schimbase poziția din șezlongul în care-l găsisem și doar vălătucii intermitenți de fum care ieșeau din pipă și fâșâitul paginilor întoarse mă făcură să cred că nu doarme. Gabriella, tânără roșcată promisă mie de agenția matrimonială *Olimpia and Co*…, mă lăsă mărinimoasă să-mi termin turul de orizont și, decisă, mă abordă:

— Sunteți căsătorit?

— Nu, domnișoară?!

— Ați practicat vreodată yoga?

— Nu, domnișoară?!

Repeziciunea cu care-mi punea întrebările și modul cum sărea de la un subiect la altul mă făcură să imaginez cariera pe care a ratat-o nefăcând meseria pe care o fac eu.

— Nu vreți să mă însoțiți într-o plimbare pe faleză? O fac în fiecare seară, e un fel de meditație activă. O să-ți dau primele noțiuni de yoga.

Ce poți să răspunzi la o invitație atât de lipsită de echivoc? Sper să nu fi roșit. În bunele tradiții cu care fusesem obișnuit, bărbatul făcea întotdeauna avansurile. Indiscutabil, modul de acostare depinde de imaginația fiecăruia, dar chestia cu yoga e prea de tot. Fii bărbat, Gelule, mi-am zis, n-o fi atât de nesocotită încât să atenteze la virtutea ta din prima seară! Mi-am luat inima în dinți și fără să mă bâlbâi am răspuns ferm:

— Cu multă plăcere, domnișoară.

— Poți să-mi spui Gabi, dumneata – Gelu, nu? Știi, semeni cu Rudi

Jordache… cu ochelari…

— Pardon!?

— Cum, n-ai televizor?

Eram din ce în ce mai depăşit de turnura conversaţiei. Dacă mai ţineam eu bine minte serialul respectiv, îmi făcuse un compliment. Era timpul să-mi creionez cât mai bine rolul. Aşa încât Gelu-suflet-de-artist, Gelu-îndrăgitul-doamnelor o privi adânc şi rosti inspirat, chiar dacă fără legătură cu discuţia de până acum:

— Ai ochii unui Renoir! Cum de nu mi-am dat seama până acum? Bordaţi de gene bogate şi blonde. Dau o impresie stranie, ca şi cum ar fi pictaţi cu tuşe lungi şi luminoase de griuri, verde şi albastru pe o faţă bronzată şi expresivă, plină de candoare şi dulceaţă.

Clinchetul zarurilor se întrerupse. Domnul Gabroveanu rămăsese cu pipa fumegândă uitată în mână iar privirea Gabriellei îmi arăta clar că pentru o asemenea declaraţie orice fanteziste doleanţe voi avea în viitor, ea mi le va satisface. Vraja fu ruptă de câteva aplauze discrete. Era Dimoc care ţinu să-şi exprime şi prin viu grai admiraţia:

— Bravo, domnu’! Da’ ştii că ai şcoală, nu glumă!

— Doamne, ce vulgar e! îmi şopti Gabriella revenindu-şi din extaz. După câteva clipe continuă pe un ton mai ridicat, cu intenţia de a fi auzită de ceilalţi: Să ne păstrăm limpezimea spiritului… Face parte din nivelul etic al yogăi. Se numeşte Tapas. Hai!

A urmat o lungă plimbare în care yoga cu cele opt stadii şi cele trei nivele ale ei se întretăia cu întrebări despre poziţia *mea* socială şi încercări de a contura cât mai precis viaţa *mea* eroto-sentimentală. Observând pudoarea cu care răspundeam, Gabriella, gândindu-se probabil că a forţat nota, a schimbat subiectul şi astfel, pe nesimţite, am ajuns să discutăm despre cei din curte. După părerea ei bărbaţii curţii se reduceau la acelaşi numitor: erau mitocani. Bineînţeles, erau unele nuanţe care-i diferenţiau sensibil: Dimoc era mitocan impertinent, Gabroveanu mitocan taciturn, Vasiliade mitocan tâmpit. Pîrvu ieşea oarecum din clasificare, el era doar insipid. Cel care plecase, Ţintoi, cumula calităţile tuturor celorlalţi şi în plus era şi vorbăreţ. În privinţa doamnelor, părerile erau diametral opuse: Mona era o snoabă nenorocită şi acră, studentesa – o închipuită rahitică iar Olimpia… era o dulceaţă de femeie. Studentul, Vlad, era doar impertinent, deşi, educat de o femeie cu experienţă, ar putea ajunge un bărbat interesant. Despre seara zaiafetului amintirile îi erau mai mult tulburi. Se pare că

abuzase de diversele licori care acompaniaseră peştele. Memora faptul că Dimoc şi Vasiliade se arătaseră mai întreprinzători faţă de ea, în timpul dansului, fiind fiecare la un pas de limita inferioară a bunelor maniere. În ce consta pasul şi dacă a fost făcut sau nu, am avut decenţa să nu întreb iar ea o anume reticenţă în explicaţii. Cine să fie asasinul? Precis vreun sătean, după părerea unanimă a curţii, care cine ştie ce răfuială avea cu Petrescu. Nu, Petrescu nu se certase cu nimeni din curte în zilele precedente omorului, ba mai mult, seara, la petrecere, le-a cântat şi o melodie din care ei nu-i mai rămăsese în minte decât că: „aşa bea oamenii fraţi, de sâmbătă până marţi.” Toţi se vânzoliseră prin curte în seara respectivă, dar în fond ce era interesul ăsta pentru macabru la mine, un om atât de „Vibrant, de sensibil”?

— Ascultă susurul blând al valurilor! Mi-e sufletul cuprins de o dulce liniște. Parcă am fi departe, pierduţi de lume, doar noi şi elementele naturii.

Înlănţuisem la repezeală un şir de dulcegării romantice în speranţa că va uita de interesul pe care-l arătasem faţă de crimă şi circumstanţele în care s-a produs.

— Dumnezeule, toată fiinţa mi-e răscolită, îmi comunică ea după câteva clipe, interval în care ne concentrasem să găsim o rezolvare practică a problemei „noi doi şi elementele naturii”… E târziu, să ne-ntoarcem, spuse oftând adânc.

Şi mână-n mână, ca amorurile de liceu, aruncându-ne din când în când câte un zâmbet şăgalnic, ne-am îndreptat spre casă.

În curte era liniște. Din camere, pe ferestrele deschise, ieşeau zvonuri de muzică, de tacâmuri, de glasuri. Sub umbrar doar domnul Vasiliade se chinuia să noteze ceva la lumina becului. Gabriella, după un sărut aruncat vântului de pe vârful unui deget gingaş, s-a strecurat ca o ciută grăbită.

— Pe mâine… să visezi frumos… s-a mai auzit un murmur şi a dispărut.

M-am apropiat de umbrar şi m-am lăsat să cad pe bancă. Oboseala începuse să mă prindă.

— V-aţi întors? m-a întrebat, privindu-mă pieziş, Alec.

Mi-am adus aminte de şedinţele de yoga şi i-am răspuns privindu-l nevinovat:

— Da… Delicioasă femeie, domnişoara Gabriella.

— Mda… Într-adevăr, o femeie frumoasă, seara şi marea… ce-şi mai poate dori un bărbat?… Puţin coniac? N-ai cu cine schimba o vorbă, toţi s-au retras prin camerele lor… Sper să nu mă părăsiţi şi dumneavoastră?

— Nu… Dar nu vă deranjez? Parcă lucraţi!…

— O, fleacuri… *nugae*, vorba poetului latin. Am pasiunea meteorologiei. Din copilărie tatăl meu, colonelul, m-a obişnuit cu observarea vremii – îmi făcuse un carneţel în care notam temperatura, viteza vântului…

— Foarte interesant. Şi altceva ce se mai poate face la Vama?

— Bridge, şuete… în anii trecuţi se pare că era lume foarte bună. Noi am avut ghinion. Cu moartea asta absolut neconvenabilă… În sfârşit, rămân liniştea şi izolarea de vulg. În staţiuni e o gloată absolut asomantă…

— Da, prietena mea Olimpia m-a convins să vin. Spune că e ca în picturile lui Petraşcu…

Sper că nu aţipise! O fi el „uşor gagă” cum spune Olimpia, dar nici aşa să adoarmă în mijlocul unei conversaţii!

— Vă place pictura? mă întrebă într-un târziu.

— Nu sunt un cunoscător, dar… vedeţi, eu ca inginer, am o viaţă absolut prozaică. Arta îmi permite să evadez. Apropo de marine: am văzut una la muzeul din Târgovişte…

Interlocutorul meu a tresărit violent:

— Sunteţi din Târgovişte?

— Părinţii mei locuiesc la Vîlsan, în apropiere de Târgovişte. Aţi fost pe acolo?

M-a privit scurt, apoi, fără să-mi răspundă, s-a ridicat şi pe un ton foarte rece mi-a spus:

— S-a făcut târziu. Noapte bună!

Ce naiba! Ce l-a făcut să reacţioneze atât de curios? Are vreo legătură cu afacerea de la Vîlsan? Bizar… Chiar din prima lovitură, ar fi prea frumos…

Dar ce-or fi făcând amicii mei? Le-am bătut discret în uşă şi Olimpia a apărut cu un deget pe buze în semn de „Păstraţi liniştea, vă rog.”

— Te-ai întors? a şoptit ea.

— Nu se vede? Ce face ABC?

— Îl adoarme pe Filip şi vine. Hai în curte să nu deranjăm copilul.

Într-adevăr, în scurtă vreme a apărut şi ABC, clipind buimac. Ne-am aşezat la masă şi, cu voce scăzută, am făcut punctul situaţiei:

— Ei, l-am întrebat, ce-ai mai aflat?

— Tu ai fi în măsură să aduci noutăţi. După o plimbare atât de lungă…

— Aby, nu fi rău. Gabi e o dulce… şi n-a avut noroc în viaţă, săraca!

Eram absolut excedat şi probabil că i-am privit destul de scârbit pentru că ABC s-a grăbit să-mi comunice:

— Relaţiile din curte par normale. Petrescu, afară de faptul că era beţiv şi irascibil, nu a avut cu nimeni nici o ciocnire. În noaptea crimei toţi s-au foit prin curte, nimic anormal… Tu?

— De la Gabriella, nimic. Am avut însă o conversaţie cu Vasiliade: a părut şocat când i-am pomenit de Târgovişte.

— Ce-i cu Târgovişte? interveni Olimpia, numai ochi şi urechi.

— Ai uitat învoiala? La urmă îţi spunem tot. Acum vezi de Filip şi nu uita că suntem doi ingineri serioşi.

— Ai devenit un nesuferit… Dar voi fi mărinimoasă şi vă voi dă soluţia… Ascultaţi…

Scoase din buzunarul halatului o foaie îndoită în patru, o netezi şi ridicând-o spre lumina becului, începu să citească într-un murmur conspirativ:

— „Pe vremea când era codană, Didina iubea un flăcău din sat. O, primii fiori ai…”

— Olimpia!

— Bine, trec peste asta. „Băiatul era frumos, dar sărac şi părinţii au silit-o să-l ia pe Titi, care era băiatul chiaburului.”

Mi-am ciocănit semnificativ fruntea cu buricul arătătorului dar Olimpia a continuat, făcându-se că nu mă vede:

— „Viaţa lor a devenii un chin. Titi, înţelegând că nu este iubit, a început să bea, o bătea… În mintea Didinei a încolţit încetul cu încetul gândul crimei. Într-o noapte, când curtea era plină de lume, a spus tuturor că se culcă şi s-a ascuns în dosul uşii… Aşteaptă în întuneric, cu mâinile încleştate pe topor… Sudoarea…” Bine, trec şi peste asta. „Când l-a văzut pe bărbat că pleacă împleticindu-se prin grădină, s-a furişat în urma lui ca o umbră nevăzută; beat, s-a clătinat şi a căzut într-un genunchi. S-a oprit în spatele lui, a înălţat toporul…”

— Lui Petrescu i-a dat cineva cu un par în cap!

— Topor, par, ce importanţă are…

— A văzut-o cineva pe Didina ieşind din bucătărie?

— Nu, dar…

— Olimpioara, du-te să te culci… O să mergem şi noi, iar mâine, pe lumină, mai vorbim…

Ca de obicei în prima noapte dormită în locuri străine, somnul mi-a fost

agitat. Patul era prea tare, perna prea mare, cearşaful prea scorţos iar visele tulburi: Vasiliade îmi apărea cu un pistol într-o mână şi o valiză plină de bani în cealaltă, Gabriella executând un dificil „lotus” în acompaniament de pescăruşi, iar eu, „la mijloc”, cum probabil ar fi spus eternul prieten al lui Pîrvu.

Dimineaţa mi-am savurat ceaiul de mentă, o veche obişnuinţă, am dat iama prin proviziile familiei Cernea cu toate protestele furibunde ale lui ABC, care mă învinovăţea că iau mâncarea de la gura copilului şi, cu ochiul clar şi mintea limpede, am trecut în revistă certitudinile serii trecute: un amor yogin şi un domn care se comportase bizar când i-am pomenit numele a două localităţi din patria noastră. Puţin şi neconcludent, dar totuşi e ceva, am conchis, în timp ce-mi pregăteam toaleta pentru prima întâlnire cu marea.

Cerul era plin de nouraşi albicioşi şi aerul nemişcat zăcea într-o zăpuşeală grea. Totuşi pe plajă era multă lume. Gabriella mă aştepta stând cuminte lângă o pereche necunoscută mie, domn şi doamnă mai în vârstă, care atunci când Gabriella zărindu-mă, mă arătă cu degetul (acuzator mi se păru mie, ca şi cum ar fi zis „Ăla e!”), se întoarseră şi mă priviră cu atenţie. Numai să nu facă parte din familie şi să nu creadă că eu sunt logodnicul mult aşteptat – îmi repetam ca să-mi fac curaj, în timp ce mă îndreptam spre ei. Odată făcute prezentările, teama mi se risipi; era familia Ţintoi. M-am dezbrăcat expunându-mi trupul de o albeaţă imaculată şi am aşteptat.

— Gelule, nu vii în apă? E foarte caldă, mă invită yogina mea preferată.

— Mai târziu, să mă obişnuiesc un pic cu atmosfera.

O urmărisem până când deveni un punct care abia se mai zărea printre valuri. Nu ştiu prin ce conexiuni, Ţintoi, urmărind stilul superb în care înota Gabriella, deveni deosebit de comunicativ şi începu să-mi explice eforturile pe care le-au făcut cei din generaţia lui pentru ca cei din generaţia mea să se bucure de tot ce se bucură iar apoi trecu la situaţia şomajului în ţările capitaliste. Nu puteam rămâne mai prejos, aşa că am răspuns referindu-mă la devalorizarea valutei forte şi la greutăţile economice pe care le întâmpină membrii Pieţei Comune. Şi uite aşa, din problemă în problemă, am ajuns la seara balului cu pricina.

— A fost pe cinste. Îmi comunică el, iar Milica dădu şi ea din cap energic a aprobare. Tovarăşii au mâncat, au băut, s-au distrat.

„Se vede imediat că ne tragem din ginta latină”, mi-am zis cu mândrie; şi Pandele se poate exprima ca Cezar!

— Cine se aştepta la nenorocirea asta? interveni patetic în discuţie Milica. Ce dacă o bătea, nu omori un om dintr-atâta!

— Credeţi că… nevastă-sa? am întrebat, cu o falsă stupoare, înţelegând imediat aluzia.

— Păi cine altcineva, că doar nu unul dintre noi. Iar altul din afară, exclus, că au o javră care latră de-ţi vine să-ţi iei câmpii… comentă Milica, dând dovadă de mai mult bun simţ decât mă aşteptasem.

— Nu se poate, Milico, tot unul din afară trebuie să fie, că n-o fi Didina o Desdemonă, ripostă Pandele, dezvăluind astfel o parte a întinselor sale lecturi.

— Cine o fi, cine n-o fi, descurcă Miliţia, nu există.

— Formidabil! Să intri să omori omul în curtea lui!

— Tovarăşe inginer, îmi răspunse Pandele, se vede că habar n-aveţi de ce sunt capabili unii. Când eram director la fermă, la Bîrzu, un criminal din ăştia a tăiat doi porci din cei ai fermei şi a fugit cu carnea. Miliţia?… Miliţia n-a făcut nimic. Păi dacă nu eram eu şi încă vreo doi tovarăşi, rămânea nedescoperit. L-am prins tocmai când afuma nişte jamboane – era adjunctul şefului brigăzii zootehnice… Păi vezi?

Nu prea înţelesesem mare lucru din povestea lui Pandele. La un moment dat, mă gândisem că ar fi vorba de o alegorie, dar am abandonat şi pista asta.

— Păcat că nu poate interveni soţul meu în anchetă, că s-ar rezolva imediat cazul… îmi comunică Milica, cu mândria geambaşului care-ţi recomandă un cal, în timp ce, Pandele luase o poză avantajoasă. Dar el are nevoie de linişte, să se odihnească, că de aia am şi plecat din curte.

— Uite-l pe tovarăşul Pîrvu! Dumneata cine crezi că l-a ucis pe Petrescu? Că te-ai conversat tot timpul cu el în seara crimei…

— Aşa conversaţie numai duşmanii mei să aibă!

Mircea Pîrvu, cel cu misterul dispariţiilor… Tipul clasic al burlacului din vocaţie, sunt convins că-şi găteşte singur şi are nenumărate seturi de cârpe de praf.

— Treceţi sub cort, domnule, că v-aţi înroşit de tot…

Am respectat amabilul îndemn şi am continuat:

— Ca-n filme, zău aşa! Bea omul, se veseleşte şi pe urmă moare. De ce l-or fi omorât?

— Cine poate şti în ce afacere necurată o fi fost amestecat?! Aşa să fiu sănătos cu dumneavoastră împreună dacă n-am presimţit eu la petrecerea

aia că se va întâmpla o nenorocire… Mi-a fost foarte rău.

— Ce presimțiri, tovarășe, ai băut de-ai stins…

— Un alcoolic inveterat, pus pe scandaluri și bătăi… I-o fi făcut de petrecanie cineva din sat. Îi dă de cap Miliția, că doar de aia sunt plătiți, nu numai să dea amenzi Morții cu morții, viii cu viii… Hai mai bine să facem o baie, fraților!

Eram aproape emoționat. Fiecare, pe rând, într-o manieră proprie, își manifesta încrederea și simpatia față de instituția în care lucram. Ultimul care-și manifestase adeziunea era Dimoc, care se așezase nonșalant pe salteaua de plajă a Țintoilor.

— Nu cred, domn' Nae, țăranii sunt oameni dintr-o bucată, de nădejde, nu dau pe la spate ca lașii…

— Păi, dacă consătenii nu, noi, nu, că ce aveam de împărțit cu el, atunci cine?

— Nevastă-sa! rosti Milica, ținând la părerea ei.

— Nu! Femeia înseamnă sensibilitate, tandrețe…

Timbrul pasionat al Gabriellei mă surprinse. Ieșise din apă, își trăsese cearșaful lângă mine și se așezase, privindu-mă cu ochi plini de duioșie. În timp ce-și continua peroraţia despre calităţile femeilor faţă de monstruozităţile de care sunt capabili bărbaţii, îmi revenea stăruitor în minte un refren din „Carmen"; finalul mai ales mi se părea edificator pentru viitorul idilei noastre: „Să te ferești!"

— Gelule, la ce te gândești? mă smulse ea din reverie.

— La tine. Erai ca Afrodita ieșind din spuma mării…

Am făcut o pauză de câteva clipe, dar observând că nimeni nu aplaudă, am continuat:

— În seara crimei n-ați observat nimic suspect la el? Se spune că toți oameni au presimțiri când li se apropie moartea.

— Ce presimțiri, tovarășe?! A supt vreo trei sticle de vin și a cântat toată seara… îmi răspunse Țintoi, readucând problema din domeniul metafizic în cel real.

— Apropo, domnule Nae, i-ai plătit datoria lui Petrescu, se interesă Gabriella.

— Ce datorie? se arătă mirat Dimoc.

— Banii care ți-i cerea pe…

— A, da… ce m-a enervat beţivul naibii, doamne iartă-mă. Am luat niște pepeni de la Didina și el zor nevoie să-i plătesc lui. I-am dat, să scap

de gura lui… Simt că mă coc, mă duc să fac o baie.

Soarele începuse să bată înspre amiază. Norişorii albicioşi de dimineaţă se transformaseră pe nesimţite într-un început de pâclă, groasă, cenuşie, compactă la orizont, înaintând spre noi. Discuţia îşi urma cursul, criminalul oscilând în balanţa sat-nevastă. Toţi erau tari la supoziţii şi conjecturi, dar niciunul nu putea să-mi furnizeze vreun amănunt în plus despre ce făcuse Petrescu în cele trei zile de la reîntoarcerea acasă.

— Mă duc la poştă, să-i dau o telegramă mamei că am ajuns cu bine! i-am comunicat Gabriellei, într-un moment în care discuţia lâncezea. Ehe, am continuat, acum se coc perele pe acolo!

— Unde locuiesc părinţii tăi? se interesă, aşa cum sperasem, Gabriella.

— Lângă Târgovişte, într-un sat, Vîlsan: Aţi fost pe acolo? mă adresai grupului.

În afara Gabriellei, care mă privea în continuare tandru, aşteptând expozeul despre viaţa la ţară, ceilalţi avură reacţii neaşteptate la auzul acestor nume. Milica scoase o exclamaţie uimită, întreruptă brusc de privirea severă a lui Pandele iar Mircea mă privi lung, înghiţind în sec. E un miraj sau poate am căpătat o insolaţie, îmi ziceam peste câteva clipe, când cei trei mă asigurau că sunt convinşi că e o zonă minunată.

— Gelu, te aştept pe plajă. Să nu întârzii mult!

Gabriella, cu tenacitatea celor din sexul ei, începuse acţiunea de subminare a independenţei mele de mişcare. Un prieten îmi ţinuse odată, timp de cinci-şase coniacuri mari, o interesantă teorie: „Femeile, zicea el, se aseamănă cu marile puteri imperialiste, iar noi, bărbaţii, cu statele slab dezvoltate. Totul începe cu mici favoruri, un zâmbet, o privire galeşă, o şoaptă admirativă «Vai, ce inteligent eşti»… sau «ce puternic»…, apoi plimbări romantice, săruturi sub clar de lună. Este perioada romantico-combativă. Fiecare dintre parteneri tinde să-şi atingă scopul: femeile, măritişul, bărbaţii… Timpul e un factor determinant. Încetul cu încetul, puterea de rezistenţă a bărbaţilor este măcinată, concesiile devin din ce în ce mai mari, până când într-o zi îţi dai seama că ţi-ai pierdut independenţa socială şi ce e mai trist este că în scurt timp – statisticile sunt clare în această privinţă – o pierzi şi pe cea economică. Ulterior lupta pentru independenţă va îmbrăca aspecte diverse, depinzând de regimul totalitar pe care-l combaţi”. Amicul – tocmai sărbătorise zece ani de căsnicie – îmi oferise spre exemplificare cazul lui: de câteva luni reuşise prin strategeme subtile să obţină o după-amiaza liberă pe săptămână pentru întâlnirile cu

prietenii. „E un prim pas, trebuie să continui lupta, peste câțiva arii o voi obține pe o doua”, îmi comunică el la despărțire.

Discuția pe care o avusesem cu el și implicațiile ei posibile asupra statutului meu de om liber îmi reveneau în minte în timp ce pașii mă purtau spre centrul satului. Mă așteptam ca în cârciumă să nu fie multă lume, poate câțiva sezoniști veniți să ia un mic aperitiv înainte de masă; țăranii trebuiau cu siguranță să fie „pe ogor, muncind cu spor” cum se spune, atât de inspirat într-un vers din folclorul nou. Probabil că în versul amintit se strecurase o ușoară inexactitate sau poate era vorba de o altă regiune a țării sau, nu era exclus, mă aflam într-un sat al cărui C.A.P. era fruntaș pe țară terminând cu câteva luni mai devreme muncile la câmp… O veselă adunare, formată în exclusivitate din localnici, ocupa cele câteva mese ale bistroului. Se comenta cu îndârjire asasinarea lui Petrescu, în timp ce un tip slab, cu o vestă de un alb dubios, nu mai pridideа cu umplerea țoiurilor. Trebuia să impresionez într-un fel asistența, așa încât, găsindu-mi un locușor la colțul unei mese, am ras grăbit „două mari”. Conversațiile, care scăzuseră ca intensitate la venirea mea, reveniră la tonul normal, privirile suspicioase se îndulciră, ba chiar vecinul din dreapta își deplasă comesenii, făcându-mi loc și mie la masă: „Să nu rămână domnul neînsurat! Hă, hă!” Eram adoptat: nu mai eram un oarecare venit să-și răcorească orele de plajă cu un nenorocit de Pepsi sau Cico, eram unul de-al lor, un tip cu probleme. Calitatea mea de proaspăt „musafir” al Didinei Petrescu mi-a permis participarea la discuția referitoare la crimă fără a trezi vreo suspiciune. Eram omul curții, într-un fel reprezentantul părții vătămate.

— Prețis l-au uțis din priținа banilor! își susținea cu indignare punctul de vedere un individ negricios ai cărui ochi, ușor bulbucați, îi dădeau o expresie de proaspăt trezit, din somn.

— Las-o naibii, mă lale. Numai la voi, la machedoni, totul se întâmplă din cauza banilor. Păi de unde să fi avut nenorocitul ăla bani? Mai ciupea el câțiva lei de la Didina, mai făcea un furtișag cu brânză, da’ nu-i bea pe toți?!

Ca în tragediile antice corul răspunse pe mai multe voci, afirmativ, la întrebarea pusă de cel care era, după cum am aflat mai târziu, un cumulard de funcții: ospătar, barman, carmangiu și responsabil al selectului local – nea Tase.

— Măi oameni buni, am intervenit eu, după câte am înțeles, cu o seară înainte Petrescu era plin de bani, a făcut cinste la toți din local.

— Mai întâi şi întâi de unde ai înţeles matale chestia asta? Al doilea e că avea vreo trei sute de lei la el şi al treilea e că la plecare băuse toţi banii, ba chiar mi-a rămas dator cu cincizeci de lei… puse lucrurile la punct cu rigoare matematică, nea Tase.

— Păi şi mie, pupa-ţi-aş sufletul, a zis că mi-aduce bişţarii. Că i-am cântat toată seara la ureche romanţe şi cântece de pahar, interveni în discuţie cel care se ocupa probabil de programul artistic al cârciumii.

— Chiar n-avea bani? Am auzit că şi pe la cei din curte s-a lăudat că-i plin de bani, m-am interesat făcând pe uimitul.

— Petrescu şi bani! Ha, ha! Păi de n-ar fi fost muierea lui să ţină casa, praful se alegea de tot, răspunse uimirii mele, cu o voce gravă, un individ la care te frapa barba lungă, lăsată să crească la întâmplare, părul cânepiu, vâlvoi şi faţa arsă de soare şi vânturi.

— El când zicea bani, zicea două-trei sute, lămuri concis nea Tase viziunea petrescianã asupra banilor.

— Păi parcă chestia că o să-şi ia femeie tânără?! Aiureli! Nu mi-a spus mie Veta – o ştiţi, cea din brigada zootehnică – că s-a dat la ea odată şi n-a putut să-i facă nimic… interveni în discuţie un tânăr, căruia abia îi mijea mustaţa, încercând să lămurească latura erotică a existenţei lui Petrescu.

Deşi nu sunt un partizan înfocat al dictonului „despre morţi numai de bine”, deoarece consătenii lui Petrescu prea se întreceau cu punerea în relief a „calităţilor” defunctului, mi-am adunat curajul – ţinând seama de compania în care mă aflam – şi am schimbat subiectul:

— Nu l-o fi ucis cineva din sat?

— Domnule, te văd om serios… îmi răspunse posesorul vocii grave, spărgând tăcerea ostilă care urmase întrebării mele. Om cu minte, care ştie să judece lucrurile, că altfel n-ai fi băut dumneata „trei mari” până acu. Păi ce să aibă satul cu un nenorocit? Că s-avea în râcă cu alde Porfir, asta-i tot din cauza muierilor, că numai ele îi învrăjbesc pe bărbaţi. Că Natașa lui Porfir moare de ciudă când vede că alţii are casa plină de „musafiri” şi ea nu. Că era el iute la mânie, asta-i altceva, da’ mai mult gura de el. Făcea urât numai când era ulucă de beat, altfel la locul lui.

— Poate nevastă-sa…? am hazardat o altă întrebare la fel de delicată.

— Păi ce crezi, domnule, că suntem în filme? Noi suntem un sat mic, vreo treizeci de familii acolo, doar n-o să ne apucăm să ne omorâm între noi. Că-ţi mai baţi nevasta câteodată, că şi ea te boscorodeşte sau mai dă în tine, asta-i în firea lucrurilor. Da’ să-i dai omului tău cu un retevei în cap de

să-l laşi lat, asta nu se esistă! încheie nea Tase.

— De ţe să-l omoare Didina? Băga divorţ şi rămânea cu caţa şi banii… interveni cel pe care ceilalţi îl numeau „lale”… Ţine poate şţi ţe misţer e aiţi?

— Dă-l naibii de mister! Or fi greşit doctorii şi o fi murit de moarte bună, i-a pleznit vreo vână la cap de atâta băutură. Că ce ţi-e şi cu doctorii ăştia?! Parcă mie când am fost la spital la Constanţa n-au vrut să…

Nefiind prea interesat de consideraţiile lui nea Tase asupra lumii medicale şi a problemelor ei, am readus discuţia pe făgaşul care mă interesa:

— Poate i s-o fi întâmplat ceva în zilele care trecuseră de la reîntoarcerea de la spital? Ceva care să explice crima.

— Ce să i se întâmple? Păi el s-a întors pe 11, pe 12 n-a venit la muncă, dar pe 13 la şapte era la C.A.P. Am plecat amândoi pe la trei acasă. De obicei veneam pe şosea, mai prindeam o maşină câteodată. Atunci nu, el a luat-o pe ţărmul mării, pe deasupra plăjii. Pe la şapte a venit la cârciumă unde…

— Unde a stat până am închis, completă nea Tase. Era într-o dispoziţie foarte bună.

— Da, că m-am şi mirat, că dimineaţa părea îngrijorat şi cam posomorât. Pe 14 iar a fost devreme la muncă, şi a stat cam până pe la cinci. Pe urmă nu mai ştiu, că a doua zi l-au găsit mort… îşi termină explicaţiile tânărul care mai înainte lămurise spinoasa problemă a relaţiilor lui Petrescu cu sexul frumos.

— Poate pe 14 să i se fi întâmplat ceva, am intervenit cu o undă de speranţă în glas.

— Măi neică, ce tot vrei să şti ce a făcut bietul om? Parcă ai fi „presar”!

— Oameni buni, mă interesează cazul în sine, să aflu „de ce-ul” crimei… Sunt inginer, am continuat candid. Nu mă ocup de prese, mecanica fină e specialitatea mea.

— Domnul inginer, interveni cu blândeţe nea Tase, Fane a vrut să spună că parcă ai fi de la Miliţie, prea te interesează tot… Îl descoperă ea, Miliţia, pe criminal, n-avea dumneata grijă, concluzionă… Hai, plata, că închid taraba fro două ore!

M-am despărţit de noile mele cunoştinţe în termeni foarte cordiali, hotărând ca pe înserat să ne mai întâlnim la „o tărie”, să mai tragem nişte „concluzii”, „Sacrificii pentru meserie”, îmi ziceam, încercând să-mi

justific amețeala și mersul legănat, în timp ce mă îndreptam spre casă.

— Gelușoru… Ce-ai pățit?… mă întrebă cu milă și spaimă de soră, Olimpia.

— Am băut! i-am răspuns plin de mândrie.

— Asta se vede, domnule. Parcă mi-ai promis că nu o să întârzii mult… interveni și Gabriella, fără pic din tandrețea cu care mă obișnuise.

Era nebun cel care a spus că cea mai bună apărare e atacul; în situații de genul ăsta singura apărare e tăcerea: să arăți că ești pătruns de gravitatea faptului și nici măcar nu ești capabil să-ți exprimi regretele.

— Îndurare, frumoase doamne!… am cerșit, încercând să-mi modulez glasul pe un tremolo implorator.

Frumoasele doamne au ridicat din umeri a dispreț și mi-au întors spatele, îndepărtându-se.

— Un somn v-ar prinde bine, mă încredință Gabroveanu, care asistase în tăcere la frumoasa primire de care avusesem parte.

— Mda… O să trag un pui de somn.

La masa din grădină ABC și Dimoc jucau table.

— Salut! Cine bate? m-am interesat cu o politețe peltică.

— Cred că ele or să te bată pe tine! îmi răspunse vesel ABC.

— Șase-patru, nea Ștefan cu aparatu’…

— Ce baftă ai, domn’ Nae… nu mai sta, domnule, popândău lângă mine, nu vezi că de când ai venit am ghină? Mai bine du-te la culcare!

Don Basilio, ești în plus, mi-am zis în timp ce-mi pregăteam culcușul.

Somn ușor. Gelule!

CAPITOLUL VI

„Care dă în vileag pe scurt două lucruri: în primul rând puterea nevricalelor şi în al doilea rând tăria împrejurărilor.”

Unde mă aflu? Un cerb roşu cu trei ochi îmi surâde şmecher pe sub mustăcioară. De pe celălalt perete mă priveşte languros o ţigancă focoasă odihnindu-se la câţiva centimetri deasupra unui lac pe care plutesc lebede şi în care se oglindesc piramide, un minaret şi două pavilioane englezeşti. Dumnezeule, nu se poate! M-a târât Olimpia la vreun vernisaj? Într-o convulsie de groază, m-am rostogolit de pe studio. Pe duşumea, lumea îşi recăpăta realitatea; eram la Vama, în camera „a bună” a Didinei. Nu aveam vedenii, cerbul trona triumfător pe unul din pereţi, era acolo şi ţiganca, ba şi vreo trei carpete cu temă, ca spre exemplu: doi tineri cu un cal între ei care declarau „Căutăm fericirea”, un fel de femeie-şalău sub care era scris spre a nu se ivi confuzii „Fata mării” şi un buchet uriaş de flori cu specificarea „Iubesc florile care înfloresc”.

Mi-am jurat să nu mai dorm niciodată după-amiaza: toate încheieturile îmi erau înţepenite, gura cleioasă, aveam o durere grea în occiput şi o pronunţată dorinţă de a mă întinde jos să mor. Probabil că la această stare disperată contribuiseră şi ţuicile de la cârciumă… Din această dispoziţie plină de confuzie şi regrete m-a scos o trosnitură care făcu să zăngănească toate geamurile. Dintr-un salt (e clar, cu reflexele stăteam încă bine), m-am trezit de pe duşumea direct afară, în pragul verandei.

Un val de aer coclit mă luă de gât; cerul, negru-roşcat, se lăsase jos, deasupra caselor, fulgere albicioase tăiau în zig-zag norii… în pauza dintre tunetele dogite o linişte profundă încremenea totul… Se iscă apoi o vântoasă care învârteji satul într-un nor galben de praf.

Din casa se bulucirăă mai multe făpturi care se năpustiră să salveze ceea ce se mai putea salva: ABC se lupta cu cârligele şi cu un maldăr de prosoape, halate, slipuri şi diverse articole din garderoba lui Filip… Nae strângea şezlongurile, Mircea alerga după foile risipite ale revistelor. După o clipă în care totul păru să-şi ţină răsuflarea, porni să răpăie o ploaie dezlănţuită.

— Ce stai ca proasta în târg? Mişcă-te! îmi urlă ABC, ud şi furios.

— Ce ploaie, dom’le! S-a dus naibii plaja! spuse Dimoc, scuturându-se

ca un câine ud.

Mircea, strângând la piept revistele mototolite, spuse cu obișnuita-i bună dispoziție:

— Aș, fleac! Domnul Alec zicea că o să fie vreme splendidă.

Doamnele apărură și ele într-un grup speriat și zgribulit.

— Unde-i Olimpia? m-am interesat.

— S-a băgat în cameră și și-a pus pernele în cap… Cică nu suportă trăsnetele! îmi răspunse ABC, sortând cu grijă lucrurile luate de pe frânghie.

Am oftat plin de compasiune și am privit afară: se așternuse o ploaie cu clăbuci care acoperea totul ca o perdea; noaptea se lăsa cu repeziciune.

Gabriella apăruse și ea în cadrul ușii. La fiecare fulger clipea speriată din ochi și-și acoperea urechile cu palmele în așteptarea bubuiturii. Din când în când îmi arunca o privire, implorându-mi iertarea. M-am făcut că n-o văd. Las' să sufere. Așa merită!

— N-avem curent! comunică Mircea dezolat.

— Asta mai lipsea! Ce ne facem acum? suspină Gabi, căutând să-mi prindă privirea.

Am lăsat-o să facă cunoștință cu o nouă fațetă a personalității mele complexe: eram Gelu-cel-dur-și-neiertător… De tinere ar trebui învățate să dea dovadă de respect și înțelegere față de o ipostază atât de tipică modului de viață bărbătesc: întoarcerea de la cârciumă. Cu cât „El" este mai beat, cu atât gingășia „Ei" trebuie să fie mai mare. Tandrețea, dovezile nenumărate de afecțiune (mâncare caldă, dezbrăcarea lui atunci când a adormit cu furculița în mână, târârea până la baie – eliminarea toxinelor e determinantă pentru tonusul lui viitor –, cărarea trupului iubit, cu grijă, fără hurducăieli până la patul unde, într-un așternut proaspăt, un somn odihnitor îl va pregăti pentru următoarea ieșire „cu băieții") sunt binevenite, pe când incriminările, apostrofele violente au ca efect traumatizarea personalității omului iubit…

— Toate plăgile Egiptului pe capul nostru… Singurul care-și păstra calmul era, ca de obicei, Barbu, comod așezat pe un șezlong salvat de la dezastru… Nu te impacienta, duduie, trece și asta.

— Ce facem, domnule? se interesă Dimoc. Are Didina vreo lampă, ceva?

— Coana Didina a plecat la Mangalia la rude, îi comunică Mircea. Trebuie să ia în primire corpul, că mâine dimineață are loc înmormântarea. Îl înhumează acolo.

— Altceva mai vesel nu avem de vorbit? spuse Gabriella; hotărât, yoga nu-i slujea prea mult în controlul nervilor, cel puțin pe vreme de furtună: părea din ce în ce mai neajutorată.

— Unde-i Țintoi să ne organizeze el?! Dar să încercăm să rezolvăm situaţia cu forţe proprii. Care ştie ceva de lampă?

— Domnu' Dimoc, tot eşti mata un bărbat curajos, du-te în bucătărie… Dacă nu găseşti lampa, vezi că sunt nişte lumânări, a luat Didina un kilogram.

Dimoc se descălţă, îşi suflecă pantalonii şi sub un uriaş cortel o porni spre bucătărie; după o vreme se întoarse cu un mănunchi de lumânări galbene.

— S-a făcut… acu, cine dă băutura? Ce părere aveţi?

Părerea era unanim favorabilă aşa că, în scurtă vreme puserăm mesele cap la cap şi fiecare apăru cu câte o sticluţă de „tărie", predominante fiind Votca şi Romul. În gâtul unor sticle goale lumânările puse câte trei începură să-şi arunce lumina fumegoasă. Tunetele se mai potoliseră. Se mai auzea doar ritmul viguros al ploii. Ferestrele verandei se aburiseră, lumânările aruncau o lumină gălbuie, licorile străluceau în sticle, totul dădea o atmosferă de intimitate. Tot răul spre bine… Apăru chiar şi Olimpia, palidă şi clătinându-se şi se aşeză, strângându-se în halatul pufos. Privi o vreme, apoi îmi şopti:

— Unde-i perechea Vasiliade?

— Nu ştiu.

— Aha, şopti cu mult subtext.

Am privit-o fără să înţeleg ce-i mai trecea prin minte.

— Ce coniac avea Ţintoi… suspină Barbu.

— Vorbeşti de lup şi lupul… exclamă Nae. Uite-i, dom'le, merită o poză.

Într-adevăr, pe poteca dintre dalii apăruseră încotoşmănaţi cu fâşuri, glugi, cizme de cauciuc şi umbrele, pomeniţii Pandele şi Milica. Pupături, saluturi, „Bravo, nene", „Sper că n-ai uitat Coniacul", „N-am, tovarăşe, că l-ai băut ca pe apă", „Muream de frică pe întuneric", „Las' că-i bine", şi în cele din urmă ne aşezarăm cu toţi.

— Pahare avem? Unu, doi, trei… Familia Vasiliade e plecată la Mangalia…

— Nu ţi se pare curios? mă întreabă şoptit Olimpia.

— Tinerii or fi pe aici? îşi continuă Mircea numărătoarea.

— La 2 Mai. Toată ziua o duc în bairame, răspunse cu un uşor regret Dimoc.

— Dar tovarăşii ăştia, mai şi învaţă? Eu, când eram student, toată vara învăţam pentru examenele din toamnă… Ia uite, dom'le, că acum două seri…

Gabriella, exasperată – probabil că şi lipsa mea de entuziasm la avansurile ei avusese o contribuţie însemnată – declară, în pragul lacrimilor, că ea în general nu mai suportă. Filip salvă însă situaţia, trăgând un răcnet, semn că vrea să fie imediat băgat în seamă.

— Olimpia… încearcă marea cu degetul ABC.

— Da, iubiţel…

— Copilul…

— L-am auzit, iubiţel… Nu te duci să-l linişteşti?

— Păi…

— Cântă-i ceva. Adoră să te audă cântând.

ABC socoti că nu are rost să mai lupte într-o bătălie evident pierdută şi capitulă cu demnitate. Gabriella, găsind prilejul să se apropie totuşi de mine – este extraordinar ce efect are stilul meu „dur" asupra femeilor –, veni şi-i spuse Olimpiei cu voce scăzută ceva despre o casetă cu păsări şi murmurul valurilor care cu siguranţă îl va adormi pe puişor.

— Şi crezi că are efect?

— Asigurat! Şi eu îl pun când vreau să adorm… O să doarmă ca doi îngeraşi.

Plecară amândouă, apoi Gabriella veni iute şi se aşeză radioasă pe scaunul liber. Am rămas nepăsător, hotărât să duc acţiunea de pedepsire până la capăt.

— Bravo! Asta-mi place mie la poporul nostru… Ştie să găsească partea bună a lucrurilor… Ce bem, tovarăşi?

— La alegere, Moskovskaia, Turţ, păcat că nu-i şi coniac… Ce-ai adus, Mirciulică, Rom Superior? Hai că mă faci de râs…

— Degeaba râzi, domnu' Nae… Romul e indicat la răceală… cunosc eu un amestec de o să vă lingeţi pe buze şi o să-i mulţumiţi lui Mircea că aşa lucruri bune cunoaşte… Un pic de lămâie… un strop de zahăr… se găseşte, de ce să nu se găsească… apă fierbinte… poate faci mata, duduie Gabriella, pe aragazul de voiaj.

Mircea începu să amestece într-o oală, cu gesturi de alchimist, gustă, zâmbi fericit săltându-şi ochelarii şi începu să toarne elixirul.

— Nu, mersi, îmi ajunge votca, refuză Barbu, trăgându-şi sticla de Moskovskaia în faţă…

— Are toată lumea? Aşa… Mari presimţiri am avut eu în noaptea în care…

— Domnule Pîrvu, nu mai încetezi odată?

— Nervoasă persoană ai devenit mata, domnişoară Gabi. Ce supărare e aici? Uite, cum stăm noi, la lumânări şi cu băutura în pahar, nu pot să nu-mi amintesc…

— Brava Mirciulică… Bun şnaps ai fabricat… Hai, meriţi să spui o poveste din Focşani.

— Grog, domnu’ Dimoc. Da de ce din Focşani? Una din Bacău nu e bună? Am acolo un cunoscut care tot aşa avea un prieten care plecase cu afaceri la Iaşi. Şi ei stabiliseră ca atunci când unul din ei o să moară…

— Eşti teribil, dom’le…

— Lasă, tov. Barbu, că-i interesant.

— Şi cum vă spuneam… moare într-un accident cel de la Iaşi şi amicul meu tocmai era la o familie şi avea paharul în mână…

Am tresărit… paharul Gabriellei zăcea în cioburi pe pământ.

— Nu-i nimic. Cioburile aduc noroc, se grăbi Milica. Ia, maică, alt pahar şi umple-i-l, domnu’ Mircea… Aşa, bea-l, drăguţă… până la fund.

— Nu suport furtuna… Şi situaţia asta… suspină Gabi, înghiţind cu nădejde.

— Săracul Titi… nu era om rău… se trezi Olimpia vorbind.

— Ne-a stricat concediul, remarcă Barbu cu o totală lipsă de compasiune.

— Şi mie o bandă… interveni Gabriella, fără cap şi coadă.

— Noroc şi sănătate! Bai, dom’le, să lăsăm naibii povestea asta, spuse cu lehamite Dimoc.

— Odihnească-se în pace pe unde o însera… îşi făcu cruce Milica.

— Lasă, Milico, chestiile astea mistice! Noi nu credem în prostii băbeşti, noi mergem braţ la braţ cu ştiinţa. Dar ce se mai aude cu moartea lui Petrescu? Au descoperit cine l-a omorât?

— Vreo fixă cu cei din sat, îşi comunică Barbu părerea între două sorbituri.

— O… fixă…?

— O ceartă… e un franţuzism… sări într-ajutor Olimpia.

— Da’ ce, dumneata nu cunoşti limba română? Zi-i ceartă, să înţeleagă

omul, nu-ţi mai stâlci limba… Da, asta e… Gazda mea, Mitran, un ţăran, ştii colea, om de nădejde, tace ce tace, dar când vorbeşte are miez, zicea că Petrescu era un element decăzut, s-a bătut cu jumătate din sat… Avea şi probleme pe linie de serviciu… gheşefturi cu oile, cu lâna… Al dracului, doamne iartă-mă, om era Petrescu… una două tăia oaia, ba că s-a betegit, ba că a murit singură. Toţi colectiviştii de nădejde erau furioşi pe el.

— Mie mi-a zis coana Tanţa, nevasta lui Mitran, că sigur Didina l-a omorât… Aşa crede tot satul.

— Nu se poate, doamnă Milica, o femeie nu are aşa forţă.

— Ce, e greu să-i dai cu ceva în cap? Sau cine ştie ce i-a făcut… Coana Tanţa zicea că Didina e în legătură cu una Caliopi…

— Vrăjitoarea satului!

— Da, doamnă Olimpia… i-o fi făcut vrăji…

— Şi i-a căzut un par în cap, conchise Barbu.

— Eu cred că e o afacere de spionaj!

— Petrescu, spion! se miră Gabriella.

— Nu râde, domnişoară… eu am făcut multe lecturi despre spioni celebrii. Ştiţi, mă pasionează domeniul. Să ştii mata de la mine, marele spion e cel pe care nici nu-l bagi în seamă… acolo şi el un om… dar ce zace în burta lui, numai Securitatea cunoaşte.

— A fost un caz la dumneata la Focşani? îl întrebă cu prefăcut interes Dimoc.

— Mai termină, domnule, cu ironiile, i-o tăie Gabriella. Ce-o să spui dacă într-adevăr Mircea are dreptate? Dacă se descoperă o dovadă…?

Dimoc clătină a jale din cap şi continuă:

— Eu zic că l-a omorât un nebun.

— Circulă pe aici, pe la Vama, un nebun… intră în joc Barbu: se părea că alcoolul, în cantităţi potrivite, îi dezleagă limba. Circulă pe plajă, pe faleză, prin sat şi-şi alege victima, o urmăreşte, şi noaptea, când nu-l vede nimeni…

Gabriella sorbi grăbită din pahar: mi-a aruncat o privire lungă, implorând o fărâmă de afecţiune de înţelegere. M-am făcut în continuare că n-o văd, luându-mi un aer nepăsător.

— O fi unul dintre noi, dădu cu copita în ciubăr Olimpia.

Ia te uită, micuţa noastră prietenă e gând la gând cu bucurie! Mi-am plimbat discret privirea peste chipurile celor din jur. Luminate de pâlpâirea săracă a lumânărilor, erau deformate de umbre groteşti. Se lăsase o tăcere

grea… nimeni nu îndrăznea parcă să mişte. Pe feţe le încremeniseră expresii diverse, mergând de la uimire la spaimă pură… Oare?

— Eu, tovarăşi…

— Lasă, nea Pandele, că dumneata ai fugit primul! Ce, îţi era frică de întrebări? insinua Dimoc.

— Mâine mă duc la Miliţie… eu sunt un om cu răspunderi… cu situaţie socială. Nu permit să…

— Lasă circul, dom'le. Se lămureşte Miliţia singură. Mai bem ceva? întrebă Barbu, storcând ultima picătură de votcă din sticlă.

— Tu, Gelu, la ce concluzie ai ajuns? Intuind că ceva nu e în regulă, Olimpia rămase fulgerată sub privirea mea acră.

— Chiar, tu eşti din afară… Poţi judeca mai clar, îmi întinse Gabriella o punte de împăcare şi totodată paharul spre a fi umplut.

Mi-am dres vocea:

— Hm… habar n-am, ca să fiu sincer. Dar vorba domnului Pîrvu, şi mie îmi plac poveştile poliţiste. Mai ales Agatha Christie… Mi-aduc aminte de o carte de a ei, nu mai ştiu ce titlu avea… Era tot aşa o crimă fără mobil…

— Începi şi dumneata cu istorii ca Mirciulică?

— Nu, dar să vedeţi…

— Spune, tovarăşe, ce-ai lecturat, poate om trage vreo concluzie valabilă!

— Făptaşul era descoperit după nişte indicii de cei din preajma victimei. Indicii care la prima vedere le scăpaseră. Apoi, gândindu-se mai bine, şi-a adus aminte unul una, altul…

— …alta. Şi? se interesă Dimoc.

— Păi, unul din anturajul victimei ştia, fără să-şi dea seama, un lucru împovărător pentru criminal. Când şi l-a amintit…

— A… fost descoperit… ăsta… cum îi zice? Gabriella, care o luase cam repejor cu paharele, avea evidente greutăţi de pronunţie, dar tot e bună băutura la ceva: părea că depăşise starea depresivă şi că începuse să vadă lucrurile în culori mai pastelate.

— Nu, asasinul l-a descoperit pe martor, am încheiat scurt.

— Doamne fereşte… îşi făcu cruce pentru a doua oară în acea seară Milica. Hai, Lică, la culcare, că ne aşteaptă coana Tanţa să închidă poarta.

Toţi se mişcară, tuşiră, se ridicară. Numai Barbu îşi mai aprinse o pipă. Am constatat că amestecul lui Pîrvu era mai periculos decât părea: cucoanele oricum aveau serioase probleme de echilibru. Gabriella cel puţin

nici nu încerca să se ridice, ci, într-o stare de bruscă euforie, râdea singură şi arunca priviri promiţătoare oricărui reprezentant al sexului puternic care trecea prin raza privirii ei. Lumânările pâlpâiau cu ultimele puteri. În clipa aceea, neaşteptat, se aprinse lumina.

— S-a făcut lumină în sat… exclamă prompt Ţintoi. Bine zici, Milico, hai să lăsăm oamenii să doarmă… Cum o fi afară?

Ploaia încetase. Doar câte o picătură se mai prelingea şi cădea cu un plesnet scurt pe frunzele late. Toată verdeaţa strălucea întunecat şi mirosea puternic a iarbă strivită. Prin mijlocul curţii şiroia un izvoraş nămolos.

— Ar fi culmea să nu fi greşit cei de la buletinul meteo! spuse Barbu, întinzându-se de-i trozniră încheieturile.

Ţintoii, bine împachetaţi, plecară…

— Bună seara la toată lumea! Ce spuneţi de ploaie?

— A, coane Alec, doamna Mona! De unde veniţi la ora asta?

Mona ne aruncă o privire distantă şi spuse din vârful buzelor „Mamaia”, apoi trecu demn pe lângă noi. Conu Alec ţinu să ne asigure că a fost o escapadă absolut epatantă, au descoperit la Mamaia un băruleţ discret, admirabil… Lume bine îmbrăcată, băuturi fine.

— Bine, bine, coane Alec, dar cu buletinul meteo cum rămâne? Parcă ziceai că e frumos staţionar?

— Am întâlnit un cunoscut… şarmant, ne-a adus cu maşina… Are o relaţie la aeroport. Zicea că buletinul meteo pentru următoarele ore arată un front depresionar.

A urmat obişnuita vânzoleală a pregătirilor de noapte. Fumam o ultimă ţigară în pragul uşii, urmărind siluetele care dansau prin curte. Gabriella s-a apropiat şi, clătinându-se înainte şi înapoi, reuşi să-şi găsească un punct de sprijin în uşor, de care se prinse cu amândouă mâinile. Un zâmbet destul de fix i se întipărise pe faţă.

— Răule… eşti un rău… Dar Gabi e fată bună. Te iartă!… Mă simt grozav.

— Să vedem cum o să te simţi mâine.

— Nu-mi pasă… Trăiesc clipa… Ăsta-i farmecul! Am chef să fac nebunii. Vrei să facem nebunii?

— Las-o pe mâine dimineaţă… Să le facem pe lumină.

— Eşti un nesuferit… Hai să facem o baie.

— Asta ce aiureală mai e?

— O baie în valurile mătăsoase. Uite, au ieşit stelele… Numai noi şi

apa.

— Fetițo, du-te și te culcă!

— Nu vrei? Bine! O să-ți pară rău!

— Mult mai rău mi-ar părea dacă aș face o pneumonie.

— Adio, suflet prozaic… zise, și plecă destul de împleticit spre fundul curții.

Olimpia apăru ca un drac dintr-o cutie cu surprize.

— Îmi dai o țigară?

— Ce naiba face ABC, am întrebat-o, scăpărând bricheta.

— Doarme… închipuiește-ți caraghioslâc! În loc să-l adoarmă el pe Filip, l-a adormit Filip pe el… Ascultă, Gelușoru, ia-o mai încet…

— Ce vrei să spui?

— Păi… povestea asta cu Gabi… Nu că n-ați fi potriviți… Tu te îmbeți la prânz, ea seara… Tocmai, că prea aveți pasiuni comune. Te-ai gândit la soarta copiilor voștri?

— Olimpioara, tu ai început să bați câmpii… În loc să te ocupi de viitorul copiilor mei, mai bine le-ai îngriji mai mult de…

— Asta-i acum! Doar n-o să începi să-mi faci morală! Sunt o mamă perfectă. Voi exagerați… cel puțin Aby… nu înțeleg ce vrea. I-am dat un manual de puericultură, cel mai complet… *Pensbooks*… În loc să-l citească… am avut grijă, am adus și un dicționar englez-român… nu, el se vaită toată ziua și mârâie în așa hal că bietul Filip a devenit foarte nervos. Mai bine s-ar psihanaliza… Aby, bineînțeles!

— Nu pricep nimic…

— Sigur, dacă nu ești la curent cu bibliografia de specialitate… Ultimele teorii spun că starea psihică a adulților determină dezvoltarea psiho-somatică a copilului. N-ai văzut ce calm e Filip când e cu mine?

— Dar *când* e cu tine?

— Bine! Dacă mai ești rău, am să mă opun la căsătoria ta!

— Vrei să încerci să folosești logica formală? Ce tot îndrugi acolo?

— Gabriella mi-a solicitat o întrevedere pentru mâine dimineață, vrea să-mi ceară concursul într-o chestie gravă.

— Ei și?

— Nu înțelegi? Vrea să-mi ceară mâna ta!

— Ești complet sonată… De ce ție?

— Nu sunt eu aceea care… Apropo, nu ți se pare curios că familia Vasiliade a fost la Mamaia?

— Nu!

— N-ai pic de imaginație! Ca să nu mai vorbim de spirit de observație și de putere de deducție… Cum naiba de-ai ajuns căpitan? Am să vă dau mâine dezlegarea enigmei, conchise ea.

— Am impresia că ai abuzat și tu de grogul lui Mircea. Treci la culcare și mâine ar fi cazul să-i dai liber lui ABC, că am de discutat cu el.

— Pe mâna Gabriellei te las, să-ți arate ea ce înseamnă viața sub papuc! Nu meriți ceva mai bun! Vise plăcute!

Curtea se liniștise. Cerul se înseninase cu totul, nu se măi vedea urmă de nor… Va fi vreme bună mâine?

* * *

Toată noaptea m-am visat la munte. Se făcea că participam la o expediție pentru cucerirea Everestului… La al șaselea popas, șerpașii mă părăsiră după ce mă vârâseră într-o gaură săpată în zăpadă. Cine a mai inventat și chestia cu zăpada care ține de cald? S-o fi experimentat mai întâi pe pielea lui! Trezindu-mă, am meditat asupra interdependenței realitate-vis, apoi am privit ceasul pe care, precaut, nu uit niciodată să mi-l pun sub pernă. Cinci! N-avea haz să mă scol cu noaptea în cap. Mă întreb ce ar putea sluji de învelitoare suplimentară… Pe cel de al patrulea perete lipsa unor capodopere picturale era suplinită de un fel de covor care înfățișa inevitabila răpire din serai, semn că familia Petrescu avea mijloace și unele legături cu portuarii din Constanța. Bun și ăsta! După ce l-am desprins cu grijă din cuișoare, l-am adăugat păturii, cearceafului de plajă și celor două prosoape și m-am vârât dârdâind dedesubt. Altă viață… Și când te gândești că oamenii vin la mare să facă provizii de soare și sănătate! De fapt, pentru ce vin oamenii la mare? Cei din curtea asta, pe cât se pare, vin în primul rând să se bețivească după pofta inimii. Chiar așa ar trebui să-mi încep raportul către Gibi. Barem să arăt că am descoperit ceva în timpul care s-a scurs de la venirea noastră aici. Raportul ar trebui să fie cât mai concis și clar… poate chiar o singură propoziție: „Nici o concluzie!” Mi s-a făcut din nou frig; m-am foit câtva timp, încercând să găsesc o poziție care să-mi asigure cât mai multă căldură. Am optat în sfârșit pentru cea a fătului în pântecul mamei, mi-am tras cuverturile deasupra capului și am ațipit un moment… M-am trezit ușor anchilozat… Chiar nici o concluzie? Totul se

reduce la *sat-curte*. Deşi după vizita de lucru pe care o efectuasem dimineaţa trecută şi după instructivele discuţii cu tovarăşii din activul cârciumii, ar trebui eliminat *satul*. Ce să-i spun lui Gibi? „Un câine triază suspecţii”! Ţinând seama de reacţiile lui Zambo, mai bine zis de lipsa lui de reacţie, ar putea fi eliminaţi… Nu merge nici aşa. E ca un metronom: tic-tac, sat-curte, tic-tac… Hora Unirii! Asta-i rezolvarea: „Unde-i unul, nu-i putere”! De ce să le rezolv eu pe toate? Deci, îl lăsăm pe Şerban să se descurce cu satul şi ne axăm pe curte. Şi cu asta ce rezolvăm? Dacă e cineva din curte, ar trebui ca cele două afaceri să fie legate, să aibă un numitor comun: banii. Şerban exclude posibilitatea ca Petrescu să fi participat la atacul de la Vîlsan. Bun, dacă o excludem şi noi (dar credem totuşi că între cele două afaceri există legătură), ce rămâne în picioare? Varianta cu „agresorul necunoscut”. Care agresor poate fi oricine, că de aia e necunoscut! Bravo, e ora de panseuri à la Gâgă! Cât o fi ceasul? Şase jumate! De-aş fi fost ultimul odor al familiei O’Hara, mi-aş fi spus: „La asta o să ne gândim mâine!” Din păcate trebuie să ne gândim astăzi! Ce ar fi să facă asasinul o greşeală? S-ar rezolva totul, şi cei mai fini „limieri” ai Miliţiei ar putea să-şi continue vacanţa liniştiţi, ABC aici, eu cât mai departe. Am adormit, cufundându-mă în somnul acela sănătos şi regenerator pe care-l au doar copiii preşcolari, drepţii şi cei din meseria noastră.

Când m-am trezit din nou era ora nouă. Am sărit la iuţeală din pat şi am scos un cap timid pe uşă să văd cum mai e vremea. Un val de aer glacial m-a întâmpinat. A naibii treabă! Ce să pun pe mine? Înjurând vicisitudinile prin care trebuie să treacă un biet miliţian în misiune, am tras pe mine două maieuri, o cămaşă şi un pulover pe care de vreo zece ani îl trambalez peste tot, să fie…

Încă o dată meteorologii bătuseră câmpii… Cerul era întunecat, burniţa o ploaie măruntă de toamnă şi era un aer îngheţat şi umed… ca într-o staţiune montană în noiembrie!

Prima pe care-mi căzură ochii fu Olimpia, încotoşmănată în nişte ginşi ajunşi la ultima lor expresie şi cu o broboadă siberiană care pornea de pe cap, se înnoda peste piept şi atârna până spre genunchi.

— `Neaţa! Unde te duci?

— În documentare, îmi răspunse ea misterios. Ştii, la G.A.P.-ul din 2 Mai.

— Ce, ai trecut pe grafică realistă?

— Nu de asta… pentru Petrescu! Toată noaptea m-am gândit, continuă

ea pe acelaşi ton şoptit. Am o idee…

— Şi aşa suntem prea mulţi cu idei! Te rog foarte mult, am continuat cu dulceaţă în glas, nu te mai amesteca dracului în afacerea asta. N-ai copil, n-ai bărbat?! Ocupă-te de ei!

— Nu primesc ordine de la tine… în fond, nici de la Aby nu primesc, puse ea lucrurile la punct… Acum înţeleg de la cine a învăţat Aby să vorbească urât şi să ţipe… Renunţ, pentru că eforturile mele de a vă ajuta sunt greşit înţelese… Totuşi nu ţi se pare curios?…

— Unde-i ABC? am întrebat, hotărât să tai orice relansare a discuţiei.

— Pasează supa de legume pentru Filip. Didina nu s-a întors, şi cum Filip trebuie să mănânce…

— Dar se pricepe?

— Asta-i bună… Du-te şi tu, poate îi dai vreo sugestie. Şi, apropo, nu crezi ca ar fi bine să cureţi şi nişte cartofi? Sunt foarte buni cartofii prăjiţi!

— Ai grijă măcar de Filip… vezi că-i până la genunchi în băltoace…

— Păi, de ce am venit la mare?

Înţeleg că e utilă emanciparea asta a femeilor dar probabil până la o limită şi în tot cazul executată mai pe îndelete. Degradarea morală a condiţiei de soţ e evidentă. „Soţul” zilelor noastre găteşte, spală, calcă, are grijă de copil, cei mai dotaţi chiar tricotează. Şi, ceea ce e mai rău, acel tradiţional „*Master's voice*” nu mai are nici o valoare. Bine zic nemţii, popor serios, că nevasta ideală o încadrezi în cei trei K – *Kirche, Kuhe, Kinder,* renunţăm la unul dintre ei, în fond am depăşit vremea misticismului religios, nu? – dar ceilalţi doi trebuie păstraţi cu sfinţenie.

Într-un sincer elan de camaraderie bărbătească m-am îndreptat spre locul de caznă a lui ABC; barem prezenţa mea să-i fie un suport moral… La bucătărie era devălmăşie în jurul celor două ochiuri ale aragazului. Alec, foarte elegant de altfel, pigulea nişte vinete, ABC freca într-o oală, şuierând alene *„oui, je vois la vie en rose”*, Pîrvu instalat comod pe un scăunel, dădea sfaturi.

— Bună dimineaţa la toată lumea?

— Dimineaţa la prânz, spuse mustrător ABC.

— Are cineva un cuţit?

— Poftiţi, domnul Gelu. Fiţi atent, că taie. Mă bucur că v-aţi adăugat plăcutului nostru grup. Aici e bine e cald, adevărată bucurie… mai schimbăm o vorbă…

— O reţetă, completă vesel ABC. Mâine vă fac o surpriză, ne comunică

el, „bavarez cu alune”, o să va lingeţi pe degete… Reţetă de la domnul Mircea… Nici nu ştii cât de priceput e, mai tare ca Sanda Marin.

— Mircea se foi pe scaun, se îmbujoră uşor de plăcere şi începu să clipească din ochi cu modestie:

— Exageraţi… De altfel şi dumneavoastră sunteţi foarte dotat.

Ai naibii! Ca două fete bătrâne care-şi congratulează reciproc dulceţurile şi zacuştile… Deoarece, subiectul se complăcea într-o postură umilitoare, elanul meu de compasiune camaraderească nu mai avea nici un haz… Îşi merita soarta! Abia aştept să-l văd tricotând! L-am privit lehămisit şi am schimbat subiectul:

— Dar unde sunt doamnele? am întrebat, tăind cu nădejde din cartofi.

— Mai subţire, Gelule, că nu o să mai avem ce prăji… Şi feliile mai egale, mai lunguiețe, nu aşa cioturoase… Ce naiba! Nu-i mai hăcui aşa. Mai multă eleganţă în mişcări!

— Mona are o migrenă. A băut o ceaşcă de ceai şi s-a culcat, ne comunică Alec, ieşind pentru o clipă din transa intelectuală pe care i-o procura curăţatul vinetelor.

— Şi domnişoara Gabi?

— Asta dumneata ar trebui să ne-o spui.

Tuşind încurcat, am continuat experimentul în privinţa cartofilor.

— N-am văzut-o, continuă Mircea, râzând bonom. Probabil doarme, aseară părea cam obosită. Aşa impresionabil e sexul frumos…

— Studenţii, ce le pasă, toată ziua în partiuri la 2 Mai, spuse Alec, privind dezorientat în jur.

— Poftim tocătorul, domnu’ Alec. Trebuie mărunţite cu grijă, apoi le freci cu ulei, pui şi o ceapă şi o să iasă ceva de o să te felicite doamna Mona…

— Nu suportă ceapa… Uneori îmi spun că dacă aş fi mai tânăr… începu să mărturisească Alec, frecând atent pasta negricios-verzuie. Ce mai dacă te însori te copleşesc problemele… Ia gustă, domnule, mi se adresă, parcă mai lipseşte ceva…

— N-are sare, i-am comunicat. De, fiecare situaţie cu avantajele şi dezavantajele ei!

— Dimoc a plecat la Mangalia „după fufe”… are un limbaj, *mon cher*… Barbu face plimbări romantice pe faleză…

— Da’ ce, noi burlacii n-avem necazurile noastre? Singuri cuc, să n-ai cu cine schimba o vorbuliță, o idee…

— Gata păpica, băieți? își băgă capul pe ușă Olimpia. Hai, că ne e fomică…

Urmarea fu că Alec plecă urgent cu salata de vinete pe care o privea cu o întemeiată îndoială, Pîrvu zâmbi stingherit și se retrase și el, iar în bucătărie începu o forfotă de stup în care matca da ordine contradictorii și supraveghea cu un zâmbet încurajator roiul. Desigur, povestea cu trântorii e o sfruntată minciună lansată de vreo albină feministă!

— Bine, băieți, se declară ea mulțumită în final. Cartofii îi prăjim la prânz… Cofitaimul!

M-am lăsat epuizat pe un scaun în timp ce ABC își spăla instrumentele de lucru.

— Olimpioara, ce zici, n-ar fi bine să fac niște dovlecei cu smântână la prânz? întrebă el, cu o față inspirată.

— Da’ termină naibii odată cu veleitățile ăstea de bucătăreasă! Ai ajuns să mă enervezi.

— Domnule, îmi replică el pe un ton monocord ca și cum ar fi enunțat un slogan, rolul meu e cu totul și cu totul special. E în fond vorba de o participare extraordinară, de o supraveghere a activității tale… *Remember* Gibi… Ei, continuă el ușor insinuant, dacă nu găseai cameră aici și dirijam eu acțiunea, după metoda mea… nu fâțâieli de ici colo, fără nici un rezultat…

— Ce făceai, te puneai cu bâta pe ei?

— Nu fi obraznic, interveni Olimpia, trezindu-i-se spiritul de clan. Aby e un nonviolent!

— Bine, rămâi cu nonviolentul tău, puneți-vă coronițe de flori pe frunte și înălțați osanale zeului Soare… În pauze, căpitane, fii cu ochii pe curte… Mă duc la Constanța. Adio!

Constanța prezenta culorile – sau mai bine zis absența culorilor – cinematografului alb-negru: cerul era gri, străzile gri, oamenii gri, iar dispoziția mea sufletească nu făcea excepție de la nota bacoviană a atmosferei generale.

— Ceva noutăți? mă întrebă Șerban, după ce pătrunsesem în biroul lui.

— Asta voiam eu să te întreb.

— Certe, doar fișele… De la C.A.P.-ul unde lucra Petrescu, nimic interesant. Ne-am continuat ancheta și în sat… nimic nou. Mai mult ca sigur, satul poate fi eliminat.

Am ridicat din umeri şi mi-am îndreptat privirea spre tavan pentru a da de înţeles că, pe lumea asta, numai cel de sus poate fi sigur în permanenţă.

— Dumneavoastră? mă întrebă el după câteva clipe.

— Câţiva din musafirii curţii au avut reacţii bizare când le-am pomenit de Târgovişte şi Vîlsan…

— Găsiţi explicaţiile în fişe. Aproape toţi…

— Lasă-mă să le citesc întâi…

Am rămas singur, într-un dialog mut cu câteva foi bătute la maşină, pe care am început să le citesc cu aviditate.

Am început cu cei doi pe care-i socoteam elementele de coloratură: studenţii, Vlad şi Dana. Medicinişti amândoi, caracterizări excelente, de la U.T.C. şi A.S. – note mari, buni camarazi, gata oricând să-şi îndeplinească sarcinile încredinţate. „Atitudinea lor neconformistă este mai mult starea de spirit a unor tineri convinşi că totul începe şi se sfârşeşte cu ei, că toţi cei care au peste douăzeci şi cinci de ani sunt nişte bătrâni senili.” Luându-mi-se şi această piatră de pe inimă – mi-era frică să nu fi fost atinşi de cine ştie ce morb al cosmopolitismului decadent, am trecut la următoarea pe lista outsiderilor, Gabriella Popa.

32 de ani. Profesoară de muzică la o şcoală dintr-una din comunele de lângă Bucureşti. O căsnicie înfiripată în primul an de facultate eşuează lamentabil şase ani mai târziu printr-un divorţ. Bine apreciată profesional, cu o participare activă la toate acţiunile organizate pe linie de partid şi Inspectorat. Părerile colegilor, împărţite: bărbaţii, ca de obicei mai romantici, o decretau un „înger”, femeile însă vedeau îngerul mai în negru. Relatările vecinilor îi construiau o existenţă liniştită – relaţii cordiale, participări la acţiunile de muncă voluntară, niciodată restanţieră la plata cotelor de întreţinere… în sfârşit, mici nimicuri care-ţi certifică poziţia socială vizavi de colocatari. Întâmplător, ziua de 23 octombrie 196…, zi în care fusese dat atacul de la Vîlsan, era o dată importantă pentru Gabriella: îşi susţinuse examenul de stat.

Următorii… Familia Ţintoi!

Pandele Ţintoi – o existenţă agitată. Şcoala tehnică de zootehnie, un demaraj bun, favorizat de o conjunctură propice şi ajunge directorul fermei „Borteşti”, pe care, cu entuziasm, în câţiva ani o duce de râpă. Ca un „hopa Mitică”, o ia din nou de la primele trepte, având un atù în plus – A.S.E.-ul făcut la fără frecvenţă. Actualmente lucrează în Ministerul Agriculturii – bine apreciat profesional şi politic. Singurul lucru care i se reproşează este

folosirea excesivă în vorbire a sloganurilor şedinţelor de altă dată. Pandele, ca şi alţi tineri ai anilor ’50, luase miracolul drept realitate. Dar cum minunile nu durează mult, Ţintoi a avut tăria să se întoarcă în realitate, devenind un profesionist apreciat. Milica Ţintoi, pe numele de fată Oancea, – educatoare la Borteşti, unde avea să-l cunoască pe cel care îi va deveni soţ. O existenţă lineară, în dificila meserie de „soţie” – de patru ani era pensionată medical.

Acum înţelegeam reacţiile familiei Ţintoi atunci când le-am pomenit de Târgovişte şi Vîlsan. Borteşti era unul din satele apropiate de Vîlsan, iar acum doisprezece ani Pandele mai era încă director. Următorii!… Familia Vasiliade.

Alexandru Vasiliade, Alec pentru intimi, inginer. După câteva încercări nereuşite, cauzate mai mult de „dosarul autobiografic”, decât de o incapacitate intelectuală, Alec urmează cu succes cursurile Institutului Politehnic, fiind repartizat în 1959 la Târgovişte. Vegetează liniştit, după un program care se încadrează între serviciu şi ticuri de tânăr burlac, timp de câţiva ani, până când „*le coup de foudre*” apare în persoana Monei Bozdocea, ploieşteancă, desenatore tehnică la întreprinderea unde lucra Alec, femeie bine, clar „fără scrupule” – ziceau gurile rele. Dramă de rigoare în familia Vasiliade – „e o mezalianţă”, clamă *papá*, colonel în retragere, „cum se poate ca tu, un Vasiliade, singurul vlăstar de Vasiliazi, să iei o Bozdocea?”, se întreba mama, doamna colonel (informaţiile fuseseră furnizate de unul din verii lui Alec, care şi acum, după atâţia ani de la „tristul eveniment”, îi reproşa lui Alec că nenorocise una din ramurile arborelui genealogic al Vasliazilor) drama este estompată în timp, probabil mai ales datorită morţii neaşteptate a domnului şi doamnei colonel la câteva luni după ce tânărul Vasiliade făcuse fericitul pas. Speranţele puse în Mona s-au îndeplinit mai repede decât se aşteptau cu toţi – Alec devenind după câteva luni „o excelentă şi devotată soţie model” (aprecierea aparţinea unor binevoitori foşti colegi de serviciu ai lui Alec). Perechea vieţuieşte paşnic până prin 1968-1969 când, lovitură de teatru, Mona e implicată într-un scandal uriaş, bineînţeles la dimensiunile unui orăşel de provincie; servise drept intermediară la vânzarea unor tablouri care ulterior se dovediseră false. Alec, nesuportând pata care întina numele Vasiliade, decide să se mute la Bucureşti. O existenţă liniştită în continuare – un Alec, sobru, distant în relaţiile de serviciu, dar cu o mare capacitate de muncă şi o excelentă pregătire profesională şi Mona – încercând o gamă largă de

meserii, între casnică şi creatoare de artizanat, cu regulate escapade prin ţară, care aveau ca rezultat ba o icoană pe lemn, ba vreo minunăţie din aramă, ba… Curios, printr-o metamorfoză ciudată, devenise snoaba familiei, lucrând de zor la arborele genealogic al Vasiliazilor.

Gândurile – ajunsesem la concluzia că Târgovişteа este un fel de *„bete noire”* pentru „musafirii” familiei Petrescu – îmi fură întrerupte de câteva bătăi discrete în uşă.

— Tovarăşe căpitan… telefon… Bucureştiul… tovarăşul colonel Banciu!

Era roşu în obraji şi respira precipitat. Emoţie – oare faima lui Gibi se transformase în renume şi la Constanţa – sau se grăbise să-mi transmită vestea?

— Tovarăşe căpitan, mă luă în primire vocea casantă a şefului meu, ce se întâmplă acolo? Trebuia să dau eu telefon să mă interesez sau era datoria dumitale să raportezi?

Dilematică întrebare. Am preferat s-o eludez, raportându-i evoluţia de până acum a cazului, mai bine zis starea lui staţionară.

— Să nu crezi că *„festina lente”* e cuvântul de ordine în meseria noastră, îşi arătă el nemulţumirea faţă de relatarea mea.

— …

— Alo, alo… Gelu, mă auzi?

— Perfect, tovarăşe colonel!

— Îmi raportezi zilnic în continuare. La revedere!

— Să trăiţi!

Înapoi la fişe. Prin analogie de nume – conversaţia cu colonelul Banciu îmi lăsase amintiri dureroase în timpane – l-am ales pe Barbu Gabroveanu.

46 de ani. Ca şi Alec, încercase în tinereţe câteva examene la facultate, făcând un an la Politehnică. Din motive obiective pentru timpurile acelea, renunţase, urmase cursurile unei şcoli tehnice, devenind specialist în reparaţii de televizoare. La serviciu, deşi bine apreciat profesional, era socotit un tip nesociabil: dur, distrat, extrem de rezervat. În cercurile pe care le frecventa, în general relaţii stabilite cu ani buni în urmă şi a căror viabilitate era condiţionată de numărul moşiilor sau fabricilor pe care le aveau înainte de ’44, „conu Barbu” era socotit un deosebit de plăcut interlocutor, bun „*causeur*”, admirabil bridgist. Deşi celibatar convins, nu dispreţuia sexul frumos, fiind socotit un faimos „*coureur*”. Ducea un trai pe picior mare, nejustificat de salariul pe care-l primea, acoperit însă de

vânzarea periodică a unor „amintiri de familie”. Restul clanului Gabroveanu, redus doar la un unchi şi o mătuşă – Mihai şi Elena Gabroveanu – locuia la Târgovişte, în nostalgia fostelor moşii ale familiei, care se întindeau prin apropiere. Barbu, bun nepot, îi vizita de mai multe ori pe an.

Mircea Pîrvu, 41 de ani, farmacist la Focşani. O existenţă liniştită, lineară, ca un mecanism bine reglat. Aprecieri favorabile la serviciu, participant entuziast la acţiunile iniţiate de sindicat, entuziasm sporit de altfel în ultimii opt ani, de când unicul frate, medic la Târgovişte, părăsise ţara, optând pentru ţărmul însorit al Mediteranei. Plăcut interlocutor, inteligent, cultivat, Mircea avea veleităţi gazetăreşti – articolaşe în ziarul local, referitoare la vernisajul unei expoziţii, premiera unui spectacol… Celibatar, relaţiile cu sexul frumos reducându-se la aventuri efemere, bazate mai mult pe aspectul spiritual al cunoaşterii. Un trai modest, fără cheltuieli excesive, deşi apartamentul lui era un mic muzeu, „de la tata, care a făcut afaceri cu tot ce se putea pe lumea asta”, declarase Mircea unor amici care se grăbiseră să informeze unde şi pe cine trebuia.

Şi acum ultimul, dar nu cel din urmă: Nae Dimoc. Prima surpriză, „domn Nae” nu e medic, ci tehnician stomatolog. „Să lecturăm” mai departe, vorba tovarăşului Ţintoi.

36 de ani. Bucureştean get-beget, Dimoc are o adolescenţă prelungită, destul de agitată. Ca şi predecesorii, încercase timp de câţiva ani o intrare în lumea titraţilor. Fără şansă sau poate fără capacitatea intelectuală necesară, pentru că celelalte condiţii erau îndeplinite perfect, Dimoc îşi cenzurează la timp aspiraţiile, alegând o meserie profitabilă. Probabil că nesperat de profitabilă, deoarece la doi ani de la debutul în serviciu, în 1970, primeşte vizita unor persoane oficiale care se interesau cu o deosebită curiozitate cum a înţeles el „Legea 18”. Ancheta stabileşte că, deşi tânărul era foarte muncitor, totuşi pentru cineva care plecase aproape de la zero, maşină şi casă în doi ani e cam mult. Plătindu-şi datoriile faţă de societate, Dimoc îşi alege probabil drept memento proverbul „graba strică treaba”, ducând în continuare „o viaţă liniştită dar îmbelşugată”, cum spun colegii de serviciu, care-l caracterizau pe Nae ca „băiat de viaţă”, „descurcăreţ” şi, ce e mai important pentru suflarea masculină, „cu cârlig la femei”. Dosarul de cadre îl caracteriza ca pe un meseriaş priceput, participând la acţiunile obşteşti, dar… dar se pare că mai rămăsese în sufletul lui un colţişor de mentalitate mic-burgheză, care, spuneau tovarăşii, va fi bineînţeles rezolvată în timp.

Șerban, care intrase cu câteva minute înainte, așteptând liniștit să-mi termin conspectele, interveni:

— Șeful mi-a spus că a vorbit cu tovarășul colonel Banciu…

Lăsă neterminată fraza cu toate implicațiile ei.

— Și eu, i-am răspuns morocănos.

— Fișele v-au fost de vreun ajutor?

— Să-i cunosc mai bine… O fi, n-o fi asasinul unul dintre cei din curte, dar ce mă bucură e că toți sunt apreciați favorabil la locurile de muncă!

— Da, da, întări Șerban, am observat și eu că fiecare are niște puncte negre în biografie… Foarte utile fișele astea de cadre… Am citit de curând o carte, „*Clipa*”, acolo…

Îl priveam cu uimire. Ori devenisem dintr-o dată prea subtil, ori băiatul ăsta n-a avut niciodată simțul umorului. Nefiind prea interesat de considerațiile lui de critic literar amator, l-am întrerupt:

— Nu ți se pare curios faptul că în perioada atacului de la Vîlsan aproape toți s-ar fi putut găsi la Târgoviște?

— Și da și nu, îmi răspunse el după o scurtă pauză. A, vă gândiți la ceva ca în Agatha Christie… „*Crima din Orient-Express*”, nu?

Eram din ce în ce mai uimit de gustul eclectic al lui Șerban în domeniul literar. Dar cum, pe de o parte perspectiva de a mă transforma într-un detectiv grăsuț, bătrâior, cu mustăți uriașe, nu mă încânta, iar pe de altă parte tonul conversației cam ieșise din canoanele unei discuții principiale între superior și subordonat, l-am readus la ordine:

— Tovarășe locotenent major, nu ne arde de glume.

— Tovarășe căpitan, nu glumeam, mă gândeam doar că… …Nu văd nimic curios în faptul că unii dintre ei lucrau în momentul acela acolo, iar la ceilalți n-avem nici o dovadă că ar fi putut fi acolo.

— Dar, cum spuneai dumneata, „punctele negre” din biografia lor?

— Ee… mai toată lumea are… O acțiune necugetată, un părinte care nu știu ce a făcut înainte de ’44, o rudă care nu știu ce a făcut după ’44… astea sunt lucruri obișnuite, încheie el cu filozofie.

— Să fie totuși unul dintre cei din curte? Care din ei?… Țintoi, Dimoc, Vasiliade, Gabroveanu sau Pîrvu? În două zile n-am descoperit nici un element care să-i disculpe sau să-i inculpe.

— „Cinci negri mititei s-au dus la teatru, unul a murit din ei și-au rămas doar patru”, îmi comunică Șerban foarte sobru… O informație de ultimă oră nu e prinsă în fișe: familia Vasiliade în momentul atacului de la Vîlsan era

plecată din țară, într-o excursie în Polonia.

— Iată și o veste bună! Barem de-am ține-o în ritmul ăsta de una pe zi… răspoimâine n-ar mai rămâne decât posibilul asasin! Ne vedem mâine. La revedere!

„Mai lung îmi pare drumul acum, la-ntors acasă”… Noroc că în locul poeticei „răni din pulpă” sufeream doar de o acută nemulțumire. Prin minte mi se succedau frânturi din scrisorile Olimpiei, din conversațiile pe care le avusesem cu cei din curte sau la care asistasem. Căpătasem neplăcuta convingere că la un moment dat mă aflasem foarte aproape, dacă nu de rezolvarea enigmei, cel puțin de găsirea unei piste. Țintoi, Pîrvu, Dimoc și Gabroveanu se învârteau în jurul lui Petrescu, dar, ca într-un carusel, căluții erau ba sus, ba jos, însă totdeauna la aceiași distanță față de ax.

Când am ajuns la Vama, ABC, tolănit pe un fotoliu, își savura cafeaua. Am îngropat imaginarul tomahawk al războiului, am fumat în liniște „pipa păcii” și i-am relatat noutățile constănțene. La rându-i, mi-a comunicat că și-a îndeplinit cu brio misiunea de supraveghere a curții, ușurată de faptul că în afara Olimpiei, a lui Filip și a lui Zambo, care mișunaseră de colo-colo mai tot timpul, ceilalți membri ai pensiunii ori nu apăruseră din escapadele de dimineață ori se claustraseră în camerele lor.

Pe la cinci începură să apară unul câte unul și ceilalți locatarii. Barbu, rebegit de frig, dar cu o lucire de satisfacție bărbătească în ochi, ne comunică recordul său personal: Vama – „2 Mai” dus-întors pe faleză, două ore și treisprezece minute. Dimoc, și el cu luciri în ochi, ne vorbi despre sutele de reprezentante ale sexului frumos care șed și se plictisesc în Olimp: „Curat Olimp, dom’le!…” Mona, într-un minunat pantalon corsaire bleu-Saint-Trop, *boutique* parizian, cum îi spuse Olimpiei, ai cărei ochi începură să aibă sclipiri nostalgice… Țintoii puși la patru ace, Pandele, în costum, cu cravată, Milica, într-un compleu jachetă-pantalon din supraelastic turcoaz, care nu avusese bunul simț să se lărgească odată cu ea.

— Da’ unde-i, soro, Gabi? se interesă mămoasă Milica.

— O fi dormind femeia.

— Ei, lasă, Pandele, că nu doarme până la cinci. Ce-ai făcut cu ea, domnu’ Gelu?

— Jur, doamnă, că nu știu nimic.

— Ia bate-i în ușă, că i-o fi rău.

Am bătut, apoi am apăsat pe clanță. Odaia era goală.

— S-o fi plimbând, spuse Olimpia.

— Pe plajă nu-i, că aş fi văzut-o…

— Domnu’ Barbu, la 2 Mai nu era?

— N-am văzut-o. Poate e la Mangalia.

— N-am văzut-o nici acolo, comunică Ţintoi… Am fost cu soţia, începu el să explice. La prânz, ca oamenii, să luăm masa. Intrăm într-un restaurant, elegant, chelneri stilaţi, ce mai… Vine băiatul să ne ia comanda. Zic: „Care e specialitatea bucătarului?” …Zice: „Bolovan cu ciuperci”… Am rămas mirat, nu mai auzisem până acum. Dar m-am gândit, dacă omul se specializase în chestia asta… aşa că am luat câte o porţie… Şi ce credeţi că era?

— Ce? se arătă interesat ABC de aventurile gastronomice ale familiei Ţintoi.

— Nişte pâinişoare, tari ca piatra şi înăuntru nişte prăpădite de ciupercuţe… De ce le-or fi botezat, domnule, aşa?…

— Pentru că aşa le spun franţuzii, *vol-au-vent*, îl lămuri Mona doct.

— Ia uite, dom’le, şi la capitaliştii ăştia, ce gusturi au… medită Ţintoi.

— Totuşi unde este Gabriella? Aseară nu prea era în apele ei, interveni Olimpia, uşor îngrijorată.

— Unde să fie? O fi găsit pe vreunul, stă la căldurică şi noi ne facem probleme…

— Domnule Dimoc, eşti uneori de o vulgaritate…

— Asta-i bună, doamnă Mona, parcă dumneata nu şti că se întâmplă… Sau a făcut autostopul şi acum stă la bar şi face studiu comparativ la cocteiluri…

— Dumneata ce zici, domnule Barbu? Milica părea sincer îngrijorată.

Barbu ridică agasat din umeri:

— Vă faceţi probleme zadarnice. Ce importanţă are unde este? şi intră în cameră vădit plictisit.

Vorbele lui Barbu încheiară discuţia: fiecare plecă pe la treburile lui.

M-am jucat o vreme cu Filip de-a ursul şi de-a hopa sus, apoi l-am ajutat pe ABC să-i dea copilului să mănânce; hotărârăm că nu e cazul să-i mai facem baie, apoi rezolvarăm, cu neaşteptată uşurinţă, culcarea odorului. Când am revenit în mijlocul celorlalţi, atmosfera era încordată.

Vremea era mohorâtă, lumina se împuţina, zgomotul valurilor era tot mai violent şi se părea că în sufletul tuturor se strecurase neliniştea.

— Totuşi ceva s-a întâmplat cu ea… izbucni Olimpia.

— Un cunoscut al meu, tot aşa… nu avea pe nimeni… a făcut infarct şi

l-au găsit după o săptămână.

— O fi lăsat vreun bilet, zise Milica, mergând glonț în camera Gabriellei. Răsuci comutatorul… Ce-i dezordinea asta?

Mi-am vârât și eu capul. Camera, mică, nu cuprindea decât patul, o masă și un scaun. Pe dușumea se aflau două geamantane deschise, cu lucruri răvășite.

— O fi căutat ceva în grabă.

— Nu se poate! Gabriella e o maniacă a ordinii. E ceva necurat aici…

Am privit prin cameră. Într-adevăr, domnea un aer bizar, de încăpere părăsită. Florile se ofileau într-un pahar. Ceasul de voiaj se oprise la ora zece…

— S-a întâmplat ceva rău! Să telefonăm la Miliție, începu Milica.

I-am scos încetișor afară, am închis ușa, am încuiat-o și am băgat cheia în buzunar.

— De unde se poate telefona?

— Nu e telefon… doar la „2 Mai”… Ce s-a întâmplat, oameni buni?

— Unde o fi, sărmănica…

— Nu e lucru curat aici… simt eu. Pîrvu era palid la față și-și ștergea nervos ochelarii.

Alec, bătând-o protector pe mână pe Mona, încerca să-i liniștească:

— S-ar putea să nu fie așa grav… aseară nu era în apele ei… o fi avut o criză depresivă… o fi plecat.

— Fără să-și ia lucrurile? Fără să spună nimic?

— Săraca… avea presimțiri. S-a întâmplat o nenorocire!

Îi priveam neștiind ce să fac. Doar valurile vuiau din ce în ce mai violent, amenințând parcă să cotropească totul.

— Ia! Ce se aude?

Lovituri înfundate răsunau în noapte.

Când am deschis ușa, o trâmbă groasă de ceață ne-a învăluit. Nu mai ploua, dar curtea zăcea într-o beznă vătoasă în care numai zgomotul valurilor mai indica direcția. Spre poartă se zărea parcă o lumină. Când am ajuns, m-am holbat, fără să-mi cred ochilor. Ca într-un vis de groază, în care nimic nu-i imposibil, un cap de cal mă privea rânjind.

— Bună seara, tovarăși!

O gabrioletă înaltă era trasă lângă gard și de lângă ea un milițian m-a luminat cu lanterna.

— Gazda e acasă?

— Nu… Ce s-a întâmplat?

— Poate mă ajutați dumneavoastră… Lipsește cineva din curte?

— Gabriella, suspină cineva din spate.

— Da, o femeie, am confirmat.

— Valurile au scos lângă postul de grăniceri cadavrul unei femei. Vine cineva să-l identifice?

CAPITOLUL VII

„O poveste adevărată, pentru prima oară istorisită”

Gelu şi Alec plecaseră cu miliţianul pentru a identifica trupul scos de valuri. Veranda, primitoare şi colorată în zilele obişnuite, avea acum, în lumina rece de neon, o înfăţişare artificială şi neliniştitoare de acvarium în care apa nu s-a mai schimbat de mult. Vuietul dezlănţuit al mării se apropia şi se depărta, ritmând nemişcarea. La ferestre se înghesuia ceaţa, asediindu-i într-un înveliş vătos care ameninţa să spargă geamurile subţiri şi să-i cotropească înecându-i. Casa părea o arcă şubredă pe o mare nesfârşită.

— Ce stăm aşa ca imbecilii? frânse tăcerea glasul tăios al Monei.

— Cât o fi ceasul? tresări ca dintr-un somn greu Ţintoi. Ar trebui să plecăm…

— Unde să mergem pe ceaţa asta? Îţi scoţi ochii… Şi trebuie să aflăm dacă… glasul Milicăi se înecă.

Vraja se rupse, momentul de stupoare rămăsese undeva în urmă. Prinşi de o bruscă frenezie, toţi se mişcau, îşi căutau un loc, o ocupaţie care să le capteze atenţia, să-i scoată cumva din nelinişte. Mona declară că-i este frig şi se retrase, Barbu o urmă şi în curând din camera lui se auziră hârâiturile aparatului de radio, Mircea bolborosi ceva şi plecă strecurându-se pe lângă pereţi. Iar Dimoc găsi o sticlă cu băutură, îşi umplu un pahar şi se aşeză tăcut pe un scaun în faţa geamului dinspre mare, privind cu ochii duşi ceaţa albă…

— O ţuică nu strică… deloc nu strică… boscorodi convins Ţintoi şi îşi turnă, dând paharul peste cap.

— Tovarăşu’ Cernea… o fi chiar Gabi? şopti clipind repede din ochi Milica.

ABC ridică din umeri, înjurând în gând rolul ingrat de tată de familie care-i interzicea orice acţiune raţională. În fond, care ar fi fost o acţiune raţională? În primul rând abandonarea rolurilor de vodevil în care evoluau de câteva zile. De la început nu se arătase entuziasmat de ideea lui Gibi. Prea multe savantlâcuri de fineţe într-o anchetă poliţistă strică. De-ar fi să se ia după Gelu, în curând ar ajunge ca detectivul acela obez din nu ştiu ce roman, care nu se deplasa de la domiciliu, cultiva orhidee şi degusta meniuri complicate. Ăsta să fie destinul poliţistului modern? Un fel de

supermașină electronică în care alte mașini tot electronice bagă fișe perforate? Unde-i faimosul romantism al meseriei? Măcar niște interogatorii sănătoase, în forță, și până acum afacerea ar fi fost rezolvată. Și poate Gabriella – era convins că ea era femeia înecată – ar fi putut fi salvată. Evident, sinuciderea era exclusă, accidentul puțin probabil. Crimă, și în mod logic legată de asasinarea lui Petrescu. Din cele câteva cuvinte pe care Gelu apucase să i le strecoare, reținuse doar „Fii cu ochii pe ei” și se întreba ce ar fi vrut acesta să facă. Era doar inginerul Cernea, tată și soț iubitor, n-avea cum să intervină și de altfel era sigur că nu are în ce să intervină.

Olimpia luase un pachet de cărți de joc și, concentrată, își dădea pasiențe.

— Olimpia… n-ar fi mai bine… îi șopti, arătându-i din ochi ușa camerei.

— Vai, Aby, iubițel, cum poți crede că aș putea să mă culc? Dacă aveți nevoie de mine?

ABC se întreba cam în ce situații își imagina Olimpia că ar avea colectivul nevoie de ajutorul ei… Probabil un fel de măcel general în care ea ar acorda primul ajutor răniților.

Milica îi șopti ceva soțului și acesta, jenat, îl întrebă pe ABC:

— Tovarășu’, nu cumva ai vreo lanternă… că soția ar vrea… și cu ceața asta…

— N-am lanternă, ia și dumneata un chibrit.

Cei doi se încotoșmănară cu șaluri și pulovere și ieșiră în curte. Liniște… scaunul lui Dimoc scârțâia din timp în timp, din camera lui Barbu se auzea o voce melodioasă care psalmodia în italienește despre ultimul „șiopero” de la uzinele Materassi iar ABC se întreba ce o fi făcând Gelu și ce legătură ar putea să stabilească o minte normală de milițian între câteva milioane și morțile succesive dintr-un sat de la celălalt capăt al țării. Oricum așeza faptele, acestea se prăbușeau ca un castel de nisip… Nimic nu duce la nimic… Se gândea nostalgic la o afacere „curată” – amprente, declarații, analize, confruntări, urmăriri spectaculoase sau banale, universul cotidian al meseriei, cu rutina de zi cu zi a evoluției cazului, cu certitudinea că fiecare pas te apropie de rezolvare. Probabil a îmbătrânit… Ori poate ar trebui să „lectureze”, vorba lui Țintoi, vreo zece romane polițiste și să-și scoată fișe… apoi să se așeze în fotoliu, să pună în priză „celulele cenușii” și…

— Ajutor, săriți… Ajutor…

Țipete ascuțite se auzeau din curte… Într-o clipă fu în picioare și se

repezi spre ușă, ciocnindu-se de Dimoc care se azvârlise în aceiași direcție. Ușile camerelor se izbiră… Țipetele se apropiau cu repeziciune. ABC smuci ușa și în prag aproape se prăbuși Milica a cărei față arăta cea mai desăvârșită groază. În ceață se auzea un gâfâit înfundat și Țintoi o urmă curând cu ochii exorbitați și cu gura căscată.

— Ce-i, ce s-a întâmplat?

Amândoi arătau undeva în spate, înghițind spasmodic aerul:

— Acolo… acolo…

— La poartă… Stătea și pândea… reuși să comunice Țintoi, prăbușindu-se pe un scaun.

Dimoc intră în cameră și, reîntorcându-se cu o lanternă, ieși în curte. Ceața îl înghiți într-o clipă.

— N-ar trebui și noi… șopti Mircea.

— Rămâneți aici… își rotunji ochii Milica, împreunându-și mâinile într-un gest de implorare. Ce ne facem singuri…

Curând se auziră mai multe glasuri apropiindu-se. Din ceață apăru mai întâi silueta masivă a lui Nae și în urma lui se arătară… Vlad și Dana!

— Ptiu drace… ca să vezi… comentă Mircea, ștergându-și ochelarii ca să vadă mai bine.

Stăteau în prag, sclipind în lumină, cu părul burat de ceață, voioși și nepăsători.

— Ce naiba făceați, tovărășeilor, pe întuneric, la poartă… că eram să dăm în alte alea, doamne ferește… se burzului Pandele.

— Păi, ce să facem, se rânji la el bine dispus Vlad. Am venit de la „2 Mai” pe jos…

— A fost un drum o splendoare… suspină Dana.

— Ne-am oprit la poartă, ca să admirăm marea.

— Ce mare, tovarășe, că nu se vede la doi pași!

— Nu e neapărată nevoie de o percepție vizuală, era mai mult o senzație… Timpule, oprește-ți zborul… Lamartine… i se adresă Vlad lui Țintoi, zâmbind ironic. Ne pare rău că v-am speriat, continuă el cu o evidentă lipsă de regrete. Acum ne scuzați, ne ducem la culcare… Știți, tinerii au nevoie de mult somn… încheie, luând-o pe Dana de după umeri și dispărând în cameră.

Se priviră unii pe alții.

— Nu știu cum reușește tovarășul ăsta student să mă scoată mereu din sărite.

— Alarmă falsă… Barbu căscă plictisit. Elucubraţii… Eu nu cred că există vreo legătură între Gabriella şi înecata aceea.

— Dar bine, tovarăşe, cum îţi explici…

Ţintoi nu mai apucă să-şi termine fraza: de afară se auzeau hămăituri violente, semn că cineva se apropia de curte.

Într-adevăr, în ceaţa moale se zăriră lumini, se auziră glasuri… Apoi, în vreme ce lumina se îndepărta spre şosea, glasurile se apropiară, căpătând în cele din urmă şi trup: Gelu şi Alec se întorseseră… Toţi cei aflaţi pe verandă îşi pironiră ochii pe chipurile celor doi, căutând răspuns unei întrebări pe care nu îndrăzneau s-o formuleze. Gelu părea foarte obosit şi se aşeză la un colţ de masă, îşi scoase ochelarii şi îşi apăsă pleoapele ca şi cum ar fi încercat să domolească o durere surdă. Alec îşi păstra ţinuta demnă dar trăsăturile îi păreau răvăşite şi mâna tremura vizibil pe când îşi turna băutura într-un pahar pe care-l dădu peste cap cu un gest scurt.

— Ei, spuneţi ceva… de ce tăceţi? se repezi Milica.

— Rar mi-a fost dat să văd ceva mai oribil… Fără să mă laud, am nervii tari, moştenire de la tatăl meu, colonelul… Dar ce spectacol…

Alec îşi roti ochii în jur, apoi îşi suflă nasul discret în batista imaculată.

— Ei bine, acesta-i tristul adevăr… Nefericita de Gabriella s-a înecat.

De fapt, toţi fuseseră convinşi că Gabriella era moartă. Dar toţi sperau în chip absurd că totul va intra în normal şi că o altă explicaţie, simplă şi liniştitoare, le va fi oferită. Moartea lui Petrescu îi lăsase relativ indiferenţi, era ceva ce se întâmplase într-o altă lume, cumva paralelă; moartea Gabriellei îi afecta cu atât mai violent cu cât fusese una dintre ei şi părelnica lor imunitate se sfărâma acum, lăsându-l pe fiecare faţă în faţă cu o posibilă şi personală înfruntare cu neantul. Mircea rupse în cele din urmă tăcerea cu o voce tremurată: — Vai, vai de sufletul ei…

— Încetează, domnule! Eşti bărbat doar…

— Să aprindem o lumânare… sărăcuţa, a murit fără lumânare şi neîmpărtăşită.

Milica depăşise într-un chip neaşteptat ridicolul ei cotidian şi ochii plini de o milă ancestrală îi luminau chipul.

— Iartă-mă, Lică, dar aşa se obişnuieşte din bătrâni.

Cineva căută pe fereastră şi-i întinse câteva lumânărele, subţiri, galbene şi strâmbate de căldură…

— Lumânări luate pentru Petrescu…

— La noi în sat, când moare un om se stă la priveghi… iartă-mă, Lică.

— Ce tot să te iert, să te iert? Dar ce, noi nu cunoaştem… astea sunt tradiţii… izbucni Pandele, suflându-şi nasul… Stăm, tovarăşi… săraca…

Mona se scutură înfiorată, strângându-şi pegnoarul mătăsos în jurul trupului.

— Eu… da, tragic destin a avut… Alec, vii?

— Du-te tu, *mon ange,* eu mai rămân un pic. Şi ia un Diazepam, înveleşte-te bine. Am să vin să văd ce faci… Da, domnilor, zise, întorcându-se spre ceilalţi, femeile, oricât ar fi ele de superioare, au sistemul nervos sensibil. Trebuie menajate, ocrotite… Mama mea…

Dându-şi seama că nimeni nu-l ascultă, tuşi scurt şi se aşeză pe un scaun. Milica psalmodia ceva în şoaptă şi îşi făcea cruci mari. Ceilalţi se priviră jenaţi, neştiind ce să facă. Purtarea Milicăi îşi avea latura ei ridicolă, dar la urma urmei ce e ridicol în milă? Nici unul nu îndrăznea să se rupă de ceilalţi. Se aşezară deci şovăitori în jurul mesei. Sticla de votcă începu să circule şi, cu voce scăzută, începură să vorbească. Primul fu Mircea, care se dovedea cel mai marcat. Îşi scoase ochelarii şi ochii săi albăstrii clipiră miop: — Nu pot şi nu pot să cred… Ce caut eu aici?… aşa o dramă… ce legătură am eu cu dramele? Am o viaţă tihnită, ordonată, ceasornic, ce mai… Dar ce spun, de când am venit aici, numai lucruri alandala se întâmplă… Parcă visele! Tot unul şi unul, aşa vise numai duşmanii mei să aibă… Era unul deştept, Freud, dacă ar fi aflat ce visez, mare bucurie ar fi avut… Am presimţit eu că nu-i a bună… Şi de ce domnişoara Popa, de ce tocmai dumneaei?

— Ai fi preferat să fie altul dintre noi?

— Aşa întrebare proastă, domnu’ Barbu, mai rar am auzit. Aş fi preferat să am un concediu tihnit, dar aici unde te învârţi, tot de cadavre dai.

— Cum arăta, tovarăşe? se adresă Pandele lui Alec.

— Cine, dom’le? tresări acesta din cine ştie ce gânduri neştiute.

— Ei, ea, moarta.

— Gabriella? Cumplit, domnilor, un spectacol greu de suportat…

— Era desfigurată rău?

— A, nu, părea că doarme… că a ieşit din mare şi se odihneşte.

— Cum aşa, că înecaţii… Eu, când eram copil, în satul natal am văzut pe unul care se înecase într-un iaz… După cizme l-au cunoscut, că altfel nu se putea…

— Curios, totuşi nu era desfigurată… Răposatul meu tată, colonelul, spunea că cei care mureau în război nu arătau doi la fel.

Milica începu să plângă încetişor şi spuse printre suspine:

— Sărăcuţa, sărăcuţa… Că tânără mai era…

— Soarta, doamnă Milica, soarta… Cum ne e scris fiecăruia.

ABC găsi că e momentul să intervină:

— Ce vreţi să spuneţi, domnule Pîrvu?

— S-a dus să înoate… ştiţi cum obişnuia… că n-o mai vedeam…

— De unde ştiţi că s-a dus să-noate?

— Păi… ce căuta în mare!?

— Era în costum de baie, completă Alec.

— Lasă, domnu' Cernea, că noi ştim mai bine. Ce, parcă era prima oară când făcea ea baie noaptea? Numai că atunci, săraca, era ameţită bine…

— Aşa e, domnu' Nae… un cârcel, un colaps… Ceasul rău te găseşte oriunde, oftă iar Mircea.

— Domnilor, există o foarte interesantă teorie a unui englez, McKinney: „individul faţă-n faţă cu destinul". În nouă cazuri din zece…

— Lasă-le naibii de teorii. Alec, fata asta înota divin. Mie, care am făcut înot de performanţă, şi-mi dădea clase…

— Eu, dacă mă gândesc bine, trag o altă concluzie, zise Ţintoi. S-a sinucis, tovarăşi.

— De ce, Lică, de ce? Că tânără era, situaţie şi diplomă avea… Ce-i mai lipsea?

— Ce motive ar fi putut să aibă? Mie mi s-a părut o fire veselă şi optimistă, puse şi ABC sub semnul întrebării afirmaţia lui Ţintoi.

— Dezechilibrată… toţi sinucigaşii sunt nişte dezechilibraţi.

— Da, cred că domnul Gabroveanu are dreptate, interveni Alec. *De mortuis nihil nisi bene,* e adevărat, dar şi Mona crede că avea o natură exaltată… Nu-i aşa, domnule Ionescu?

Gelu tresări ca dintr-un abis de gânduri. Îşi puse ochelarii şi-i privi lung: — Ce spuneaţi… exaltată… nu ştiu… dumneavoastră o cunoaşteţi mai bine. Mie mi s-a părut doar romantică.

— Ce romantică, dom'le? N-aţi văzut cum s-a purtat în ultima seară? O lăsaseră nervii… spaimă, apoi în culmea veseliei. Eu nu sunt specialist psihiatru, dar din câte ştiu, astea-s semne de isterie.

— Avea tot felul de bizarerii… yoga, povestea cu păsărelele, îl completă Alec pe Dimoc.

— Hai zău, lăsaţi-mă cu bizareriile! Arătaţi-mi mie un om care să nu aibă ciudăţeniile lui.

— De, Mirciulică, dumneata ști mai bine.

— Tovarăși, începem să divagăm. Trebuie să stabilim cauza. Să ajungem la rădăcinile răului. Înțeleg, dacă ar fi fost vorba de o tânără dintr-o țară capitalistă, da, dar așa… ce i-ai făcut, tovarășe? încheie Pandele patetic, fixându-l cu o căutătură aspră pe Gelu.

Acesta îi privi câteva clipe și ridică din umeri a lehamite.

— Nea Pandele, lasă omul în pace! Păi Gabi, odihnească-se în pace, ne-a făcut ochi dulci la toți… Așa era ea, cu lipici la bărbați… Ce, parcă matale nu ști?

— Tov. Nae, nu permit, domnule, nu permit! Eu sunt un om serios, însurat de cincisprezece ani. Păi când vine unul să-mi strice familia, dă-mi voie să…

— Nea Pandele, scuză-mă, m-ai înțeles greșit. N-am făcut nici o aluzie la dumneata. Ziceam doar că poate ai observat că până a apărut domnul Gelu, Gabi era cam atrasă de celibatarii curții, în grup. Ba chiar și la conu' Alec a încercat… Stați, stați, că nu o zic cu intenție rea, ci doar ca să definesc o stare de spirit.

— Perfecțiune a formelor acoperind o totală inconsistență a fondului. Mediocră și ușor vulgară.

— Bravo, domnule Vasiliade… „mediocră", de aia făcuse doamna Mona criză de nervi când făceai cursul de yoga cu profesoară…

— Tovarăși, dacă vreunul dintre dumneavoastră se simte responsabil de degradarea sentimentală și psihică a celei care a fost Gabriella Popa, să recunoască deschis, autocritic… Deși eu rămân la convingerea că tot tovarășul…

— Ce tot îi dai cu „tovarășul", nea Pandele? O fi avut săraca vreo încurcătură pe la București… o fi primit vreo veste care a determinat-o să facă pasul…

— Domnilor, interveni ABC, tot suntem la supoziții. De ce să uităm că în curtea asta a mai fost asasinat un om?

Liniștea se lasă brusc. Gândul, pe care toți îl alungau cu înverșunare într-un colț îndepărtat al minții, materializat acum, îi izbi scurt. Apoi toți începură să vorbească amestecat, tăindu-și vorba: — Crimă!… Asta-i culmea!

— Ce-ți veni, tovarășe?

— Ce mobil ar putea să aibă? *Cui prodest*?

— Prodest, neprodest, dar asta-i prea de tot!

— E o coincidenţă nefericită…

— Nu toate coincidenţele sunt fericite, se auzi glasul vesel al lui Vlad, care ieşea din cameră, ţinând-o ca de obicei pe Dana pe după umeri… Frumos exemplu ne daţi nouă, tinerilor… în fiecare seară la băutură. Haideţi mai bine la o plimbare pe malul mării…

— Gabriella a murit!

— Ce-i gluma asta macabră?

— Nu-i nici o glumă, copii, li se adresă ABC cu blândeţe. Domnişoara Popa a murit.

Dana se agăţă de Vlad, începând să plângă încetişor. Palid, Vlad îi privea ochii măriţi de o spaimă tulbure.

— Când? Cum?

— Marea i-a scos trupul…

Se lăsă din nou tăcerea. Mircea zise în cele din urmă şovăielnic:

— Deşi… două morţi în câteva zile în acelaşi loc… în romanele de spionaj…

— Ce romane, dom’le, fii serios… Aici suntem în viaţa reală! izbucni Dimoc, aprinzându-şi o ţigară.

— Hai să încercăm să găsim o rezolvare ştiinţifică: totul se poate reduce la o ecuaţie matematică. Deci, Petrescu ar fi „X” iar Gabriella „Y”…

— Punem băutura factor comun la amândoi, coane Alec, amestecăm şi vedem ce iese. Nu?

— Se vede că matematica nu-i punctul dumitale forte, domnule Dimoc.

— Staţi, tovărăşeilor… nu vă certaţi! Să vedem… e ceva în ce spune dânsul… că şi Petrescu, abia venit de trei zile şi îi şi dă unul în cap…

— Cineva din sat.

— Aşa o fi. Dar de ce nu i-a dat până acum? Doar scandaluri a avut mereu şi nu l-a omorât nimeni!

— O fi avut vreun conflict mai violent… spuse Gelu.

— Nu, n-a apucat. M-am interesat eu.

— Bun… Să admitem. Dar ce legătură avea Petrescu cu Gabriella?

Replica lui Gelu fu răsucită, înghiţită, mistuită. Nimeni nu răspunse nimic. Toţi păreau la fel de nedumeriţi. Milica rupse în cele din urmă tăcerea, şovăitoare: — Un maniac…

— O reţea de spionaj… Petrescu era rezidentul iar domnişoara Popa era în cârdăşie cu el ori trebuia să demaşte reţeaua.

— Mirciulică, mă bagi în mormânt! Ce naiba să spioneze ăla la Vama?

— Tov. Nae, tocmai dumneata, om cu facultate, să pui o asemenea întrebare?! Nu ştii că trebuie să fim vigilenţi în toate sectoarele de activitate?

— Domnilor, cred că trebuie să excludem spionajul. Tatăl meu, când comanda „3 Roşiori” în timpul războiului, a prins un spion. Ei bine, domnilor, tata mi-a povestit detaliat… Ei sunt…

Barbu, depăşit, se ridică, îşi băgă pipa în buzunar şi spuse scurt:

— Sinucidere, asta e! Restul sunt bazaconii… Eu mă duc să mă culc. Hai, *mon cher,* că te ucide Mona dacă află că-ţi pierzi nopţile… şi o să aveţi o a treia crimă, rânji el către ceilalţi.

Alec se ridică la rându-i, făcu un gest nehotărât şi plecă.

— Simpatic domnu’ Barbu, dar cinic mai e câteodată, oftă Mircea.

— Hai, Milico, tată, să mergem şi noi… Mai prindem câteva ore de somn. Mâine vorbim cu tovarăşii de la Miliţie… ne lămuresc ei… şi plecăm undeva, la civilizaţie… că de ce avem condiţii, să nu ne bucurăm de ele?

— Nu merg nicăieri.

Ţintoi o privi cu stupoare.

— Nu merg! Stau aici până se face ziuă. E crimă, asta e… Şi criminalul e un sadic… Stă şi pândeşte… Cum ieşi, cum îţi dă în cap!

— Ai înnebunit, femeie?

— Ba n-am înnebunit deloc. Nu vezi? Cum iese cineva noaptea, cum moare. Îl aşteaptă sadicul.

— Hai, femeie, că te râde lumea… ce să zic? Aici sunt oameni serioşi, de nădejde…

— Da’ pletoşii cu rucsacul în spate care circulă peste tot pe plajă? Dacă e unul dintre ei? Că tu spuneai că ar trebui închişi toţi că-s periculoşi. Ai uitat?… Nu plec. Aici rămân.

— Milico, nu vorbi prostii. Pe plajă trec grănicerii… ei păzesc avutul ţării şi pe noi cu el.

Gelu, plictisit de amploarea pe care o lua disputa conjugală, interveni:
— Într-adevăr, e târziu… Luaţi camera mea… de fapt, cea în care aţi locuit dumneavoastră. Eu am să găsesc unde să dorm.

— Aşa îmi placi, dom’le… Bravos! Hai, nea Pandele, dormiţi aici. Mâine, când o veni Miliţia, suntem cu toţi la un loc, nu se mai deplasează oamenii, încheie Dimoc, nu fără a arunca săgeata Partului.

— N-am vrea să deranjăm.

— Nu deranjăm, Milico, că altfel nu ne propunea omul. Tovarăşe

inginer, îmi place că nu eşti ranchiunos. Dormitul e una, povestea cu moarta, alta. Deşi eu zic că ar trebui să te analizezi foarte serios în noaptea asta, să vezi dacă eşti cu conştiinţa împăcată.

— Lasă, nea Pandele, mai analizăm şi mâine. Dar dumneata unde o să dormi, domnule? Ce zici, Mirciulică, îţi împărţi culcuşul cu domnul Ionescu?

— Cu plăcere, dar eu sforăi… Şi uneori, când am avut o zi grea, dorm agitat…

— Bine, bine, Mirciulică, nu te mai scuza, am înţeles. Ei, ce să-i faci, nu-mi rămâne decât să-ţi ofer eu, domnule Gelu, jumătate din patul şi spaţiul meu vital. Eşti de acord?… Perfect, şi acum la nani toată lumea… Coană Milico, stinge lumânările, să nu luăm foc!

— Şi să închidem uşa! ceru Milica.

— Să închidem… Să nu vină asasinul să ne ucidă în paturile noastre, hohoti Dimoc învârtind cheia în broască. Ia-ţi pijamaua şi vino. Renunţăm la spălatul pe dinţi pe seara asta, nu? spuse apoi, deschizând cu un gest larg uşa camerei… Tot ce am îţi aparţine… Dormi la perete sau la margine?

Gelu dădu din umeri, dezbrăcându-se în grabă. Camera lui Dimoc era într-o ordine exemplară. Deşi mai mică decât a sa, părea mai aerată poate tocmai din cauză că toate erau la locul lor. Pe masă, nimic; nici flori, nici ceas, nici cărţi, nici măcar un ziar. Ordonat om, îşi zise Gelu, gândind că e vremea să ia unele hotărâri în ceea ce priveşte viaţa sa viitoare, începând chiar de la fleacuri cum ar fi gimnastica de dimineaţă, ordinea în sertare… şi mai ales, să le respecte.

— Ce zici, dom’le, de toată halimusteala asta, îl întrebă Nae, instalându-se în pat cu un oftat de uşurare… Nu ţi-a spus nimic? Dumneata, de, erai cel mai apropiat…

— Dacă vrei… Îmi pare sincer rău de Gabriella, dar nu era ceva serios… Mai mult un joc, pe care spuneţi că-l încercase şi cu alţii, înainte de venirea mea.

— Ai dreptate, Gabi era, doamne iartă, vorba Milicăi, mai „jucăuşă”. Dar mă gândeam că dumneata, ca ultim ales, ştii mai mult. Chiar nu ţi-a spus nimic?

— Nimic, nimic… Credeţi că s-a sinucis?

— Ei, asta-i… Idei de-ale Ţintoilor, cum e şi povestea cu dubla crimă. Eu zic că-i accident… Dar ai şi dumneata o parte de vină.

— Nu înţeleg…

— Păi, când te-a invitat să mergi cu ea… dacă te duceai, poate nu intra nebuna în apă… Dar asta a fost soarta ei. Cam sonată, săraca… Ce facem, stingem lumina?

Cu mâinile sub cap, Gelu își aținti privirea în tavan. Bezna începea încetul cu încetul să se îndulcească, pe măsură ce ochii se obișnuiau cu ea. Era zdrobit de oboseală, dar nu putea să adoarmă. Trupul străin de alături părea cufundat într-un somn liniștit. Imagini i se rostogoleau haotic în minte, imposibil de adunat într-un șir logic. Gabriella Popa murise. Acesta era un fapt. Dar ce semnificație avea, nu putea înțelege. Sau dacă avea vreo semnificație. Să fi fost un accident? Era posibil ca Gabriella, amețită, să se fi dus să înoate și să se fi înecat? Era chiar probabil. Dar daca… ce „dacă”, dă-l naibii de „dacă”, Gelule! Ei bine, ce legătură poate fi între Petrescu și Gabriella – între uciderea lui și moartea ei… E absurd… Totuși, vorba lui Gibi, „Coincidența, băiatule, e pâinea criminalistului”… nu există coincidențe… Ei, dă-o dracului, e plină viața de coincidențe… Caruselul din mintea lui Gelu începuse să se învârtă lin, lin, lin… Încetul cu încetul amorțeala îl cuprindea…

Curtea zăcea prăbușită în ceață. La unul din geamurile casei lumina străbătea greu prin întunericul de pâslă. Un urlet de câine, amestecat cu icneli furioase, rupea în răstimpuri tăcerea întunecată a nopții. Valuri mari, vătoase, se mișcau lent, lăsând uneori mici goluri negre prin care se întrezărea pentru o clipă ograda.

Portița de la intrare se lovi de zid, parcă scăpată din mână… un zgomot înăbușit de pași se pierdu pe nesimțite. Parcă atras de lumina felinarului dinspre șosea, fumul alburiu se adună într-o horă lăptoasă. Gardul de sârmă de la curtea păsărilor vibră lovit de aripi. Sâsâitul subțire al gâștelor trezi toate orătăniile, apoi neliniștea se domoli încet. Ceața se rărea, dezvăluind vag contururile curții. În mijloc, o pată de întuneric păru că se mișcă. Urletul furios al câinelui izbucnea la intervale din ce în ce mai scurte. Umbra făcu câțiva pași, lăsând să se deslușească silueta unui bărbat, estompată încă de aburii nopții. Arătarea mătăhăloasă se deplasă brusc spre ușa bucătăriei. Păru că o cercetează cu atenție. Rămase apoi un timp nemișcată, cufundându-se în întunericul curții. Asculta sau privea într-o direcție neștiută. Când se mișcă, se auzi un zornăit scurt ca de metal. Alunecă rapid, învârtejind parcă ceața rară din jurul său, până la intrarea pe verandă. Încremeni o vreme, apoi se strecură pe lângă zid, atrasă de fereastra luminată. Un țipăt lung sfredeli tăcerea. Silueta stătea nemișcată în

fața geamului. Trăgând după el lanțul greu, câinele năvăli lătrând în curte și se năpusti asupra necunoscutului. Din câțiva pași acesta fu la marginea gardului și se mistui în beznă.

— Ce e, ce s-a întâmplat?

— Am auzit un țipăt!

— Și noi, de unde?

— Venea de-aproape.

Capete speriate, buimăcite de somn apăruseră pe verandă mișunând fără noimă. De sub boneţica de noapte, Mona arăta o față excedată, repetând mecanic, „ce e, ce s-a întâmplat?”

— Ce se întâmplă? Cine a țipat?

Deschizând ușa camerei, în conul de lumină apăru Dana, cu o cămașă bărbătească pe umeri și tremurând convulsiv.

— Hai, Dana, potolește-te, nu se poate… nu ți s-a întâmplat nimic… fii cuminte! Vlad încerca să găsească un ton potrivit, sprijinind-o de după umeri.

Mircea se auzea din cameră orbecăind printre mobile:

— Cine a fost ucis? Cine? Răspundeți! De ce tăceți?

— Taci, domnule, și ieși odată!

— Ce s-a întâmplat, duduie Dana?

Încercând să-și înfrângă tremurul nervos, Dana zise cu voce sacadată:

— La fereastră… lipit de geam… o față scârboasă… a fost oribil!

— Aprindeți lumina, unde naiba e comutatorul?

Valul de neon îi făcu pe toți să clipească, privindu-se nedumeriți.

— …de bărbat… o mască vânătă…

— Ți s-a părut, fetițo!

— Cine naiba se ține de bancuri proaste? interveni Dimoc.

— Nu-s bancuri, tovarășe. Nu i s-a părut. Astea-s intenții criminale! L-a văzut și Milica… n-a putut dormi și mi-a zis: „Tăticule, umblă cineva prin curte.” Dar eu, ca bărbatul, am liniștit-o: „O fi venit Didina.”

— Domnilor, se auzi vocea gravă a lui Alec, să ne păstrăm calmul! Suntem bărbați! Chiar dacă a fost cineva, asta nu înseamnă că…

— Aby, ce se întâmplă, de ce nu dormiți la ora asta? Olimpia își făcu apariția, clipind zăpăcită; printre cârlionții roșcați vreo două bigudiuri păreau uitate din iarna trecută.

— Lasă, Olimpia, încercă ABC s-o împingă înapoi.

— De ce v-ați sculat?

— Dumneavoastră n-aţi auzit nimic?

— Ce să aud? Filip doarme…

Îi privea buimacă.

— Adânc somn mai aveţi! Şi asasinii dau peste noi! o moralizează Milica, supărată pe întreaga curte.

Familia Ţintoi se agita cel mai mult. Ceilalţi priveau nedumeriţi şi tăcuţi. Gelu apăru şi el în pragul camerei, cercetând cu atenţie grupul strâns în jurul Danei, în timp ce asculta rezumatul pe care ABC îl făcea Olimpiei.

— Faceţi ceva, sunteţi bărbaţi! izbucni Milica. Soţul, dacă ar fi mai tânăr…

— Să-l căutăm, propuse ABC.

— Prinde orbul, scoate-i ochii… Nu fi copil, dom'le. Cine a fost, de mult a întins-o. Nu-i nici un pericol. Câinele a scăpat din lanţ, uşa e încuiată, spuse Dimoc, apăsând clanţa într-un gest demonstrativ. Dar…

Cu un scârţâit răguşit, uşa se deschise larg, de perete. Un fior de gheaţă năvăli de afară. Dimoc rămase cu ochii holbaţi de uimire. Stupoarea părea să-i fi paralizat pe toţi. Se temeau să facă zgomot, să nu fie auziţi.

— Dacă e înăuntru? şopti un glas răguşit.

— Unde coană Milica, doar suntem toţi aici, îşi regăsi Dimoc tonul obişnuit.

— Hai, Alec, intră în cameră, interveni Mona, încercând să se domine.

Dana începu să plângă nervos, în timp ce Vlad repeta stereotip: „nu-i nimic, ţi s-a părut, nu-i nimic, ai să vezi, sunt cu tine…"

— Aby, fă ceva! glasul Olimpiei tremura uşor.

— Mai întâi să salvăm femeile şi copiii, încercă Gelu să spargă valul de panică ce creştea. Fără efect însă.

— Dumneata nu înţelegi evidenţa, tovarăşe? L-au văzut atâţia oameni… uşa e descuiată, pericolul e aproape… şi dumneata faci glume! izbucni Ţintoi.

Numai el şi Milica aveau o ţinută decentă: se culcaseră îmbrăcaţi.

— Hai, domnule Dimoc, să vedem ce e pe afară!

Pânze subţiri de ceaţă mai bântuiau prin curte.

— Ia şi o lanternă.

Dimoc ieşi cu o lanternă mare, însoţit de Gelu.

— Aby, tu stai, te rog!

— Nu plecaţi, dom'le, toţi!

Întunericul nopţii brăzdat de fâşiile luminoase ale lanternei nu lămuri

nimic.

— O fi fost vreun țăran…

— Nu umblă ăștia așa târziu, lămuri Dimoc. Ce mă intrigă e ușa. De ce a descuiat-o?… Nu înțeleg.

— Ești sigur că ai încuiat-o aseară?

— Absolut sigur.

Zambo se auzea târându-și lanțul undeva în întuneric.

— Nu e aici în nici un caz, rosti Gelu. Câinele l-a simți… Curioasă situație.

Ocoliră casa și se îndreptau spre intrare când Dimoc îl apucă de braț, smucindu-l scurt.

— Stai, îi suflă printre dinți, arătând cu mâna în direcția fântânii.

Pe aleea peste care lumina verandei se revărsa în fâșii paralele, amestecate cu albul ceții, o umbră greu de deslușit părea să se apropie încet. Cei doi rămaseră pironiți.

— Stai nemișcat, șopti Gelu, să vedem ce face.

Cu pași egali, fără să ezite, umbra de îndrepta spre ei.

— E conu’ Barbu, exclamă Dimoc perplex.

Stupoarea îi stăpâni doar o clipă.

— Ce faci, coane Barbule, pe unde umbli?

Îl ajunseră din urmă aproape de ușa de la intrarea pe verandă. Barbu îi privi puțin surprins și mormăi în maniera lui cunoscută, fără nici o emoție în glas: — Pe unde ați umblat și voi. Doar că eu am respectat regula jocului.

— Și care-i regula jocului, domnule Barbu?

— Aceea a civilizației, domnul meu… să mergi la semn, ca englezii, nu unde apuci, mormăi zâmbind.

— N-ați văzut pe cineva prin curte? N-ați observat nimic ciudat:

— Nu, domnule Ionescu, dar de ce?

— De cât timp ați ieșit din casă? continuă Gelu.

— Cam de o jumătate de oră, am făcut și o mică plimbare. Dar văd că e un adevărat interogatoriu… sper că amical! S-a întâmplat ceva?

— Domnișoara Dana a văzut pe cineva privind-o pe geam, s-a speriat îngrozitor, a țipat, a trezit toată lumea.

— I s-o fi părut. Ceața asta zămislește himere.

— Credeți?

— Oricum, eu nu am aplicații de *voyeur*, zise zâmbind. Îmi pare rău, asta ar fi simplificat cazul, nu?… Ce-i cu iluminația asta? spuse peste umăr,

împingând uşa de la intrare… Chiar aşa v-aţi speriat?

Discuţia fusese ascultată cu încordare de toţi cei rămaşi pe verandă. Echivocul pe care comentariul lui Barbu îl arunca dăduse naştere unei atmosfere glaciale mai elocvente ca orice răspuns.

— Noapte bună! le ură Barbu din pragul camerei lui… Parcă aţi fi din „*Azilul de noapte*”!

Abrutizaţi de emoţiile trecute, unul câte unul se retraseră în camerele lor. Gelu îşi puse un pulover şi se întoarse pe veranda liniştită acum… Cine să fi fost? Avea vreo legătură cu cele două morţi? A naibii încurcătură, n-avea nici o logică… Ieşi în curte. Zambo îşi târâia lanţul prin faţa bucătăriei, scheunând a foame. Una câte una luminile se stingeau, curtea cufundându-se în întuneric. Chiştocul aruncat descrise un arc de cerc, poposind ca un licurici efemer pe iarba umedă. Încuie uşa, stinse lumina şi se întoarse în cameră. Celălalt dormea… Se întinse de-i pârâiră oasele… mai erau doar câteva ore până la ziuă…

CAPITOLUL VIII

„În care unul dintre bărbaţi crede că ar fi mai bine să facă o călătorie şi ca atare pleacă.”

Olimpia se trezi neobişnuit de devreme. Noaptea frământată şi curiozitatea (profesională, vezi bine!) nu-i dăduseră pace. Aşa încât prinse momentul în care Filip, întinzându-se cu poftă, ca o pisică, tocmai se pregătea să anunţe universului cât de înfometat e şi-i dădu la iuţeală lăpticul. Filip adormi satisfăcut cu burtica umflată. ABC nici măcar un ochi nu deschisese. Dormea liniştit, cu un zâmbet destul de asemănător cu al fiului său. M-o fi visând pe mine? se întreba Olimpia şi, înduioşată, îi aplică un sărut dulce pe obraz. ABC mormăi ceva şi-şi trase pledul peste cap. Olimpia se îmbrăcă pe dibuite şi ieşi.

Era o vreme minunată. Frigul şi ploaia dispăruseră de parcă niciodată n-ar fi fost. Din pământul zbicit de soare se ridicau şuviţe de aburi. Parcă ar fi o pictură impresionistă, îşi spuse în timp ce străbătea curtea… În bucătărie o întâmpină un bâzâit somnoros de muşte trezite din somn. Îşi făcu la repezeală un ibric de cafea şi ieşi cu cana în curte. Zambo apăru târându-şi lanţul şi o privi cu ochi rugători. Săracul câine, îşi zise, în timp ce cotrobăia prin dulapul Didinei. Printre talere de o curăţenie îndoielnică şi muşte moarte, găsi un dărab de mămăligă pe care Zambo începu să-l hăpăie dând recunoscător din coadă.

— Tu, teroare a curţii ce eşti! îl ameninţă, gândindu-se dacă nu cumva tot episodul dramatic din noaptea trecută avusese doar un singur actor, pe Zambo. Nu, totuşi Dana spunea că a văzut un bărbat. Cele ce se petrecuseră întreceau cele mai nebuneşti speranţe ale unui scriitor, mai ales umil începător… Ei, Zambo, de ţi-ai scrie tu memoriile, ce roman poliţist ar ieşi!… Cufundată în gânduri, sorbea din cafea şi privea marea strălucitoare şi nemişcată. Zambo se ridică dintr-un salt şi se repezi lătrând, „Pauza de cafea s-a terminat, motor pentru scena următoare”, îşi spuse, apropiindu-se de poartă.

— Pe cine căutaţi? se interesă amabil.

— Miliţia! i se răspunse.

Erau doi. Tânărul în costum cenuşiu era ofiţerul acela, cum îl chema, care îi anchetase la moartea lui Petrescu; celălalt, în uniformă prăfuită şi cu

cizmele pline de noroi clisos, încă jilav, părea băştinaş – amândoi aveau figuri obosite şi ochii roşii de nesomn.

— Intraţi, îi invită cu un surâs larg pe care cei doi îl priviră nedumeriţi. O cafea, un ceai, ce vă pot oferi?

— Mulţumim, îi răspunse cel în civil, Şerban parcă-l chema… Cafea, dacă deranjul nu-i prea mare. Şi, fiţi amabilă, treziţi-i pe toţi, va trebui să stăm de vorbă.

— Desigur, desigur, spuse, plecând în goană.

Cu aplicaţie, începu să ciocănească discret pe la uşi. Glasuri somnoroase, urmate de discuţii şuşotite, cu reacţii variate oscilând între tăcere şi „E de-abia şapte!”, „Ce dacă e Miliţia?!”, „Oamenii muncii aflaţi în concediu au dreptul să doarmă la ora asta!”. Totuşi, ca într-un Ali Baba modern, sesamicul cuvânt „Miliţia” îşi făcu efectul scontat. Curtea fu încetul cu încetul cuprinsă de agitaţie şi diversele personaje se grupară în final spre locul unde se găseau cei doi reprezentanţi ai legii.

— După cum ştiţi, una dintre persoanele care conviețuiau cu dumneavoastră în curtea asta şi-a găsit moartea în condiţii care necesită deschiderea unei anchete.

— Ce spune raportul medicului legist? Să ştim de la ce bază plecăm, se interesă, plin de importanţă, Ţintoi.

— Nu ne-au parvenit încă rezultatele. Iar referitor la „de la ce bază plecăm”, asta stabilim noi şi nu dumneavoastră. V-aş ruga să-mi daţi concursul pentru a clarifica circumstanţele acestei morţi.

Se părea că fantasmele nopţii trecute se risipiseră. Teama ce li se infiltrase în suflete era anesteziată de soarele blând care readucea totul la dimensiuni normale. Figurile obosite ale celor doi miliţieni creau o stare de siguranţă. Indiscutabil, moartea Gabriellei era un eveniment tragic, dar ancheta intrase pe mâna oamenilor de meserie. Nu putea fi vorba de crimă, probabil un accident nenorocit, poate dacă nu bea aşa de mult în seara aceea… în sfârşit, o să se lămurească ei, că în fond asta le e meseria! Fiecare se învălmăşea în vorbe, încercând să-şi explice punctul de vedere, să dea detalii de maximă importanţă.

— O clipă, vă rog, interveni Şerban în zumzetul discuţiilor. Va trebui să discutăm cu fiecare în parte, să ne daţi câte o declaraţie.

Camera lui Gelu, cea mai spaţioasă, fu de comun acord aleasă pentru purtarea conversaţiilor solicitate de locotenentul major Şerban.

— Aş dori să discut întâi cu tovarăşul Ionescu.

Gelu își compuse la iuțeală o figură nedumerită și ușor speriată și intră, urmat de privirile intrigate ale celorlalți.

— Crimă! îi comunică sec Șerban.

— Raportul medicului legist?

— Poftiți!

Gelu își aprinse o țigară și începu să citească cu atenție.

„Datorită poziției în decubit ventral și cu capul mai jos, leziunile post-mortem, prin lovire sau târâre pe fundul apei, apar pe frunte, pe piramida nazală”.

Unde naiba vrea să ajungă ăsta? Parcă ar fi un manual de medicină legală, se întrebă, excedat, Gelu.

În continuare erau trecute în ordine leziunile datorate apei și leziunile de înecare. Primele constatări indicau moartea prin înecare. Dubiile apăreau odată cu executarea autopsiei. În primul rând, fractura de tip „meridional” a oaselor tâmplei. Exact ca la Petrescu. În nici un caz nu putea fi produsă de lovirea involuntară de vreun obiect în apă. Apoi, în tubul digestiv nu se găsise apă. Ca un corolar, lipseau semnele de anoxie anoxică – alveolele erau saturate cu apă, iar saturația sângelui arterial normală. În concluzie, doctorul susținea că este vorba de o crimă, mascată inabil într-o moarte prin înecare.

— Ora decesului?

— Între 11:30-12:30, răspunse Șerban. Nu pot să-mi explic, dacă tot o omorâse, de ce a mai simulat înecarea? De ce a mai riscat să o ducă în apă, destul de departe de altfel, pentru că trupul a fost aruncat la țărm de-abia ieri spre seară?

— Nu cred că s-a întâmplat așa. Au intrat amândoi în mare. Când au ajuns în larg, individul a lovit-o doar ca s-o amețească. Și-a calculat greșit tăria loviturii și Gabriella a murit instantaneu. Probabil și acum e convins că autopsia va indica moartea prin înec.

— Două crime în aceeași curte…

— Mai mult ca sigur legate… Cum? Sincer să fiu, habar n-am. Totul poate pleca printr-o filieră directă din afacerea Vîlsan, sau…

— Practic, Gabriella Popa nu avea cum să fie amestecată în afacerea aceea.

— Ai dreptate, însă Petrescu putea fi amestecat. Poate Gabriella știa unele amănunte care ar fi clarificat moartea lui Petrescu.

— Și nu le-ar fi furnizat Miliției?… Ce să facă cu ele? Un șantaj?

— Am zis „poate”… Sau, altă ipoteză, crimele n-au nici o legătură cu Vîlsanul. Dar oricum între ele trebuie să existe o relație. Dacă le-am considera separat, singura explicație ar fi existența în sat a unui maniac al crimei… Toate răspunsurile sunt în curtea asta.

— Cum ați ajuns la această concluzie? se arătă mirat Șerban.

— În seara aceea Gabriella era ușor amețită – văd că și în raportul medicului legist e menționată o alcoolemie ușor ridicată – și avea chef să facă baie. Mi-a propus s-o însoțesc și am refuzat-o. Cine știe cui i-o mai fi propus… Vezi, e greu de presupus că cineva din afară ar fi putut bănui că, în finalul micii noastre petreceri, Gabriella ar avea chef să înoate ca s-o aștepte pe plajă. E indiscutabil o persoană din curte… Studenții erau la „2 Mai”, familia Țintoi plecase de vreo jumătate de oră – fii bun și verifică alibiul lor… Rămân bărbații.

— Ce ar trebui să facem?

— Supravegheați pas cu pas fiecare dintre ei… Ce ai vrea să facem? N-avem nici o probă care să inculpe pe vreunul în mod special… Apropo, a mai intervenit un fapt nou. Azi-noapte, după miezul nopții, a intrat cineva în curte. L-au văzut studenții și Milica Țintoi.

— Credeți că are vreo legătură cu crimele?

— S-ar putea… Nu știu ce să cred. Dar să-ți povestesc incidentul…

* * *

În vremea aceasta, în curte, spiritele încinse, găsind cam lung timpul pe care Gelu îl petrecea cu oamenii Miliției, începură să eșafodeze ipoteze fanteziste:

— Soro, dacă l-au demascat? O fi sadicul?

— Coană Milico, se poate, păi are domn’ Gelu figură și maniere de sadic? L-o chestiona mai mult, apropo de idila lor.

— Autorul moral… cum zice domnul Țintoi. Sper să aibă nervii tari prietenul dumneavoastră, i se adresă Mona lui ABC, nu cumva să avem o reeditare „*Romeo și Julieta*” la Vama.

— Nu e de râs, tovarășă Mona. Comportarea lui ar fi trebuit să ne dea de bănuit. La noi literatura se inspiră din viață. Numai că, adăugă Pandele cu un ușor regret, nu cred că tovarășul inginer Gelu, un tânăr al timpurilor noastre, se va sinucide… Deși, cu dragostea nu-i de glumit…

— Bravo, domnule Țintoi. L-ai parafrazat pe Musset… Nu pot să cred că domnul Gelu are vreun amestec… Așa băiat fin și inteligent! Dar n-am putea vorbi de altceva? Numai să fie vorba despre ceva bun, mă rog frumos!

— Aveți dreptate, domnule Pîrvu, interveni Olimpia care ascultase într-o furie crescândă incriminările aduse lui Gelu… Se poate să credeți așa ceva despre el, continuă ea. Tocmai el…

— Olimpia, plânge Filip, salvă în extremis situația ABC, mulțumind cerului că odorul se manifesta totdeauna la momentul oportun.

* * *

Nepresimțind dramele de afară, în camera răcoroasă, Gelu și Șerban discutau în continuare sub privirile blânde ale cerbilor de pe pereți și ale miliției anului, nu mai puțin senin, care stătea pe pat, ascultând într-o tăcere respectuoasă cuvintele șefilor.

— Deci? concluzionă Șerban.

— Faceți și o anchetă în sat, să nu fie vreun țăran care s-a speriat de câine.

— Celor din curte ce le comunicăm? Crimă, sinucidere…

— Cred că e mai bine să lăsăm asasinul să creadă că trucul lui a prins. Cel puțin asta e părerea mea… Dumneata ai responsabilitatea anchetei și trebuie să decizi.

— Cred că aveți dreptate. Deși am senzația că ne învârtim în cerc. De-am avea un fir conducător!

— Poate va apare din declarațiile pe care le vei lua… Deși mă îndoiesc. Singurii noștri aliați sunt timpul și rutina meseriei… În ancheta referitoare la moartea lui Petrescu a mai intervenit ceva?

— Nimic nou pe…

— Gata, gata, știu că ești un tânăr citit. După-amiază vin la Constanța să citesc declarațiile. Voi raporta și tovarășului colonel Banciu. Altceva?

— Lista cu obiectele din camera Gabriellei Popa.

— Îmi faci o copie și mi-o dai la Constanța. Cred că cei de afară se așteaptă să mă vadă cu cătușe la mâini, după durata întrevederii.

Avea senzația unui actor în seara premierei. În momentul în care ieși în curte, simți ochii tuturor fixându-se insistent asupra lui. Obosiți probabil de supoziții și discuții sterile se aciuaseră fiecare unde nimerise așteptând impacientați momentul ieșirii actorilor la rampă. „Pâine și circ” își zise

Gelu, în timp ce ochii i se opriseră asupra lui Alec, pastișă ridicolă a unei zeități a abundenței, cu două pâini intermediare ținute strâns la piept, încremenit la jumătatea drumului între poartă și verandă. De la melodramă la comedie e doar un pas, să vedem cum îl va străbate Șerban, în fond el e starul spectacolului.

— Continuăm. Cine vrea să intre? își lansă Șerban replica „alb”, reintrând în casă.

Barbu se ridică și-l urmă.

Parcă ar fi la dentist! se gândi Gelu, încercând cu multă curiozitate să-și analizeze senzațiile de om bănuit de a fi încălcat legea.

Olimpia apăru cu un ibric mare și cu un vraf de cești și pătrunse în camera cu pricina. Reapăru curând cu privirea unuia care are acces la marile secrete și se adresă curții:

— Totu-i în regulă.

— Pe naiba, în regulă! Uite cum pierdem bunătatea de plajă!

— Ia mai termină, tovarășe… Aici se întâmplă niște lucruri… și dumneata!?

— Să nu exagerăm. I s-o fi pus un cârcel, altceva nu poate fi.

— Tatălui meu, când comanda „3 Roșiori”, i s-a întâmplat un caz de genul ăsta: un soldat s-a îmbătat criță, a intrat în Dunăre să facă baie și a făcut stop cardiac.

— Stop cardiac?! Mi s-a părut că avea inima largă.

Replica Monei fu primită cu o tăcere înghețată. Dar automat, prin labirinturile gândurilor, privirile se îndreptară spre Gelu:

— Tovarășe, acum te simți cu inima împăcată? se interesă, plin de tact, Țintoi.

Gelu nu mai apucă să-și mărturisească starea sufletească pentru că Barbu își făcu apariția din cameră. Nu la dentist, la examene, se gândea Gelu, amintindu-și febrilitatea cu care se aruncau asupra celui ieșit din sala de examinare, încercând să afle: „Cum a fost?”, „Ce bilet ai tras?”, „Cum se poartă ăla?”

— Civilizat, răspunse Barbu sec, întrebărilor învălmășite.

— Intru eu, tovarăși, și pe urmă soția mea, fixă Țintoi, ca de obicei bun organizator, ordinea următorilor.

— Bravo, nea Pandele, parcă suntem la atletism: sare X, se pregătește Y!

— Lasă, domnu’ Dimoc, intri mata după aia dacă te grăbești, interveni

împăciuitor Mircea.

— Aby, plânge Filip…

ABC dispăru grăbit în cameră, timp în care ceilalţi ascultau cu plictis nedisimulat peroraţia Olimpiei despre îndatoririle „tatălui perfect”. De la copii se întoarseră din nou la moartea Gabriellei, nu înainte ca Milica, care tocmai ieşise de la „discuţia tovărăşească”, să-şi rememoreze unul din evenimentele nopţii trecute:

— Nu pot, soro, să cred, se adresă ea Olimpiei, că tovarăşul Barbu s-a uitat aseară la fata asta. Dânsul pare un altfel de bărbat.

— Poate i s-o fi părut domnişoarei Dana.

— Nu i s-a părut. Şi eu am auzit o zdupăială prin curte, ca şi cum ar fi fugit cineva.

— O fi fost câinele, interveni moale Olimpia.

— Eu am şi semnalat cazul tovarăşilor, să găsească ei explicaţia.

— Să intre unul dintre voi, puştilor, că parcă staţi pe ace! Nea Pandele, mie oamenii mi se par competenţi: politicoşi, întrebări puse la fix, numai ochi şi urechi.

— Dacă-s competenţi, de ce nu l-au găsit pe asasinul lui Petrescu? se interesă suavă Mona. Că au trecut patru zile…

— Patru zile e o nimica toată pentru o astfel de anchetă. Acum doi ani…

— Olimpia, se auzi vocea rugătoare a lui ABC, lasă ancheta, vezi că dă apa în foc.

— Doamne, o fată ca ea, inteligentă, sensibilă, plină de viaţă… începu Milica să se tânguie.

— Ca o carte care are doar capitolul întâi. Intră tu, Alec.

— Da’ zi şi dumneata ceva, tovarăşe, că eraţi în mare dragoste. Nu te doare?

— Nea Pandele, lăsaţi, domnule, omul în pace, că o să-l înnebuniţi, nu alta! Toţi suntem de vină, nu trebuia s-o lăsăm să bea atât.

— Domnilor, interveni Alec prinzând ultima replică din zbor, statisticile mondiale arată că numărul sinuciderilor e mai mare la cei în stare de ebrietate. *„The rest is silence…”*

— Hm… Ce să caute Shakespeare aici? Mor doi oameni în curtea asta şi noi cu gândul la Hamlet… De unde până unde, eu, om atât de liniştit, să pic în nişte treburi aşa de grozave?

— Destinul, domnule, *„moira”*, cum spuneau anticii. Tatăl meu spunea

că fatalitatea…

— Domnule Pîrvu, e rândul dumneavoastră. Alec „*moira*” a făcut să rămânem fără mâncare. Dă o fugă până la 2 Mai…

— Relația destin-individ… Mă duc, *chérie,* mă duc… Îmi pare rău, domnilor, că trebuie să întrerupem conversația.

— E o persoană bine informată în toate domeniile tovarășul, comentă respectuos Pandele.

— Mda… confirmă în doi peri Mona.

Soarele se ridicase voinicește înspre amiază. Clorotica ceață a dimineții se risipise de mult, lăsând ochilor imaginea smaraldie a mării.

„Parcă ar fi din hârtie creponată” își zise Gelu, încercând să-și aducă aminte de termenul folosit de Alec… da asta era, „hulă de mal”… Valurile se spărgeau înăbușit la țărm cu ritmicitatea unei picături chinezești… A doua crimă… săvârșită chiar în prezența lor! Gibi o să facă infarct când o să audă! Două crime în aceeași curte în intervalul a patru zile, fără să fie legate una de alta, ar fi o coincidență imposibilă! Nu, trebuia să existe o legătură… Ce putea face?… Să aștepte, să rămână în expectativă. E un locușor unde nu e bine să te eternizezi când ești polițist, ținând seama și de prețul de închiriere, își spuse cu năduf… Îl urmări pe Pîrvu, care ieșise ușor asudat din camera în care Șerban își stabilise statul major. Brusc, îi reveni în minte orele de „tactică militară” de pe vremea când era „teterist”. Maiorul, un dop de om cu o figură candidă și o voce pițigăiată, le împărțea fiecăruia câte o hartă – numai curbe de nivel și hățișuri; inamicul era totdeauna de „verde”, ai noștri, „de roșu”. Odată. Cristian – Cristian Țoiu, prietenul lui, acum e procuror la Ploiești, băiat subțire, cu minte ageră și limbă iute – îl întrebase pe maior: „De ce nu e nimeni de tobă?”, la care tipul le făcuse o întreagă teorie a războiului modern din care reieșea că rolul tobei e mult diminuat… „Ce face inamicul? Ia să vedem noi ce poziție ia inamicul! Cum ne apărăm noi și cum va înainta inamicul? Sau invers, cum înaintăm noi și cum se apără inamicul?” Apoi timp de două ore, ori „noi”, dacă era miercuri, ori „inamicul”, dacă era vineri, ne făceam de cap printre coline și vâlcele, prin lanuri de grâu și păduri, până când ajungeam în sfârșit învingător. „Ce face inamicul”? Inamicul sporovăiește liniștit, parcă neavând habar că se apropie ora luptei. „Ce poziție are inamicul?” Cam de repaus, ușor agitată aseară, mult mai calmă în dimineața asta. „Are de gând să atace inamicul?” O să ne lămurim noi, dar să nu fie prea târziu. „Cine e inamicul?” Cu întrebarea aceasta ar fi trebuit să înceapă, dar o tot amânase

în speranţa unei revelaţii care, din nefericire, întârzia… Femeile? Nu le vedea nici pe Milica şi nici pe Mona pe post de asasine în serie. Bărbaţii? E drept, fiecare are câte un punct „negru” în biografie, dar… care dintre ei? În primul rând, echipa de bază: Gabroveanu-Dimoc-Pîrvu,… nu, mai bine la început rezervele: Vasiliade şi Ţintoi… Alec? Prea e zaharisit. Ei, dacă ar mai fi trăit taică-său, cel cu „3 Roşiori”, mai treacă meargă. Se pare că era singurul personaj cu valoare de exemplu din viaţa lui Alec. …Pandele? Să se ascundă sub masca bonomă, transpunere vivantă a unui manual de economie politică a anilor ’50, o minte capabilă să organizeze un „hold-up” de anvergură şi asasinate cu sânge rece? Greu de presupus… Mircea? Moare de frică numai la ideea de crimă, dar s-o mai pună în practică! Dacă ar fi fost prietenul lui din Focşani, era cu totul altă poveste: de la ăla te puteai aştepta la orice… Nae? Licheluţă cinică, amatoare de petreceri, femei şi jocuri de noroc, ar fi un perfect posibil. Dar de obicei tipii de genul ăsta, atunci când o iau pe drumul infracţiunii, eşuează în mici escrocherii şi furturi mărunte. „*Rien dans le ventre*”, cum ar spune Alec că ar fi spus taică-său, colonelul… Barbu? Ei, da, Barbu, da: sânge rece, minte ageră, doza de cinism necesară, bun înotător… Dar mai mult ca sigur, ca întotdeauna cel perfect posibil n-are nici în clin nici în mânecă cu toată tărăşenia. Deci, „cine e inamicul?”, se întrebă din nou Gelu, învăluind curtea cu o privire pe care o voia în acelaşi timp vulturească, inteligentă şi demascatoare. Se pare însă că inamicul nu putea fi înfrânt doar cu priviri sau poate nu era în momentul acela în curte, pentru că nimeni nu făcu un pas înainte să-i declare franc: „Eu sunt ăl de verde!” Oftă resemnat şi reîncepu delimitarea posibililor de probabili. Îi era cald. Câteva musculiţe îşi arătau ataşamentul faţă de el, rotindu-se bezmetic în jur până când, obosite, se aşezau cu mişcări leneşe, gâdilându-l uşor.

— Gelu! Geluuu!

Tresări. Aţipise. Două pârâiaşe intermitente îşi croiseră drum de la tâmple în jos, deviate uşor de lobul urechii, sfârşind trist, ca nişte mărgăritare efemere, pe gulerul cămăşii.

— Gelu! Ce naiba faci? Dormi?… Te-ai ramolit cu totul! Fii atent, că pleacă băieţii… îi şuieră ABC.

Într-adevăr, cei trei se opriseră în mijlocul curţii.

— Tovarăşi, vă mulţumesc pentru amabilitatea de care aţi dat dovadă… începu Şerban pe un registru grav.

— E de datoria noastră să ajutăm pe tovarăşii din activul Miliţiei,

pentru că…

— Tocmai de acest ajutor avem nevoie în continuare, îl întrerupse Șerban. Până vom avea rezultatele autopsiei, v-aș ruga să nu părăsiți satul.

Era într-adevăr o replică de efect. Momentele de tăcere care urmară dovediră că era și neașteptată. Brusc, ca într-un film al însoritelor orașe italiene, dovedind încă odată continuitatea gintei latine, se învălmășiră cu toții în vorbe:

— Adică cum, dom'le?

— Suntem arestați?

— Tovarăși, eu am nevoie de odihnă… Voiam să plecăm din sat!

— Soro, cine o să ne cumpere nouă mâncare?

— Nu mă înțelegeți greșit… interveni ca un solist, acoperind corul, Șerban… puteți să vă duceți unde vreți, vă rog doar să nu părăsiți definitiv Vama. E vorba de o zi, maximum două. De altfel, ne vom mai vedea.

Cu aceste cuvinte ce se vroiau profetice, Șerban își termină partitura și apărătorii legii efectuară o retragere discretă.

— *„Les jeux sont faites. Rien ne vas plus"*…

— Da, să vedem pe cine alege bila…

— Ce bilă, tovarăși… Este inadmisibil… Am să mă duc să discut cu superiorii tovarășului!

— Lasă, Lică, că băiatul a zis că într-o zi se rezolvă. Așa o fi procedura.

— Și eu care credeam că unul dintre noi va face mărturisiri complete, râse Dimoc.

— Vai, ce-am uitat!… Aby, dragule, trebuie pasată supa…

Antract. Cum e tipicul, pentru că piesa n-ar fi agreabilă fără scurte pauze, actori și spectatori se năpustesc pentru o reîmprospătare a forțelor – un sandviș, o supă pasată, legume natur sau cine știe ce alte sofisticării culinare. Bineînțeles, lichidele și țigările. Totul, într-o atmosferă relaxată în care emoțiile trecute și viitoare se estompează încetișor…

Păsărelele ciripeau, gâzele se zbenguiau șăgalnic printre frunzele înfiorate de o adiere leneșă, orătăniile ciuguleau resturile tainurilor de boabe ale zilelor trecute, nepăsându-le de iminența viitoarelor sacrificii, iar Zambo picotea cu demnitate. Dinspre mare, efluvii parfumate, emanate de mormanele de alge scoase de furtună, desăvârșeau atmosfera tabloului idilic.

Gelu bătu de două ori la ușa familiei Cernea, rosti parola „Eu sunt" și intră.

— Ce facem? îl întrebă şoptit ABC.

— Plec la Constanţa, să-i raportez lui Gibi. Fii cu ochii pe ei!

— A, nu, nu se poate, iar începi! Ce naiba, am ajuns Argusul secţiei a IV-a?

— Mai bine decât Ciclop! Olimpia, tu vii cu mine, motivăm că mergem la Mangalia după cumpărături.

— Gelușoru, ziceai că mergi la Constanța, și apoi nici n-am chef de șoping, am de scris.

— Of, doamne, de ce m-ai pedepsit s-o cunosc? De ce din două milioane de oameni tocmai ea a trebuit să-mi fie vecină?… Olimpioaro, scumpo, neprețuite, bagă-ți în cap că mergem la Mangalia după cumpărături! Du-te și întreabă-i pe ceilalţi dacă n-au nevoie de ceva.

— Mă duc, Gelușoru, mă duc. Dar nu te mai enerva așa, să nu ți se întâmple ceva cu adrenalina.

— ABC, eşti un martir. Sunt momente în care simt o sinceră compasiune pentru tine.

— Ei, lasă, am și momente de fericire desăvârşită, ce pricepi tu? …dar nu asta-i problema. Sugerează-i lui Gibi să schimbăm foaia, să mă lase să-i lucrez în maniera mea…

— Copii, intră Olimpia triumfătoare, am lista: cinci pachete de unt, trei jumătăţi de ulei, opt…

— Hai!

Parcurseră primii kilometri în tăcere. Peisajul straniu, cu un aspect lunar, capta lumina soarelui, reflectând-o apoi în nuanţe de crem, bej și maron.

— Ar trebui să vin aici, să pictez… Dar ce-i cu tine, eşti cam botos?

— Mă gândesc!

— Da! Curios… la ce?

— La crime!

— A, dacă ai vrea… Vrei să-ți spun cum a fost?

— Nu, taci și lasă-mă să mă gândesc.

— Bravo, nerecunoscătorule… că dacă nu eram eu acum doi ani, nu-l mai prindeaţi voi niciodată pe Bârsan… adio strângeri de mână şi felicitări!

Evident scârbită de ingratitudinea lui Gelu, Olimpia își aprinse o țigară, se întoarse ostentativ cu spatele și începu să privească cu interes un gard înalt și de o lungime interminabilă. După câțiva kilometri, mărinimoasă sau plictisită de gardul care nu se mai termina, decise să-l ierte. Pisicoasă,

numai lapte și miere, începu să gângurească:

— Gelu scump, hai să oprim în Neptun!

— Nu.

— Te rog, mult, mult de tot. Un sfert de oră. Mi-a spus Mona că sunt parfumele franţuzești.

— Nu.

— Gelu, ce crezi că or să spună cei din curte când vor afla că în loc să facem cumpărături la Mangalia, am fost la Miliție, la Constanţa?

— Bine… doar un sfert de oră!

— Ești un scump! Totdeauna îi spun lui Aby că ești cel mai drăguț și amabil prieten al nostru.

Îmbulzeală, vânzoleală, obositul trenuleț, botezat năstrușnic „titicar”, gâfâind spasmodic între staţii, miros de mititei și fripturi arse, lăzi de bere frapate de soarele torid, cornete în care înghețata în tonuri pastelate era transformată într-o apă lipicioasă, tarabe cu kitschuri artizanale și o lume, o lume nebună…

— Ia te uită cine e aici… superba blondă!

— Care dintre ele? întrebă Gelu ai cărui ochi se opriseră încântați asupra unui grup de blonde – summum al frumuseţii wagneriene: înalte, suple, caruri sportive.

— Nu acolo! Tipa care merge parcă ar fi pe patine cu rotile. Cea cu picioarele până la gât.

— Oho! De unde o cunoști tu? Cine e?

— Una… Mihaela Ionescu! Nu ţii minte?

— De unde naiba să ţin minte?

— V-am scris doar… Curios, cum îi spunea Titi… „tovarășă Adina”… Era s-o bată… Uită-te la privirile bărbaților care-i vin din față. Libidinoși sunteți! Unul nu se gândește la frumuseţea sufletului… Oprește aici! Ne întâlnim la cofetăria „Decebal”.

Gelu se amestecă în învălmășeala umană, flanând agale pe trotuare. În timp ce gândul, aiurea, ajunsese la Yves Montand, ochii i se fixară pe trupul blondei pe care i-o semnalase Olimpia. Oprită la un stand de cărți, răsfoia pătrunsă un roman, pe a cărui copertă Gelu nu desluși decât „…Dumas… *de Monsoreau”*. Luă și el o broșurică de știință popularizată „*Ce sunt vulcanii și cum se manifestă ei”* și începu s-o răsfoiască atent, hotărât să rezolve cât mai rapid și în mod științific una din tainele naturii. „De-ar fi subtilă, văzând ce cărțișoară am în mână, poate ar înțelege apropoul”, își

zicea în timp ce ochii părăseau tot mai frecvent interesantele poze ale morfologiei vulcanilor din Guadelupa, fixându-se tot mai insistent asupra celeilalte morfologii. Brusc, renunțând probabil la infuzia de cultură pe după-amiaza respectivă, romantica făptură a cărei inimă palpitase câteva minute la dragostea fără speranțe dintre Bussy și Diane de Monsoreau, se depărtă în grabă. Lehamisit, renunță și el la vulcani și la tainele lor… Unde naiba o fi cofetăria „Decebal”? Ce idee!?… Auzi, nu bar, nu terasă; cofetărie! Zi-i Olimpia și… „Mihaela Ionescu… Petrescu… tovarășa Adina”! O zări, nu se îndepărtase prea mult, era la vreo cincizeci de metri. Grăbi pasul și, conform bunelor tradiții polițienești, începu o urmărire discretă. Discretă și ușurată de îmbulzeala în care navigau amândoi și de faptul că divina blondă nu bănuia probabil că e urmărită de un profesionist în materie. Intrară, unul după altul, ea, degajată, el, ca un *sioux* care adulmecă cu înverșunare urmele omului alb, în holul hotelului „Clăbucet”. Blonda își luă cheia, 217 – remarcă Gelu –, se îndreptă spre lift și dispăru. Gelu se apropie de biroul recepționerului și tuși de câteva ori scurt, pentru a-și semnala prezența.

— Domnul… ridică tânărul recepționer o pereche de ochi candizi asupra lui.

— O mică informație… ezită câteva clipe, neștiind dacă e cazul să arate legitimația sau să întindă o bancnotă de zece lei… Duduia, se hotărî el, împingând discret bancnota sub ochii recepționerului, duduia de la 217. Cum o cheamă?

— Domnule, nu dăm astfel de informații… Ne jigniți, îi răspunse recepționerul, împingând scârbit bancnota.

Probabil că nu e destul, își zise Gelu, scoțând cu evident regret încă trei bancnote mototolite de cinci lei și alăturându-le precedentei.

— Adina Ceaușu, celibatară, 31 de ani, Răscoalei 17, București, sector 7, nu știu numărul de cod. A venit acum patru zile. Singură. Sunteți a opta persoană care întreabă de ea. În general refuză compania masculină. Singurul care are succes – un austriac, Hans Siller. Mercedes bej, metalizat, plin de bani, client vechi, stă peste drum, la „Doina”. Altceva?

— Mulțumesc, răspunse Gelu sufocat de fluxul informațional.

— Clientul nostru, stăpânul nostru! concluzionă tânărul ai cărui ochi transmiteau toată fervoarea generației, înșfăcând bancnotele…

Olimpia terminase la iuțeală turul magazinelor, complet dezamăgită de absența vreunui parfum mai special și se îndrepta spre locul de întâlnire.

Terasa aproape goală oferea o perspectivă admirabilă spre lacul care se zărea la capătul pajiștii presărate cu pomi și arbuști savant dispuși. Silueta elegantă a hotelului „Miorița” borda gazonul cu balcoanele sale cochet împodobite cu halate și costume de baie puse la uscat… Comandă o oranjadă cu gheață multă și începu s-o soarbă cu distincție. „Parcă ar fi la Marienbad”… (nu fusese niciodată, dar senzația contează!)… Privirea îi rămase fixată pe aleea principală… familia Țintoi cobora, privind în jur cu un aer prevăzător… Parcă stăpânindu-și graba, mai priviră o dată și dispărură pe ușa hotelului din față.

— Curios, murmură Olimpia, cu privirea pierdută…

N-ar fi putut spune cât rămăsese așa, când tăcerea fu brutal întreruptă de țăcănitul unei arme automate. Rafale scurte răsunau în aerul încremenit de căldură. Orice mișcare încetase. Clipele se rostogoleau amenințător. O siluetă fâlfâitoare de femeie țâșni pe ușa hotelului, dispărând cu rapiditate după un gard de beton… o însoți răpăitul insistent al automatului. În urma ei se ivi un bărbat – figură cunoscută parcă –, ezită câteva clipe, căutând-o din priviri, apoi porni alergând în aceiași direcție. Liniștea nefirească se instală înăbușitor. Nici o reacție. Hotelul părea mort. Se temeau sau erau ținuți sub amenințarea armelor?

Un Thunderbird țâșni pe alee și frânele scrâșniră scurt când se opri în fața intrării. Cu pași grăbiți, de o neobișnuită elasticitate, Milica, însoțită de doi bărbați în costume închise, purtând mari serviete Diplomat, se îndreptă spre mașină. Șoferul se întinse să deschidă portiera: era Țintoi. Unul din cei doi bărbați se opri lângă aripa mașinii, deschise servieta și introduse ceva ce desigur era un pistol cu țeavă lungă și silențios. Aruncă o privire grăbită în urmă și dispăru în interiorul mașinii.

Thunderbirdul demară în răpăitul automatului care se auzea din nou, secerând aerul. După circa o sută de metri automobilul încetini, pistolarul scoase capul pe geam și strigă:

— Pe ăsta de ce naiba l-ai adus acum?

În capătul aleii apăruse Gelu.

— Încurcă toată treaba… Nu acum trebuia să ne prindă!

— Nu eu l-am adus, a venit singur, se scuză sincer dezamăgită Olimpia.

— Ascultă, ori conduci acțiunea cum trebuie, ori las-o baltă!… Diletanții ăștia… se mai auzi vocea lehamisită și mașina dispăru…

…— Și ce bine se lega totul! suspină Olimpia, Păcat!…

— Cum a mers șopingul? zise Gelu, instalându-se.

— N-ai observat nimic? îl interogă ea.

— Nu. Trebuia să observ ceva? A trecut pe lângă mine un Fiat.

— Thunderbird…

— Acum mă înveți mărcile mașinilor?! Și ce-i cu asta?

— Atât ai văzut?

— Da, scumpișoaro. Ce-i cu tine?

— Am să-ți spun ceva, să cazi jos! Familia Țintoi a coborât acum 15 minute pe alee, intrând în hotel. Iar acum câteva momente au trecut pe lângă tine, fără să-i observi în mașina aia, Fiat-Thunderbird, împreună cu doi tipi din hotel.

Îi lăsă o clipă de reflecție.

— Nu ți se pare curios?

— Nu, până aici nu. Ce e neobișnuit în asta? A venit omul cu mașina, a luat doi prieteni și a plecat.

— Ascultă, vrei să auzi ce cred că s-a întâmplat? O să te uluiască.

— A, nu, asta nu, te rog, Olimpioara! Să plecăm, avem treabă, spuse, ridicându-se.

O rafală de armă automată izbucni din nou. Gelu se opri și, luând-o pe Olimpia de umeri, o împinse ușor spre o ușă mare ce dădea pe terasă.

— Jocuri mecanice, nu vrei să tragi și tu la țintă cu mitraliera? E amuzant.

— Nu, mi-ajunge cât am auzit-o.

— Am înțeles, ioc *Cabochard*, ioc *Antilope*, duduia e nervoasă. Hai atunci să ne înecăm amarul în muncă. Urcă în mașină! Apropo, când a vrut s-o bată?

— Cine?

— Petrescu!

— Pe cine?

— Pe blonda aia!

— Ești teribil, domnule! Eu mă chinui să găsesc o soluție pentru afacerea polițistă și tu… tot la viziuni vivante din „Play boy” te gândești…

— Când, Olimpioara?

— Cred… Da, cu o zi înainte de a fi omorât. Habar n-am dacă a vrut s-o bată sau nu… Curios… Azi, când am văzut-o, rememorându-mi momentul venirii ei, am avut impresia că Titi s-a repezit la ea s-o bată. Era sub umbrar și… Gelu, doar ai citit toată scena asta!

— Cu cine a mai vorbit?

— Cu toţi bărbaţii. Pe plajă toți roiau în jurul ei, până și Pandele și sobrul Barbu. Mircea a condus-o la mașină și n-am mai văzut-o… De ce?

— Eram curios. E deosebit de frumoasă. Nu comenta în curte că ai văzut-o la Neptun.

— Bine, Gelușoru, dacă tu crezi că te va face fericit… Deși nu e genul tău, ție îți trebuie o femeie inteligentă, cultivată… Vezi că ăia din mașina albastră îți fac semne.

— Mama ei de viață! Ți-am spus să nu mă mai ții de vorbă când conduc! Ai bani la tine să plătim amenda?

— Glumești! Nu-s oamenii noștri?

CAPITOLUL IX

„În care una dintre doamne dă drumul temei sale favorite şi însăilează istorii; şi în care aceleiaşi doamne i se încredinţează o misiune particulară plină de delicateţe şi importanţă.”

Bineînţeles că am plătit nenorocita aia de amendă.

— Dă-te mare, îmi spuse Olimpia la început. Arată-le legitimaţia şi zi-le că eşti într-o misiune ultraurgentă!

— Fii serioasă!

Văzând că nu reuşeşte să mă convingă, le-a înşirat agenţilor de circulaţie o poveste atât de rocambolescă – în care eu eram ba un tată grăbit să ajungă cât mai repede la spital să-şi vadă copilul recent operat, ba un nenorocit care nu aduce nici un ban în casă şi amenda ar trebui s-o plătească ea din bănişorii adunaţi, leu lângă leu, şi pe care îi păstra ca să-i trimită mamei mele, bătrână şi bolnavă, ba… – încât plutonierul, cu care am făcut schimbul de hârtii – eu o sută, el un proces verbal de contravenţie – îmi şopti cu o compasiune infinită în glas: — Cred că am să rămân burlac… Fiţi tare!

— N-a ţinut, n-a ţinut, ce să-i faci! îmi comunică ea zglobie, aranjându-şi zulufii în oglinda retrovizoare, în timp ce Constanţa ne primea cu forfota familiară a toridelor zile de vară.

„Troleibuzul de Mamaia”, cum se spunea atât de poetic într-un cântec de succes, sau mai bine zis troleibuzele şi autobuzele de Mamaia – situaţia evoluase, cântecul era vechi de vreo zece ani – erau înţesate până la refuz. Autocarele cu heraldicul semn „O.N.T.” deversau ritmic grupuri compacte de turişti care-şi urmau cu aplicaţie ghidul, dornici să nu scape nimic din minunăţiile locale – delfinariu, moschee, muzee, biserici, acvariu. Pe trotuare, hoardele înfrăţite ale localnicilor şi vizitatorilor hoinăreau vesele, luau cu asalt magazinele, tonetele cu îngheţată, pepsi sau bere. Tineri studioşi, care-şi sacrificaseră zilele iernii pentru învăţarea cine ştie cărei limbi străine, îşi dezvăluiau în murmure cunoştinţele acumulate: „*Change*”, „*wie viel*”, „*combien*”, „*how much*”, „*to night, baby*”. Din când în când, instructivele conversaţii care se înfiripau erau destrămate de scurte propoziţii cu puteri magice: „şase, presarii!”, „gineală, caraliii!”. Comerţul stradal era în plină înflorire, nota locală fiind dată de grupuri disperse de comercianţi negricioşi care ofereau „ciungă”, „porumbielul fiert”,

„superlongul la 55”, „bomboanele agricole”.

— Peste o oră să fii înapoi, i-am spus Olimpiei în timp ce parcam maşina în faţa Inspectoratului Judeţean. Nu uita de cumpărături. Îţi las cheile de la maşină, vezi să nu le pierzi!

— Vai ce nesuferit eşti! Crezi că eu sunt cu capul în nori? Păi dacă…

M-am îndepărtat în grabă… Proaspăt ras, o mină odihnită, dichisit îmbrăcat – locotenentul major Şerban nu trăda oboseala unei nopţi nedormite.

— Noutăţi?

— Câteva. Alibiul Ţintoilor e confirmat. La gazda lor stă şi o oarecare Virginia Arghir. A avut insomnie în noaptea respectivă şi a citit până spre dimineaţă. I-a văzut pe Ţintoi când au venit şi declară că după aceea nimeni n-a mai părăsit curtea.

Nu puteam să-l las pe Şerban să creadă că mă îndepărtasem prea mult de universul jocurilor copilăreşti, aşa încât, dintr-o suflare, i-am răspuns: — „Patru negri mititei au mâncat ardei; unul s-a înecat cu ei şi-au rămas doar trei”… Bravo, domnule, văd că până acum suntem ca orice întreprindere fruntaşă, ne îndeplinim planul pe care ni l-am propus… eliminăm câte unul pe zi!

— Am citit o carte în care, tot aşa, detectivul elimina câte unul pe zi din lista suspecţilor până când n-a mai rămas nimeni…

— Mda… Va trebui să-ţi alegi mai cu grijă cărţile pe care le citeşti. Treci la clasici, acolo n-o să ai surprize de genul ăsta… Ceva noutăţi care să lămurească incidentul de aseară?

— Am vorbit cu şeful de post, o să facă o anchetă prin sat. Altceva, nimic.

— Să vedem interogatoriile. Cuprind ceva interesant?

— Aproape toate discută pe larg „vizita” din noaptea trecută. Majoritatea îl bănuiesc pe Gabroveanu… „este inadmisibil ce se petrece în curtea asta. Noaptea trecută, de exemplu, unul dintre tovarăşii care locuiesc aici şi-a permis o acţiune care a stârnit indignarea tuturor.”

— Precis Ţintoi. Ce spune Barbu?

— Are un calm tipul, parcă ar fi englez: „De la început vreau să precizez că ieri noapte a avut loc un incident al cărui presupus autor aş fi eu. Am ieşit să mă plimb. Când m-am întors, erau cu toţi adunaţi pe verandă, treziţi de o criză de isterie a tinerei studente: în timp ce se dezbrăca, i s-a părut că cineva o fixează pe fereastră. Normal, cum eram singurul care

fusese afară, bănuielile au căzut asupra mea. Nu-mi stau în caracter asemenea plăceri!”

— Da, nici eu nu cred că a fost Barbu, nu are nici un sens. Problema asta trebuie neapărat rezolvată. Apropo, mă tem că am scăpat din vedere o persoană care a trecut prin curte chiar în preziua asasinării lui Petrescu. Se numește Adina Ceaușu și locuiește la hotelul „Clăbucet”, în Neptun. Vreau să fie urmărită pas cu pas, sunt unele amănunte bizare care mă fac să cred că-l cunoștea pe Petrescu și nu voia să se știe acest lucru. Ia legătura cu Bucureștiul, să avem o fișă a ei cât mai repede.

— S-a făcut, n-o s-o scăpăm din ochi.

— Bun… acum să vedem ce spun despre moartea Gabriellei… „Crimă din sadism. E un blestem al curții. Cineva vrea să extermine curtea”… Extraordinară persoană e Milica. Ai văzut ce teorie face?

— Mda. Acum ar trebui să urmeze un bărbat… Cât privește victima… „nu eram prea intimă cu duduia, ca să-mi împărtășească secrete.”

— Și Țintoi?… De ce râzi?

— La un concurs de pronosticuri ați fi favoritul numărul unu, tovarășe căpitan.

„Ce să vă spun? În seara aceea băuse cam mult. O fi fost tovarășa nefericită în dragoste, dar în loc să aibă o explicație deschisă cu tânărul, s-a pus pe băutură. Cine știe cum și-a bătut joc de sentimentele ei. Este inadmisibilă comportarea tovarășului inginer Gelu. Eu aș propune să trimitem o scrisoare deschisă tovarășilor de la întreprinderea unde lucrează, să afle și ei cu cine au de-a face.”

— Da, văd că sunt apreciat. Ia să vedem ce zic cei trei cavaleri.

— Ai apocalipsului!

— Ăia erau patru, dar nu asta e important… Gabroveanu.

„— Referitor la Gabriella Popa, ce ne puteți declara?”

„— O persoană instabilă psihic. Relațiile noastre se reduceau la simple saluturi.”

„— Ceva din comportarea ei în ultimele zile v-a frapat?”

„— Nu.”

„— Un detaliu care i-ar putea elucida moartea? În fond, ce credeți: sinucidere, accident sau…”

„— Exclus accidentul, era o înotătoare desăvârșită. Cel mai probabil, sinucidere… sau crimă, deși nu văd cine ar fi avut interes s-o omoare. Sau cine știe, o avea dreptate soția lui Țintoi când spune că un criminal a pus

ochii pe curtea asta.”

„— Credeți că există o legătură între cele două morți?”

„— Nu cred nimic, tovarășe, și nu știu nimic. E treaba dumneavoastră să gândiți și să descoperiți. Dar în tot cazul, dacă e vorba de crimă, luați măsuri; două sunt de ajuns.”

— Știi că are dreptate?… Să-l auzim pe Dimoc!

„— Păcat, era o fată de viață. Ce i-o fi trebuit, dom’le, baie în mare, noaptea? Ghinionul… un cârcel probabil sau s-o fi speriat de ceva, că altfel înota de mama focului. Nu trebuia s-o lase Gelu, inginerul, să se ducă singură. Că doar se vedea că e ușor amețită!”

„— Poate o fi fost un act deliberat?”

„— Deliberat?… A, sinucidere… Dom’le, Gabi era o fată de viață. Cocheta cu noi toți. Când a apărut Gelu, l-a luat și pe el în antrepriză. Dar era o idilă de vacanță… Nu se omoară nimeni din dragoste la mare.”

„— Ceva în comportarea ei din ultimele zile v-a frapat?”

„— Părea speriată când a început furtuna… nu mă așteptam credeam că are nervii tari. Probabil ca să-și facă curaj a început să bea. Altceva, nimic.”

— Deci, Dimoc optează pentru accident.

— Nici Pîrvu nu crede în sinucidere. De altfel, e singurul care introduce un factor nou: Destinul!

— Interesant, să auzim!

„— Tovarășe locotenent, eu nu știu nimic. Am băut cam mult grog atunci, mi-a fost rău, vorba aceea, putea să-mi fie și mai rău că mai binele n-are sfârșit.”

„— Unele dintre persoanele din curte cred că a fost ucisă…”

„— Doamne Dumnezeule, da’ cine să omoare o femeie frumoasa? Era ca o floare, cine nu iubește florile?… Da’ parcă poți să știi! O fi în legătură, cu asasinarea lui Petrescu. L-o fi descoperit sărăcuța pe asasin…”

„— Știți ceva concret?”

„— Doamne ferește! Dumneavoastră ați spus că ar putea să fie crimă și atunci m-am gândit la Petrescu. Era o supoziție. Așa… de unde să știu eu ceva concret?”

„— Credeți că s-a sinucis?”

„— De ce să se sinucidă? Era tânără, frumoasă, inteligentă… Dacă nu e crimă, că atunci vedeți dumneavoastră cum procedați, precis accident… Destinul, tovarășe locotenent, nimeni nu se poate opune Destinului…”

La fel cum ar fi procedat oricare dintre confrații mei celebri,

popularizaţi de romane, în momentele de impas deductiv, în care habar n-ai de soluţia enigmei dar trebuie să dai senzaţia că eşti foarte aproape, mi-am, aprins în tăcere o ţigară, rămânând pierdut în gânduri şi în admirarea rotocoalelor de fum albăstrui.

— Aţi ajuns la vreo concluzie? mă întrebă respectuos Şerban.

— Nu prea, i-am răspuns cu sinceritate… Chiar dacă l-am descoperi pe criminal, cum rămâne cu banii?

— I-a cheltuit până acum.

— Cum crezi dumneata că se pot cheltui nişte milioane în câţiva ani?

— Nu ştiu. N-am fost în situaţia asta!

— Ei, vezi? Vorba amicului Pîrvu, fiecare cu Destinul lui, am încheiat filozofic, în timp ce formam numărul de telefon al lui Gibi. …Alo, tovarăşul colonel Banciu!!?

— Salut, Gelule, îmi răspunse bine dispus şeful meu. Vreun progres?

— S-a mai săvârşit o crimă în curte.

— Asta înţelegi tu prin progres? mă întrebă vocea, care făcuse o schimbare de 180° în ton. Raportează!

I-am relatat amănunţit evenimentele ultimei seri, supoziţiile pe care le făcusem, concluziile la care ajunsesem şi ceea ce am putea face în continuare.

— Cam puţin, concluzionă el. Am să vorbesc cu tovarăşul colonel Aldea să vă mai dea mână liberă 24 de ore. Îmi raportezi mâine după-amiază. La revedere!

— Am înţeles. Să trăiţi!

Cu o dispoziţie masacrantă m-am întors spre Şerban:

— Altceva mai deosebit?

— Nimic. Părerile despre Gabriella Popa merg de la „o persoană plăcută”… e aici o comparaţie cu statuile greceşti pe care nu o sesizez…

— Trebuie să fie Vasiliade.

— Aţi ghicit. Soţia lui însă, o viperă, o face nimfomană…

— Altceva?

— Despre moarte, unii spun că-i accident, alţii sinucidere, alţii crimă… Nimeni nu a avut relaţii mai strânse cu ea, nimeni nu o cunoştea mai dinainte, nimeni nu ştie vreun amănunt mai special… Ba nu! Tovarăşa Cernea…

Sfinte Sisoe! Sper să nu fie vorba despre un alt scenariu!

— După declaraţia dumneaei, continuă Şerban, victima urma să-i

comunice ceva important în dimineaţa următoare.

— A, da, mi-a spus şi mie. Ce ar fi urmat realmente să-i spună, rămâne un mister… Ai asistat la convorbirea telefonică pe care am avut-o… 24 de ore!

Şerban mă privi cu compasiune şi oftă:

— Poate apare ceva.

— Vreo minune, de asta avem nevoie.

— Vama nu-i Maglavit. De ce să aşteptăm minunea stând comozi în fotoliu, emiţând ipoteze şi concluzii? De ce să n-o preparăm noi?

— Cum?

— Schimbăm stilul: interogatorii în forţă, de-or să spună şi laptele pe care l-au supt.

— Dacă ar fi să respectăm tiparele, ceea ce ceri tu ar mai presupune urmăriri spectaculoase, şedinţe de judo sau karate între urmărit şi urmăritor, câteva focuri de revolver (noaptea de preferinţă, ca să întărească misterul), apariţia unor femei frumoase (asta n-ar fi rău) care s-ar fâţâi de colo-colo, fără ca nimeni să înţeleagă de ce. Cu puţin noroc s-ar mai adăuga şi nişte L.S.D. sau câteva documente secrete şi vreo doi foşti criminali de război. Urmăriţii şi urmăritorii s-ar juca tot timpul cu fel de fel de gadgeturi electronice care fotografiază, filmează, înregistrează şi toată lumea ar fi mulţumită… Şi nu uita, detectivii trebuie să fie bărbaţi superbi, ceea ce, sincer vorbind, nu e cazul nostru… Da, da, ai dreptate, dar din păcate e prea târziu pentru acţiunea noastră ca să mai schimbăm stilul.

— Şi atunci? întrebă Şerban cu tristeţea copilului căruia i se ia înapoi jucăria dăruită.

— Atunci… o lăsăm aşa cum am început-o… Mai o deducţie, mai o cafea, mai o supoziţie, mai un pahar de votcă băut împreună cu suspecţii… În fond, dragă, genul ăsta de anchetă e o adaptare liberă după romanul de tip deductiv englezesc, într-o manieră balcanică… Şi apropo, crezi că publicul ar fi de acord cu o schimbare a stilului când acţiunea a trecut de jumătate? L-am confuziona, dacă nu cumva am şi reuşit până acum!

Şerban care mă privise la începutul peroraţiei cu ochi neîncrezători, apoi din ce în ce mai uimiţi, pricepu în cele din urmă că glumeam şi izbucni: — Confuzie, neconfuzie, dacă până mâine seară nu reuşim nimic, va trebui să schimbăm foaia!

— Ai dreptate, dar până mâine mai avem. Pentru mine este clar, cele trei afaceri: Vîlsan-Petrescu-Gabriella Popa sunt legate între ele… Vasiliade

are alibi pentru Vîlsan iar Țintoi pentru noaptea în care a fost ucisă Gabriella. Nu-i putem elimina definitiv, dar trebuie să ne axăm pe trioul Gabroveanu-Dimoc-Pîrvu. Să fie…

— Da, știu… „supravegheată fiecare mișcare a lor”! O să încercăm. Altceva?

— Nu știu. Avem nevoie de un element care să spargă cercul… poate informațiile asupra frumoasei blonde… poate…

Câteva bătăi discrete în ușă îmi curmară șirul viitoarelor posibilități.

— Sunt complet goale, tovarășe locotenent! comunică un tânăr plutonier, care ne privea ușor acuzator pe sub ochelari.

— Cine? am intervenit uimit… Eram doar la Miliție!

— Casetele pe care le-am luat de la Gabriella Popa.

— Neimprimate? Nu se poate… avea „hobby-ul” de a imprima diferite păsări. Pentru o lucrare științifică.

— Complet neimprimate, confirmă încă o dată tânărul cu ochelari… Poate au fost șterse.

— Gabriella sau asasinul? materializă Șerban întrebarea care mă chinuia.

— Puțin probabil să fie ea. Era munca ei, ceasuri pierdute pentru a o realiza.

— Ce putea să fie pe casete?

— Avea obiceiul să se plimbe, de cele mai multe ori singură, cu casetofonul după ea… Să fi surprins ceva, poate o conversație suspectă?

— Putea să ne anunțe. Să fi încercat un șantaj?

— Nu știu… nu cred. Dă-mi copia după lista obiectelor din camera ei. Ne vedem mâine dimineață… la revedere!

— Să trăiți! Succes!

…Bineînțeles, pierduse cheile. Mă aștepta, statuie mută a dezolării, lângă mașină, străjuită de două sacoșe pline ochi.

— Iartă-mă, Gelușoru, iartă-mă! Nici nu știu cum s-a întâmplat!

A urmat un intermezzo, rezolvat prin amabilitatea lui Șerban care ne-a adus un ins, nu știu dacă era vreunul dintre angajații lor sau vreunul dintre infractorii care beneficiau de ospitalitatea momentană a miliției. Era excelent pregătit profesional și astfel, destul de repede, am părăsit metropola tomitană.

— Gelușoru, tot supărat? Se putea întâmplă oricui… trecu la atac coșmarul clipelor mele liniștite.

— Te rog, taci, lasă-mă! Ia un ziar, o revistă, citește!

— N-am, Gelușoru scump. Ca să-ți treacă supărarea, vrei să-ți spun ce cred eu?

— Nu!

Olimpia se foi nemulțumită, apoi cotrobăi prin sacoșă și scoase un „Kent superlong”, extrase o țigară și-mi întinse pachetul: — Vrei?

— Nu. Eu nu încurajez specula.

Făcu bot și-și aprinse țigara cu bricheta de bord. Apoi, încrucișându-și picioarele cu eleganța pe care spațiul restrâns i-o permitea, îmi fixă profilul, chibzui o clipă, apoi începu: — Mona a fost la Mamaia chiar în ziua în care Gabriella urma să moară… lăsă un moment de tăcere semnificativă și mă întrebă: Nu ți se pare curios?

În loc de răspuns am răsucit brusc volanul. Recăpătându-și poziția elegantă deranjată pentru o clipă, continuă foarte repede: — Evident, este vorba de o afacere de spionaj… Titi și Gabriella erau două dintre verigile lanțului. Rezidentul rețelei se afla la Mamaia. Neavând încredere în cei doi, trimite un al treilea spion, recte Mona, să-i supravegheze. Aceasta descoperă jocul lor dublu. Transmite bossului și acesta ordonă lichidarea lor. Mai întâi este ucis Petrescu, apoi, după ce Mona ia din nou legătura – altfel ce-ar mai fi căutat la Mamaia? – este hotărâtă și anihilarea Gabriellei care, evident, prinsese jocul și, temându-se pentru viața ei, se hotărâse să-mi facă mărturisiri complete. Prin urmare…

— Da, da, e un roman interesant. Să-l intitulezi „Spioana care vine de la cald”… Și când te gândești cât de adorabilă persoană erai înainte de-ați intra aiurelile astea în cap! Bine că n-ai fantazat și în scrisori și te-ai mulțumit doar cu o descriere fotografică, altfel cine știe ce „curte a miracolelor” mai ieșea!

— Gelu, mă exasperezi! izbucni, strivind țigara de bordul mașinii. … Dar, în fond, la ce mă pot aștepta? continuă ea cu o falsă mâhnire în glas… Ce poate să înțeleagă un milițian din inteligența unei artiste?

— Același lucru pe care-l înțelege o artistă din inteligența unui milițian.

— Tu și milițian inteligent?!… De unde și până unde? …Cum poți fi atât de obtuz? Doar e clar ca lumina zilei: Gabriella avea un radioreceptor prin care capta mesaje, bineînțeles cifrate… Casetofon, lucrare științifică, mă faci să râd! Era un aparat super sensibil și super…

— Super-aparat, iubito, ce mai! Uiți că e în mâna băieților de la Constanța și că aceștia sunt de părere că e cel mai banal casetofon, ba chiar

o marcă destul de proastă… vrei să taci acum? i-am spus, profitând de lipsa ei momentană de contraargumente.

— Dar, Gelu, lasă-mă să-ți explic…

— Olimpioara scumpă, ce cadou ți-ai dori tu mai mult și mai mult?

— O, am văzut la Neptun o pereche de săndăluțe superbe, cu barete verzulii, bot ascuțit, ascuțit…

— Cât?

— Ceva în jur de trei sute.

Am ezitat câteva secunde, apoi, gândindu-mă că liniștea mea nu are preț:

— E cadoul meu. Cu o condiție însă, până la Vama nu scoți o vorbă.

Apreciind la justa valoare târgul, s-a decis foarte repede, comunicându-mi în limbajul *gun-menilor* din westerne: — *You got a deal*!

…Musafirii păreau triști și plictisiți, obosiți probabil de monotonia acelorași discuții și de așteptarea proviziilor. Conform obișnuinței, lipseau studenții, iar absența familiei Țintoi era suplinită de sticla de coniac Segarcea pe care le-o lăsaseră. Sosirea noastră a mai înviorat atmosfera. Olimpia a scos lista și a început să împartă cumpărăturile iar eu l-am căutat pe ABC. Era la bucătărie, învârtind cu seriozitate într-o cratiță.

— Vin imediat, Gelule… un moment, să se mai înmoaie morcovii și sunt al tău.

În cele din urmă morcovii s-au muiat și i-am transportat sub privirile aprobative ale întregii curți până în camera familiei Cernea, unde Filip a început să-i înghită rapid.

— Ce zici de el, cum mănâncă singur! Este excepțional pentru vârsta lui, mi-l laudă ABC cu o privire plină de orgoliu… Ceva noutăți?

I le-am relatat. ABC mă privi cu reproș și-mi spuse:

— Vezi că am dreptate? Și Șerban zice să schimbăm foaia… În fond, treaba ta, tu răspunzi… Și stinge naibii țigara; în camera copilului nu se fumează… Altceva?

În momentul acela își făcu intrarea Olimpia:

— Emițător, nu receptor, zise ea sec, asta era!

ABC și cu Filip aveau aceeași expresie interogativă. Am dat din umeri cu nemărginită oboseală: — Olimpia, scutește-mă. Ți-am spus că…

— Eu am dreptate, sunt sigură… Gabi se folosea de casetofon ca să emită. Da, emitea semnale! Altfel de ce s-ar fi plimbat singură la aceeași oră și cu casetofonul după ea? Transmitea instrucțiuni…

— Unor ornitologi. Problemă gravă, într-adevăr… ţipete de păsări!

— Ha, ha, râse ea dramatic. Păsări? Vax. Aveau un cod. Semnale Morse.

— Iubito, marea nu e indicată în astenii grave…

— Aşa? Ei bine, îţi voi dovedi! Unde naiba e caseta?

— Ce casetă? am devenit eu atent.

— Caseta Gabriellei. Unde-ai pus-o, Aby?

— Ce casetă? am insistat intrigat.

— Gabriella mi-a dat o casetă în ultima seară… Cu pescăruşi, cum spui tu. Sunt convinsă că se simţea urmărită şi mi-a lăsat-o special. Unde naiba am pus-o?

M-am repezit s-o ajut şi în curând boarfe, ibrice, cărţi de poveşti, halate, au început să zboare prin aer.

— Ho, că răsturnaţi toată casa… Las-o dracului de casetă! Nimic interesant… valuri, păsări… am adormit imediat.

— Ştii că toate casetele Gabriellei au fost şterse?

ABC a devenit brusc serios, apoi mi-a arătat casetofonul:

— E acolo, n-am scos-o.

A apăsat pe buton şi în cameră a început să murmure marea şi să se audă tot soiul de ţipete şi triluri.

— Ascultaţi-o cu atenţie, nu vi se par curioase toate sunetele astea?

Aceleaşi zgomote ale naturii… trilurile şi gângurelile graurilor, lăstunilor, ţipetele penetrante ale pescăruşilor..

„Sunt banii mei”, se auzi o voce.

— Petrescu, murmură albă de emoţie Olimpia.

— Opreşte, dă înapoi şi pune mai încet, să nu ne audă cineva.

Am ascultat într-o linişte mormântală. Se auzi o bolboroseală nedistinctă apoi din nou, pe un ton ridicat „Sunt banii mei”, o a doua voce continua să spună ceva nedesluşit. Conversaţia între cele două voci dură încă vreo două minute. Nici un cuvânt însă nu se mai distingea. Am ascultat şi reascultat banda de câteva ori, dar fără nici un rezultat.

— Ce naiba o fi? m-a întrebat ABC.

— S-ar putea să fie cheia. Gabriella a murit pentru caseta asta. Sunt clare două date fundamentale ale problemei: Petrescu şi banii. Cum descoperim interlocutorul?

Mi-am rotit ochii peste chipurile prietenilor mei:

— ABC, parcă ai ţinut tu un referat…

— A, „Metode moderne în investigaţie”…

— Crezi că s-ar putea scoate ceva din caseta asta?

— Sigur, la Bucureşti.

— Trebuie s-o trimitem chiar acum. Plec la Constanţa.

— Stai puţin! Nu crezi că mai e cineva interesat de casetă?

— Ai dreptate, i-am răspuns după câteva clipe de gândire. Îi dai liber Olimpiei astă-seară?

— Neapărat?

— Ce trebuie să fac? s-a înviorat Olimpia.

— Să taci o clipă… Trebuie să-i convingi pe cei din curte că abia acum ţi-ai adus aminte de caseta pe care ţi-o încredinţase Gabriella în seara în care a murit. Cu încăpăţinare, trebuie să insişti că, fiind pesemne o probă de maximă importanţă, caseta va trebui să ajungă imediat la Miliţie. Ai priceput?

— Şi ce o să se întâmple? întrebă, cu ochii măriţi.

— Nu ştiu. Probabil cineva se va oferi s-o ducă. Vom face tot posibilul să-l însoţim.

— Bine, Gelu, dar văd că păstrezi tu caseta Gabriellei! Eu ce mai arăt în curte?

— Una dintre casetele voastre. Ia „ORWO” ăla pe care ai muzică de jazz. Doar nu crezi că o să riscăm să dispară singura probă materială pe care o avem!

— Dar ia ascultă; acum doi ani tot eu v-am scos din impas, acum tot eu? Păi ce, sunt membru onorific, al Miliţiei?… replică ea, cu sclipiri viclene în ochi. În nici un caz!

— Îţi cumpăr desenul ăla pe care voiai să mi-l faci cadou, i-am propus surmenat.

— Două săptămâni nu mă mişc de lângă Filip, veni şi oferta lui ABC.

— Bine, băieţi, doar n-o să vă las eu la ananghie!… Dar îmi cumperi şi o poşetă, Abişor, nu?

L-am luat pe „Abişor” de mână şi l-am scos afară. Nu puteam şti cum vor evolua pretenţiile Olimpiei în cazul în care ne-am fi apucat să argumentăm cu ea.

— Obositoare meseria de taţi la copil! Sunteţi cam epuizaţi, ne ironiză Mona.

— Ce facem, că s-a terminat licoarea!? Nu cred că nea Pandele mai are inspiraţia să vină în seara asta cu încă o sticlă, interveni Dimoc.

— Nici fără sticlă nu se reîntorc, spuneau că pleacă la Mangalia, să se culturalizeze.

— Deci nici o speranţă din partea asta. Domn’ Gelu, n-ai ceva tărie prin cameră?

— Nu, dar să dăm o fugă până la cooperativă.

— E închis în după-amiaza asta. Păcat…

— Barbu, ce-ar fi, dragă, să mergem la un restaurant în Mangalia? Mai schimbăm puţin atmosfera. Ce zici, Mona?

— Mă simt îngrozitor, Alec. Am migrena mea…

— Să vă dau nişte pilule, doamnă Mona. Efect garantat. Să vedeţi, tot aşa…

Hazardul voi ca această probabil pilduitoare întâmplare a eternului amic a lui Pîrvu să nu fie audiată de asistenţa familiarizată deja cu universul focşănean. Olimpia alese acel moment pentru o ieşire spectaculoasă din cameră. Ochii mari, faţa răvăşită, privirea umedă, vocea tremurătoare – toate datele pentru un mare rol de tragedie. Să-l avertizez pe ABC să nu mai ia în serios viitoarele scene conjugale, îmi spuneam în gând, în timp ce aşteptam cu nerăbdare reacţiile curţii.

— Caseta! Vai! Uitasem de ea!… articulă Olimpia, cu o voce înaltă. În timp ce mâna îi agita frenetic o casetă.

— Ce casetă, scumpo? interveni blând ABC, curmând stupefacţia generală.

— Gabi mi-a dat o casetă în ultima ei seară… Trebuie s-o predăm neapărat, la Miliţie!

— Sigur că da, dragă, potoleşte-te. Locotenentul ăla spunea că trece mâine pe aici, i-o dăm şi gata.

— Nu se poate, Aby. Trebuie s-o ducem imediat… Poate fi o probă care să explice moartea Gabriellei! O să spună că am tăinuit-o!… Of, doamne, cum am uitat de ea? Gelu, te rog, trebuie s-o ducem!

— Calmaţi-vă, doamnă Olimpia! Ce probă, ce tăinuire?! Păsările astea erau marota ei… *„Les oiseaux chantent l’amour et la tristesse”* zice poetul. Tatăl meu, co…

— Coane Alec, ne povesteşti altădată ce spunea tăticu. N-aţi ascultat-o?

— Nu. Mi-a dat-o în seara aceea, am amestecat-o cu ale noastre şi am uitat de ea.

— Păi. Olimpia, cel mai bine ar fi s-o ascultăm. Îţi iei o piatră de pe inimă şi te calmezi… am intervenit, cu ceea ce speram să pară glasul

logicii.

— Nu, Gelu, asta e treaba Miliției. Trebuie s-o ducem imediat!

— Fir-ar a naibii de viață! Păi cum s-o duc? Ai uitat că abia am reușit să ne întoarcem de la Mangalia? Ce vrei?! S-o luăm pe jos?

— Am înțeles ce prieten îmi ești… Aby, ce zici?

— Că ești nebună!… A, nu! Nu mă duc! Așteaptă până mâine când vin ăia sau cel puțin dă-o încoace s-o ascultăm!

— Are dreptate doamna Olimpia! Asta e o treabă serioasă, nu ne putem amesteca noi. De altfel, și celelalte casete, parcă de ce le-au luat? Tot așa, într-un roman polițist, o bandă de magnetofon rezolva enigma. Cine poate ști ce mister ascunde și caseta asta! spuse Pîrvu.

— Misterul „fa diezului” la pescăruși… Mister, enigmă!… Aiureli!

— Da, râdeți, amuzați-vă… Am să mă duc eu, chiar și pe jos, dacă altfel nu se poate… Halal bărbați!… Alexandru Bogdan, dacă nu mă-ntorc până la miezul nopții, înseamnă că mi s-a întâmplat o nenorocire… încheie Olimpia cu un tremolo în glas care ar fi făcut să moară de invidie chiar și pe „incredibila Sarah”.

— Dați-o încoace, doamnă, dau eu o fugă cu mașina până la Mangalia, interveni cu lehamite Nae.

— O, mulțumesc… Ce înseamnă să fii bine crescut, nu ca alții în care am crezut și pentru care eram capabilă..

„Alții” în acest timp își fixau stăruitor pantofii, insensibili la incriminări. Situația fu salvată de Barbu care întrerupse posibila filipică a Olimpiei: — Domnule, dacă nu te incomodez, te-aș ruga să mă iei și pe mine… Simt o chemare spre un bistro mangalez…

— Cu plăcere, coane Barbule. Chiar mă gândeam că e o idee care mă aranjează și pe mine.

— Domnilor, numărul norocos este trei. Sunt al dumneavoastră…

— Alec, ți-am spus că am o migrenă înfiorătoare. Te-aș ruga să stai acasă.

— Dar, *ma chère*…

— Va fi o seară a burlacilor, domnu’ Alec. Mă iei și pe mine, domn’ Nae?

— Sigur, Mirciulică, o facem lată, să se ducă buhu până-n Focșani.

— Tot am rămas singurul celibatar al curții, nu pot face opinie separată. Am și eu un loc? l-am întrebat pe Dimoc.

— Cu mare plăcere! Vom fi ca-n Dumas, patru mușchetari în căutarea

aventurii!

— Domnilor, nu mai e nevoie să rezolvați eterna enigmă *„Cherchez la femine”*… Sper că mă luați și pe mine? întrebă cu o falsă candoare Olimpia.

— Olimpia, dar Filip…?

— Ce, Filip? Ești doar tatăl lui… Vine o vreme când e nevoie să discutați între voi ca de la bărbat la bărbat… Deci?

— Plăcerea va fi de partea noastră, răspunse curtenitor Dimoc, în timp ce noi, ceilalți trei, dădeam vehement din cap a aprobare… Într-un sfert de oră, plecarea!

CAPITOLUL X

„În care avem descrierea exactă a unui ospăţ, care prilejuieşte întâlnirea cu noi cunoştinţe.”

Proaspeţi, dichisiţi şi ferchezuiţi ne-am instalat în Dacia lui Dimoc, demarând vijelios într-un nor de colb, sub privirile trist-indiferent-ranchiunoase ale trioului Alec-Mona-ABC. După câţiva kilometri a trebuit să ne întoarcem pentru că Olimpia uitase caseta acasă. În fine, al doilea start, cu caseta în poşeta Olimpiei dar cu entuziasmul scăzut, mai ales că Mircea ne făcea o teorie a superstiţiilor, susţinând că orice om cu un elementar bun simţ şi-ar da seama că va fi o seară ratată.

— Hai s-o facem lată! rupse Dimoc tăcerea care urmă prevestirilor lui Pîrvu. Mergem la Mamaia, la „Pescărie”. Cântă Romica Puceanu. Am văzut-o anul trecut, nebunia de pe lume, dom’le! Ce ziceţi?

— Pozitiv, răspunse Barbu.

— Şi eu, întări Mircea. Vorba domnului Ţintoi, când discuta odată cu Vlad despre muzică: „Tinere, lasă-mă cu Donna Summer, întâi să ştii cum cântă Dona Siminică!” De acord pentru Puceanca!

— Morun prăjit… Domnule Nae, eşti un geniu. Ce zici, Gelu?

— Gând la gând cu toată lumea. Dar caseta?

— I-o ducem personal roşcovanului ăla de locotenent, la Constanţa. Să se minuneze de atitudinea noastră civică.

— Facem o scurtă escală în Mangalia… zece minute, am de dat nişte telefoane urgente, interveni Dimoc. Nu vă deranjează?

— A, nu, de ce? Mai dăm o raită printr-o librărie, mai vedem lume, îşi arătă adeziunea imediată Mircea.

Bineînţeles, toată lumea a fost de acord, de altfel nu era diplomatic să refuzi propunerea proprietarului maşinii, şi astfel, peste câteva minute, după ce am oprit la parcarea din centrul Mangaliei, ne-am grăbit fiecare să întrebuinţăm după pofta inimii minutele de pauză. Împreună cu Olimpia am savurat o combinaţie de „fistic-ciocolată”, comod tolăniţi pe fotoliile de pai ale unei cofetării de pe faleză. Soarele se rostogolea rapid spre apus iar fluxul neîntrerupt al hoardelor multicolore şi gălăgioase care veneau dinspre plajă dădea o senzaţie apocaliptică. Barbu şi Mircea ne aşteptau lângă maşină, iar peste câteva minute a apărut şi Dimoc, a descuiat uşile, ne-am

instalat și am plecat spre mult dorita orgie pescărească. Eram o „gașcă mișto”, vorba lui Dimoc. Pentru prima oară în ultimele zile discuțiile nu mai gravitau în jurul morților din curte, trecându-se la abordarea unor subiecte de o mare varietate, de la ceramica de Rădăuți la yachting, conversația fiind deseori întreruptă de o analiză atât de savantă a diferitelor elemente anatomice ale tinerelor persoane care aveau șansa să intre în raza noastră vizuală, încât Olimpia reușea chiar să roșească grațios.

— Chioșcul cu piersici… Domn’ Nae, oprește mata puțin…

Pe dreapta șoselei, la poarta unei ferme de stat, de lângă un chioșc luat cu asalt de vreo douăzeci-treizeci de persoane, o stivă de lăzi cu piersici dolofane roșcat-gălbui ne lansa o ademenitoare invitație.

— N-am unde să opresc, Mirciulică, nu vezi ce înghesuială e!

— Te rugăm, domnule Nae!

— Dorința dumneavoastră e un ordin, doamnă! îi răspunse Dimoc, evident aflat într-o dispoziție senioralã… Oprim aici! Hai, toată lumea la piersici!

— *Je veux pas pécher avec des pèches*!, răspunse Barbu invitației cu o mutră plictisită.

— Pardon…

— Nimic… Rămân în mașină. Duceți-vă voi!

Am străbătut cei peste cincizeci de metri care ne despărțeau de chioșcul cu fructele aurii, ascultând în tăcere (Mircea, Olimpia și cu mine) caracterizarea pe care Nae i-o făcea lui Barbu: „E un tip extra, conu’ Barbu, dar cam soni!” Bineînțeles, Olimpia își uitase poșeta cu bani în mașină, așa încât a trebuit să cumpăr eu cele patru: kilograme de piersici, „un modest cadou pentru finul tău și mama lui”.

Cu nervii ușor tensionați datorită jumătății de oră pierdute am pornit mai departe în lumina vișinie a unui soare obosit. Treptat, ne-am recăpătat buna dispoziție și, pe măsură ce bornele kilometrice defilau vijelios în dreapta noastră, discuția se axa tot mai frecvent pe specialitățile, culinare cu care fiecare voia să se regaleze.

— Ce dracu te-a apucat?… curmă Nae disputa gastronomică… Nu știu ce are hodoroaga! O să oprim puțin!

Meșteri câteva minute la motor și se întoarse cu o figură scârbită:

— Mare mizerie, te lasă când ți-e lumea mai dragă. Cred că platinele… comunică el, fixându-și ochii asupra mea, probabil în speranța că aș fi un specialist al depanărilor rapide.

— Habar n-am. Sunt complet pe dinafară, am intervenit, curmându-i în față speranța.

— N-are importanță, ne descurcăm. Le-am frecat cu șmirghel. Sper să țină până la Constanța. O să oprim la Service-ul de la intrarea în oraș. Am acolo un cunoscut, în câteva minute îi vine de hac.

Cum era și normal, până la Service discuția a pivotat în jurul mașinilor, câți bani înghit ele, ce escroci sunt cei de la Service, cum să cumperi benzină de „90” cu patru lei litrul…

— Dați-vă jos, intru cu ea înăuntru să văd dacă-l găsesc pe tip.

Apăru peste câteva minute și ne comunică bucuros:

— Gata, se face! Zece minute și plecăm.

— Mi-am lăsat haina cu banii în mașină, interveni speriat Mircea. … Dacă, doamne ferește, mi-i fură!

— Vai… și eu poșeta!

— Nici o problemă, îi asigură Dimoc, doar nu era să las ușile neîncuiate.

Cele zece minute se transformară în cincizeci, dar totul e bine când se termină cu bine.

— „Ceas o să meargă”, mi-a spus tipul… Doar benzină și ulei și ajungem până la pol, ne comunică, mândru Dimoc.

— Să facem întâi o oprire la Miliție, și pe urmă vedem noi ce pol alegem.

— Tocmai… Doamnă, domnilor, am o propunere. Orele fiind cam înaintate – e trecut de opt și jumătate – eu zic să dăm întâi o fugă până la „Pescărie”, reținem masă și pe urmă, relaxați, ne ducem și depunem parada trilurilor la Miliție… Altfel, riscăm să rămânem fără Puceanca în seara asta.

— Păi bine, domnule Nae, tot trecem prin Constanța…!

— Nu, domniță, o luăm pe variantă, ocolim urbea și în zece minute suntem în mijlocul acțiunii… Părerea dumneavoastră? Dăm cu banu’, supunem la vot?

— *Mon cher,* ești întruchiparea logicii…

— De acord pentru „Pescărie”… Doamna Olimpia?

— Ce pot să spun? Are domnul Dimoc o putere de convingere… „Pescăria”… Gelu, tu?

— Mă abțin, nu de alta, dar pe urmă prea seamănă a ședință, toată lumea „pentru.”

Mamaia „*by night”* nu mai are platitudinea aridă a pliantelor

publicitare. Zecile de hoteluri, înşirate ca mărgelele pe o salbă, sunt străjuite de o parte şi de alta de întinderile albăstrui ale mării şi lacului Siutghiol. Viaţa acestui petec de pământ, obosită de căldura zilei, pare să se stingă în orele după-amiezii, renăscând cu forţă nouă seara. Promenada, unde tot omul iese să ia o gură de aer, să vadă şi să fie văzut, este înţesată de o mulţime haotică. Te uiţi prin vitrine sau pe la tarabele de artizanat, mănânci o îngheţată sau o plăcintă dobrogeană, arunci o ocheadă insistentă tinerei – blonde, brune, şatene, depinde de preferinţă – sau, de eşti reprezentanta sexului opus, laşi ochii în jos şi clipeşti când tânărul care te urmăreşte de câteva minute îşi ia inima în dinţi şi îţi şopteşte misterios „*Sprechen sie deutsch*?” şi te simţi bine, regretând doar că timpul se scurge prea repede. Frânturi de fraze, cuvinte care ţi se par magice, cu înţeles doar pentru iniţiaţi, îţi zgândăresc auzul deschizând căi către o lume necunoscută: „Depold la Dorna”, „suedeze la Majestic”, „vin la kilogram la Riviera”, „Sfinx la Aurora”, „moarte la Dacia”, „nemţoaice la Nord”… Descifrând misterul frazelor trunchiate, intri în tornada nebunească a celor indecişi, alergând bezmetic de la un restaurant la altul, până când, epuizat, te aşezi la una din „Terasele” de pe malul mării, sirotând o bere călduţă şi făcându-ţi planuri pentru seara următoare.

Amintirile acestea, sinteză a unui fost concediu petrecut aici, îmi reveneau nostalgic, în timp ce ne angajam pe aleea mascată de verdeaţă care duce pe malul lacului, spre „Pescărie.”

Un fel de şopron cu două nivele, cochet împodobit cu papură şi năvoade salvate din felurite naufragii se întrezărea prin fumul ispititor de tutun şi saramurici ardeiate.

Lume multă şi amestecată: gestionari puşi pe chef mare, gravide pofticioase de peşte, nemţoaice rumenite şi bine şpreiate însoţite de tineri tuciurii, rafinaţi degustători ai cântecelor de pahar…

— Nu-i rost de masă… hai la balcon.

Am urcat pe scărița scârţâitoare şi am ocolit o masă, strategic aşezată lângă balustradă, care avea o deschidere splendidă deasupra ţambalului deocamdată în repaus. Numai că, pe masă, la vedere, se lăfăia un cochet cartonaş auriu care încunoştința sec: „Rezervat”

— A noastră e! Nu găsim noi poziţie mai extra…

— Domn’ Nae, dar e rezervată… interveni Mircea, dovedind respect pentru cuvântul scris.

— Eşti de o nevinovăţie feciorelnică, Mirciulică.

Un scurt conciliabul, o foşnitoare hârtie de zece lei strecurată discret de Dimoc în palma chelnerului, urmată de dispariţia ca prin farmec a cartonaşului şi de un „Să trăiţi” respectuos, şi iată-ne instalaţi.

Dimoc îşi rezervă locul de onoare, lângă balustradă, iar ceilalţi, cum puturăm, ne înghesuirăm pe lângă masa mult visată.

— Mi-am uitat poşeta în maşină, comunică cu graţie singura reprezentantă a sexului frumos din grup.

Amabil ca de obicei, Nae interveni prompt:

— Du-te tu, Mirciulică, să nu mai ies eu de aici că deranjez lumea.

Mircea se execută în timp ce noi ceilalţi încercam să ne adaptăm cât mai rapid plăcutei atmosfere care dă farmecul oricărei cârciumi: conversaţii înăbuşite, clinchetit de pahare, ţăcănit de tacâmuri, totul în nori gri-albăstrui de fum şi, pentru a păstra specificul localului, în arome de prăjeală şi usturoi.

— De ce nu vine, domnule? se impacientă Dimoc.

— Păi de-abia a plecat.

— Nu, Mirciulică, flăcăul ăla să ia comanda… Ia să mă duc să am o vorbă cu el… Scuză-mă, coane Barbule!

— Oribil… comentă Olimpia, scoţând o batistă din poşeta pe care tocmai i-o întindea Mircea, observând că privirea mi se lipise de o tânără zveltă, îmbrăcată într-un văl care nu ascundea nimic din farmecele-i viguroase… În curând or să apară în costum de baie prin restaurante…

— N-ar fi rău!

— Eu, zise Mircea, ştergându-şi ochelarii uşor aburiţi ca să poată fixa mai bine pe aceea care făcea obiectul interesului general, ce să zic, sunt de părerea domnului Barbu: „n-ar fi rău!”

— Gata, copii, l-am adus pe meşter… Deci?

„Saramură”, „morun prăjit”, „scrumbie la grătar”, „Riesling de Târnave”, „nişte votci”, veneau atât de învălmăşite, încât sărmanul om abia mai prididea să noteze. Odată îndepărtat spectrul foamei. Olimpia îşi reaminti motivul care generase deplasarea: — Caseta… Când o ducem?

— Ptiu… Am uitat ca de foc… Sunt un nemernic, am poftit la o votcă şi am ras una mare la tejghea… se lamentă Nae.

— Am s-o duc eu, ne spuse ea cu o resemnare vibrantă în glas.

— Fir-ar a naibii de casetă, că ne strică tot cheful… Dă-o încoace, s-o duc eu.

— Coane Gelule, eşti un băiat de zahăr, m-ai salvat de furia olimpiană!

Eram foarte curios să văd rezultatele micii înscenări pe care o pusesem la cale. În ipoteza pe care o construisem, faptul că Olimpia trambala presupusa casetă a Gabriellei trebuia să declanşeze reacţia unuia dintre companionii noştri de voiaj. Şerban, pe care-l înştiinţasem telefonic din Mangalia, aştepta impacientat caseta şi pe aducătorul ei. Păru surprins când mă văzu: — Cum aţi reuşit să veniţi chiar dumneavoastră?

— Rodul unor întâmplări dirijate… Să vedem dacă a avut vreun rost toată înscenarea… Asta, urgent la Bucureşti, am continuat, întinzându-i caseta Gabriellei.

— Şi cu a doua ce facem?

— O audiţie fulger…

Audiţia a fost într-adevăr scurtă şi revelatoare: caseta era neimprimată…

— O primă certitudine. A fost înlocuită.

— Da. Dar care dintre cei trei?

— Fiecare, la un moment dat, a avut timpul necesar schimbului. Cheamă pe cineva să preleveze amprentele.

Operaţiunea se derulă rapid, într-o tăcere tensionată.

— Doar câteva impresiuni sunt mai clare. Cred că este vorba de trei persoane… una sunteţi dumneavoastră. Într-o parte şi pe una din laturi suprafaţa a fost uşor ştearsă raportă concis tânărul locotenent, împachetându-şi cu grijă trusa.

— Trimite pe unul dintre oamenii dumitale la „Pescărie”, i-am spus lui Şerban. Să găsească o modalitate să ia amprentele celor de la masa mea.

— E în regulă… Chiar dânsul, locotenentul Toader, vă poate însoţi. E un băiat descurcăreţ.

— Perfect. Ne vedem mâine dimineaţă. La revedere.

Eram aşteptat: dovezile de simpatie pe care mi le făcură membrii micului nostru grup arătau o neaşteptată dragoste pentru mine ori un consum exagerat al licorii de Târnave. Având un puternic spirit de echipă, m-am apucat cu aplicaţie să recuperez timpul pierdut. Mâncarea era excelentă, băutura bunişoară. Tocmai mă gândeam dacă e cazul să repet saramurica ori scrumbia la grătar, ori şi una şi alta, când îşi făcură apariţia în jurul ţambalului artiştii: vioristul, ca un greier uscat dar ghiduş, la ţambal, un tip impunător cu o minunată colecţie de dinţi din metale preţioase şi „acordeonul”, tinerel şi cu o fulguire de mustaţă. După uvertura de rigoare, se lăsă o linişte plină de reculegere. „Şi acum cântă pentru

dumneavoastră…” Pe ropotul dezlănțuit de aplauze, apăru Romica… Enormă, într-o imperială rochie de catifea roșie, împodobită ca un idol păgân cu nenumărate lanțuri și brățări strălucitoare. Marea Lăutăreasă…

„Niciodată n-am să uit
Cu ce dor te-am mai iubit,
Puișorul meu dorit…”

Vocea adâncă, gâlgâită, străbătea pânzele de fum și abur, bântuind pe la mese, printre sticle și ospătari, cu icneli și oftaturi, până da de-o pantă lină și unduioasă pe care-și făcea de cap. Stăteam ca-n muzeul figurilor de ceară, cu câte un surâs lățit pe față, semn că magia funcționa. Nu dură mult. Sala începu să se anime, participând activ.

— Extraordinar, domnule, și ce puritate de stil în modulații, se hazardă Barbu, mai avizat în problemă decât s-ar fi putut presupune.

— Mozart curat, interveni cu un fals entuziasm Mircea.

— Dacă așa îl cântați voi la Focșani, o fi, drăguțule, îl puse Barbu la punct.

Romica părea să ne fi luat de confidenți:

„Pentr-un cal și-o iapă sură,
Draga neichii,
Am necaz peste măsură
Și necaz peste necaz
Că vecinii face caz,
Supărare, supărare”

— Vă simțiți bine? susură lângă noi, cu o voce onctuoasă, un individ rotofei. Ochii, doi licurici speriați, erau pierduți în blocul de untură compactă care-i ținea loc de față iar zâmbetul, prin strălucire, te ducea cu gândul la soare…

— Sunt responsabilul unității, continuă el. E o mare plăcere să vă avem aici… Dintr-o dată fața i se congestionă și începu să răcnească: Fane, Fane…

Chelnerul care ne servea își făcu de îndată apariția:

— Da, șefu’… La ordin.

— Fane, vezi că paharele la domnii este murdare… Știți, stilul casei…

Nici n-apucă să termine fraza că Fane ne și înșfăca paharele.

— Stai, domnule, că mai aveam băutură în el, interveni precipitat Barbu.

— Doar n-o să vă lăsăm noi în pagubă! Se poate? Fane, aduci de urgenţă două baterii la domnii… E trataţia mea.

— Ce trataţie, de ce trataţie? îl întrerupse nedumerit Mircea.

— Stai blând, Mirciulică. E în regulă nea…

— Pascu. Să trăiţi!

— E în regulă, nea Pascule, continuă cu aplomb Dimoc, o să pun o vorbă bună la tovarăşii. Îmi place cum te descurci.

Din nou zâmbetul auriu, fericit, îşi făcu apariţia.

— Să trăiţi, începu el să susure… Oricând la dispoziţie. Să trăiţi!

— Ce a fost chestia asta? îşi arătă Olimpia uimirea, după plecarea responsabilului.

— Ce să fie? A dat norocul peste noi… Ne-o fi confundat cu nişte ştabi din conducerea lor, îi răspunse vesel Dimoc.

Pe la celelalte mese, melomanii ţinând isonul cântăreţei începură să îngâne, o dramatică promisiune: „Mă neică, de te-aş prinde pe-o cărare Te-aş distruge-n drumul mare

Ca să scap de întristare…”

Da’ pe care din voi, mă neică? mă întrebam în timp ce-mi fixam companionii de masă cu o privire pierdută într-un soi de tandreţe.

Treptat, dezlănţuirea devenise generală… Unii cântau cu ochii pierduţi în stuful decorativ, vreo trei nemţoaice se lansară printre mese într-un dans oriental pe melodia „Leliţo cu dinţi mărunţi”, doi indivizi parcă fraţi gemeni ai lui nea Pascu năvăliră să lipească sute mototolite pe frunţile năduşite ale artiştilor…

— Cam exagerează băiatul ăsta… mormăi Barbu. Stil, stil, dar n-apuc să beau un şpriţ.

Într-adevăr Fane, ca o zvârlugă, se învârtea de zor în jurul mesei noastre, schimbând încă o dată paharele, punând gheaţă în frapiere, dozând şprişurile, golind scrumierele după fiecare ţigară fumată. Cam neglijaţi de chelnerul care-şi dăruise întreaga capacitate fizică conform ordinelor şefului, cei de la mesele învecinate ne aruncau ocheade veninoase… Mai târziu, Toader, amuzat, mi-a relatat tratativele…

…Apropiindu-se de tejgheaua barului, i se adresase barmanului:

— Responsabilul, vă rog. Aş vrea să discut cu el.

— Păi da, noi de asta avem timp, de discuţii!? Aici se munceşte, mă băiatule, îi răspunse barmanul, aruncându-i o privire scurtă.

— Aş vrea, continuă Toader, scoţându-şi legitimaţia din buzunar.

— Ce ai vrea? Să reclami? Condica?… Vezi-ţi de treaba ta, tovarăşe, că de nu… Băi Floreo, vezi ce vrea omul. În mijlocul ameninţărilor, ochii îi căzură pe legitimaţia pe care i-o arăta Toader. Se albi la faţă şi începu să se bâlbâie:… Să trăiţi… N-am ştiut… Să trăiţi… Ziceam doar aşa… imediat îl aduc pe nea Pascu… Să trăiţi!

Pascu îşi făcu apariţia, gâfâind greoi, cu figura prevestitorilor de catastrofe iminente: — Îi dau mustrare cu avertisment, tovarăşe locotenent! i se adresă el implorator lui Toader. Adun tot colectivul, facem o şedinţă să-i condamnăm comportarea. Se poate să vorbească el aşa, unui tovarăş ca dumneavoastră?… Da’ să ştiţi că suntem în regulă! Poftiţi în birou să vedeţi actele. Poate serviţi o saramurică, un morunaş la grătar, că o să cam dureze până terminaţi verificarea…

— Poţi respira liniştit, Pascule, nu sunt de la „economic”. Uite ce vreau de la tine…

Pascu îşi luase rolul în serios şi dirijase el prima operaţie de schimbare a paharelor de la masa noastră, instruindu-l apoi pe ospătar cum să procedeze pentru al doilea schimb de pahare. Toader se arătase mulţumit de rapiditatea operaţiei, Pascu, de faptul că totul e bine până n-apare Miliţia economică, iar Fane spera să fie, gândindu-se că eforturile lui vor fi răsplătite printr-un bacşiş generos…

Ultima melodie, celebra „Baladă a pistolului”, fu cântată într-o deplină armonie de întreaga mulţime: „Bine-i să fii general

Cu pistol de caporal,

Să tragi gloanţe fără frică

Fără teamă că se strică…”

— Teribilă, domnule, zise Dimoc, ştergându-şi fruntea asudată. Mahalia Jackson e mică pe lângă ea, adăugă dând paharul peste cap.

Mircea, încă în transă, fredona: „C-am îmbătrânit şi nu mai pot / Şi nu mai ia pistolul foc”…

Olimpia, deşi abia se atinsese de băutură – fusese aleasă „mi-s şofer” – intrase şi ea în atmosfera pătimaşă a localului şi, cu lacrimi în ochi, nota pe un şervеţel de hârtie, să nu uite: „Neică, poţi să vii

Să mă ceri de la părinţi

Căci am mai fost măritată
Şi-am fost numa’ supărată…”

Un tânăr în costum de ginşi, ce se apropia surâzător, se opri lângă masa noastră: — Gelule, tu aici?

— Toadere, ce plăcere!… Scuzaţi-mă, un bun prieten!

L-am îmbrăţişat şi l-am sărutat pe amândoi obrajii, moldoveneşte, pe locotenentul Toader, ca pentru o regăsire după ani de zile.

— Doar ale tovarăşei, îmi şopti el la ureche. Cea de-a treia persoană ale cărei amprente sunt pe cutie nu face parte din grup!

Ne-am despărţit la fel de călduros. După o clipă de nedumerire m-am trezit îngânând: „Păi, supărare, supărare…” Îmi venise şi mie rândul să cânt…

Într-adevăr, ne cam întrecusem cu băutura. Pe drumul de întoarcere, în timp ce Olimpia şofa ca în circuitul „Trofeul Carpaţilor”, am început să discutăm problemele care apar de obicei la ore târzii: Dumnezeu, bani, sex. Divinitatea şi banii au fost expediate rapid, mai spinoasă a fost problema sexuală: fiecare ţinea neapărat să împărtăşească vasta experienţă proprie, a rudelor şi a cunoscuţilor. Dimoc se dovedea într-o vervă nebună; aşa încât Mircea simţea nevoia să îndulcească adevărurile prea crude, printr-un şir de „Să ne scuze doamna Olimpia…” Nae, exasperat de întreruperi, îl puse la punct: „Lasă, domnule, că Olimpia-i şofer şi doar ştii că şoferul nu-i om, face parte din maşină.” Înţeleaptă, Olimpia nu făcu caz şi dădu tonul la tulburătoarea romanţă „Iubesc femeia”. Şi aşa, bine dispuşi şi cu muzică, am ajuns la Vama.

Satul zăcea în beznă. Olimpia a garat maşina cam într-un peş şi am pătruns în curte, chicotind şi lovindu-ne de toate alea.

— Unde-i Alec? a biciuit aerul o voce severă, făcându-ne să ne oprim intimidaţi, ca nişte cătane care sar gardul după ora stingerii.

— A, doamna Mona, a respirat Olimpia. Ştiţi, noi acum venim şi nu…

Ochiul roşu al ţigării se agită nerăbdător.

— Să facă bine să se arate, că discutăm noi!

— Unde să fie? Naiba să ştie! Doarme tihnit şi bine acoperit! improviză Mircea, lăutăreşte.

Mona a răsucit comutatorul şi curtea s-a luminat. Ne-a cercetat neîncrezătoare şi treptat, trăsăturile i s-au moleşit şi s-a lăsat să cadă pe bancă.

— Cum, n-a plecat cu dumneavoastră?! Unde-i atunci…? Nu se poate!

Parcă turnase cineva peste noi o căldare cu apă. Ne-am privit unii pe alţii. Barbu a început să vorbească, stăpânindu-şi un tremur al vocii: — Mona, calmează-te. Când a plecat?

— Nu ştiu… am crezut… Privirea îi fugea de la unul la altul din ce în ce mai repede… M-am culcat. Ca prin vis am auzit-o pe doamna Olimpia când s-a întors. Apoi am adormit. Când m-am trezit era aproape zece şi Alec nu era în cameră… nici în curte… şi toată lumea dormea. Am crezut că a plecat cu dumneavoastră…

Îşi prinse faţa în palme şi spuse înăbuşit:

— Îl aşteptam, să-i spun câteva… Dar… Doamne, Dumnezeule, unde poate fi?

Ne-am privit din nou. Beţia ne trecuse pe loc şi spaima aceluiaşi gând ne încremenea orice mişcare. Dimoc şi-a revenit primul şi a spus: — Coniţă, nu te mai gândi la prostii. Las’ că-l căutăm noi şi ţi-l aducem vesel şi nevătămat, să-i spui ce ţi-o trece pe la gură. Duduie Olimpia, ia-o dumneata pe doamna Mona şi duceţi-vă înăuntru, că s-a lăsat răcoare.

Olimpia o luă de după umeri pe Mona care se lăsa moale şi intrară în casă.

— Imposibil! a izbucnit Barbu. E absurd!

— Absurd, neabsurd, hai să-l căutăm. Luaţi toate lanternele şi să-l căutăm prin grădină, prin curte, să nu i se fi făcut rău.

Ne-am împrăştiat. Am intrat în camera familiei Cernea ABC sforăia uşor, ca un motan bătrân. L-am scuturat de umăr.

— Ce-i… Olimpia, ce e?

— ABC, trezirea. Şi nu face gălăgie!

S-a aşezat pe marginea patului, scuturându-şi capul.

— Pune ceva pe tine. Alec a dispărut. Ia şi o lanternă!

ABC are talentul de a reveni rapid la starea de luciditate. S-a îmbrăcat repede şi am ieşit. Ceilalţi se strânseseră în mijlocul curţii şi discutau cu voci scăzute.

— Crezi că a fost ucis? m-a întrebat ABC în şoaptă.

— Cine să-l fi ucis? Toţi suspecţii erau la Constanţa.

Ne-am apropiat de grup.

— Nu l-am găsit, ne-a comunicat Mircea. Credeţi… Dumnezeule! Ar fi cumplit.

— Sper să nu faci o scenă, nu-i momentul a spus dur Barbu. Ce facem?

— În sat nu poate fi, e beznă peste tot.

— Da, și la Țintoi era stinsă lumina. Mă gândeam când am venit, să trecem pe la ei, poate mai luam o sticluță…

— Domnule Cernea, dumneata ai fost acasă. Ce s-a întâmplat?

— Nu știu nimic. Am fost cu copilul, l-am culcat pe la 8. Nu l-am văzut prin curte.

— S-o fi dus să facă baie…

— Glumiți. Domnu' Alec, baie noaptea… Doar dacă…

— Bine, Mircea. Haideți să-l căutăm pe plajă. Ne răspândim și o luăm de la capăt.

Am plecat în tăcere. Marea lumina fosforescent în întuneric. Am rămas mai în urmă cu ABC. După ce ceilalți s-au îndepărtat, l-am întrebat: — Ce părere ai?

— Precis a fost ucis… Petrescu, Gabriella, el. Toți erau implicați… Ce s-a întâmplat cu caseta?

— Cineva a înlocuit-o pe drum.

— Asta înseamnă că avem de-a face cu o bandă întreagă. Iar afacerea e mult mai serioasă.

— Dar dacă a fugit? Să fi fost el asasinul?

ABC s-a împiedicat într-un bolovan, a înjurat scurt și s-a oprit:

— Extraordinar! S-ar putea să ai dreptate. Oricum are un complice printre ceilalți trei. Gelule, trebuie neapărat să luăm legătura cu Gibi. Eu zic să-i arestăm pe toți, nu ne mai putem permite să așteptăm. Și într-un caz și într-altul, situația e foarte urgentă.

Am continuat să merg în tăcere. Ce era de făcut? Avea ABC dreptate? Tot ce aflasem până atunci nu se lega deloc cu dispariția lui Alec. Ajunsesem la capătul plajei. Afară de mormane de alge și de lemne scoase de valuri, nu găsirăm nici o urmă a trecerii lui Alec. Ceilalți ne așteptau. Dimoc fuma. Mi-am scos o țigară și am aprins-o.

— Hai pe faleză, propuse Barbu.

Am urcat panta povârnită, luminată de cercurile lanternelor. Când am ajuns în coamă, ne-am rotit ochii în jur. Totul se întindea întunecat și tăcut sub lumina palidă a câtorva stele. Am pornit spre casă, căutând drumeagul care șerpuia între porumbi și râpă. De după un deluşor, s-au arătat câteva mașini, o rulotă și un cort mic, luminat.

— Să-i întrebăm, or fi văzut ceva…

Pe măsură ce ne apropiam, a început să se distingă o voce. Lălăia o

romanţă din care se distingea doar „Monte Cassino”, lungit cu jale.

— Sunt polaci… Hai, domnule… În ce limbă ne înţelegem cu ei?

— Ştiu eu rusește, murmură Mircea.

Ne-am oprit şi Mircea a îngenunchiat, a lansat un „Proşe pane” şi a aşteptat. Vocea a mai răcnit un „Monte Cassino” şi a tăcut. O umbră s-a profilat şi un cap blond şi ciufulit şi-a făcut apariţia pe sub foaia ridicată.

— *Priateli*, a început Mircea.

Blondul şi-a arătat toţi dinţii, a aprobat cu entuziasm şi a ridicat foaia, invitându-ne cu un gest larg.

— *Gut, haraşo, vaidite… U nas mnogo votca…*

— *Vî ne, videli celovec… edno… celovec bolşoi…*, îndrugă Mircea, băgând capul în cort… Conu’ Alec! strigă şi se trase înapoi ca şi cum ar fi văzut o stafie…

— Ce-i, ce-i? ne-am repezit noi.

În cort, printre sticle şi pahare, instalat comod, Alec ne privea cu un surâs plin de beatitudine.

— Cum, domnule, aici erai? Ca să vezi; noi te căutam înnebuniţi în tot satul şi dumneata… Doamna Mona…

— Las-o pe Mona, articulă greoi Alec. Ea doarme. Ea nu ştie nimic…

— Pe dracu nu ştie, ai încurcat-o, *mon cher,* spuse Barbu. Cum ai ajuns aici?

— Păi, a venit domnul să ia apă. L-am condus şi, foarte gentil… *c’est un vrai* şleahtic… mi-a spus că are ţigări de vânzare. Dar poftiţi, poftiţi…

În timpul acesta polonezul trăsese saltelele scoţând o sticlă pe care ne-o arătă cu mândrie: — *Cista votca Viborova*! declară ridicând un deget spre atenţionare.

Desfăcu vreo două capace de termos, turnă şi începu să le împartă.

— *Drujba*! *Mî i vî, Polska i Rumînia, bruderşaft*!

Mircea şi Barbu, care intraseră în cort, dădură băutura peste cap.

— Brrr, se scutură Mircea. Mare spaimă ne-ai făcut, domnu’ Alec!

— Hai să stăm, să ne tragem sufletele, propuse Dimoc. Oare o fi votca poloneză chiar aşa tare cum se spune?

— A, nu-i cine ştie ce! îl asigură Alec. Beţi, beţi, ne îndemnă el. Simpatic omul… Extraordinar… Şleahtic, vă spuneam. Am luat cinci pachete Marlboro cu douăzeci de lei pachetul.

— Ia să văd, deveni interesat Dimoc. A, poloneze, spuse, dezamăgit.

— *Ia, ia, lisensia… made in Poland,* ne asigură gazda noastră, turnând

încă un rând.

— Chiar v-ați speriat? râse cochet Alec.

— Da’ ce sperietură… aseară persoana care a bântuit prin curte, acum dispari matale… dar ce, parcă-i de glumă?

— Domnule Mircea, poți fi liniștit. Am dezlegat misterul. El era!

— Cine? ne-am repezit noi.

— El, polonezul… A sosit aseară, era ceață și a intrat în prima curte să caute o cameră!

— *Ja, ja*! *und der hunt, ham, ham*!

— S-a speriat omul și a fugit.

— *Ja, ja*, speriat… *Jenșcina*. „Aaaaa”! Tac, tac, râse polonezul fericit.

Barbu îi privi scârbit, își mai umplu o dată paharul și-l dădu peste cap: — Auzi! „sadicul”… mormăi ca pentru sine.

— Fainã votcă, dar hai să ridicăm șleahta că altfel chiar se lasă cu omor, decretă Dimoc.

Ne-am ridicat și am părăsit pe amabilul turist din țara prietenă, cu mari promisiuni și cu un șir de *Dasfidania, Aufvidersen* și *Dovidenia*. Și, luându-l în mijlocul nostru pe Alec care mergea ca un lup de mare în permisie, ne-am îndreptat fericiți spre casă.

În pragul ușii ABC a căscat prelung și m-a întrebat:

— Cât a mai rămas din cele 24 de ore pe care ți le-a dat Gibi?

CAPITOLUL XI

„Cuprinzând câteva amănunte cu privire la nişte întâlniri precum şi diverse alte chestiuni printre care figurează în mod special anume descoperiri în legătură cu mai mulţi domni şi o tânără doamnă.”

Absurd scenariu și, ceea ce e mai rău, plictisitor! Cine naiba îi pune pe ăștia să facă filme, polițiste? Specialistul din mine era revoltat. Cum, tamnesam, caseta să se afle în decolteul planturoasei cântărețe? În timpul ăsta prezumtivii făptaşi îşi vedeau liniştiţi de ocupaţiile lor: Dimoc mânca piersici, Mircea repara o mașină… Atenția îmi fu atrasă de piciorul vecinei din stânga, blonda magnifică pe care o zărisem la Neptun. Pantofii noștri făceau cunoștință: Guban 180, hârșâi blacheul tocului pe parchetul sălii, Romarta 380, răspunse cu un scârțâit ușor jenat tocul cui. Au aceeași origine, mi-am zis cu încântare – pielea de porc. Ce contează rasa? Doar tot militățm pentru egalitate între rase. Sunt deci făcuți să se înțeleagă, am concluzionat optimist, în timp ce mâna tatona în întuneric pentru o mai deplină apropiere… O serie rapidă de împușcături îmi readuse ochii pe ecran. Barbu, rânjind macabru, trăgea de zor în formele pline ale dizeuzei. Tocmai încercam să restabilesc contactul, întrerupt pentru un moment, cu Romarta 380 când… O a doua rafală de împușcături mi-a risipit și ultimele clipe de dulceață ale visului… Am sărit brusc din pat…

Ușa trosni puternic, deschizându-se brusc, iar pe ea năvăli, gata să se prăvale, Olimpia…

— Ce-i, ce s-a întâmplat?

— Gelușoru, ce bine că ești bine… adică vroiam să spun… Domnule, dar sunt o femeie serioasă, ce-i ținuta asta?

— Păi, dacă dai buzna?

Am început să mă-mbrac cu mișcări domoale, în timp ce Olimpia, întoarsă pudic cu spatele, debita ultimele știri: — …Știi, Filip ne-a sculat pe la patru jumătate. Îl doare burtica… Nu știu ce a reușit să-i dea Aby că are o diaree, sărmanul copil… Ce se dă la diaree, nu știi? Și Didina, sărmana…

— Ia-o încet c-am rămas cu un vertij de aseară. Ce-i cu Didina?

— A venit cu prima „Rată”, la cinci jumate. E distrusă, biata femeie. Plânge tot timpul și nu vorbește decât despre dric și coșciuge.

— Comoara mea, fă-mi te rog o cafea, mare şi amară. Am o durere parşivă de cap.

— Păi dacă ai băut ca un…

Într-adevăr, ne cam întrecusem cu băutura aseară. Când ne-am culcat în plină euforie era ora două. Acum este ora şapte. Buna dispoziţie dispăruse, rămânând în schimb zvâcnirile spasmodice din ceafă, senzaţia de carton gudronat pe care mi-o dădeau cerul gurii şi gâtul… Trebuia să mă grăbesc, ora întâlnirii cu mesagerul lui Şerban se apropia. Am început să mă rad – cumplit cum pot să vibreze maşinile de ras electrice! – încercând să-mi pun ordine în idei…

…Schimbarea casetei însemna un mare pas înainte pentru anchetă… mai bine zis, primul pas. Caseta–Gabriella–Petrescu, până aici inelele lanţului se legau… Petrescu–Vîlsan? Continuarea părea mai mult ca sigură. Îmi puneam mari speranţe în descifrarea conversaţiei de pe casetă, pentru a avea certitudinea lipirii ultimului inel. Care dintre cei trei? Evenimentele serii trecute îmi reveneau în minte, întrerupte din când în când de frânturi din conversaţiile avute în alte ocazii cu Barbu, Nae sau Mircea. Aveam senzaţia că-l descoperisem pe făptaş, dar n-aveam nici o probă pentru încriminarea lui.

— Gelule… uite cafeaua, cum îţi place ţie!

Olimpia îmi întinse o cană cam de vreo jumătate de kilogram de cafea şi se aşeză la masă sprijinindu-şi gânditoare zulufii în palme.

— I-am dat mexaform… zeamă de orez… ceai de mentă… degeaba!

— Fierbe o lămâie cu coajă cu tot în apă, pune şi mentă şi dă-i fiertura. Mama ne-o aplica în cazuri disperate.

— Zău? Să încerc… dacă-i trece burtica, te las o zi întreagă să te joci cu el.

— Admirabil suflet ai…

— Unde pleci?

— Treburi. ABC ce face?

— Îţi dai seama… de opt ori l-a schimbat pe Filip de la patru…

— Vezi, dă-i lămâie, nu uita.

În curte era o atmosferă turbată. Ziua se anunţa foarte călduroasă, răcoarea nopţii dispăruse cu totul şi razele încingeau deja praful. La masa de sub umbrar Mona şi Alec îşi beau cafeaua în tăcere; când m-au zărit au moţăit scurt din cap. I-am evitat strategic şi am plecat în mare grabă spre cârciuma satului.

În încăperea întunecoasă domnea un miros stătut de băutură şi fum rece. Pe scânduri luceau opturi umede, semn că nea Tase făcuse curăţenie mare. Singurul consumator era locotenentul Toader, în civil; văzându-mă, începu să strige ca şi cum i-ar fi fost frică de o amnezie bruscă a mea: — Nea Gelule, aici sunt!

Întâlnire conspirativă de acord, dar nici aşa, tam-nisam, „Nea-Gelu”.

— Locotenente, ce e limbajul asta? l-am întrebat, odată instalat la masă.

— Să trăiţi, îmi răspunse el şoptit… dumneavoastră aţi spus să ne arătăm cât mai familiari unul cu altul.

— Bine, bine… Am privit cu îngreţoşare paharul pe jumătate plin cu bere… Cum naiba poţi bea la ora asta?

— Nea… Tova… Gelule… permiteţi să raportez, cred că v-ar face grozav o bere. E cel mai bun leac contra mahmurelii. Vă spun din experienţă.

— Nu mai spume… Una din două: ori mă otrăvesc, ori mă trezesc… Nea Tase, dă-mi o bere… Ei, ce-ai adus? l-am întrebat, sorbind cu fereală din pahar… O limpezeală plăcută mi s-a scurs în stomac, apoi, încet, s-a urcat spre cap şi durerea a început să dispară… Extraordinar, locotenente, ştii că ai dreptate în chestia cu berea?

Faţa rotundă a interlocutorului meu s-a luminat de zâmbetul fericit al celui care şi-a început ziua cu o faptă bună.

— Tovarăşul locotenent major Şerban v-a trimis plicul acesta.

Am scos hârtiile una câte una… Colegii din Bucureşti lucraseră toată noaptea încercând să scoată maximum din bolboroseala fără cap şi coadă care sperasem a fi o discuţie revelatoare pentru moartea lui Petrescu. Fuseseră puse în evidenţă doar câteva cuvinte disparate. Din ceea ce spunea Petrescu se înregistrase doar: „Banii sunt ai mei!… făcut puşcărie… Vîlsan… pe mâna Miliţiei.” Din ceea ce spunea vocea a doua, cea a unui bărbat, se descifrase doar „mâine seară… lasă Miliţia…” Destul de puţin, dar suficient în acelaşi timp pentru stabilirea amprentei vocale a conlocutorului lui Petrescu. Era nevoie, îmi comunicau cei din Bucureşti, ca posibilii bănuiţi să fie puşi să rostească unul dintre cuvintele de pe înregistrare; mi se sugera folosirea cuvântului „seară”, atrăgându-mi-se atenţia ca în fiecare înregistrare cuvântul să fie în contextul aceleiaşi propoziţii.

— Ce trebuie să fac? îmi întrerupse Toader meditaţia.

— Îi spui lui Şerban că trebuie să imprime declaraţii ale tuturor

bărbaţilor din curte. Să se descurce cum o şti, dar fiecare dintre cei interogaţi va trebui să spună propoziția: „În seara zilei de 18 august”.

— E în regulă! Să trăiţi!

Am luat-o agale spre casă… Lanţul mi se părea complet. Pomenirea numelui de Vîlsan era concludentă. În sfârşit, după zile de tatonări bezmetice, aveam câteva certitudini…

* * *

Ora 9. În curtea familiei Petrescu îşi făcu apariţia echipa Miliţiei. „Musafirii” Didinei, pentru a folosi acest eufemism cu aer patriarhal, îi priviră cu o suspiciune amestecată cu neliniște: reprezentanţii ordinii aveau înfăţişarea unor oameni obosiţi şi morocănoşi care şi-au petrecut noaptea trudind din greu între hârţoage şi telefoane. În special Şerban îşi pierduse întreaga vioiciune şi amabilitate: sprâncenele încruntate, buzele strânse, totul se dovedea de rău augur. Aşteptă în picioare, sub umbrar, lângă masa pe care se mai aflau ceşti, scrumiere, untiere, borcane de gem de diverse sorturi. Unul câte unul, toţi ceilalţi se strânseră, neîndrăznind parcă să se aşeze sau să vorbească. Chiar şi Mona şi veşnic glumeţul Dimoc aveau aerul unor elevi prinşi copiind de un magistru sever.

Şerban tuşi, dregându-şi vocea:

— Sunt prezenţi toţi?

— Studenţii… şopti intimidat Mircea… au plecat de ieri la „2 Mai”, la nişte prieteni cu cortul…

— Nea Pandele şi coana Milica… Da’ ei nu mai stau aici, s-au mutat.

— Ştiu. N-au importanţă, le-am verificat alibiul.

— Ce alibi, dom’le? izbucni Dimoc.

— Alibiul pentru noaptea în care a fost asasinată Gabriella Popa.

Se lăsă o linişte grea… ciripitul păsărelelor şi zarva obişnuită a ogrăzii făceau şi mai evidentă această tăcere…

— Imposibil… aruncă scurt Barbu, cotrobăind în buzunarul halatului după pipă.

— Gabriella Popa a fost ucisă… Nici sinucidere, nici accident.

Şerban le mai lăsă câteva clipe pentru a digera vestea, apoi anunţă scurt:
— Nimeni dintre cei prezenţi nu are voie să părăsească localitatea definitiv. Avem nevoie de noi declaraţii din partea dumneavoastră. V-am ruga să ne

puneţi la dispoziţie o cameră şi să intraţi pe rând, pentru completări la interogatoriu.

Gelu aştepta răbdător la masa din curte să-i vină rândul. Didina, aflând despre asasinarea Gabriellei, dădu un scurt concert de bocete. Îmbrăcată în negru, cu broboada până deasupra sprâncenelor, era o apariţie cutremurătoare: Gelu ascultă răbdător întreg pomelnicul morţilor din sat, începând cu cei din război şi terminând cu baba Ianula, decedată cu un an în urmă la frumoasa vârstă de 98 de ani…

Cei care ieşeau de la interogatoriu, fără chef de vorbă şi de viaţă în general, îngroşau rândurile ascultătorilor sus-zisului pomelnic.

În cele din urmă, auzindu-se strigat, Gelu intră.

— Cum merge, Şerbane?

— Am făcut cum aţi ordonat. Trimit imediat înregistrările la Bucureşti? Sper ca diseară să avem rezultatele… Fiţi amabil, lămuriţi-mă, ce naiba e chestia asta cu amprenta vocală? Voiam să vă întreb de ieri dar eraţi prea presat de timp.

— O noutate de mare efect. Se pleacă de la descompunerea unei litere oarecare în sunete primare. Dintre frecvenţele de emisie ale acestor sunete una este dominantă. Dominanta şi armonicele sunt transformate cu ajutorul calculatorului în valori de amplitudine în funcţie de timp. Pe aceste valori se fac analize numerice şi spectrale. Având o înregistrare-martor se poate alege o secvenţă de litere sau, cel mai frecvent, o literă caracteristică într-un anumit context şi apoi analizele numerice şi spectrale ale acestei litere pot fi comparate cu cele ale literei înregistrate. Amprenta vocală se reduce tocmai la acest lucru: o literă emisă de o voce oarecare într-un anumit context foarte precis, va avea mereu acelaşi parametri… E clar?

— Clar nu, dar e foarte interesant. Să sperăm că „seara” ne va destăinui făptaşul.

— Da… Altceva?

— Blonda! Adina Ceauşu, celibatară, 31 de ani. Secretară la Institutul de Cercetări Metalurgice, unde lucrează de şase ani… Şi ţineţi-vă bine, vine bomba: acum doisprezece ani era dactilografă la Vîlsan… Extraordinar! Cum aţi dat de ea, tovarăşe căpitan?

Vorba lui Şerban, „extraordinar”! Mi-am ascuns uimirea sub un zâmbet uşor, plasat în colţul buzei stângi, în stilul meu caracteristic.

— După furt a mai lucrat vreo opt luni acolo, apoi şi-a dat demisia. Până la noua încadrare la întreprinderea unde e acum, timp de doi ani şi

jumătate n-a lucrat nicăieri. Cei de la serviciul Personal declară că e o salariată conştiincioasă, punctuală, care nu le-a creat nici o problemă specială până acum. Relaţiile cu colegii de serviciu, destul de reci şi rezervate. Singura chestie deosebită este că tânăra duce o viaţă pe un picior prea mare faţă de salariul primit – îmbrăcată elegant totdeauna, pachetul de Kent zilnic… Explicaţia, şi-o dau tot ei, ar rezida în plastica deosebit de avantajoasă a domnişoarei Ceauşu. La Neptun a venit pe 17 august, seara. A doua zi dimineaţă a fost văzută cu austriacul acela, Hans Siller. Au mai fost văzuţi de câteva ori împreună în următoarele zile, apoi tipul a plecat la Viena. S-a întors ieri la prânz. Aseară au avut o conversaţie de douăzeci de minute pe terasa de la „Azur”… Cam atât până acum. Colegii din Bucureşti vor face o anchetă pe strada unde locuieşte, poate va ieşi la iveală bărbatul sau bărbaţii din viaţa Adinei Ceauşu.

— Continuaţi supravegherea ei. Ce e cu austriacul?

— Hans Siller. 45 de ani, comerciant la Salzburg. Vine pentru a şasea oară în România, de fiecare dată la Neptun. Băiat de viaţă, generos în bacşişuri, atras cu precădere de sexul frumos. În decursul anilor a încheiat câteva mici afaceri cu statul nostru: a cumpărat vin şi coniac. Trai pe picior mare, aruncă banii în stânga şi în dreapta, în fiecare an vine cu altă maşină… A, uitasem, în ultimii doi ani e însoţit de un individ pe care-l prezintă drept secretarul lui: Anton Miller, 27 de ani, om la toate, de la scris corespondenţa până la adusul micului dejun la pat.

— Ce părere ai?

— Ar putea fi doar o simplă aventură de vacanţă… În tot cazul îi supraveghem şi pe ăştia doi.

— Am şi eu o noutate – s-a lămurit povestea cu vizitatorul nocturn: era un turist polonez care intrase să caute o cameră.

— Perfect. Atunci plec la Mangalia, să lămurim chestia cu caseta.

— Pe la ce oră crezi că poţi fi înapoi?

— Trei jumate, patru… La bufet?

— Da… Spor la treabă!

— Asemenea… Să trăiţi!

Ora 10:15. Echipa Miliţiei se urcă în Aro şi dispăru într-un nor de praf. Gelu îşi convocă propria echipă, formată din ABC, complet stors de puteri. Olimpia care nu înceta să aducă mulţumiri geniului farmacopeic al mamei nu mai puţin genialului naş, plus prea tânărul Filip. La iuţeală le comunică planul de bătaie şi împărţi ordinele: — ABC, îl urmăreşti pe Barbu; l-am

auzit spunându-i Monei că pleacă la 2 Mai. Olimpia şi cu mine ne ocupăm de Pîrvu şi Dimoc.

— Şi Filip pe cine urmăreşte? se interesă candid Olimpia.

— Uzezi de farmecul tău personal şi poate convingi pe unul dintre cei doi, să-i fie bonă iubitului de Filip.

ABC încuviinţă scurt şi ieşi în curte. Interesându-se discret de soarta lui Barbu, află că acesta tocmai plecase. Mai apucă să înhaţe o sacoşă şi o sută de lei şi se năpusti spre şosea. Când ajunse, răsuflă uşurat: în staţia de maşini, Barbu urmărea cu un interes neobişnuit pentru flegma sa britanică două tinere cu ochelari enormi, drapate în metri de borangic prin care se străvedeau formele suave şi bronzate.

Cum „Rata” tocmai se arătase, gâfâind obosită, ABC se strecură în urma celor ce se îmbulzeau, luă un bilet până la ultima staţie şi se rezemă discret lângă uşa din spate. La „2 Mai” Barbu coborî la iuţeală şi se îndreptă cu paşi elastici spre plajă. ABC lăsă câteva clipe să treacă, apoi porni amestecându-se cu un grup de tineri gălăgioşi. Reflectă că, hotărât, a îmbătrânit: spectacolul uliţei care ducea spre plajă îi era absolut de neînţeles; ideea de mare i se asociase în minte totdeauna cu ideea de şort, costum de baie cât mai redus, ori acum… O revoluţie probabil că avusese loc în vestimentaţia cerută de un sejur marin: trâmbe întregi de stambe colorate învăluiau siluetele feminine, dându-le un aer de cadâne scoase la plimbare… unde e oare sănătoasa şi vesela modă mini?… se întrebă cu nostalgie. Pe plajă, îmbulzeala de staţiune italiană în plin sezon îl făcu să se teamă că l-a pierdut pe Barbu. Făcându-şi loc printre trupuri… slavă domnului că măcar pe plajă îşi scot metrajul de pe ele!… căută din ochi silueta spătoasă şi bine bronzată a urmăritului… Uite-l! „Conu” Barbu era în mare tête-à-tête cu o blondă languroasă al cărei costum de dantelă mov dădea deplină satisfacţie celor mai ascunse idealuri estetice pe care ABC le avea într-un ferit colţişor al sufletului său. Din păcate, foarte curând, Barbu sărută îndelung mâna blondei care se îndepărta cu acel mers inimitabil pe care îl mai au doar manechinele când prezintă produsele fabricii „Tricotajul Roşu”…

Un grup de doamne între două vârste şi domni distinşi îl primiră pe Barbu cu aclamări graseiate. ABC suspină din fundul inimii şi-şi căută un locuşor la distanţă potrivită, blestemând graba în care plecase, fără pălărie de soare şi fără ochelari…

Gelu avu mai puţin noroc: ieşind în curte, află de la Alec că Mircea

plecase de mult.

— Unde naiba să-l găsesc acum… voiam să-i cer un sfat, Filip a făcut o enterocolită şi el ca farmacist…

— Săracul copil… dacă şi părinţii ăştia… scuză-mă, domnule inginer, dar vorba Monei… A, cu domnul Pîrvu e simplu, îl găseşti la stânci.

— Păi, parcă auzisem ceva de secretul dispariţiilor…

Alec râse amuzat:

— Secretul lui Polichinelle. Pîrvu face nudism şi se jeneză de doamne… Du-te, domnule, îl găseşti după fosta cherhana… să-mi spui ce va zice când o să te vadă. Mona o să se amuze *„follement”*.

Gelu, mai precaut ca prietenul său, se înarmă cu o pereche de ochelari şi cu o pălărie enormă de paie şi porni spre faleză. Era o căldură cotropitoare, de miez de vară. Plaja stâncoasă care se întindea la poalele falezei juca în aerul fierbinte. Din loc în loc, câte o formă singuratică întinsă la soare sau în mare, vreun pescar îndârjit care dădea la guvizi. Gelu înjură în gând apucăturile bizare ale lui Mirciulică, ştergându-şi şiroaiele de transpiraţie. La un moment dat poteca se termina într-un gard de sârmă şi, cu chiu cu vai, reuşi să coboare pe nişte trepte improvizate pe plajă… Mircea, nicăieri. Gelu mai continuă o vreme pe plajă, alunecând printre bolovani şi scoici. De după un colţ al falezei, pe neaşteptate, se zări o viermuiala de trupuri şi umbrele: „Cum, am şi ajuns la «2 Mai»?… Unde o fi dispărut?”, îşi spuse, gândindu-se că n-ar fi pentru prima oară când un chip blajin ascunde un suflet tenebros… Strecurându-se printre castele de nisip, sticle de bere şi saltele, mai merse vreo două sute de metri, întrebându-se ce-i rămâne de făcut… Ia te uită ce surpriză! …Adina Ceauşu, blonda pe care o urmărea de zor Miliţia constănţeană, întinsă pe un prosop uriaş, îşi însorea formele voluptoase… Un demon mic şi roşu care deseori se remarcase prin sfaturile lui cinice îi şopti lui Gelu că acum ar fi momentul să se precipite în mijlocul acţiunii… dar, în aceeaşi clipă, îngerul bun îi şopti că e zadarnic …nu vezi oare că altul ţi-a luat-o înainte? Într-adevăr, Mirciulică, mai roşu şi zâmbitor ca niciodată, apăru agitând un flacon impresionant şi, aşezându-se pe prosopul blondei, începu conştiincios să întindă uleiul auriu pe nu mai puţin aurita piele. Reprimându-şi cu greu un sughiţ de uimire, Gelu îşi roti ochii în jur… la câţiva metri de fericita pereche stătea ca un arhanghel al dreptăţii unul dintre tinerii pe care-i zărise în biroul lui Şerban. Trupul bronzat nu-l deosebea de obişnuiţii oaspeţi estivali, dar revista „Cinema”, pe care părea că o cercetează cu atenţie de cinefil avizat, nu-l împiedica să privească

perechea de pe prosop. Convingându-se că blonda și însoțitorul ei se află în pază bună, Gelu tăie plaja de-a curmezișul și ieși la șosea. Se pare că era o zi norocoasă, pentru că, abia ajuns, zări în stație mașina de Vama, ba chiar, după un sprint scurt, o și ajunse și se așeză gâfâind ușurat…

Ora 12. În curte era liniște… Didina îl anunță că domnii erau la plajă și reîncepu panegiricul calităților defunctului soț și jelania anilor care o așteptau, mai ales că acum, cu pacostea asta care s-a abătut asupra curții, nici un musafir n-o să mai vrea să vină… Gelu bău o cană cu apă, își turnă restul găleții în cap și hotărî să meargă să vadă cum se descurcă cel de-al treilea membru al echipei cu Dimoc…

Plaja se întindea, plină de mărăcini, pietroaie și mormane de scoici. O turmă de oi cobora veselă spre mare, ridicând un nor de praf. Canalul deversor de la irigații își amesteca apa mâloasă cu unda valurilor. La vreo sută de metri, un escavator urla, săpând nisipul, în vreme ce vreo opt camioane își așteptau rândul la încărcat. Printre oi și șoferi se străvedeau umbrele cochete și corturi viu colorate în depărtare se zărea cortul albastru sub care, desigur, Olimpia și pruncul îmblânzeau cu grația lor spiritul cam din topor al cinicului Dimoc, …„Fericitul”, suspină Gelu, apropiindu-se de cort.

Olimpia, cu un bloc de desen pe picioare, privea concentrată un creion pe care-l ținea cu brațul întins.

— Olimpia! Ce faci?

Olimpia tresări din transa creației, îl privi cu ochi încețoșați, apoi îi râse fericită: — Gelușoru… ce bine-mi pare că ai venit… Încercam să măsor vaporul care se vede acolo… Ce spui, nu-i divin?

— Unde-s ceilalți?

Olimpia tresări speriată, apoi se ridică dintr-un salt, luând-o la goană: — Vai, Filip…

Se întoarse după o vreme, aducându-l de o aripă pe îngerașul blond care, plin de noroi, urla cât îl țineau plămânii.

— E nemaipomenit… Lui Aby îi seamănă! Cum îl scap o clipă din ochi, drept în mocirla aia care a rămas de la ploaie se vârâ!

— Nae unde e?

— A plecat… spuse, spălându-și țâncul care protesta din răsputeri.

Gelu o prinse de umeri și o zgâlțâi:

— Unde a plecat? Nu ne-am înțeles să nu-l scapi din ochi?

— Vai, Gelule, răspunse, în pragul lacrimilor… Cum puteți fi voi,

bărbații, atât de neînțelegători? Am făcut tot ce-am putut, i-am surâs cât am știut mai dulce, i-am povestit viața lui Cézanne, i-am vorbit despre fovism… Dar Filip nu-l mai slăbea, se cățăra pe el, îi băga nisip în gură, ce mai… La un moment dat a zis că și-a terminat țigările și se duce la 2 Mai, A plecat pe faleză. Ce era să fac? I-am propus să-l însoțim și noi, dar a clătinat din cap și a întins-o. Era să alerg cu copilul în brațe după el? I-am spus să-mi cumpere un kilogram de orez și…

— Când a plecat?

— Eu știu?!… De vreo oră… Stai, unde fugi?

Gelu se cățără pe faleză și o luă în pas alergător spre 2 Mai. Dacă… drace, asta-i dacă te lași în baza femeilor!… După vreo zece minute își mai domoli pasul, încercând să-și regăsească suflul și întrebându-se unde ar putea fi Dimoc.

— Salutare, dulce floare… Unde alergi așa, frate? Las’ că te așteaptă ea… Ce-ai pățit, dom’le, ce te uiți la mine de parcă aș fi stafie?

— Domn’ Nae… Scuză-mă, mă gândeam…

— Bravo, frumos lucru să te gândești, chestia e la cine…

— Mă gândeam dacă mai găsesc deschis la 2 Mai.

— Ce-i, și pe mata te-a mobilizat conița Olimpia? Lasă, domnule, că ne ducem după-amiază cu mașina… Trebuia să-i aduc niște orez. M-am luat cu vorba, că am întâlnit o cunoștință… o femeie… clasă!… Hai înapoi că acum s-a închis!

— Nu, eu aveam o întâlnire, dar cred că nu m-a așteptat…

— Ce zici, domnule, de dandanaua în care ne-am trezit, cu Miliția, cu crima?

— De, știu eu… neplăcut, într-adevăr.

— Las’ că se lămuresc ei… Fii atent, să-ți arăt o chestie să mori de râs. Ia uită-te pe plajă… Uite-l pe Mirciulică…

Pe plajă, pe un petic de nisip între două stânci, Mircea, în costumul și postura în care se fotografiază de obicei copii până într-un an, privea concentrat într-o carte.

— Hai să-l strigăm, să vedem ce mutră face! Al dracului de secretos tipu’!

— Lasă-l, să nu se jeneze!

— Fie cum zici. Ce spui de el? O întinde de unul singur și toată ziua se prăjește ca peștele în tigaie. Așa-s tipii ăștia insignifianți, naiba știe ce zace în dosul ochelarilor lor… Uite c-am ajuns… …hai s-o luăm și pe conița

Olimpia, să mergem la masă.

Olimpia plecase, aşa că făcură o baie şi se îndreptară spre casă.

Gândurile lui Gelu se răsuceau mereu în jurul aceluiaşi Mircea. Amănunte se aglomerau, veşnicele lui absenţe, întâlnirea cu Adina Ceauşu… cam prea multe coincidenţe!

— Măi, măi, se anunţă cu haleală de soi, rosti cu voce mare Dimoc, amuşinând aburii care se ridicau din oala pe care o ducea Didina.

— De sufletul răposaţilor… Am făcut ciorbă de fasole verde şi sarmale de post, şopti printre lacrimi gazda.

La masă se aflau Vasiliazii, Barbu, Olimpia cu Filip.

— Domnule Nae… Ce bine-mi pare că te văd, respiră uşurată Olimpia, înghiţind restul frazei la privirea neagră pe care i-o aruncă Gelu. Geluşoru, crezi că pot să-i dau şi lui Filip ciorbă de fasole?

— Parcă avea diaree, comentă pe un ton acru Mona, sorbind distins.

— A, mi-a dat naşul lui un leac, ceva extraordinar!

— Ar fi mai bine să vă abţineţi, încheie Barbu.

— Tatăl meu, colonelul, spunea că în timpul campaniei din ’42, când a fost dizenteria aceea teribilă…

— Alec!

— Scuză-mă, Mona, voiam să spun că, vorba franţuzului: *„à un mal, un mal et demi”* adică, pe româneşte, cui pe cui… Uite-l şi pe domnul Mircea! Hai, domnule, că te aşteaptă cucoanele!

— Sărut mâinile la doamne!… Ce bunătăţi mâncaţi? Mi-e o foame, ceva extraordinar!

Pîrvu se aşează, frecându-şi satisfăcut mâinile şi-şi turnă două polonice pline. Barbu sorbi de vreo două ori şi se opri, privind plictisit: — Cam anostă ciorba. La 2 Mai se găteşte mai bine.

— Ai fost la 2 Mai, coane Barbule?

— Mda.

— Ceva lume nouă, *mon cher*?

Barbu dădu din umeri şi reîncepu să mănânce. Mircea se foi pe scaun de vreo două ori, puse lingura jos şi spuse: — Am fost şi eu la 2 Mai…

— Zău? ai renunţat la casta izolare? îl persiflă Dimoc. Mare eveniment!

Mircea vru să spună ceva, se răzgândi; apoi reîncepu:

— Ştiţi pe cine am văzut? Precis că n-o să ghiciţi!

Toţi îl priviră. Precipitat, Mircea spuse într-o suflare:

— Pe domnişoara Mihaela Ionescu…

Mona ridică nedumerită sprâncenele, Barbu continuă să mănânce. Gelu îi privi cu curiozitate.

— Domnișoara cu încurcătura cu casa…

Dimoc izbucni într-un râs gros:

— Zi așa! Ștrengarule! îi spuse amenințându-l cu degetul. Și i-ai făcut curte?

— Vai, domnu' Nae, dar cum poți să insinuezi așa ceva? Făceam plajă și a trecut un coleg de facultate, se ducea spre 2 Mai. Ne-am luat cu vorba… când am ajuns, ce să vezi? Domnișoara Mihaela. Mare plăcere mi-a făcut. Am discutat, i-am oferit un ulei de plajă, că nu mai avea și…

— Și, și? se interesă, hazos, Dimoc.

— Și am plecat, încheie Mircea cu tristețe.

— Ei, gata, nu plânge! Mi-a spus că te va purta de-a pururi în gândul ei.

— Ce vorbă e asta, domn' Nae? întrebă surprins Mircea.

— Am văzut-o și eu pe plajă la 2 Mai… am schimbat câteva vorbe… superbe picioare, dom'le, continuă Dimoc visător.

— Mda… își drese glasul Alec… o persoană remarcabilă… păcat că n-ai cunoscut-o, domnule inginer… foarte specială…

Mona pufni disprețuitor și strigă cu glas aspru:

— Didina! apoi, când aceasta apăru… Altceva mai comestibil nu avem?

— Vă aduc și sarmalele… de post, că lui Titi, săracul, așa-i plăceau.

Masa continuă într-o tăcere reculeasă.

Ora 14:15. În liniștea toropită a curții care-și făcea o binemeritată siestă, portița scârțâi prelung. ABC apăru, congestionat, și, abia târându-și picioarele, se duse direct la duș, își aruncă în grabă hainele și rămase îndelung sub jetul răcoros. Apoi, încheindu-și nasturii cămășii, se îndreptă spre casă.

Olimpia dormea tihnit alături de Filip. Pe dibuite, găsi una din cutiile de creme ale Olimpiei și începu să-și ungă conștiincios epiderma înroșită, gândindu-se cu tristețe resemnată la sacrificiile meseriei de polițist. Câteva bătăi discrete în ușă îi întrerupseră firul meditației. Olimpia, trezită din somn, îl invită amabil pe vizitator să intre. Era Gelu.

— Ce-ai făcut?

— M-am ars, îi răspunse morocănos ABC.

— Cu Barbu…

— A coborât din „Rată" la „2 Mai". S-a dus pe plajă unde s-a întâlnit

cu o blondă, mai mult ca sigur că era individa aceea din Neptun. A stat de vorbă cu ea cam vreo zece minute, restul timpului până la plecare şi l-a petrecut cu un grup de prieteni… El s-a întors cu „Rata”, eu, pe jos, încheie el cu reproş.

— Aby, dragule, vezi că aia e o cremă de noapte, nu e recomandabil s-o foloseşti ziua.

Gelu părea că digeră mai greu veştile date de ABC. Rămase câteva clipe tăcut, apoi izbucni: — Extraordinar!… Aparenţele sunt înşelătoare!

— Nu înţeleg, se arătă mirat ABC.

— Chestia cu aparenţele?… Să-ţi dau un exemplu… Ierarhic, eu sunt superiorul tău, nu? Înseamnă asta că sunt şi mai inteligent?

— Nu, răspunse ferm Olimpia.

— Ba da, îşi continuă Gelu ideea, dar nu era obligatoriu… Toţi trei s-au întâlnit cu blonda la 2 Mai. Dimoc şi Pîrvu au pomenit la masă faptul că au întâlnit-o, Barbu n-a scos un cuvinţel… De ce?

— De felul lui nu e un tip comunicativ.

— Vezi, de asta îţi spuneam şi eu că aparenţele sunt înşelătoare …Mă duc la bufet să mă-ntâlnesc cu Şerban. Ştii care e cuvântul de ordine!? Fii cu ochii pe ei!

ABC se mulţumi să-l privească melancolic.

Căldura apăsătoare pusese stăpânire pe curte. Orătăniile se avântau din când în când vitejeşte până la copaia plină cu apă, luau câte o înghiţitură, întorcându-se grăbite sub umbrar. Zambo, întins în mijlocul curţii, gâfâia trist, neavând tăria să alunge roiul de musculiţe care-i dădeau târcoale. Din camera lui Barbu răzbăteau acordurile boleroului lui Ravel iar din cea a lui Mircea, sforăituri puternice. Satul întreg părea cuprins de o amorţeală ciudată. Casele albe, colbul uliţelor risipit de vânt, senzaţia de pustietate – ca-n westerne, îşi zise Gelu, înaintea răfuielii finale. Din moment în moment se aştepta ca de după vreun colţ să-i apară în faţă Billy the Kid, Buch Cassidy, Sundance Kid sau cine ştie ce alt faimos *gun-man:* înalt, suplu, cu mişcări feline, îmbrăcat în negru, un Stetson auriu cu panglică neagră, o pereche de pistoale cu crosele încrustate în fildeş. Bine că ăştia considerau că nu e de bon-ton să te împuşte pe la spate, răsuflă el uşurat, în timp ce cu o mişcare fermă deschise uşa cârciumii. O hărmălaie veselă îl luă în primire de la intrare. Ţoiurile, paharele cu vin, sticlele de bere, grupate după preferinţe pe mese, dovedeau că, într-adevăr, se anunţa secetă…

— Să trăiţi, domn’ inginer! îl salută respectuos Tase… Ce să fie?

Trecuseră câteva ore de când nu îngurgitase o picătură din ceea ce face forța principală a unui roman polițist, dar care apare mult mai rar în povestirile pentru copii: alcoolul.

— Un coniac.

— Imediat, domn' inginer… Faceți, bă, loc lui domn' inginer, continuă Tase, că e om serios, de dimineață a luat-o cu băutura!

Declarația lui Tase fu primită cu respectul cuvenit și, deoarece se părea că era socotit performerul zilei la băutură, lui Gelu i se eliberă o masă. Schimbă câteva fraze cu tovarășii întru pahar, interesându-se cum merge recoltatul florii soarelui, află cu o uimită încântare că planul la furaje al C.A.P.-ului fusese depășit și, tocmai în momentul în care atacau spinoasa problemă a producției de rapiță, își făcu apariția Șerban. Se apucară amândoi să șușotească, aplecați peste paharele pline: — Am cam întârziat! Mă scuzați!

— Nu-i nimic. Ai ceva rezultate?

— Adina Ceaușu a fost azi la „2 Mai". S-a întâlnit…

— Da, știu, cu toți trei. Descrie-mi în amănunt ce a făcut de la venire până la plecare.

— A venit pe plajă la ora zece. Până la 10:45, când a venit Gabroveanu, a rămas singură. Acesta a rămas cu ea cincisprezece minute. După plecarea lui s-a mutat la vreo două sute de metri, mai spre Vama. Aici o întâlnește Pîrvu, care venea dinspre Vama, pe plajă, însoțit de un individ. Pîrvu rămâne cu ea douăzeci de minute. Pe amândoi i-a tratat ca pe două bune cunoștințe. La 11:45 apare Dimoc, cu care schimbă câteva vorbe. Dimoc intră în apă, iar tânără pleacă pe plajă, spre un chioșc de răcoritoare. La douăzeci de metri de chioșc se aflau Hans Siller, secretarul lui și două tinere. Zărind-o, Siller îi iese în întâmpinare. Au stat de vorbă câteva minute, după care individa se duce să-și cumpere un pepsi. Se întoarce la locul unde-și avea lucrurile, schimbă câteva fraze cu Dimoc care tocmai ieșise din apă, apoi ignorându-l complet pe acesta, care se pare că avea chef de vorbă, scoate o carte și începe să citească. Ofensat, Dimoc se retrage, Până la 13:45, oră la care pleacă spre Neptun, nimic notabil de semnalat… Chiar toți trei, al naibii ghinion! Ce ziceți?

— Că suntem mai aproape decât crezi. De la București, nimic?

— Încă nu… Cum adică, suntem mai aproape?

— Îți explic la urmă. Întâi informațiile. Nu uita, diseară, cum ai rezultatul de la București, vii și mi-l comunici. Referitor la casetă?

— Amprenta este a unei vânzătoare de la magazinul „Sport-muzică” din Mangalia – Diana Rentea. A vândut ieri după-amiaza cinci casete, dintre care patru unor bărbaţi. O aduc mâine dimineaţă pentru o confruntare cu cei trei. Mi-a declarat că dacă cumpărătorul are şansa să fie bărbat bine, mai mult ca sigur îl va recunoaşte… Numai să nu fie Pîrvu!

— Nici o teamă. Mai mult ca sigur că este…

— Bravo, domn’ inginer, bei conspirativ cu reprezentanţii ordinei!

Cei doi tresăriră surprinşi. În faţa lor, zâmbind amuzaţi, Barbu, Mircea şi Nae, iar ceva mai în spate, ABC.

— Păi voi dormeaţi şi aveam chef de un coniac… îşi regăsi Gelu repede aplombul… L-am găsit pe tovarăşul…

— Bine, tovarăşe… aşa se obişnuieşte, să bei cu unul dintre posibilii făptaşi? întrebă ironic Barbu.

— Locotenent major… Iar spiritul dumneavoastră este cam deplasat. Bună ziua!

— Cam supărăcioşi băieţii ăştia din Miliţie, interveni flegmatic ABC.

— O fi obosit şi dânsul; de, om e… îi luă apărarea Mircea.

— „Cinci stele” la toată lumea, fac cinste. Dumneata, domn’ inginer, câte stele ai în pahar?

— Tot „cinci”, domn’ Nae.

— Ziceam că dacă beai cu locotenentul major, ai trei, că ăştia parcă atâtea au… Cu cinci, ce naiba o fi?… maior?

— Asul calamburilor, ca de obicei, domn’ Nae, îl flată Mircea.

— Domnilor, să-l punem şi pe domnul inginer Cernea în temă: rămăsesem azi dimineaţă, la ore mici, la fidelitatea sexului frumos…

— Femeile sunt ca şi câinii: când îţi arată dinţii, nu ştii niciodată dacă e pentru a râde sau pentru a muşca… reflectă Barbu, după ce goli dintr-o înghiţitură jumătate din lichidul auriu din pahar.

Discuţia luă o turnură înfocată, fiecare după preferinţe, deziluzii suferite sau dorinţe refulate, optând între Mesalina şi Penelopa. Uşor ameţiţi, după ce fiecare plăti câte un rând, neputându-se pune de acord într-o concluzie finală, mai cumpărară două sticle de coniac şi plecară spre casă.

Ora 18:30. Soarele, lăsând în urma lui o lumină sângerie, îşi continua netulburat drumul spre apus. Erau adunaţi cu toţii în curte, sub umbrar, la masă, ronţăind nişte prăjiturele oferite de Didina şi bând coniac. Discuţia începută la cârciumă se relansase prin apariţia părţii adverse, care se apăra cu înverşunare. Familia Ţintoi, aflată în vizită, se raliase în corpore

punctului de vedere feminin, formându-se astfel două tabere care combăteau vesele.

— Tovarăşi, fericirea femeii este să fie egala bărbatului…

— Nu cred că ar fi vreuna fericită dacă ar avea câte kilograme am eu… încercă Barbu să lămurească problema egalităţii între sexe.

— În drepturi, tovarăşe Barbu.

— Ce drepturi, nea Pandele, ce drepturi? Cum e una mai fâşneaţă găseşte un fraier cu casă, bani, maşină, pune mâna pe el şi pe urmă stă acasă să nu se surmeneze. Ăla munceşte ca robul şi ea… inimă zburdalnică, ochi alunecoşi!

— Domnule Nae, vă referiţi la o categorie cu totul aparte. Cine mai vrea azi să fie întreţinută? întrebă candid Olimpia.

— Toate, răspunse un cor bărbătesc, urmat de oftaturi resemnate.

— Dar când ea, săraca, după opt ore de slujbă, dă o raită după cumpărături, vine în goană acasă să facă de mâncare, apoi spală, calcă, face curat… interveni cu patos Mona.

— Este cazul dumneavoastră, doamnă Mona? se interesă amabil Mircea.

— Nu, doamne fereşte! De chestiile astea se ocupă Alec! Vorbeam aşa, în general…

* * *

Ora 20. Lumina difuz-alburie a becurilor din curte alina tonurile vineţii ale înserării. Minutele se scurgeau în aceeaşi sporovăială veselă, cu vagi pretenţii de discuţie serioasă. Îl aşteptam cu nerăbdare pe Şerban, privirea fiindu-mi tot mai insistent atrasă de cadranul fosforescent al ceasului. Acelaşi interes în stabilirea orei exacte îl observasem şi la cel asupra căruia mi se îndreptau bănuielile. Era încordat, evident neinteresat de discuţia la care participa din ce în ce mai sporadic.

— Mă duc să cumpăr o sticlă de coniac! ne comunică…

* * *

Ieşi în curte. Apoi, aruncând o scurtă privire în jur, ocoli casa şi o luă spre plajă. Se înnopta cu repeziciune. Pe malul mării nu mai era nimeni,

doar pescărușii se adunau pe nisip în pete albe. Printre tufele de scaieți silueta înaltă se strecura atent. În spatele lui se ivi o umbră; părea că-și potrivește mișcările după cel din față, ca într-un balet straniu. Marea tăcuse obosită. Un scrâșnet de scoică zdrobită sub talpă. Primul bărbat își stăpâni un tresărit; umerii i se adunară, ca și cum s-ar fi simțit în mira unei arme. În față se înălța, sprijinită de stâncă, o baracă roasă de vânturi. Lângă ea, printre bolovani, resturi de năvoade și scânduri negre. O ocoli și se opri spionând tăcerea. Pași se apropiară, într-un ritm din ce în ce mai grăbit, de colțul barăcii. Surprins de silueta ghemuită, rămase un moment încremenit.

— Și doar te-am prevenit, securistule…

O scurtă încleștare. Unul dintre bărbați se prăvăli în nisip. Celălalt îl privi cu atenție, dădu din umeri și se întoarse. Pescărușii se adunau din ce în ce mai numeroși. Era noapte deplină.

CAPITOLUL XII

„Care risipeşte orice îndoială (daca a existat cumva) asupra nepriceperii poliţistului”.

„…Trebuie să scap. Doar câteva ore şi scap. Dacă nu… Dar ce-aş putea să-mi reproşez?

Bănuiesc că există o predestinare în totul. Când am împlinit un an, la ceremonia «tăierii moţului», mi s-a prezentat o tavă pe care se aflau creioane, cărţi, bani, poze de femei, un pahar cu vin. Se pare că m-am repezit la bani, ceea ce i-a făcut pe ai mei să se bucure: sperau că voi ajunge cel puţin bancher…

Pe urmă, povestea cu puşculiţa… Alţi copii se jucau cu păpuşi, cuburi, trenuri, eu preferam cutia aceea verde, diformă, în care adunam orice bănuţ îmi cădea sub ochi. Seară de seară, după ce-l rugam pe îngeraşul bun să-mi păzească şi să-mi sporească avutul, mă culcam cu puşculiţa în braţe şi adormeam în zornăitul dulce al monedelor.

La şcoală îmi împuiau capul cu formule de genul «idealul nostru e munca». Aproape mă obişnuisem cu ideea, când a avut loc o întâmplare care a dat totul peste cap. Aveam unsprezece ani: mă înnebuniseră cu avantajele carnetelor CEC. Atras de mirajul dobânzilor care aveau să-mi sporească averea, am adus «comoara» la şcoală. În prima recreaţie mi-a fost furată. Pe vremea aceea era la modă Macarenco, unul care făcea minuni de vitejie cu tot felul de delicvenţi minori. Ei bine, el ar fi înţeles prăbuşirea care a avut loc în mintea mea. Aflasem pe propria mea piele că mai există o cale, fără trudă, pentru a obţine bani.

Pe urmă… pe urmă a venit adolescenţa, experienţele amoroase… Cred că aveam şaptesprezece ani, eram în ultima clasă de liceu. M-am îndrăgostit de o colegă. Tocmai eram în plină idilă când unul dintre colegi – un cretin borţos, cu urechi clăpăuge, unicul fiu al unei notabilităţi – s-a îndrăgostit de aceeaşi fată. Fantasticul nostru amor, plin de plimbări nesfârşite, cu filme văzute în primele rânduri, unde-s bilete mai ieftine, cu câte o prăjitură la două linguriţe şi, ca suprem desfrâu, cu sucuri băute la colţ de stradă, n-a rezistat Volgii negre cu şofer, ţigărilor superlong, băuturilor rafinate, petrecerilor în cercuri închise pentru oameni ca mine.

Din fericire pentru echilibrul meu spiritual, am rezolvat dilema

retrăgându-mă demn după ce i-am ars un toc de bătaie fericitului ales şi i-am uşurat buzunarele de câţiva poli. Odată liniştit orgoliul meu de tânăr mascul rănit, am deslușit, cum ar fi spus profesoara mea de română, morala întâmplării: ai bani, eşti cineva, n-ai…

Calea pe care o aveam de urmat era înceţoşată, însă scopul precis: bani, cât mai mulţi bani, cât mai repede…

Se spune că omul îşi revede viaţa înainte de a muri… Exclus! Poate doar în sensul că peste câteva ore voi renaşte într-o nouă existenţă. Trebuia să risc, trebuie să câştig. Aceeaşi plăcută senzaţie pe care mi-o dădeau în copilărie monedele adunate cu dragoste o regăsesc palpând teancul de dolari foşnitori.

Noroc? Nu, voinţă şi sânge rece. Ani de zile am vegetat, spre disperarea orgolioasei mele mame, care mă voia titrat. Era şi asta o cale, dar… atâta sudoare, atâta chin, merita oare? Ca să fiu sincer, nu mă atrăgea de loc să-mi tocesc fundul pantalonilor pe cine ştie ce bănci. Erau mijloace mai la îndemână, aşa că am recurs la ele: ba întreţinut al unei doamne între două vârste, dar cu mari resurse financiare – totdeauna am avut succes la femei – ba bişniţar de gang, specializat în păcălirea naivilor. «Să ai papagal» şi să ştii să dai cu pumnul erau două dintre cerinţele reuşitei în cercurile în care evoluam. Bun de gură eram, porecla de «Profesorul», căpătată după terminarea cursurilor şcolii tehnice pe care o urmasem în clipele de rătăcire în care gândurile mi se îndreptau spre o muncă cinstită, îmi confereau un aer de superioritate intelectuală. În cealaltă privinţă, un curs de karate m-a făcut un adversar temut şi evitat. La un moment dat încercasem să mă aciuiez pe lângă o bandă de hoţi de buzunare. «Fricos», a fost verdictul laconic al lui Titi Suru, mai marele «palmagiilor», după primele încercări la care am fost supus.

Adina tresare auzindu-mi râsul gâlgâit; tocmai mă gândeam ce faţă ar face Titi Suru văzându-mă acum posesorul a 60.000 de dolari. El, care credea că niciodată n-am să fiu în stare să fur o hârtie de zece lei, darmite… «Ce-i cu tine» mă întreabă ea. «Nimic! Gânduri răzleţe!» îi răspund grăbit. «Fii atentă la şosea!» O lăsasem pe ea să conducă, să se obişnuiască cu maşina pentru lungul drum pe care îl avea de făcut. Din când în când îi surprind privirea, fixându-mă cu nedumerire… «Eforie Nord – 2 kilometri»… La Eforie mi-am petrecut o vacanţă de vis cu Adina. Adina…

Pe Adina am cunoscut-o la mare, la Mamaia. Totul a plecat de la un pariu făcut cu un amic. Ne fermecase blonda divină care făcea plajă lângă

noi. Superbă și inabordabilă. Într-o bună zi am făcut un gest măreț și i-am oferit un braț de trandafiri roșii. O fi crezut că mă scald în bani și, cât m-au ținut fondurile, am jucat cu eleganță rolul de tânăr nabab sentimental. Apoi a venit pentru amândoi surpriza. Pentru mine a fost una plăcută: Adina era un suflet geamăn, și ea socotea banul elementul esențial în viață. Până una alta, era dactilografă la un șantier lângă Târgoviște. Sâmbăta venea la București. Încetul cu încetul, a început să se contureze, în discuțiile noastre nesfârșite, o soluție. Mi se părea că marea ocazie era la mâna mea. Azi un amănunt, mâine altul și am început să pun la punct un plan: o dată pe lună un casier aducea banii salariaților de pe șantier…

— De ce râzi? Ești chiar atât de liniștit?

— Mă gândeam…

Și acum mi se pare extraordinar că nu am fost prins. De fapt, planul meu fusese de un risc nebunesc: am furat o bicicletă, m-am postat pe drumul pustiu pe care trebuia să vină mașina și, când am văzut-o, m-am aruncat în mijlocul șoselei. Bănuiam că aveau să oprească și să coboare. Mai departe, era simplu: un pumn în dreapta, o «manșetă» în stânga, casierul și șoferul la pământ, eu înșfăcam banii, luam cheile mașinii și o întindeam…

Într-adevăr, mașina a oprit, unul din cei doi a coborât, când s-a aplecat, l-am lovit și a căzut… În goană m-am apropiat de mașină… celălalt mă aștepta, nemișcat, cu ochii holbați asupra mea… M-am speriat îngrozitor, am realizat că mă va recunoaște, și am lovit din toate puterile… Lovisem mult prea tare… Apoi, totul s-a derulat ca într-un film… Luasem o sticlă de coniac, ca să-mi fac curaj… am turnat șoferului pe gât și pe haine, am pornit mașina și, când a prins viteză, am sărit… S-a zdrobit de un Copac…

Nu-mi amintesc decât goana disperată pe șosea cu sacii de bani lovindu-se de ghidonul bicicletei… Se pare că șansa îi ajută pe smintiți… Acasă, cu ușa încuiată, cu perdelele trase, am început să tremur de groază… dar teancurile albastre, sute, mii de bancnote m-au vrăjit, mi-au luat mințile… am început să-i număr o dată, încă o dată.

Nu-mi venea să cred. Eram milionar!”

* * *

Câinii îndârjiți lătrau violent, într-un cerc care se strângea și se lărgea

haotic. Cei doi bărbaţi porniră în goană, izbiră cu picioarele trupurile încordate; mârâind, câinii se îndepărtară câţiva metri, apoi se opriră, urmărind silueta care, sprijinită de peretele de scânduri al cherhanalei, se zbătea, încercând să se ridice.

— Ajută-mă, Şerbane… Stai, Gelule… Te-a pocnit, nu glumă!

Gelu respiră spasmodic, umplându-şi plămânii cu aer.

— Potăi afurisite… Unde mi-or fi ochelarii?

— Lasă, Gelule, dacă nu erau câinii, cine ştie cât te mai căutam… Uite-ţi ochelarii. Cum a reuşit să te lovească?

— Bine că nu întrebi cine!

— Cine, ştiam. A adus Şerban rezultatul de la Bucureşti.

— L-aţi prins?

— Ei, te aşteptară să participi la evenimentul fericit. Adina a plecat împreună cu Siller cu maşina.

— I-aţi scăpat?!

— Stai uşor, nu te enerva, face rău la starea ta… La intrarea în 2 Mai au fost opriţi pentru un control. Băieţii au ordin să-i ţină cât pot mai mult. Tovarăşe Şerban, uite că semnalizează maşina dumitale. Gelu, poţi merge?

Clătinându-se şi sprijinindu-se de umărul lui ABC, Gelu porni spre maşina care era trasă la marginea şoselei.

— Permiteţi să raportez, tovarăşe locotenent major. Taman acum a comunicat echipajul că maşina suspectă a pornit încoace.

În clipa aceea, în capul dealului, două faruri măturară şoseaua. Cu un şuierat puternic, o limuzină cu linii aerodinamice trecu în mare viteză.

— Ei sunt. Se duc la punctul de frontieră. Vor avea puişorii o surpriză pe cinste… Mergem?

Cu un geamăt de durere, Gelu îşi îndoi cu precauţie trupul, intrând în maşină.

* * *

„Eram un milionar excentric. În cursul zilei îmi tapam cunoştinţele de câte un pol, ca să am ce mânca, iar seara, acasă, îmi admiram comoara. Mintea mi-era înceţoşată de stivele de bancnote. Ca într-o prelungire a copilăriei îmi continuam jocul cu banii – într-o seară îi rânduiam după serii, în alta după anul de emitere, în alta după numerele finale. Era jocul favorit

de care nu mă plictiseam niciodată şi care reuşea să-mi alunge spaimele zilei. Pentru că mi-era mereu frică: săptămâni de-a rândul, când vedeam un miliţian apropiindu-se, credeam că totul s-a sfârşit. Adina, pe care nu o mai văzusem din momentul «loviturii», mi-a adus după patru luni prima veste liniştitoare: ancheta era închisă. Scăpasem…

Ce să fac cu banii? Ehei, să fi fost «dincolo»! Câte averi mari n-au avut ca pornire un gest nebunesc cum fusese cel pe care-l făcusem… Dar aşa? Aveam nevoie de timp, de o faţadă de onorabilitate, ca să nu stârnesc suspiciuni. După o vreme, Adina şi-a dat demisia de la Vîlsan şi a găsit un post în Bucureşti. A fost primul pas. Al doilea l-am făcut eu: am început să lucrez în profesia pentru care mă pregătisem… Ironia sorţii, nu?… Casă, maşină, mâncare bună, băuturi scumpe… Cam astea erau plăcerile pe care mi le puteam oferi, dar şi ele cu cumpătare şi nu toate dintr-o dată, pentru că altfel încep să se pună întrebări şi nu e bine, deloc nu e bine… Timpul nu făcea decât să agraveze situaţia: turbam realizând că nu am cum cheltui banii.

— Iubitule, vrei să-mi aprinzi o ţigară?

Curios, gestul îmi reaminteşte de prima întâlnire cu Siller. L-am cunoscut acum trei ani la Neptun. Evident, era atras de farmecele Adinei. L-am socotit o simplă relaţie de vacanţă cu promisiuni de revedere şi felicitări de Paşte şi Crăciun… totuşi l-am revăzut în anul următor. Mi-a făcut rost de câteva sute de dolari la un preţ mârşăvesc. Nu mă interesa, era o simplă tatonare. Aveam un alt plan. Anul trecut i l-am propus. A rămas stupefiat de suma pe care voiam s-o schimb. M-am temut chiar că mă va denunţa. Mizasem însă pe lăcomia lui, şi nu m-am înşelat: după o vreme a acceptat toate condiţiile mele. Dar, avea nevoie de timp. Şi aşa am amânat afacerea pentru vara aceasta…”

* * *

— Uf, răsuflă uşurat ABC, coborând din maşină. Bine că s-a terminat.

— M-aş mira, îi răspunse sceptic Gelu.

Clădirea vămii strălucea puternic luminată. În dreptul barierei lăsate, limuzina cu portiera deschisă zumzăia încă. În sala cu geamuri mari şi cu elegante fotolii de skai, un bărbat zvelt, cu părul cenuşiu, gesticula, încercând să explice ceva unui ofiţer de grăniceri care păstra pe faţă o

curtenie placidă.

— Dar unde naiba e persoana noastră? se miră Șerban.

Locotenentul de grăniceri le zâmbi în chip de bun venit, privi mirat; silueta șifonată a lui Gelu și, apropiindu-se, le spuse la repezeală:

— E Hans Siller, individul pe care-l căutați. Numai că era singur în mașină.

ABC și Șerban schimbară priviri lungi. Gelu mormăi ceva, apoi îi întrebă pe cei din jur:

— Știe careva nemțește?

O tăcere semnificativă fu singurul răspuns. Șerban tuși de câteva ori, dregându-și glasul:

— Eu, la școală…

— Dă-i drumul!

— *Wo ist die Frau*? (Unde este femeia)?

— *Welche Frau*? *Ich bin allein, mein Herr.* (Care femeie? Sunt singur, domnule.)

— *Als sie von Neptun weggefahren sind war eine Frau mit ihnen.* (Când ați plecat din Neptun era o femeie cu dumneavoastră).

— *Ich habe keine Ahnung, sie fuhr Autostopp, ich ließ sie in 2 Mai.* (Nu știu, făcea autostopul, am lăsat-o în 2 Mai.)

— *Herr Siller, ich frage sie nochmals, wo ist Fräulein Adina*? (Domnule Siller, vă întreb încă o dată, unde este domnișoara Adina?).

Siller îi privi cu ochi măriți de spaimă și începu să bâiguie în neștire:

— *Welches Fräulein*?… *Welche Adina*?… *Ich bin allein. Ich bin österreichischer Staatburger. Ich reise nach Bulgarien… Ich werde mich Beschwerden…* (Care domnișoară?… Care Adina?… Sunt singur. Sunt cetățean austriac. Merg în Bulgaria… Vă voi reclama…)

— Lasă-l, interveni Gelu. Nu trebuia să pomenești numele Adinei… Se gândi câteva clipe, apoi întorcându-se către locotenentul de grăniceri, îi spuse: Vă rugăm, faceți o percheziție atentă. Dacă e curat, îi dați drumul să plece. Ne țineți la curent permanent cu ce se întâmplă. Aveți descrierea persoanelor pe care le căutăm?… S-ar putea să încerce să treacă tot pe aici… Atenție mărită!

— Am înțeles, să trăiți!

— Cât este ceasul?

* * *

„Cu Siller urma să mă întâlnesc la Vama, un loc liniştit, discret… Puteam să aleg Costineşti, Schitu, 2 Mai, totul ar fi fost în regulă. Am ales Vama şi Şansa, prietena mea bună, m-a trădat. În primul rând, Siller… Venise fără bani. Anul care trecuse îl făcuse să reconsidere afacerea. Propriu zis nu s-o reconsidere, dar s-o privească cu multă suspiciune. Voia să se convingă de existenţa milioanelor şi numai după aceea să aducă dolarii. I-am telefonat Adinei să vină cu banii şi în aşteptarea ei m-am pregătit să profit de ultima vacanţă în ţara asta. Cum puteam bănui cea mai cretină coincidenţă?

— Fii atentă, parcă dinadins dai în toate gropile!

— Dragule, dacă nu-ţi convine, treci tu la volan… Ştii cât de nervoasă sunt…

Calm. Este esenţial să-mi păstrez calmul. Cred că un singur moment mi l-am pierdut. Dar a fost mai presus de puterea mea de stăpânire. Gazda mea, un oarecare Petrescu – câte sute de mii de Petreşti or fi în ţara asta? – era una şi aceeaşi persoană cu şoferul de la Vîlsan. Şi, culmea, după doisprezece ani, după ce m-a văzut doar câteva clipe, atunci când s-a aplecat asupra mea, m-a recunoscut! Memoria lui, îmbibată de alcool, a luptat o vreme. Declicul s-a produs în dimineaţa în care a venit Adina. Toată ura şi ranchiuna adunată în atâţia ani a izbucnit. Credeam că ne va da pe mâna Miliţiei… dar el voia bani, cât mai mulţi, jumătate din suma furată!

Într-un soi de gest reflex l-am liniştit şi i-am propus să ne întâlnim după-amiaza pe faleză, să discutăm. Urla ca un descreierat, acum voia toţi banii în schimbul tăcerii. M-am prefăcut învins, i-am spus că Adina pleacă imediat la Bucureşti şi-i aduce banii. Nu ştiu cum l-am convins.

Ce trebuia să fac? Acum, când eram la un pas de reuşită, după ani de privaţiuni şi dorinţe refulate, totul să se năruie din cauza unui alcoolic dement? Aveam o singură cale… La petrecerea din seara următoare trebuia să-l lichidez. Probabil că mintea lui, înecată în alcool, i-a transmis totuşi un avertisment, pentru că a plecat să doarmă în bucătărie. Credeam că şansa m-a părăsit definitiv, când deodată l-am văzut ieşind. S-a dus în grădină. Am profitat de vânzoleala din curte şi l-am urmat. Tocmai lua o pătură de pe patul improvizat pe care dormea de obicei. L-am izbit. Cred că a murit instantaneu.”

* * *

— Unde naiba or fi? izbucni ABC cu năduf. În Vama nu sunt. Ce facem? Căutăm acul în carul cu fin?

— Acele, replică Gelu, apăsându-şi pe tâmplă şervetul ud pe care-l rechiziţionase ABC de la nea Tase.

— Bine că-ţi arde de glume! E clar că nu te-a lovit cine ştie ce… Mai bine, zi, ce-i de făcut?

— Mergem mai departe, spuse Gelu, rezemându-şi capul cu precauţie de bancheta maşinii.

— Eu zic să-i căutăm şi la 2 Mai, interveni timid Şerban. S-ar putea…

— Crezi că ne aşteaptă liniştiţi la „Dobrogeana”, cu o farfurie de stavrizi şi o halbă în faţă? se răsti ABC. Cine ştie pe unde s-or fi ascuns… Dar de ce n-au încercat să treacă cu Siller?… Hei, căpitane, nu zici nimic?

Gelu, păstrând ochii închişi, îi răspunse:

— Au mirosit ceva când a fost oprită maşina lui Siller.

— Probabil. Atunci logic ar fi să se îndepărteze cât mai repede din zonă.

— Ei, vezi? Şoseaua asta e o adevărată fundătură. Ca să ieşi, trebuie s-o iei spre Mangalia… Sau să încerci să te ascunzi undeva, în 2 Mai eventual, să aştepţi, până se liniştesc lucrurile.

— Puţin probabil, Gelule. Eu optez pentru prima alternativă. Tipul pare foarte prudent şi capabil să ia hotărâri rapide.

— Şerbane, ia măsuri să se facă un filtru total pe şosea, la ieşirea din 2 Mai înspre Mangalia. Cine ştie? Poate au avut totuşi inspiraţia nefericită să mai rămână câtva timp pe aici. Să se verifice, pe cât e posibil, dacă din Vama sau 2 Mai n-a fost furată vreo maşină. Roagă-i pe cei de la circulaţie să ne anunţe cu prioritate orice furt de maşină de pe litoral. Mai ales dacă e vorba de maşini aparţinând unor cetăţeni străini.

— De ce „mai ales”?, se arătă mirat Şerban.

— Păi, dacă presupunerea noastră, că vor să treacă graniţa, e bună, înseamnă că au şi paşapoarte false… Îi vezi trecând graniţa, doi străini respectabili, într-o Dacie înmatriculată în Teleorman?

Se zăreau lumini, siluete din ce în ce mai numeroase, câte două sau în grupuri, apăreau pe şosea. Şoferul opri şi locotenentul major Şerban coborî.

* * *

„Siller, după ce văzuse banii, convins că afacerea e serioasă, a plecat la Viena să aducă dolarii și pașapoartele false care făceau parte din convenție.

Fiecare ceas ni se părea un secol. Mi-era teamă de rezultatele anchetei. La rece, mi se părea greu să se ajungă până la mine, lucrasem curat, dar mă stăpânea ideea că norocul mă părăsise, oricând putea apare un amănunt care… La două zile după moartea lui Petrescu, Gabriella m-a întrebat dacă i-am dat banii lui Petrescu. Parcă m-a izbit în moalele capului. Putea să fie însă o întrebare fără consecințe, așa că am bâiguit ceva și-am sperat discuția închisă. Dar nu, după o vreme a pomenit din nou de «cearta» de pe plajă. Credeam că nu auzise mare lucru și, mai ales, că nu făcuse nici o legătură cu moartea lui Petrescu, așa că mi-am păstrat calmul și i-am îndrugat o istorie cu niște pepeni etcaetera, etcaetera… M-a privit ironic și mi-a comunicat că are discuția înregistrată pe casetă. Era clar, simțise mirosul banilor.

Șantaj! Nenorocita, gândea că poate să mă șantajeze! Seara, pe verandă, prin apropouri pe care le credea subtile, îmi reamintea că sunt la cheremul ei. Apoi, toți au plecat la culcare. Gabriella, amețită, voia să facă baie în mare. Spre norocul meu, Ionescu a refuzat-o. M-am oferit s-o însoțesc. Pe drumul spre plajă mai șovăiam. Dacă totuși era un simplu joc de gravitatea căruia nu-și dădea seama? «Cât vrei pe casetă?» am întrebat-o brusc. «Dar ce te interesează, domnule?». N-am știut cum să interpretez tonul și am dat înapoi: «O amintire a verii acesteia…». «Ții așa de mult la amintirea asta? Și pentru mine e foarte prețioasă. Dacă-mi iese pasiența, e de milioane». Râdea. M-am dezbrăcat și am intrat în apă. Din câteva mișcări, m-a ajuns. Am înotat până lângă talian. M-am apropiat de ea și am lovit-o. Am ținut-o sub apă… Când am ieșit la mal, eram la capătul puterilor. Accident sau sinucidere, între ele va opta ancheta, îmi ziceam în timp ce mă strecuram în curte… Toți dormeau. Am intrat în camera ei. Casetofonul era pe masă, alături două casete. Fără să le mai ascult, tresărind la fiecare mișcare, le-am șters.”

* * *

— Barem de-am avea o pereche de cărți de joc, să ghicim unde e

fantele de tobă cu dama de verde, izbucni ABC. Stăm aici de o oră şi aşteptăm… îşi aprinse ţigara şi începu să măsoare cu paşi nervoşi încăperea.

Norişori albăstrui se încolăceau în jurul becului, apoi se târau leneşi spre ferestrele deschise. Şerban, care abia sosise, stătea în faţa telefonului, privindu-l cu ochi ficşi. Gelu îşi mişcă picioarele rezemate pe măsuţa unde trona maşina de scris. Îşi luă compresa de la tâmplă şi o privi atent. ABC se apropie, i-o smulse din mână, o udă la chiuvetă şi i-o întinse.

— Ce facem? Am înlemnit aici? Şi indivizii cine ştie unde au ajuns!

La ora 22 grănicerii le-au comunicat că lui Siller i se permisese să treacă în Bulgaria. Apoi veniseră rapoarte din Vama şi 2 Mai: nici o maşină nu dispăruse, suspecţii nu fuseseră văzuţi nicăieri.

— Ce-ai vrea să facem?… Aşteptăm… îi răspunse Gelu, după ce-şi aprinse o nouă ţigară.

— Ce?

— Iar o luăm de la capăt? Ei bine… ori s-au ascuns undeva între Vama şi Mangalia şi n-au cum scăpa, ori, ceea ce e mai plauzibil, încearcă în noaptea asta să părăsească ţara… Cum toate trecerile de frontieră sunt păzite… Te rog, nu mai alerga aşa, mă ameţeşti îngrozitor.

— Ori, continuă ABC, oprindu-se în faţa lui, au reuşit să treacă de punctele de control, se pierd în ţară şi pe urmă, caută-i, frăţioare…

Gelu îşi coborî cu grijă picioarele pe podea, se ridică şi se apropie de fereastră.

— Nu cred. Trebuie să se întâmple ceva în noaptea asta. Evident, planul le-a fost dat peste cap. Dar e un tip inventiv. Va încerca ceva. Îşi dă seama perfect că orice oră trecută strânge laţul în jurul lui. Ăsta-i norocul, e presat de timp. Aşa că, răbdare şi tutun. Apropo, cât e ceasul?

* * *

„Primul semnal de alarmă a fost deschiderea anchetei. Trupul fusese descoperit seara, iar a doua zi dimineaţă miliţienii ne-au spus că nu au raportul medicului legist. Cum aşa? Nu cu asta se începe o astfel de anchetă? Dacă bănuiau totuşi o crimă? A doua în acelaşi loc! Cercul bănuiţilor s-ar fi restrâns la cei din curte. Nu era încă dramatic, în fond nu aveau de ce să mă bănuiască tocmai pe mine. Mai aveam nevoie de foarte puţin timp şi aş fi fost salvat. Trebuia însă multă prudenţă.

Al doilea semnal de alarmă: Ionescu! Un interogatoriu extrem de lung, o comportare curioasă. Acum mi se părea bizară şi sosirea lui, şi parcă întreg personajul nu era prea clar. Să fie securist? N-aveam nici o certitudine. Oricum, trebuia supravegheat şi el şi familia Cernea pentru că, dacă era într-adevăr securist, cei doi ştiau ce hram poartă. Culmea, în aceeaşi zi, Olimpia a apărut cu o casetă pe care spunea că i-a lăsat-o Gabriella înainte de a muri.

O înscenare? Posibil… Dar dacă era într-adevăr caseta Gabriellei? Dacă ajungea pe mâna Miliţiei? Dacă, ghinionul ghinionului, pe ea era înregistrată conversaţia mea cu Petrescu? Trebuia să acţionez rapid: am cumpărat o casetă la Mangalia şi am reuşit să fac schimbul; nici n-a fost prea greu! Olimpia îşi abandona mereu poşeta în fel de fel de locuri, ca o invitaţie mută pentru unul dintre noi. Dacă totuşi era vorba de o înscenare, nu se soldase decât cu o reuşită parţială pentru ei: redusese cercul bănuiţilor la trei persoane. Bineînţeles, nu eram încântat că mă aflam printre aceştia, dar cum în curând aveam să fiu departe de ţară, ce conta că o să împart cu ceilalţi doi bănuielile Miliţiei? A doua zi dimineaţa, Adina mi-a adus vestea cea bună: Siller se întorsese, totul era în ordine. În ultimul moment, sub impulsul unei presimţiri, i-am mai propus o variantă lui Siller, în fond o portiţă de scăpare în cazul în care primul plan ar fi eşuat. După-amiaza, în febra ultimelor ore de aşteptare, am avut certitudinea bănuielilor: aşa-zisul inginer Ionescu era de fapt un securist. L-am surprins la cârciumă discutând aprins cu locotenentul care se ocupa de anchetarea celor două morţi. În fond, nu mai avea nici o importanţă, singura satisfacţie era că flerul nu mă părăsise. La 20:15 trebuia să mă întâlnesc cu Siller şi Adina şi să trecem cu maşina lui Siller în Bulgaria. De acolo, un avion, şi Occidentul era al nostru! La ora opt am părăsit curtea îndreptându-mă spre locul de întâlnire. Mi-am dat seama că sunt urmărit şi am aşteptat după colţul fostei cherhanale: era Ionescu… Sper că îl vor găsi doar mâine dimineaţă…”

* * *

Ora 23:10. Ţârâitul prelung al telefonului îi făcu să tresară. Şerban se repezi şi ridică receptorul. Vocea groasă a interlocutorului răzbătea intermitent în tăcerea camerei.

— O nouă maşină furată. De data asta a unui străin, le comunică

Șerban. Un Ford Escort, înmatriculat în Austria, din faţă hotelului „Muntenia”, din Neptun. Proprietarul a semnalat dispariţia.

— Comunică tuturor echipajelor numărul maşinii. S-ar putea să avem noroc.

— Numai să nu fie ca şi cu precedentele, comentă posac ABC.

Se mai semnalaseră două furturi de maşini: din Constanţa şi Eforie-Nord. Primul se dovedise o alarmă falsă: soţia reclamantului, enervată de starea de ebrietate avansată în care îi sosise soţul acasă, încărcase în maşină câteva boarfe din casă plus cei doi copii şi se retrăsese strategic la părinţi. Un echipaj al miliţiei descoperise maşina la douăzeci de minute de la reclamarea furtului. Cea de-a doua dispăruse din faţa unui hotel din Eforie-Nord şi n-aveau încă nici o veste despre soarta ei.

— Hei, telefonista de serviciu, la datorie! îi spuse râzând ABC lui Șerban, când telefonul începu să ţârâie din nou… Poate i-au şi găsit.

Conversaţia avu un efect miraculos asupra lui Șerban, apatia îi dispăru de pe chip, ochii îşi recăpătară culoarea.

— Am dat de ei, le comunică celor doi, lăsând receptorul în furcă.

— Spune!

— Sunt în maşina austriacă. Băieţii de la circulaţie au primit o nouă înştiinţare telefonică referitoare la furtul maşinii. Un bărbat le-a declarat că a asistat la…

— Cine? Să-l aducă încoace!

— N-a vrut să-şi dea numele. A declarat că locuieşte în acelaşi hotel cu austriacul şi a făcut o descriere detaliată a celor două persoane care au plecat cu maşina. Nu încape nici o îndoială, sunt oamenii noştri…

— În sfârşit norocul ne ajută, exclamă bucuros ABC.

— Poate chiar prea mult, comentă, după câteva clipe de gândire, Gelu. Al naibii de dezvoltat spirit civic şi pe individul ăsta… Oricum, avem o pistă. Deci, încearcă totuşi să treacă graniţa în noaptea asta… Dinspre Vama, „2 Mai”, nici o veste?

— Nu. În locul lui nici n-aş mai încerca pe acolo.

— Bineînţeles. Ia legătura cu toate posturile de Miliţie din localităţile de pe drumul spre Ostrov. Vezi dacă a trecut!

— Șerban începu să dea telefoane. ABC aştepta mototolind nervos o foaie de hârtie pe care desenase fel de fel de tipuri de maşini. De afară pătrundeau acordurile pierdute ale unei orchestre… Se auzea, tot mai potolită, rumoarea celor care-şi terminau plimbarea de seară… Timpul

părea suspendat, punctat doar de frazele scurte ale lui Șerban. Apoi, și acestea încetară. O liniște apăsătoare se lăsă în încăperea în care cei trei bărbați așteptau.

Telefonul sună, eliberându-i parcă dintr-o vrajă.

— Postul de Miliție din Basarabi, comunică scurt Șerban. Mașina tocmai a trecut.

— V-am prins, păsărelelor, își frecă bucuros mâinile ABC. Deci, la Ostrov se va încheia povestea…

— Șerbane, ia legătura cu punctul de frontieră, să procedeze cu multă atenție. ABC, ia o mașină și du-te la Ostrov… începu Gelu să împartă directive.

— Și tu?! îl întrebă nedumerit ABC. Ce-i cu tine? Nu vrei să asiști la deznodământ?

Gelu îi surise:

— Îți las ție plăcerea.

— Măi băiatule, nu înțeleg… E ceva în neregulă?

— Nu știu… E ceva care mă deranjează… Trebuie să mai mă gândesc… Du-te!… Succes!

ABC ridică din umeri agasat și ieși însoțit de Șerban. Gelu răsfoi distrat câteva minute notițele pe care le avea în față, rămânând apoi cu privirea pironită în gol, surâzând din când în când unor gânduri știute numai de el. Șerban care, întorcându-se, îl surprinsese în această postură, se întrebă cu îngrijorare dacă lovitura pe care o primise căpitanul Ionescu n-a fost mai puternică decât păruse… Clinchetul telefonului se auzi din nou.

— Hotel „Doina”, îi comunică Șerban, după încheierea conversației, … unde stă Siller, se grăbi să adauge, observând nedumerirea lui Gelu. Siller a telefonat acum zece minute din Varna. A avut o conversație de patru minute cu secretarul lui. Concluzia e că Siller nu se mai întoarce, iar ăsta trebuie să împacheteze totul de urgență și s-o șteargă cu primul avion.

— Ca un iepuraș speriat, râse bine dispus Gelu. Interesează-te pentru ce avion și-a făcut rezervarea. O să aibă o plăcută surpriză la aeroport, domnul Miller… Cât este ceasul?

— 23:55.

— E timpul să plec și eu.

— Unde? întrebă uimit Șerban.

— Să-l prind pe asasin.

* * *

„I-am aşteptat un sfert de oră. Nu-mi puteam explica în nici un fel întârzierea lor. Gânduri sumbre îmi treceau prin minte. În cele din urmă au apărut. Fuseseră opriţi de o maşină a Miliţiei la intrarea în 2 Mai. Adina era foarte palidă, frica i se citea pe faţă. I se păruse că verificarea durase prea mult şi că li se dăduse drumul numai când unul dintre miliţieni primise ordin printr-un *walkie-talkie*. Siller era calm, nu găsea nimic suspect şi era grăbit să încheiem cât mai repede toată povestea. Eu, în schimb, eram într-o dilemă îngrozitoare. Bănuiam, şi gândindu-mă bănuiala se transforma în certitudine, că Adina sau Siller sau poate amândoi fuseseră supravegheaţi de Miliţie. Era o lovitură teribilă. Aveam sentimentul că, îndreptându-ne spre graniţă, eram nişte condamnaţi care se duc cu grumazul întins spre călău. Mintea mi-era ca un computer analizând, combinând, plănuind. N-am ezitat decât câteva momente. I-am spus lui Siller că vom merge pe a doua variantă şi l-am sfătuit să facă totuşi o plimbare până la Varna. Mai mult n-aveam cum şi ce să-i spun. Dacă ar fi aflat de crimele pe care le săvârşisem, toţi banii din lume nu l-ar fi oprit să mă denunţe! În fond, e un escroc nenorocit şi fricos. M-a privit cu suspiciune şi imediat mi-a cerut să-i precizez de ce trebuia să facă plimbarea până în Bulgaria… Nu cumva făcusem eu ceva care să pericliteze securitatea tuturor?… «O, nu, doar nu sunt copil», m-am grăbit să-i răspund, asigurându-l că mă gândesc doar la el, la o măsură de siguranţă în plus. Nu părea prea convins, dar a plecat spre graniţă… Am avut noroc, am prins aproape imediat o „Rată” şi la 21:30 eram la Neptun… Destul de greu am reuşit s-o conving pe Adina de varianta pe care o plănuisem, deşi totdeauna a avut încredere în talentele mele diverse şi în capacitatea de a mă acomoda rapid oricărei situaţii. Trebuia să mă creadă că e singura noastră şansă de scăpare… Eram în fond «omul ei», nu? Şi la bine şi la rău… Ruleta hazardului s-a învârtit din nou, de data asta în favoarea noastră. După vreo jumătate de oră de căutări, am găsit ceea ce doream – o maşină, un Fort Escort cu număr străin. Portiera era deschisă, cheile aruncate neglijent deasupra bordului. «Bulgaria – via Ostrov, şofer», i-am ordonat în glumă Adinei, care încerca să se descurce cu manetele şi butoanele de la tabloul de bord al maşinii. M-am instalat comod şi mi-am aprins o ţigară… «Iar mâine la Viena», îmi spuse ea, în timp ce mintea mi se lăsa furată de gânduri şi amintiri…”

* * *

Drumul spre Ostrov, făcut în miezul zilei sau la asfinţit, era încântător, şerpuind printre sate pitoreşti şi vii încărcate de rod. Acum, în miez de noapte, şoseaua se întindea ca un culoar de hău şi pustiu. Farurile maşinii măturau câteodată, la vreo curbă luată în plină viteză, curţi care păreau părăsite, case de un alb livid. Când ajunse în capul dealului de unde începe coborâşul spre Ostrov, undeva în vale oglinda ciobărită a apelor sclipea stins sub o lună rotundă şi roşie.

Maşina străbătu în goană ultimii kilometri, ultimii metri. În faţa punctului de frontieră se află o grădină de vară, celebră printre automobilişti pentru saramurile ei. Acum, pe terasa părăsită, doar câteva scaune răzleţe aşteptau parcă nişte fantomatici oaspeţi. Maşina opri nervos în faţa barierei. Grănicerii se apropiară, postându-se de o parte şi de alta. O mână întinse actele. Unul dintre grăniceri le privi câteva momente, apoi rosti dregându-şi vocea:

— *Bitte, Frau Tauber, kommen sie für einen Augenblick*! *Die Kontrolle dauert noch.*

Femeia din maşină ezită, apoi deschise portiera şi ieşi. Doi grăniceri o încadrară. Unul cercetă interiorul maşinii cu lumina puternică a lanternei. Apoi, nedumerit, se întoarse spre femeie, spunându-i de data asta într-o română neaoşă:

— Întrebarea e, domnişoară Ceauşu, ce-aţi făcut cu bărbatul care vă însoţea?

Femeia se clătină ca sub o lovitură puternică, se uită hăituită în jur, dădu să năvălească în maşină, apoi brusc se gârbovi toată şi porni între grăniceri spre ferestrele luminate, cu paşi târşâiţi, de bătrână.

* * *

„Instalat comod pe unul din fotoliile din sala de aşteptare a aeroportului Kogălniceanu, răsfoiam degajat paginile unui «Stern». Oglinda din faţă reflecta imaginea unui domn elegant, cu o figură destinsă şi calmă. Calmul însă începusem să-l pierd. Era ora 1:30. La ora asta avionul trebuia să decoleze. O voce catifelată anunţase cu câteva minute înainte, în vreo patru

limbi, că din motive tehnice plecarea cursei de Viena era întârziată cu o jumătate de oră. Biletul de avion fusese cântecul de lebădă al planului meu. După moartea lui Petrescu și a Gabriellei, m-am gândit să-mi asigur o portiță de scăpare suplimentară. Dacă lucrurile decurgeau normal, urma ca Siller să ne treacă în Bulgaria; dacă intervenea ceva neprevăzut, Siller trebuia s-o treacă doar pe Adina în Bulgaria, eu urmând să plec cu avionul. Siller îmi cumpărase biletul de avion și-mi rezervase loc pentru cursa aceasta. A fost destul de dificil s-o conving pe Adina să încerce marea aventură a trecerii graniței cu mașina furată, dar când a realizat că este singura șansă, a acceptat. M-a condus la aeroport, i-am dat cinci mii de dolari și ne-am despărțit cu lacrimi în ochi, urându-ne drum bun spre Viena… Am ezitat doar câteva minute: în fond, trebuia să mă gândesc în primul rând la pielea mea și apoi 55.000 de dolari sunt prea puțini pentru doi. Așa încât, ca orice bun cetățean care observă o faptă reprobabilă, am telefonat Miliției din Mangalia reclamând furtul mașinii cu care Adina se îndreaptă acum spre Ostrov și, ca să nu fie nici un dubiu, o descriere amănunțită a noastră. Eram convins că vor pica în plasa întinsă – iar calmul ultimelor două ore îmi confirmase presupunerea – și își vor axa eforturile pe descoperirea mașinii. Un gând de tristă resemnare se îndrepta către Adina. Păcat… Era tânără și frumoasă! Cum va arăta oare după anii petrecuți în pușcărie?

În fine, vocea catifelată rugă pasagerii cursei Constanța-Viena să se prezinte la ghișeele de vamă. Eram printre ultimii, încercând parcă să mă impregnez de cele din urmă clipe ale ședерii mele aici… Culmea, devin nostalgic… Ia să recapitulăm ce trebuie să fac astăzi: deci, la cinci sosirea; de la aeroportul Schwechat un taxi mă va duce pe una din cochetele străzi de lângă Prater. Un hotel decent, un mic dejun copios, o baie bună și un somn odihnitor… o purificare după emoțiile ultimelor zile. La prânz, specialități vieneze: *Wienerschnitzel* și *Apfelstrudel* udate de un vin roșu de Stierlut. Iar seara…

— *Danke schön*! i-am mulțumit, zâmbind amical, funcționarului care-mi restituia pașaportul.

Prin geamurile culoarului pe care-l străbăteam, zăream afară silueta avionului, argintată de lumina lunii. Pași grăbiți se auziră în spatele meu: probabil un călător întârziat, căruia îi era teamă că avionul va pleca fără el. Îmi venea să râd, să mă-ntorc și să-i spun: «Ușurel, băiete! Nu-ți fie teamă! Nimeni nu va scăpa cursa…»

— *Herr Krankl… Herr Krankl…* se auzi în spatele meu.

Liniștit, îmi continuam drumul.

— *Herr Krankl…*

Dumnezeule, acesta sunt eu, acesta e noul meu nume: Frantz Krankl!

— *Bitte…* răspund, întorcându-mă cu un zâmbet amabil spre interlocutorul necunoscut.

Zâmbetul îmi îngheață pe buze… Rămân paralizat, incapabil de vreun gând sau mișcare… «Nu se poate, e o stafie»… îmi repet halucinat.

— *Guten Abend, Herr Dimoc,* mă salută cu politețe stafia.”

CAPITOLUL XIII

„În care se va vedea ce minunate capitole au fost precedentele.”

În cursul serii, Gelu şi Aby au avut o apariţie meteorică în curte. După plecarea lor am devenit centrul atenţiei tuturor. Toţi păreau stupefiaţi când au aflat că Dimoc este autorul celor două crime şi că Gelu şi Aby sunt doi vajnici apărători ai legii. „Aparenţele înşeală”, ne-a zâmbit ironic Barbu. Discuţiile au continuat până înspre miezul nopţii când, obosiţi de comentarii şi de aşteptare, ne-am răspândit fiecare pe la culcuşurile noastre.

Mi-am revăzut încă o dată manuscrisul; totul părea perfect: o formulă inedită, personaje vii, colorate, o intrigă abilă, un suspans bine dozat, scris cu nerv şi haz. Ce îmi dădea de furcă era finalul. Nu-mi reuşea şi pace. În fond, orice final de roman poliţist care se respectă trebuie să fie un happy-end: ori demascarea celui urmărit de detectiv (din nefericire Gelu şi cu Aby mi-au răpit acest efect), ori o romantică idilă între eroină şi eroul pozitiv (imposibil, eroina e deja măritată iar eroului puţin îi pasă de tulburătoarea şansonetă „*Tu est la femme de mon ami*”), ori felicitări, prime şi avansări (chestiile astea din nefericire nu depind de mine, deşi cu siguranţă ar fi cel mai realist final)… Somnul m-a salvat din sarabanda finalurilor posibile.

Dimineaţa, ca într-o parafrază după poezia lui Coşbuc, nu mi-am dezlipit ochii de pe poartă, repetându-mi neliniştită… „Şi Aby nu mai vine”… În schimb, a apărut şeful postului de Miliţie care mi-a comunicat că „tovarăşii v-au transmis că totul e în ordine” şi că mai sunt reţinuţi cu treburi la Constanţa. Orele se scurgeau molcom, curtea îşi recăpăta tabieturile, membrii pensiunii începeau o nouă zi de vacanţă. Nu ştiam ce să fac: să-mi iau pruncul şi să plecăm la Constanţa în căutarea celor doi miliţieni ai inimii mele sau să-i aştept – cum ar fi făcut oricare dintre soţiile miliţienilor din romane – neliniştită, dar cu mâncarea caldă. Din nefericire, această dilemă, cu toate implicaţiile ei etico-sociale, a fost tranşată de apariţia mătuşii mele Amalia. După ce a făcut o inspecţie amănunţită, a declarat că este inadmisibil. L-a înşfăcat pe Filip şi tot calabalâcul lui, s-a suit în maşina lui Gelu şi mi-a dat un ultimatum:

— Ai o oră pentru împachetat! S-a terminat cu Vama! Am reţinut camere la Neptun!

— Dar Aby şi Gelu sunt la Constanţa cu treburi…

— Am să stau eu de vorbă cu Alexandru Bogdan ăsta al tău… Crime! Ce idee, să-ți rezolvi sarcinile de serviciu în concediu?! Și copilul, ce caută aici, părinți iresponsabili ce sunteți?!… Că doar nu-l pregătiți de la vârsta asta pentru meseria tatălui?

— Nu, mătușă Amalia, dar…

— Nici un „dar”! Grăbește-te, că de nu, am să fiu obligată să șofez eu, și știi doar că n-am carnet!

După vreo două ore, după ce ne-am instalat în cochetele camere pe care mătușa ni le rezervase la hotelul „Banatul”, complet epuizată m-am trântit pe un fotoliu.

— La treabă, leneșo, mă readuse la realitate vocea mătușii. Nu mai sta toată ziua întinsă, că iar ai pus câteva kilograme pe tine. Du-te și caută-ți bărbatul!

Chestia cu kilogramele m-a decis să acționez rapid, în fond care femeie poate fi fericită cu câteva kilograme în plus? și am plecat în căutarea lui Aby și a lui Gelu.

Era trecut de prânz când am ajuns la Inspectoratul Județean din Constanța. Parlamentări, legitimări și în cele din urmă și-a făcut apariția Aby. I-am rezumat dramaticele evenimente ale dimineții și am așteptat verdictul șefului familiei.

— Bine ați făcut, decretă el. Olimpioara, noi mai avem puțină treabă, cam vreo oră, unde te găsim?

— La Solar, în Mamaia. Mi-a spus Mona că…

— Bine, bine. Vezi că e un bufet la câțiva pași de Solar. Ne vedem acolo.

Imaginația mea, aţâțată de relatările Monei, lucra febril, în timp ce mă apropiam de destinație… La Solar, o imagine dantescă s-a oferit ochilor mei avizi. O lume de trupuri goale, de toate înălțimile și lățimile, variat colorate între alb strălucitor și bordo închis, se închega în cercuri, se răspândea ca la un ordin și alerga spre un alt punct, măturând totul în cale, urlând, amenințând, meditând, vociferând. M-am strecurat spre o palisadă, făcând un plan de atac. Un grup a năvălit, m-a luat cu el și m-am trezit în mijlocul vârtejului. Pălării, rujuri, bobo-creme, fâșuri colorate, lacuri de unghii, cârpe de bucătărie, maieuri și sacoșe, țigări și cărți de joc, ginși și voalete, pantofi și acadele au început să zboare, să danseze, să alunece și să dispară. Din vreme în vreme câte un trup rupea cercul cu prada: o pipăia, o proba, o adulmeca. Brusc, cercul s-a destins, s-a lărgit și toate trupurile au zbughit-o

către un alt loc unde s-au încleştat din nou într-un fel de grămadă ca la rugby, cu capul spre nisip, privind cu atenţie la ceva ce se afla pe jos. Din loc în loc, răzleţe, câte două, trei femei stăteau faţă-n faţă, în genunchi, şi desenau atent cifre pe nisip, le comparau, negau, le ştergeau, le scriau din nou. Intrând într-un soi de transă – acum înţelegeam ce înseamnă jocul la bursă – m-am avântat entuziastă… Prinsă de febra afacerilor am uitat de timp. Tocmai reuşisem să dau lovitura cu o broboadă de caşmir, când, într-un moment de luciditate, m-am interesat de oră. Era trecut de trei. Val-vârtej mi-am strâns lucrurile şi-am plecat. Chiar în faţa ieşirii, aruncându-mi priviri furibunde, mă aşteptau Aby şi Gelu.

— Ce naiba ai făcut până la ora asta? mă luă în primire Aby.

— Afaceri, i-am şoptit candid… O fi el soţul meu, dar e şi… în sfârşit, nu puteam şti care e poziţia lui oficială faţă de chestia asta.

— Bine, asta ştiam noi, replică scârbit Gelu… Cum v-aţi înţeles?

— Ei, treaba mea… *Drujba da, denghi niet*… Treburi femeieşti!

Gelu începu să râdă în hohote în timp ce Aby îmi arunca privirea lui de zile negre.

— Degeaba râzi. Nici nu ştii ce bisnis am făcut, am continuat, fluturându-i broboada cu flori şi franjuri lungi… lână în lână, caşmir veritabil… cu două sute de lei!

— Pomană curată!

— Nerecunoscătorilor… Şi eu, care vă luasem la fiecare câte ceva. Uite, pentru tine, Gelule, i-am spus întinzându-i o cămaşă în nişte carouri superbe.

— O, mulţumesc din suflet. E o minunăţie, comentă el în timp ce o admira… Minunat, doar câteva mici retuşuri… să-i schimb manşetele şi gulerul că sunt roase şi să-i ţes gaura asta… Încolo, perfect!

— Nu fii cârcotaş. Uite ce tonuri savante de bejuliu au carourile… Aby, ţie ţi-am luat o pereche de ginşi ungureşti, şase sute de lei. Ce ziceţi, nu-i aşa că-i pomană curată?

— Da, bineînţeles. Şi când te gândeşti că escrocii ăia de la „Cocorul” îi vând cu trei sute perechea…

I-am privit dispreţuitoare. În fond, la ce te poţi aştepta de la doi miliţieni prozaici? Să înţeleagă ei mirifica, captivanta lume a afacerilor? Să sesizeze că nu obiectul în sâne contează, ci plăcerea parşivă a tranzacţiei, a preţurilor oscilante, a luptei cu concurenţii?… N-ai cum să-i lămureşti pe profani, oamenii avizaţi m-ar înţelege!

— Băieți, vouă nu vă e foame? am schimbat vorba. Știți, eu după atâta mișcare… Și apropo, aștept cu nerăbdare să-mi povestiți totul, cu lux de amănunte.

— Mai târziu, îmi răspunse Gelu. Hai la masă acum.

În satul de vacanță era o atmosferă proaspătă și reculeasă, cu multă verdeață, parcă te-ai fi aflat undeva, în cine știe ce ungher printre dealuri și livezi. Din verdeață se iveau căsuțe care de care mai pitorești și mai primitoare.

— Fiți atenți! Tochitură à la Dolj… Vărzări…

— Ba nu! Ciorbă ardelenească, ghiveci à la Cluj.

Rătăceam fermecați din poartă în poartă, citind reclamele și lingându-ne pe buze:

— Țuică de Huși, supă cu zdrențe maramureșeană, sarmale bihorene, vin de Târnave, escalop de Harghita, momițe de Vrancea, pui haiducesc.

— Eu nu mai pot! declară Aby. Hai să intrăm undeva!

Am intrat. O sală răcoroasă, bârne, măsuțe rustice, căni și ștergare.

— Bună ziua! a surâs Gelu cu toată fața tânărului care, într-un ițar strâns pe picior și cămașă cu râuri, părea gata să plece la horă. Ce ne recomandați, a spus, înghițind în sec.

— Fripturi de vacă, fripturi de porc, mititei și bere.

Ne-am privit cu fețe lungi.

— Hai în altă parte! Hai la Casa…

— Și ei tot aia au… fripturi de vacă, mititei… a surâs amabil flăcăul.

Ne-am ridicat hotărâți și am pornit mai departe. Băiatul avusese dreptate. În cele din urmă am consumat resemnați o plăcintă dobrogeană și câte două pahare de lapte bătut la Cuptorul de Aur, în decorul mirific și prăfuit al unei colibe de stuf.

— Băieți, hai, vă rog, povestiți-mi cum l-ați prins pe Dimoc și ce a mai urmat.

— Mai târziu…

După masă am fost la Acvariu și ne-am dat în lanțuri iar pe seară am văzut o expoziție de pictură. Am încercat să le explic tainele abstracționismului, dar Aby mi-a tăiat tot elanul, rânjind:

— Minunat… admirabil. Mă întreb însă câte pânze or să cumpere sindicatele?!

Seara ne-a găsit pe o banca, privind toropiți marea.

— Eu cred că mătușa Amalia a vrut să ne dea o lecție, medită Gelu.

— Ei, asta-i bună! A fost o zi minunată! Hai s-o şi terminăm minunat… Hai la „Rex”!

— „Internaţional”, Olimpia! Crezi că ne primesc în halul ăsta? ne privi Aby cu îndoială.

— Adevăraţii lorzi nu pun preţ pe haine.

— Când ai avut tu prilejul să te învârţi printre ei? Oricum, hai să încercăm.

Pe terasă era răcoare, feţele de masă străluceau scrobite, Pe balustrada lată de piatră erau flori, iar dincolo de ele se întindea marea pe care luna desena o dâră strălucitoare. Un pian îşi picura notele nostalgice. Am comandat în mare stil: consomé, spaghete milaneze, muşchi de vacă şi îngheţată Melba. Am mâncat totul până la ultima firimitură, stârnind privirile minunate ale chelnerului. La cafea ne-am lăsat pe spetezele scaunelor, suspinând satisfăcuţi. Fumul ţigărilor se ridica în volute elegante în aerul parfumat. Prin uşile de geam se zăreau perechi sobre, reflectate în oglinzi.

— Dragii mei, am început molatec. Am o idee originală în legătură cu titlurile capitolelor… în sfârşit, nu e chiar a mea, dar merge… Le copiez de undeva… Ce ziceţi, Dickens sau Jerome K. Jerome?

Gelu a dat să spună ceva, a renunţat şi a murmurat cu gingăşie:

— Treaba ta… cartea ta.

— Va fi indiscutabil o reuşită. Un roman nici vertical, nici orizontal, ci ondulatoriu şi cu frecvente rupturi, zise ABC compunându-şi o privire pierdută.

— De asta m-am măritat cu tine, Aby, înţelegi totul… Cartea mea, cartea mea, dar ce fac cu finalul? Când aveţi de gând să-mi povestiţi cum l-aţi prins pe Dimoc şi toate dedesubturile afacerii?

— Mai târziu.

În clipa aceea mi-a revenit în minte o imagine care mă obsedase toată ziua. M-am aplecat peste masă şi le-am spus în şoaptă:

— Ştiţi cine era la Acvariu?… Am lăsat o pauză semnificativă şi am continuat: Milica şi Barbu!

Am aşteptat. Mă priveau fără nici o reacţie.

— Nu vi se pare curios?

— Olimpioara, scumpo, criminalul şi complicea lui au fost prinşi, banii recuperaţi, poliţiştii şi-au făcut cu brio datoria…

— Bine, dar interogatoriile, urmăririle, implicaţiile… Aveţi de gând să

mi le povestiți?

— Da, îmi răspunseră amândoi, dând energic din cap.

— Când?

— Altădată! În fond, imaginează și tu ceva. Ce importanță are? Crezi că mai interesează pe cineva în ziua de azi „dedesubturile”?… Romanul polițist s-a terminat… Să nu exagerăm!

Pe malul mării nu era nimeni, doar pescărușii se adunau pe nisip în pete albe. Printre tufele de scaieți silueta înaltă se strecura atent. În spate se ivi o umbră; parcă-și potrivește mișcările după cel din față, ca într-un balet straniu. Marea tăcuse obosită. Un scrâșnet de scoică zdrobită sub talpă. Primul bărbat își stăpâni o tresărire; umerii i se adunau ca și cum s-ar fi simțit în mira unei arme. În față se înălța sprijinită de stâncă o barcă roasă de vânturi iar printre bolovani: resturi de năvoade și scânduri negre. O ocoli și se opri spionând tăcerea. Pașii se apropiară într-un ritm din ce în ce mai grăbit de colțul bărcii. Surprins de silueta ghemuită, rămase un moment încremenit.

colecția aventura

MOROGAN–SALOMIE

Pe malul mării nu era nimeni, doar pescărușii se adunau pe nisip în pete albe. Printre tufele de scaieți silueta înaltă se strecura atent. În spate se ivi o umbră; parcă-și potrivește mișcările după cel din față, ca într-un balet straniu. Marea tăcuse obosită. Un scrîșnet de scoică zdrobită sub talpă. Primul bărbat își stăpîni o tresărire; umerii i se adunau ca și cum s-ar fi simțit în mira unei arme. În față se înălța sprijinită de stîncă o barcă roasă de vînturi iar printre bolovani: resturi de năvoade și scînduri negre. O ocoli și se opri spionînd tăcerea. Pașii se apropiară într-un ritm din ce în ce mai grăbit de colțul bărcii. Surprins de silueta ghemuită, rămase un moment încremenit.

Lei 7,50

virtual project